

QOTEI QA LOU

1

Tamo bole nanqi ti tamo uge nanqi ti

¹ Tamo bole nanqi kumbra agiende. Nanqi tamo uge nanqi anjam dauryosaieqnub. Nanqi une tamo nanqi gam na walwelsaieqnub. Nanqi Qotei misilinyo qaji tamo nanqi koba na awoosaieqnub. Deqa nanqi tulan areboleboleinjreqnu.

² Nanqi Tamo Koba Qotei aqa dal anjam qa tulan arearetnjreqnu. Nanqi bati gaigai qolo ti qanam ti Qotei aqa dal anjam qa are qaleqnub.

³ Nanqi namtan bul unub. Namtan di ya qalaq di yago qaji. Namtan di geitqa batieqnaqa a gei bole ateqnu. Aqa banga nanqi laosaieqnub. Tamo bole nanqi namtan di bul unub. Deqa wau kalil nanqi yeqnub qaji di tulan boleeqnu.

⁴ Ariya tamo uge nanqi tamo deqaji sai. Sai bole sai. Nanqi bem so aqa suwi bul jagwa na puyoqnsiqqa taqal waiyeqnu qaji.

⁵ Deqa nanqi Qotei aqa pegiyo bati bunyqa kere-sai. Nanqi une tamo unub deqa nanqi tamo bole tintin nango ambleq di sqa keresai.

⁶ Tamo Koba Qotei a tamo bole tintin nango kumbra qa tulan areareteqnu. Deqa a na nanqi geregere taqatnjreqnu. Ariya tamo kumbra uge yeqnub qaji nanqi torei padalqab.

2

Qotei a na Mandor Koba giltej

¹ Kiyaqa sawa bei bei qaji nan̄gi diqoqnsib Qotei aqa anjam torei urateqnub? Kiyaqa nan̄gi kumbra uge yqajqa gam n̄ameqnub? Nan̄gi degyeqnub deqa nan̄go wau kalil ugeqas.

² Sawa bei bei qaji nan̄go mandor kokba ti nan̄go tamo gate nan̄gi ti korooqnsibqa Tamo Koba Qotei aqa N̄iri Kristus wo nan̄gi aiyel qoto itnjrqajqa deqa anjam qoseqnub.

³ Od, nan̄gi korooqnsibqa endegsib mareqnub, “Nan̄gi aiyel sil kokba na gago ban̄ tontoqnsib iga singila na taqatgeqnub. Deqa iga sil kokba di kukoqyelenqom.” Nan̄gi degsib mareqnub.

⁴ Ariya Tamo Koba a lan̄ qureq dia aqa awo jaramq di awesosiqa tamo uge nan̄gi di misilin̄njroqnsiqa nan̄gi qa kikiqnu.

⁵ Od, a nan̄gi qa tulan̄ minjin̄ oqeteqnaqa singila na nan̄gi n̄irin̄tnjreqnu. Deqa nan̄gi a qa ulaugeteqnub.

⁶ A na nan̄gi endegsi minjreqnu, “E na ijo segi Mandor giltosim a Saion manaq di atem unu. Mana di ijo segi getento mana.”

⁷⁻⁹ Tamo Koba Qotei a na Mandor di minjej, “Ni ijo segi Angro. Bini e ino Abu sqai. Ni na merbim e sawa bei bei qaji nan̄gi elen̄osiy ni emqai. Yim ni na mandam kalil taqatqam. Ino ban̄ a singila koba. Ino ban̄ a toqon̄ ain na gereiyo qaji di bul unu. Singila dena ni na sawa bei bei qaji nan̄gi taqatnjresosim nan̄gi n̄umim moren̄qab. Tamo nan̄gi web paraparainjreqnub dego kere.” Qotei na Mandor di anjam degsi minjnaqa Mandor a marej, “Tamo Koba a na anjam degsi merbqo deqa e anjam di palontqai.”

¹⁰ Deqa mandor kokba, ningi powo bole ti soqniy. O mandam qa tamo gate, ningi anjam endi geregere qusib nam atsib soqniy.

¹¹ Ningi Tamo Koba Qotei qa ulaosib aqa wau ojsib a qa areboleboleingim ginda gindanoqniy.

¹² Ningi Qotei aqa Niri aqa sorgomq di sosib aqa singa kundoqyoqniy. Ningi degyqasai di a ningi qa niriŋosim moiyoŋgwas. Di kiyaaqa? A urur minjin oqeteqnu deqa. Ariya tamo ungasari kalil Qotei aqa areq di ulieqnub qaji, ningi tulan areboleboleingeme.

3

Tamo a nobqolo Qotei pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ijo jeu tamo nanŋi tulan gargekobaeqnub. Nanŋi e ugeugeibqajqa laqnub.

² Nanŋi e endegsib merbeqnub, “Ni padalqa laqnim Qotei na ni uratmqas. Ana ni oqasai. Deqa ni padalqam.”

³ Ariya nanŋo anjam di bole sai. O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni dumu bul unum deqa ni na e ulitbeqnum. Ni segi qujai na e nam bole eboqnsim e singilatbeqnum deqa e qoto bunyeqnum.

⁴ E Tamo Koba Qotei metoqnsim pailyeqnam a aqa segi getento manaq di sosiqa ijo pailyo qeqnu.

⁵ E ijo bijalq di neisim qambumtem. E olo tigelosim bole soqnem. Di kiyaaqa? Tamo Koba Qotei na e taqatbeqnu deqa.

⁶ Jeu tamo tulan gargekoba 10,000 nanŋi bosib e agutbqab di unŋum. E nanŋi qa ulaqasai.

⁷ O Tamo Koba Qotei, ni au. O ijo Qotei, ni bosim e aqaryaibime. Ni degyqam di e padalqasai. E qalie, ni ijo jeu tamo kalil nanqi ñumeqnum. Ni tamo uge nanqo qalagei paratetnjreqnum.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni segi qujai gago aqaryaigo tamo unum deqa iga padalosaieqnum. Deqa ni na ino segi tamo unqasari nanqi boletnjrime.

4

Tamo a qolo Qotei pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, e ni metmosiy pailmitqa ni ijo pailyo quetbime. Jeu tamo nanqi ijo jejamuq di une qamibqa ni na e beterbosim merbe, “Ni une saiqoji unum.” O Abu Qotei, e qalie, e nami tulan are gulbe ti sonamqa ni ijo are gulbe kobotetbem. Deqa ni olo e qa are boleimim ijo pailyo que.

² O tamo unqasari, bati gembub ningi ijo ñam bole ugetetboqnsib e jema eboqnqab? Bati gembub ningi anjam uge ti gisan kumbra ti dauryoqnqab?

³ Tamo Koba Qotei a na tamo unqasari aqa sorgomq di unub qaji nanqi aqa segi qa giltnjreqnu. E Tamo Koba Qotei metoqnsim pailyeqnam a ijo pailyo queqnu.

⁴ O tamo unqasari, ningi Qotei qa ulaoy. Ningi une yoqnaib. Ningi nunqo bijalq di ñeiesosibqa bati deqa ningi nunqo are miligi geregere tenemtoqnsib nunqo medabu getentoqniy.

⁵ Ningi ingi ingi Tamo Koba Qotei a tulan areareteqnu qaji di oqnsib atraiyoqnsib a qa nunqo areqalo singilatoqniy.

⁶ Israel tamo ungasari gargekoba nanŋi endegsib nenemeqnub, “Yai na iga boletgwas?” O Tamo Koba Qotei, ni segi na iga boletgwa kere. Deqa ni ino ulatamu na iga suwantgoqne. Ni degyqam di iga sawa ambrug di sqasai.

⁷ E qalie, ni arebolebole kobaquja ijo are miligiq di ateqnum. Tamo qudei nanŋo bem sum ti nanŋo wain ti kobaqas di nanŋi arebolebolein-jrqas. Ariya ijo arebolebole na nanŋo arebolebole di tulan bunyejunu.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni segi na e taqatbeqnum deqa e bole unum. E inŋi bei qa ulaosaieqnum. E ijo bijalq di lawo na neioqnsim urur qambumte-qnum.

5

Tamo a Qotei na taqatqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni ijo anjam endi quime. Ni ijo akam dego quethime.

² Ni ijo Mandor Koba. Ni ijo Qotei dego. Ni na e aqaryaibqajqa deqa e ni metmoqnsim pailme-qnum. Deqa ni ijo pailyo que.

³ O Tamo Koba Qotei, nobqolo gaigai e ni pailme-qnum. Sen oqeqnaqa e singila na ni pailmeqnum. Ijo pailyo di inŋi atraiyo bul. Ni ijo pailyo quqwa-jqa deqa e ni qa tarinoqnsim unum.

⁴ O Abu Qotei, e qalie, ni kumbra uge qa areboleboleimosaieqnu. Kumbra uge yo qaji tamo nanŋi ni ombla sqa keresai.

⁵ Tamo nanŋo segi ñam soqteqnub qaji nanŋi ino ñamgalaq di tigelqa keresai. Tamo kumbra uge yeqnub qaji nanŋi qa ni tulan are ugeimeqnu.

⁶ Ni na tamo gisan anjam mareqnub qaji nanği ugeugeinjreqnum. Tamo qalo qaji nanği qa ni tulan are ugeimeqnu. Maqu tamo nanği qa dego ni tulan are ugeimeqnu. Di e qalie.

⁷ Ariya ni na e tulan qalaqalaibeqnum deqa e ino atra tal miligiq gilqa kere. Ino atra tal di getento koba. Tal dia e singa pulutoqnsiy ni qa louoqnqai.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni na ino gam bole e osorboqne. Od, ni na ino kumbra tintin e osorboqnim e kumbra di dauryoqnqai. Ni degyqam di ijo jeu tamo nanği une bei ijo jejamuq di qamqa yoqnib keresaiinjrqas.

⁹ Ijo jeu tamo nango medabu na anjam bole marosaieqnub. Nanği na tamo unğasari nanği ugeugeinjrqajqa deqa are qaleqnub. Nango medabu di tamo moiyo qaji sub waqejunu di bul unu. Nanği walawalaiyo anjam koba mareqnub.

¹⁰ O Abu Qotei, ni na jeu tamo nanği di peginjrsim nanği nılawotnjrsim nango areqalo uge niñaqyetnjre. Nanği ino dal anjam tulan gotranıyoqnsib une gargekoba yeqnub deqa ni na kamba nanği winjre. Yim nanği ni uratmosib isaq gilqab.

¹¹ O Abu Qotei, tamo unğasari kalil ino areq di ulieqnub qaji nanği tulan areboleboleinjreme. Od, nanği are tulan boledamu na louoqnebe. Ni na nanği geregere taqatnjrime. Yim tamo unğasari ino ñam qalaqalaiyeqnub qaji nanği ino kumbra di unsibqa ni tulan binimqab.

¹² O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo unğasari ino anjam dauryeqnub qaji nanği tulan boletnjreqnum. Ni dumu bul unum deqa ni

na nanġi ulitnjroqnsim geregere taqatnjreqnum.
Deqa nanġi bole unub.

6

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹ O Tamo Koba Qotei, ni ħirin ti unum. Ariya ni na olo e ħirintbaim. Ni minjin oqetmeqnu. Ariya ni ijo une qa e kambatbaim.

² O Tamo Koba Qotei, ijo singila koboqo deqa ni e qa are boleimeme. Ijo singila torei saiġo deqa ni na olo e boletbe.

³ E are tulaġ gulbekobaibeqnu. Ariya Tamo Koba Qotei, ni mare. Bati gembub e are gulbeibim sqai?

⁴ O Tamo Koba Qotei, ni bosim e ame. Ni ino qalaqalaiyo kumbra qa are qalsim e aqaryaibime. Yim e ħambile sqai.

⁵ Ni degye. Di kiyaaqa? Tamo moreġeb qaji nanġi ni qa are qalosaieqnub. Tamo moiyo qureq di unub qaji nanġi ino ñam soqtosaieqnub.

⁶ E gaigai akameqnum deqa ijo singila saiekriteqnu. Qolo gaigai ijo ħam ya aiyeqnu deqa ijo bijal tulaġ ñunġueqnu. E akamkobaeqnum deqa ijo gate kulun dego tulaġ ñunġueqnu.

⁷ Ijo jeu tamo tulaġ gargekoba unub deqa e are gulbeibeqnaqa ijo ħamdamu sunyeqnaqa e ħam atqa keresaiibeqnu.

⁸ O kumbra uge yo qaji tamo unġasari, Tamo Koba Qotei a ijo akam queqnu deqa ningi na e uratbiy.

⁹ E na Tamo Koba Qotei endegsi pailyeqnum, “Ni na e aqaryaibime.” Yeqnaqa a ijo pailyo queqnu.

¹⁰ Deqa bunuqna a na ijo jeu tamo kalil nanği gulbe tulan kobaquja enjrim nanği jemainjrim bati qujai qa nanği ulaugetosib jaraiqab.

7

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹ O ijo Tamo Koba Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni na e aqaryaibe. Ni degyqam di tamo e teteibeqnub qaji nanği na e moiyoqbqa yoqnib keresaiinjrqa.

² Tamo uge nanği dena e ugeugeibqa laqnu. Laion a tamo aqa jejamu pupoiyeteqnu dego kere. E aqaryaibqajqa tamo bei sosai deqa ni na e osim aqaryaibime.

³ O ijo Tamo Koba Qotei, e kumbra uge bei yonum kiyo e tamo bei ugeugeiyonum kiyo

⁴ e ijo was gisanjosim anjam uge aqa jejamuq di qametonum kiyo e ijo jeu tamo laña ugetonum kiyo degamqa

⁵ ni na ijo jeu tamo nanği minjrimqa nanği e teteibosib ojebe. Ojsib e singa na sosisib ugeugeibosib moiyoqbebe.

⁶ O Tamo Koba Qotei, ijo jeu tamo nanği na e qoto itbeqnub deqa ni tigelosim nanği qa minjin oqim nanği njolawotnjre. O ijo Qotei, ni tigelosim e aqaryaibosim nanço une qa nanği peginjre.

⁷ Ni lañ qureq dia ino awo jaram kobaq di awoosim sawa bei bei qaji nanği endegsi minjre, “Ningi bosib ijo areq di korooiy.” O Abu Qotei, nanği babqa ni na nanği taqatnjre.

⁸ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na sawa bei bei qaji nanço une qa nanği peginjreqnum. Ariya e

kumbra tintin ti kumbra bole ti dauryeqnum deqa ni na e endegsi merbe, “Ni une saiqoji unum.”

⁹ O Abu Qotei, ni tulan tintin unum. Ni na tamo ungasari nanjo areqalo ti nanjo are miligi ti ten-emteqnum. Deqa ni na tamo uge nanjo kumbra uge kalil torei kobotime. Osim olo tamo bole tintin nangi singilatnjre.

¹⁰ Qotei a ijo taqato tamo. A dumu bul unu. A na tamo ungasari nanjo are miligiq di une saiqoji unub qaji nangi padalaib deqa aqaryainjreqnu.

¹¹ Qotei a anjam pegiyo tamo bolequja. A bati gaigai tamo ungasari kumbra uge yeqnub qaji nangi qa minjin oqeteqnu.

¹² Tamo uge nangi are bulyqasai di Qotei na aqa serie ñomyosim aqa an dego titosim qoto qa tigelqas.

¹³ A na aqa qoto qa ingi ingi gereiyqo. A na qaja ñamyuwo ti di dego gereiyqo. Qaja dena a na tamo uge nangi ñumim morenqab.

¹⁴ Ningi tamo uge nangi unjriy. Nangi kumbra uge dauryqajqa are qaloqnsib une gargekoba yoqnqajqa arearetnjreqnaqa gisan anjam mare mare laqnub.

¹⁵ Nangi na tamo qudei nangi ojqajqa deqa sub bogeqnub. Ariya nangi segi ululonjosib sub di miligiq aiqab.

¹⁶ Nanjo une dena kamba olo nangi ugetnjrqas. Nangi tamo qalo qaji unub deqa nanjo kumbra dena olo puluosim nangi ugeugeinjqas.

¹⁷ Qotei Goge Koba a tulan tintin unu. Deqa e na Tamo Koba Qotei a binjoqnsiy a qa louoqnsiy aqa ñam soqtoqnqai.

8

Qotei a ñam koba ti unu

¹ O gago Tamo Koba Qotei, sawa sawa kalilq dia ino ñam bolequja branteqnu. Ni na ino rian kobaquja babteqnam a tulan goge oqsiq lan qure bunyejunu.

² Ni na angro kiñilala nanqi singila enjreqnam nanqi ino ñam soqteqnu. Ino kumbra dena ni na ino jeu tamo nanqi ti tamo qalo qaji nanqi ti med-abu getentetnjreqnam nanqi ino ñam ugeugeiyqajqa keresaiinjreqnu.

³ O Abu Qotei, lan ni gereiyem qaji di e uneqnum. Bai ti bongar ti ni lan goge dia atelenem qaji di dego e uneqnum.

⁴ Unoqnsim endegsi ni nenemmeqnum, ni kiyafa iga mandam tamo qa are koba unu? Kiyafa ni na iga geregere taqatgeqnum?

⁵ Ni na iga gereigosim lan angro nango sorgomq di atem. Ariya bunuqna ni na olo iga ñam koba ti singila ti egem.

⁶ Od, ingi ingi kalil ni gereinjrem qaji di ni gago sorgomq di atsim iga na taqatqajqa deqa wau egem.

⁷ Kaja ti makau ti wagme kalil nañuq di unub qaji nanqi ti

⁸ qebari kalil lan goge dia pururueqnu qaji nanqi ti qe kalil yuwalq di unub qaji nanqi ti wagme kalil yuwal miligiq di laqnu qaji nanqi ti di ni na elenjosim gago sorgomq di atelenem.

⁹ O gago Tamo Koba Qotei, sawa sawa kalilq dia ino ñam bolequja branteqnu.

9

Tamo a Qotei aqa kumbra bole binjyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e ijo are miligi kalil ni emekritosiy ni binjimosiy manwa kalil ni babteqnum qaji deqa tamo ungasari nanqi sainjroqnqai.

² O Qotei Goge Koba, e ni qa tulan arebolebolei-boqnim ino ñam soqtoqnsiy ni qa louoqnqai.

³⁻⁴ O Abu Qotei, e qalie, ni ino awo jaram kobaq di awesosim kumbra tinjin na e pegiboqnsim e beterboqnsim endegsi merbeqnum, “Ni tamo bole une saiqoji unum.” Ariya ijo jeu tamo nanqi e bul sosai. Nanqi une ti unub deqa nanqi ino ulatamuq na jaraiyoqnsib mangaloqnsib padaleqnum.

⁵ O Abu Qotei, e qalie, ni na tamo uge sawa bei beiq di unub qaji nanqi njirintjroqnsim padaltjnreqnum. Deqa nanqo ñam bati gaigai loumesqas.

⁶ Od, jeu tamo nanqi torei koboosib bati gaigai padalo gamq di sqab. Ni na nango qure kalil ugeugeiyeqnum deqa tamo qudei nanqi olo bunuqna nanqi qa are qalqasai.

⁷ Tamo Koba Qotei a bati gaigai Mandor Koba sqas. A aqa awo jaramq di awesosiq a tamo ungasari nanqo une qa nanqi geregere peginjreqnu.

⁸ A sawa bei bei qaji nanqi kumbra tinjin na peginjreqnu. Od, a aqa segi kumbra bole dauryoqnsiq a tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanqi peginjreqnu.

⁹ Tamo Koba Qotei a tal singila koba bul unu. Deqa gulbe bati branteqnaqa aqa segi tamo ungasari nanqi aqa areq di ulieqnum. Jeu tamo

nanği na nanği ugetnjreqnabqa nanği aqa areq gileqnub.

¹⁰ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo unğasari inoq beqnub qaji nanği qoreinjrosaieqnum. Deqa tamo unğasari ino ñam qa qalieeqnub qaji nanği ni qa nanğo areqalo singilateqnub.

¹¹ Tamo Koba Qotei a Saion qureq dia aqa awo jaramq di awejunu. Deqa nınđi a qa louoqnsib aqa ñam soqtoqnsib aqa wau kokba kalil qa sawa bei bei qaji nanği sainjroqnıy.

¹² Jeu tamo nanği na Qotei aqa segi tamo unğasari nanği moiyoťnjreqnub deqa Qotei na kamba jeu tamo nanği di ugetnjreqnu. Tamo unğasari jaqatın ti unub qaji nanği akameqnabqa Qotei a nanğo akam queqnu. A aqa dabkala getentosaieqnu.

¹³ O Tamo Koba Qotei, ni e qa are boleimeme. Jaqatın ti gulbe ti jeu tamo nanği na e ebeqnub qaji di unime. E qalie, e moiqa laqnit ni na e aqaryaibosim boletbqam.

¹⁴ O Abu Qotei, e Saion qure aqa siranmeq dia tigelooqnsiy kumbra kalil ni yeqnum qaji deqa tamo unğasari nanği sainjroqnsiy ino ñam soqtoqnqai. Ni e padalo sawaq na em deqa e ni qa saoqnsiy areboleboleiboqnqas.

¹⁵ Sawa bei bei qaji nanği sub bogeqnub. Di kiyaaqa? Qotei aqa tamo unğasari nanği walwelosib sub miligiq aıqajqa deqa. Ariya sawa bei bei qaji nanği segi sub miligiq aiyeqnub. Nanği aliem dego uliteqnub. Di kiyaaqa? Aliem na Qotei aqa tamo unğasari nanği ojıajqa deqa. Ariya aliem dena nanği segi ojeqnu.

¹⁶ Od, tamo uge nanngi na tamo qudei nanngi ugeugeinjreqnab nanngo une dena olo nanngi segi ugetnjreqnu. Tamo Koba Qotei a une pegiyo wau yeqnu. A na aqa kumbra di iga osorgeqnaqa iga unoqnsim a qa bole poiqeqnu.

¹⁷ Tamo uge sawa bei beiq di unub qaji nanngi Qotei qa are walnjreqnu deqa nanngi moiyo qureq aiyeleñqab.

¹⁸ Ariya Qotei a gaigai tamo ungasari ingi ingi saiqoji unub qaji nanngi qa are qaleqnu. A nanngi qa are walyosaieqnu. Tamo ungasari gulbe qoboiye-qñub qaji nanngi Qotei na aqaryainjrñajqa deqa tarinñeqñub. Nanngi laña tarinñosaieqñub. Di kiyaaqa? Qotei na gaigai nanngi aqaryainjreqnu deqa.

¹⁹⁻²⁰ O Tamo Koba Qotei, ni au. Mandam tamo nanngi na ni qoto itmosib ni bunñmqa wauoqñibqa ni bosim nanngi saidñjre. Sawa bei bei qaji nanngi ino ulatamuq di tigelabqa ni na nanngi peginjrsim ula enjre. Yimqa nanngi gegerere qalieqab, nanngi mandam tamo. Nanngi kalil moreñqab.

10

Tamo a Qotei na aqaryaiyñajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, kiyaaqa ni tulan isaq di unum? Kiyaaqa ni ijo jojomq di sosai? Gulbe bati qa ni kiyaaqa ulieqñum?

² Tamo uge nanngo kumbra agiende. Nanngi tulan diqoqñsib tamo ingi ingi saiqoji unub qaji nanngi ugetnjrñajqa deqa anjam qoseqñub. Deqa ni marimqa nanngo anjam dena olo nanngi segi uget-njrñas.

³ Tamo uge nan̄gi nan̄go areqalo uge qa arebole-boleinjreqnaqa tulan̄ diqoqnsib laqnub. Nan̄gi ñoro koba oqajqa deqa mamaulnjreqnaqa Tamo Koba Qotei a misilin̄yoqnsib qoreiyeqnub.

⁴ Tamo uge nan̄gi Qotei qa ñamosaieqnub. Nan̄gi nan̄go segi ñam soqtoqnsib gaigai endegsib are qaleqnub, “Qotei saiqoji.”

⁵ Nan̄gi ingi bole bole koroioqnsib nan̄go jeu tamo kalil nan̄gi kikin̄jreqnub. Nan̄gi degyoqnsib Qotei aqa dal anjam tore i urateqnub.

⁶ Nan̄gi endegsib are qaleqnub, “Iga singila na tigelejnum. Deqa gulbe bei na iga yala gotrangwa keresai. Iga une bei turqasai. Iga gaigai bole sqom.”

⁷ Nan̄gi degsib are qaloqnsib bati gaigai gisan̄ anjam koba maroqnsib tamo qudei nan̄gi ula en-jrqajqa deqa anjam uge min̄jreqnub. Nan̄gi kumbra uge ti une gargekoba ti yoqn̄qajqa deqa anjam qoseqnub.

⁸⁻⁹ Tamo uge nan̄gi dena tamo bole nan̄gi ñumqajqa deqa qure qureq dia ulioqnsib tarineqnub. Tarineqnab tamo bole nan̄gi gam na beqnabqa nan̄gi ñumeqnub. Nan̄gi na tamo singila saiqoji unub qaji nan̄gi ñumqajqa deqa maroqnsib ulioqnsib ñam ateqnub. Laion nan̄gi nan̄go sub miligiq di sosib ñam ateqnub dego kere. Od, nan̄gi na tamo ingi ingi saiqoji unub qaji nan̄gi ojajqa deqa maroqnsib ulioqnsib ñam ateqnub. Ñam ateqnab tamo nan̄gi gam na beqnabqa nan̄gi ojoqnsib titnjroqnsib gileqnub. Aliem na wagme ojeqnu dego kere.

¹⁰ Tamo uge nan̄gi singila ti unub deqa nan̄gi na tamo singila saiqoji unub qaji nan̄gi

ñumoqujateqñub.

¹¹ Tamo uge nan̄gi endegsib are qaleqñub, “Qotei a gago kumbra endi unosaieqñu. A na aqa ulatamu ulitqo deqa a na iga nugwa keresai.” Tamo uge nan̄gi degsib are qaleqñub.

¹² O Tamo Koba Qotei, ni tigelosim tamo uge nan̄gi di ñolawotñjre. Ni tamo un̄gasari gulbe qoboieqñub qaji nan̄gi qa are walmaiq.

¹³ Kiyaqa tamo uge nan̄gi na ni qoreimoqñsib endegsib are qaleqñub, “Qotei na iga pegigwasai”?

¹⁴ O Abu Qotei, ni tamo uge nan̄go kumbra di uneqñum. Nan̄gi na tamo un̄gasari nan̄gi jaqatin̄ ti gulbe ti enjreqñub di ni qalie. Deqa e qalieonum, ni na tamo un̄gasari nan̄gi di beternjreqñum. Ni na an̄gro mandum nan̄gi aqaryainjreqñum. Od, tamo un̄gasari singila saiqoji unub qaji nan̄gi nan̄go segi jejamu oqñsib ino ban̄q di ateqñub deqa ni na nan̄gi geregereinjreqñum.

¹⁵ O Abu Qotei, ni na tamo uge nan̄go singila kobotetñjrsim nan̄go une qa nan̄gi peginjime. Ni degyqam di nan̄gi olo kumbra uge yqajqa kere-saiinjqas. Deqa ni nan̄go kumbra uge olo bunu un̄gasai.

¹⁶ Tamo Koba Qotei a gaigai Mandor Koba sqas. A na sawa bei bei qaji nan̄gi winjrimqa nan̄gi aqa segi mandam bole uratosib jaraiyosib padalqab.

¹⁷ O Tamo Koba Qotei, ni tamo un̄gasari gulbe qoboieqñub qaji nan̄go pailyo qusim nan̄go are singilatetñjime.

¹⁸ An̄gro mandum nan̄gi ti tamo un̄gasari jeu tamo nan̄gi na ugeugeinjreqñub qaji nan̄gi ti ni pailmibqa ni nan̄go pailyo quetñjrsim anjam

pegiyo talq dia nangi beternjre. Ni degyqam di jeu tamo nangi na olo nangi ula enjrqasai. Jeu tamo nangi di mandam tamo. Nangi kalil morenqab.

11

Tamo a Qotei qa aqa areqalo sinjilateqnu

¹ E Tamo Koba Qotei aqa areq di uliejunum deqa a na e taqatbeqnu. Ningi nanari tamo unub deqa kiyo ningi na e endegsib merbeqnu, “Ni qebari nangi bulosim ulanosim manaq oqe.

² Ni unime. Tamo uge nangi nango an titoqnsib nango qaja dego ojoqnsib tamo areqalo bole ti unub qaji nangi uli na qamqajqa laqnu.

³ Tamo kalil nangi kumbra bole dauryqa torei urateqnu deqa tamo tintin nangi kiyersib geregere sqab? Keresai.” Ningi na e degsib merbeqnu.

⁴ Deqa ningi quiy. Tamo Koba Qotei a aqa segi getento talq di unu. A lan qureq dia aqa awo jaramq di awesosiq nam atoqnsiq tamo kalil nangi unjroqnsiq nango kumbra geregere tenemteqnu.

⁵ A na tamo bole ti tamo uge ti nango kumbra geregere tenemtoqnsiq tamo qalo qaji nangi tulaj qoreinjreqnu.

⁶ Qotei a namyuwo tulaj kanjan qarinyoqnim tamo uge nangoq aiyoqnqas. Namyuwo ti jagwa tulaj kanjan ti dena tamo uge nango jejamu koitet-njrqas. Nangi awai uge di itqab.

⁷ Di kiyaga? Tamo Koba Qotei a tulaj tintin unu deqa. A kumbra tintin qa tulaj areareteqnu. Deqa

tamo bole tintin nangi geregere sosib Qotei aqa ulatamu unoqnqab.

12

Tamo a Qotei na aqaryaiqqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di e padalqasai. Mandamq endia tamo bole bei sosai. Ni nam ateqnum di ni tamo bole qujai bei unosai.

² Tamo kalil nangi areqalo aiyeltoqnsib nango kadoi nangi gisan anjam ti walawala anjam ti minjreqnub.

³ O Tamo Koba Qotei, tamo nangi walawala anjam koba mareqnub deqa ni na nango medabu getentetnjre. Od, ni na tamo nangi diqoqnsib nango segi nam soqteqnub qaji nango medabu getentetnjre.

⁴ Tamo nangi di endegsib mareqnub, “Gago anjam singila ti unu. Anjam dena iga na tamo ungasari nangi bunjrqom. Yai a gago tamo koba sosim iga taqatgwas? Tamo dego bei sosai.” Nangi degsib mareqnub.

⁵ Ariya Tamo Koba Qotei a kamba endegsi mareqnu, “Tamo uge nangi na tamo ungasari ingi ingi saiqoji unub qaji nangi ugeugeinjreqnabqa nangi gulbe qoboioqnsib akamoqnsib unub. Deqa e tigelosiy tamo ungasari nangi di taqatnjrit nangi bole sqab. Nangi deqa tarinoqnsib unub.” Qotei a degsi mareqnu.

⁶ Tamo Koba Qotei aqa anjam kalil bole. Aqa anjam tulan bolequja jiga saiqoji. Aqa anjam di silva bul unu. Iga qalie, tamo nangi silva oqnsib

ɲamyuwoq di koito 7 yeqnab dena silva a tulan milaleqnu.

⁷ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na iga taqatg-wam. Bati gaigai ni na iga geregere taqatgoqnqam deqa tamo uge naŋgi na iga ugeugeigwa keresaiin-jrqas.

⁸ Tamo uge naŋgo kumbra agiende. Naŋgi sawa sawa kalilq dia diqoqnsib kumbra uge uge yeqnub. Yeqnab tamo qudei na naŋgo kumbra di unoqnsib endegsib mareqnub, “Naŋgi kumbra bole yeqnub.”

13

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, bati gembub ni ino ulatamu e qa ulitoqnqam? Ni gaigai e qa are walmoqnqas kiyo?

² Bati gembub e are jaqatinboqnqas? Bati gembub e are gulbe ti sqai? Bati gembub ijo jeu tamo naŋgi na e buŋboqnqab?

³ O ijo Tamo Koba Qotei, ni e qa are qalsim ijo pailyo quetbime. Ni na e singilatbosim ɲambile ebe. Ni degyqam di e moiqasai.

⁴ Od, ni degyqam di jeu tamo naŋgi e qa endegsib marqa keresai, “Iga a qalnum koboqo.” O Abu Qotei, ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di e padalqasai. Jeu tamo naŋgi ijo gulbe qa areboleboleinjqasai dego.

⁵ Ariya e ni qa ijo areqalo singilateqnum deqa e qalieonum, ni bati gaigai e qalaqalaiboqnqam. Ni e padalo sawaq na eqnum deqa e ni qa tulan areboleboleiboqnqas.

⁶ Od, e Tamo Koba Qotei qa louoqnsiy aqa ñam soqtoqnqai. Di kiyaaqa? A na e tulanj boletbeqnu deqa.

14

Kumbra uge ti nanari kumbra ti

¹ Nanari tamo nanji nanjo segi are miligi getentoqnsib mareqnu, “Qotei saiqoji.” Tamo nanji di tamo uge. Nanji kalil kumbra tulanj ugedamu yeqnub. Bei a yala kumbra bole yosaieqnu.

² Tamo Koba Qotei a lanj qureq di sosisqa tiroqnsiq tamo nanji unjreqnu. A tamo qudei powo ti unub qaji nanji qa ñameqnu. Od, a tamo qudei aqa kumbra dauryeqnub qaji nanji qa ñameqnu.

³ Ariya a tamo deqaji bei itosai. Tamo kalil nanji gam bole uratekriteqnu. Nanji kalil tamo uge. Bei a yala kumbra bole yosaieqnu. Sai bole sai.

⁴ Tamo Koba Qotei a endegsi mareqnu, “Tamo kumbra uge yeqnub qaji nanji powo ti unub e? Sai. Nanjo kumbra agiende. Nanji na ijo segi tamo ungasari nanji ñumoqnsib padaltnjreqnub. Tamo a bem uysim kobotqas dego kere. Nanji e pailbosaieqnu.” Qotei a degsi mareqnu.

⁵ Qotei a tamo ungasari kumbra bole tintinj dauryeqnub qaji nanji ombla unub. A tamo uge nanji ombla sosai deqa nanji ulaugetoqnsib ginda gindaneqnu.

⁶ Tamo uge nanji dena tamo ungasari ingi ingi saiqoji unub qaji nanjo wau ugeugeiyetnjreqnub. Ariya di unjum. Tamo ungasari nanji di Tamo Koba Qotei aqa areq di ulieqnu deqa nanji bole unub.

⁷ Ijo areqalo kobaquja agiende. Tamo Koba Qotei a na Saion qure qaji tamo bei qarinyim bosim Israel nangi eleneme. Israel nangi Qotei aqa segi tamo ungasari unub deqa a na nangi aqaryain-jrimqa nangi olo boleabqa nangi tulan arebole-boleinjreme. Od, Jekop aqa len nangi are tulan boledamuinjreme. Ijo areqalo kobaquja agide.

15

Kumbra Qotei a tulan areareteqnu qaji

¹ O Tamo Koba Qotei, yai nangi ino atra tal miligiq di sqa kere? Yai nangi ino segi getento mana goge dia awoqa kere? Mana di aqa ñam Saion.

² Tamo une saiqoji sosiqa gaigai kumbra bole yeqnu qaji a qujai ino atra tal miligiq di sqa kere. Od, tamo aqa are miligiq na anjam bole mareqnu qaji a qujai ino segi getento mana goge dia awoqa kere.

³ Tamo dena tamo qudei nango ñam ugeto-saieqnu. A na aqa kadoi nangi ugeugeinjro-saieqnu. A na tamo qudei nangi misilinjnrosaeqnu.

⁴ Tamo dena tamo ungasari Qotei na qoreinjreqnu qaji nangi tulan uratnjreqnu. Ariya a na tamo ungasari Tamo Koba Qotei aqa sorgomq di unub qaji nango ñam soqtetnjreqnu. A gaigai aqa segi anjam a nami marej qaji di dauryeqnu. Aqa kumbra dena a gulbe kobaquja oqas di unqum. A aqa anjam di uratqasai.

⁵ A na tamo qudei nangi silali enjrimqa nangi a kamba silali yqajqa batiamqa a silali di segi yainjrqas. A silali aqa oto turtosim yainjrqasai. Tamo qudei nangi a silali yqa osib walawalaiyosib

minjqab, “Ni na awai endi osim tamo bole bei aqa jejamuq di anjam uge laña qame.” Nanqi a degsib minjqab di a nango anjam dauryqasai. Tamo kumbra bole deqaji yeqnub qaji nanqi singila na tigelesqab. Deqa gulbe bei na nanqi yala go-tranjnraqa keresai.

16

Tamo a Qotei qa aqa areqalo singilatoqnsiq pailye-qnu

¹ O Abu Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni na e taqatbime. Yim e bole sqai.

² E Tamo Koba Qotei endegsi minjeqnum, “Ni ijo Tamo Koba. Ingi bole kalil e ejunum qaji endi e ino banq na em.”

³ Qotei aqa segi tamo ungasari Israel sawaq di unub qaji nanqi tulan boledamu. Deqa e nanqi qa areboleboleibeqnu.

⁴ Tamo ungasari gisan qotei nanqoq gileqnu qaji nanqi gulbe gargekoba qoboilyqab. E nango kumbra uge di dauryqasai. E wagme nango len osiy gisan qotei nanqi atrainjrqasai. E gisan qotei nango ñam soqtqasai dego.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni segi ijo Qotei. Ni e ombla unum. Ingi ingi kalil e truqueqnum qaji di ni na e ebeqnum. Ijo ñambile ino banq di unu.

⁶ Ni na ingi bole bole e ebeqnum. Ingi di tulan boledamu!

⁷ E Tamo Koba Qotei aqa ñam soqteqnum. Di kiyaya? A na e gam bole osorboqnsiqa qolo gaigai ijo are miligiq di powo bole ateqnu.

⁸ E bati gaigai Tamo Koba Qotei qa are qaloqn-sim aqa jojomq di unum. A na e taqatbeqnu deqa

e singila na tigelesqai. Deqa gulbe bei na e yala gotraṇbqa keresai.

⁹ Deqa e are boledamuibeqnu. E tulaṇ areboleboleibeqnu. Ingi bei na e ugetbqa keresai deqa e bole sqai.

¹⁰ O Abu Qotei, ni marimqa e moiyo qureq aiqa-sai. Od, ni marimqa ino segi tamo bole a subq di qusaqasai.

¹¹ Ni na e ṇambile oqajqa gam osorbeqnum. Ni ijo jojomq di unum deqa e tulaṇ areboleboleibeqnu. Ni na e beterbeqnum deqa e bati gaigai areboleboleiboqnqas.

17

Tamo une saiqoji aqa pailyo

¹ O Tamo Koba Qotei, e kumbra bole yeqnum deqa ni ijo pailyo quetbime. Od, ni ijo akam quime. E gisaṇ na ni pailmosaieqnum deqa ni ijo pailyo que.

² O Abu Qotei, ni ijo kumbra bole uneqnum deqa ni na e pegibosim merbe, “Ni une saiqoji unum.”

³ Ni ijo are miligi geregere qalie. Ni qolo e nubognsim ijo kumbra tenemteqnum. Ni areqalo uge bei ijoq di unosaieqnum. E anjam uge bei marosaieqnum.

⁴ Tamo qudei nangi kumbra uge yeqnub. Ariya e degyosaieqnum. E ino anjam dauryoqnsim ṇirin ti goto ti qoreiyeqnum.

⁵ E gaigai ino gam bole dauryeqnum. E gam di uratosaieqnum.

⁶ O Abu Qotei, ni ijo pailyo quoqne. E qalie, ni gaigai ijo pailyo quoqnqam. Deqa e ni pailmoqn-sim unum.

⁷ O Abu Qotei, ni na ino qalaqalaiyo kumbra kobaquja e osorbime. E qalie, ni na tamo ungasari ino areq di ulieqnub qaji nanqi aqaryainjreqnum deqa jeu tamo nanqi na nanqi ugetnjrqqa keresai.

⁸ O Abu Qotei, ni ino qalaqalaiyo kumbra dau-ryosim e geregereibosim ino areq di e ulitbosim taqatbe. Tuwe du du nanqo ai na aqa bariq di nanqi ulitnjreqnu dego kere.

⁹ Ni degyqam di tamo uge nanqi e ugeugeibqa keresaiinjrqas. Tamo nanqi dena e tulan jeutbo-qnsib e lubqa maroqnsib agutbeqnub.

¹⁰ Tamo uge di nanqo are miligi torei getenjejunu deqa nanqi dulqajqa kumbra urateqnub. Nanqi nanqo medabu waqtoqnsib tulan diqoqnsib nanqo segi ñam soqteqnub.

¹¹ Nanqi na e lubqa maroqnsib ñam atoqnsib e nubognsib agutbeqnub.

¹² Laion nanqi ulioqnsib ñam atoqnsib wagme ñumeqnub dego kere.

¹³ O Tamo Koba Qotei, ni tigelosim ino serie osim tamo uge nanqi qoto itnjrsim nanqo banq na e osim nanqi ñume.

¹⁴ O Tamo Koba Qotei, ni ino singila na e aqaryaibime. Yim tamo uge nanqi na e kobot-bqa keresaiinjrqas. Tamo nanqi di mandam qa ñoro koba koroiyeqnub. Ni nanqo kumbra uge qa nanqi kambatnjrsim nanqi ñolawotnjre. Ni nanqo anqro nanqi ti nanqo moma bunuqna brantqab qaji nanqi ti dego ñolawotnjre.

¹⁵ Ariya e segi tamo tintin unum deqa mon-don e ino ulatamu unqai. Bati di e qutuobulosiy tigelosiy qalieqai, ni e ombla unum. Deqa e are-boleboleibqas.

18

Qotei na iga aqaryaigeqnu deqa iga qoto bunyeqnum

¹ O Tamo Koba Qotei, ni na e singilatbeqnum deqa e ni tulan qalaqalaimeqnum.

² Tamo Koba Qotei a tal singila bul sosiqa e taqatbeqnu. A menin bul sosiqa e ulitbeqnu. A jeu tamo nanjo banq na e taqal waibeqnu. Ijo Qotei a menin bul unu deqa e aqaq gileqnamqa a na e oqnsiq ulitbeqnu. A dumu bul sosiqa e ulitboqnsiq aqaryaibeqnu deqa jeu tamo nanji na e ugeugeibqa keresaiinjreqnu. A dadan bul sosiqa singila na e taqatbeqnu.

³ Tamo Koba Qotei a tulan bolequja. Deqa e aqa ñam soqtoqnqai. E a pailyeqnum deqa a na e aqaryaibeqnu. Deqa jeu tamo nanji na e ugetbqa yeqnab keresaiinjreqnu.

⁴ E moiqa jojomem. Moiyo di sil bul sosiqa e singila na ojej. E padalqa laqnem. Yuwal a tigelosim tamo nanji kabutnjrqas dego kere.

⁵ Od, e moiyo qureq aqajqa jojomem. Moiyo qure di aliem bul sosiqa e singila na ojej.

⁶ E are tulan gulbeibej deqa e singila na Tamo Koba Qotei pailjem. Ijo Qotei na e aqaryaibqajqa deqa e pailyonamqa a aqa segi atra tal kobaq di sosiqa ijo anjam quetbej. Od, a aqa dabkala waqtosiq ijo pailyo quej.

⁷ Tamo Koba Qotei a na endegsi e aqaryaibej. A ijo jeu tamo nanġi qa tulaŋ minjin oqetonaqa mandam ti mana utru kalil ti renġinnej.

⁸ Aqa manaqobuq na qurem koba oqoqnej. Aqa medabuq na namyuwo brantosiqa inġi inġi koba koitelennej. A na namyuwo di qarinyonaqa tulaŋ pulonosiq aiyej.

⁹ A laŋ potosiqa mandamq aiqa osiqa aqa singa sorgom laŋbi tuluq di atej.

¹⁰ Jagwa a bari bulonaqa Qotei a bari di ojsiqa urur ti bej. A laŋ angro aqa qawarq di awobulosiqa pururuosiq bej.

¹¹ A ambru na kabuosiqa laŋbi tulu kobaquja miligiq di uliosiq bej.

¹² A marnaqa laŋbi a tulaŋ minjalonaqa namyuwo ti ais onġol ti brantosiq laŋbi potosiq aiyej.

¹³ Tamo Koba Qotei a laŋ goge di sosiqa kola anjam ato bulosiqa tulaŋ lelenkobaiej. Yonaqa tamo nanġi Qotei Goge Koba aqa lelen di quekriteb.

¹⁴ Bati deqa Qotei na minjal qarinyonaqa aisiqa ijo jeu tamo nanġi nnumej. Minjal di aŋ bulonaq Qotei a minjal dena jeu tamo nanġi nnumnaq nanġi segisegiosib jaraiyeb.

¹⁵ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na jeu tamo nanġi di nirinjnrsim jagwa koba bulosim ino manaqobuq na nanġi puynjrem. Bati deqa yuwal a jeŋonaqa yuwal sorgom ti mandam utru ti boleq dej.

¹⁶ Tamo Koba Qotei a laŋ goge di sosiqa aqa baŋ waiyosiqa e ya robu miligiq di so bulonamqa a na e osiqa sawa boleq di atej.

¹⁷ Ijo jeu tamo nan̄gi siŋgila ti unub. Nan̄go siŋgila dena ijo siŋgila tulan̄ buŋyejunu. Deqa Tamo Koba Qotei a nan̄go ban̄q na e taqal waibej.

¹⁸ Nami gulbe bei ijoq di brantonaqa bati deqa jeu tamo nan̄gi na e qoto itbeb. Ariya di un̄gum. Tamo Koba Qotei na e osiqa taqatbej.

¹⁹ A na e aqaryaibej deqa e bole unum. A na e tulan̄ qalaqalaibosiqa jeu tamo nan̄go ban̄q na e taqal waibej.

²⁰ E ijo ban̄ yansobuloqnsim kumbra bole dauryeqnum deqa Tamo Koba Qotei na e awai bole ebeqnu. E une bei yosaieqnum deqa Qotei na e boletbeqnu.

²¹ E Tamo Koba Qotei aqa dal anjam geregere dauryeqnum. E kumbra uge bei yosaieqnum. E ijo Qotei qoreiyosaieqnum. Utru deqa a na e awai bole ebeqnu.

²² E gaigai Qotei aqa dal anjam qa are qaleqnum. E aqa anjam gotran̄yosaieqnum.

²³ Qotei a qalie, une bei ijo jejamuq di sosai. E une bei yaim deqa e ijo walwel geregere taqateqnum.

²⁴ E Tamo Koba Qotei aqa ŋamgalaq di tamo bole unum. Di kiyaaq? E ijo ban̄ yansobuleqnum deqa. Qotei a ijo kumbra tiŋtiŋ deqa are qaloqnsiqa e awai bole ebeqnu.

²⁵ O Abu Qotei, tamo un̄gasari ni qoreimosaieqnub qaji nan̄gi ni na dego qoreinjrosaieqnum. Tamo un̄gasari une saiqoji sosib kumbra bole dauryeqnub qaji nan̄gi ni na kamba kumbra bole osorn̄jreqnum.

²⁶⁻²⁷ Tamo un̄gasari kumbra milalo dauryeqnub qaji nan̄gi ni na kamba kumbra milalo osorn̄jre-

qnum. Tamo ungasari nango segi ñam aguq ateqnub qaji nangi ni na olo eleneqnum. Ariya tamo ungasari kumbra uge dauryeqnub qaji nangi ni na kamba kumbra uge osornjreqnum. Tamo ungasari nango segi ñam soqteqnub qaji nangi ni na olo ñam aguq atetnjqnum.

²⁸ O ijo Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na e suwant-beqnum. Od, ni na ambru wiyeqnamqa ambru na e uratboqnsiq ulaneqnu.

²⁹ O Abu Qotei, ni na e aqaryaibimqa e jeu tamo gargekoba nangi qoto itnjrsiy bunjrqai. Ni na e singila ebimqa e jeu tamo nango qure aqa dadan gogetosiy qure miligiq gilqai.

³⁰ Qotei aqa kumbra tulan boledamu. Aqa kumbra tulan tintin. Aqa anjam kalil bole. A wau bei yqajqa marqas di a aqa anjam di dauryosim yqas. Tamo Koba Qotei a dumu bul unu deqa a na tamo kalil aqaq beqnub qaji nangi ulitnjroqnsiqa geregere taqatnjreqnu.

³¹ Tamo Koba Qotei a segi qujai Qotei bole. Gago Qotei a segi qujai menin bul singila koba.

³² A na qujai e singilatboqnsiqa gam bole osor-beqnu deqa e gam di dauryoqnsim une saiqoji unum.

³³ A ijo walwel tingitetbeqnu deqa e geregere walweleqnum. E mangalosaieqnum. Wagme juwan a mana goge dia walweleqnu dego kere.

³⁴ Qotei a qotqajqa wau e osorboqnsiqa ijo ban singilateqnu. Deqa e an bras na gereiyo qaji di geregere titognsim waiyeqnum.

³⁵ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na e dumu ebeqnum deqa e dumu aqa qoreq di ulieqnam

jeu tamo nan̄gi na e ugetbqa yeqnab keresaiinjreqnu. E padalqa laqnam ni ino ban̄ wo na e ojeqnum deqa e singila na tigelejunum. Ni na e aqaryaibeqnum deqa e ñam koba ti unum.

³⁶ Ni na e gam bole osorbeqnum deqa e geregere walweleqnum. Ijo singa tombol laosaieqnu deqa e man̄galosaieqnum.

³⁷ E na jeu tamo nan̄gi teteinjroqnem bati deqa e olo puluosim ulan̄osai. E na nan̄gi ojoqnsim ñumoqnem.

³⁸ E qaja na nan̄gi ñumoqnem deqa nan̄gi ulon̄oqnsib ijo singaq di ñeren̄oqneb. Od, e nan̄gi qoto itnjroqnsim bun̄njreqnam nan̄gi moren̄oqneb. Deqa nan̄gi olo tigelqa keresai.

³⁹ O Abu Qotei, ni segi na e singilatboqnsim jeu tamo nan̄gi oqnsim ijo ban̄q di atoqnem. Deqa e nan̄gi qoto itnjroqnsim bun̄njroqnem.

⁴⁰ Ni na ijo jeu tamo nan̄gi ula enjroqnem deqa nan̄gi puluoqnsib jaraiyeq nabqa e na nan̄gi teteinjroqnsim ñumoqnem.

⁴¹ Nan̄gi na tamo qudei nan̄gi endegsib met-njreb, “Nin̄gi bosib iga qoto qa aqaryaigiy.” Ariya tamo bei na nan̄gi aqaryainjrosai. Nan̄gi Tamo Koba Qotei dego meteb. Ariya a nan̄go pailyo quosai.

⁴² E jeu tamo nan̄gi di tulan̄ ugeugeinjroqnem. Jagwa na wi osi ulan̄eqnu dego kere. E na nan̄gi taqal breinjroqnem. Tamo a gamq di jagi soseqnu dego kere.

⁴³ O Abu Qotei, tamo un̄gasari nan̄gi e qoto it-beq nabqa ni na e aqaryaibeqnum deqa nan̄gi e ugeugeibqa yeqnab keresaiinjreqnu. Ni na e

giltbem deqa e mandor koba sosim sawa bei bei qaji nanği taqatnjreqnum. Deqa tamo unğasari qudei e nanği qa nami qaliesai qaji nanği e qa waueqnub.

⁴⁴ Sawa bei bei qaji nanği e qa anjam sa quoqn-sib ijo anjam dauryeqnub. Nanği e qa ulaoqnsib urur boqnsib ijo areq di singa puluteqnub.

⁴⁵ Nango singila torei saieqnaqa nanği tulan ginda gindaneqnub. Deqa nanği nango qure kokba dadan ti di uratoqnsib ijoq beqnub.

⁴⁶ Tamo Koba Qotei a gaigai ħambile unu. A meniñ bul sosiqa e ulitbeqnu. Deqa e aqa ñam soqtoqnqai. Qotei a padalo sawaq na e oqnsiqa aqaryaibeqnu deqa e aqa ñam kobaquja soqtoqn-qai.

⁴⁷ A na sawa bei bei qaji nango kumbra uge qa nanği kambatnjroqnsiqa nanği joqoqnsiqa ijo sorgomq di ateqnu.

⁴⁸ A ijo jeu tamo nango banq na e taqal waibeqnu. O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni ijo jeu tamo nango ħamgalaq di e ñam kobaquja ebeqnum. Ni na e aqaryaibeqnum deqa tamo qalo qaji nanği na e lubosaieqnub.

⁴⁹ Deqa Tamo Koba Qotei, e sawa bei bei qaji nango ambleq di ni binimoqnsiy ni qa louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

⁵⁰ E Devit. Tamo Koba Qotei na e giltbej deqa e mandor unum. A gaigai e singilatbeqnu deqa e qoto bunyeqnum. A na e ti ijo moma bunuqna brantqab qaji nanği ti tulan qalaqalaigoqnqas.

Qotei aqa dal anjam a tulan boledamu

¹ Iga lan koqyoqnsim Qotei aqa rian ti aqa ñam koba ti uneqnum. Ingi ingi kalil lan goge di unub qaji nanqi na Qotei aqa manwa iga osorgeqñub.

² Nanqi na bati gaigai qolo ti qanam ti anjam mergobuleqñub deqa iga Qotei qa poigeqnu.

³ Bole, nanqi medabu saiqoji. Deqa nanqi anjam marqa keresai. Iga nanqi kakro quqwa keresai dego.

⁴ Ariya nanqi na tamo ungasari sawa kalilq di unub qaji nanqi anjam minjrobuleqñub. Nanqi anjam di giloqnsiqa qure qure kalilq di branteqnu.

Qotei a sen aqa tal lan goge dia gereiyetej.

⁵ Sen a tal dena nobqolo branteqnu. Tamo a unja osim warumq na oqedosim brantqas dego kere. Sen a areboleboleiyeqnaqa aqa segi gam dauryeqnu. Tamo nanqi gurgurqab dego kere.

⁶ Sen a gaigai taunq na oqoqnsiq lanq di walweloqnsiq olo bebenq aiyeqnu. Sen a tulan kanqaneqnu deqa ingi ingi kalil sen aqa kanqanq dena uliesqa keresai.

⁷ Tamo Koba Qotei aqa dal anjam a tulan tintin. Iga dal anjam di dauryeqnum deqa iga nambile bunuj ti unum. Tamo Koba Qotei aqa anjam a tulan bole. Iga anjam di quoqnsim mareqnum, “Bole.” Anjam dena tamo ungasari powo saiqoji unub qaji nanqi powo bole enjreqnu.

⁸ Tamo Koba Qotei aqa dal anjam a tulan bole gisan sai. Dal anjam di rian koba ti sosiqa gago namdamu suwantoqnsiqa are boletetgoqnsiqa iga powo bole egeqnu.

⁹ Tamo ungasari Tamo Koba Qotei qa ulaoqnsib aqa sorgomq di unub qaji nanqi kumbra bolequja dauryeqnub. Nango kumbra di bati gaigai sqas. Tamo Koba Qotei aqa dal anjam a tulan bole tintin gisan sai.

¹⁰ Anjam dena gol boledamu tulan bunyeqnu. Iga anjam deqa tulan arearetgwas. Anjam di bisim qaq bul sosiq a bisim qaq tulan bunyosiq a qaqatinugeteqnu.

¹¹ O Abu Qotei, e ino dal anjam quoqnsim dena e powo bole ti unum. E ino wau tamo unum. E ino dal anjam dauryeqnum deqa ni na e awai boledamu ebeqnum.

¹² Tamo yai a aqa segi une kalil geregere qalieqa kere? Tamo dego bei sosai. Kumbra uge qudei e yeqnum qaji di uliejunu deqa e geregere poibosai. Deqa Qotei, ni na ijo une di kobotime. Yim e ino namgalaq di tamo bole une saiqoji sqai.

¹³ E ino wau tamo unum deqa ni na e said-bimqa e diqoqnsiy une yoqnqasai. Ni na gam getentbimqa kumbra uge bei na e taqatbqasai. Ni degyqam di e ino dal anjam gotranjqasai. E kumbra uge kobaquja bei yqasai dego. E une saiqoji sqai.

¹⁴ O Tamo Koba Qotei, ijo anjam maro ti ijo areqalo ti ino namgalaq di bole tintin soqneme. E qalie, ni menin bul sosim e ulitbeqnum. Ni ijo aqaryaibo tamo sosim e awaibosim sawa boleq di atem.

20

Mandor a qoto bunyeqnu

¹ O mandor, gulbe bati qa Tamo Koba Qotei a ino pailyo queme. Jekop aqa Qotei a na ni taqatmeme.

² A aqa atra talq di sosimqa ni aqaryaimosim singilatmeme. Atra tal di Saion qureq di unu.

³ Wagme kalil ni n̄amyuwo na koitoqnsim Qotei atraiyeqnum qaji di a na unsim areboleboleiyeme.

⁴ Ni ingi kiye qa arearetmeqnu di Qotei na emekrite me. A na ni aqaryaimimqa wau kalil ni yqajqa are qaleqnum qaji di bole branteme.

⁵ Iga Qotei aqa ñam na gago toqor soqtimqa ino qoto tamo nan̄gi toqor deq gilsib koroebe. Ko-roabqa gago Qotei a ino ban̄ singilatimqa ni qoto bunyim iga lelen̄ na ti arebolebole na ti sqom. O mandor, ni Tamo Koba Qotei pailyimqa a ino pailyo kalil quetmeme.

⁶ Tamo Koba Qotei a na mandor di giltej. E qalie, Qotei na mandor di aqaryaiyeqnu. A aqa segi lan̄ qureq di sosiqa mandor aqa pailyo queteqnu. A aqa segi singila na mandor aqaryaiyeqnaqa mandor a qoto bunyeqnu.

⁷⁻⁸ Tamo un̄gasari qudei nan̄gi qoto qa ingi ingi qa nan̄go areqalo singilateqnub. Qudei nan̄gi nan̄go hos qa nan̄go areqalo singilateqnub. Nan̄gi degye-qnub deqa nan̄gi ululon̄oqnsib loumekriteqnub. Ariya iga gago Tamo Koba Qotei aqa ñam qa gago areqalo singilateqnum. Deqa iga tigeloqnsim singila na unum.

⁹ O Tamo Koba Qotei, ni na mandor aqaryaiyime. Yim a qoto bunyqas. Iga ni metmimqa ni gago pailyo que.

Qotei na mandor aqaryaiyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni na mandor a singila yeqnum deqa a areboleboleiyeqnu. Ni na a aqaryaiyeqnum deqa a qoto bunyeqnaqa are tulan boledamuiyeqnu.

² A ingi kiye qa areareteqnu di ni na a yeqnum. A ingi kiye qa ni pailmeqnu di ni aqa banq di ateqnum. Ni na a saidyosaieqnum.

³ O Abu Qotei, e qalie, ni na mandor a tulan boleteqnum. Ni gate tatal gol na gereiyo qaji aqa gateq di ateqnum.

⁴ Mandor a na ni mermej, “Ni e nambile ebe.” Onaqa ni na a nambile yem. Ni aqa so bati totoryem deqa a gaigai sqas.

⁵ Ni na mandor aqaryaiyeqnum deqa a qoto bunyoqnsiqa ñam koba ti unu. Ni na singila ti rian koba ti a yeqnum.

⁶ Ni na a tulan boleteqnum deqa a bati gaigai bole sqas. Ni aqa jojomq di unum deqa a tulan areboleboleiyeqnu.

⁷ O Qotei Goge Koba, mandor a ni qa aqa areqalo singilateqnu. Ni bati gaigai a qalaqalaiyeqnum deqa a singila na tigelesqas. Deqa gulbe bei na a yala gotranyqa keresai.

⁸ O mandor, e qalie, ni na ino jeu tamo kalil nanqi ojelenqam. Od, ni na tamo kalil ni qoreimeqnu bati nanqi tonto talq di breinjraqam.

⁹ Qoto bati brantimqa ni namyuwo kobaquja bul sosim ino jeu tamo nanqi kobotnjraqam. Tamo Koba Qotei a ino jeu tamo nanqi qa minjin oqimqa a na nanqi tulan ugeugeinjsim namyuwo na koit-njraqas.

¹⁰ O mandor, e qalie, ni na ino jeu tamo nanjo moma kalil bunuqna brantqab qaji nanji ñumim morenekritqab. Deqa nanji olo mandamq endi sqasai.

¹¹ Ino jeu tamo nanji na ni ugetmqajqa deqa anjam qoseqñub. Ariya nanji na ni bunmqa keresai.

¹² Ni ino qaja nanjoq waiyoqñim nanji jaraiyoqñqab.

¹³ O Tamo Koba Qotei, ni singila ti soqne. Yim iga ni qa louoqñsim ino singila binjiyoqñqom.

22

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹ O ijo Qotei. O ijo Qotei. Ni kiyaga e qor-eibeqñum? Ni kiyaga e aqaryaibosaieqñum? Ni kiyaga isaq di unum? Ni kiyaga ijo akam quosaieqñum?

² O ijo Qotei, qanam ti qolo ti e ni metmeqñum. E aqaratosaieqñum. Ni ijo pailyo yala quosaieqñum.

³ Ariya, e qalie, ni segi qujai tulan bole getento unum. Ni Mandor Koba unum deqa Israel nanji ino ñam soqteqñub.

⁴ Nami gago moma nanji ni qa nanjo areqalo singilatoqñeb deqa ni na nanji aqaryainjroqñem. Ni degyoqñem deqa nanji nanjo jeu tamo nanji bunjroqñeb.

⁵ Nanji ni pailmoqñeb deqa ni jeu tamo nanjo banq na nanji elenjoqñem. Nanji ni qa nanjo areqalo singilatoqñeb deqa nanji jemainjrosaijoqñej.

⁶ Ariya e tamo bole sai. E ambli bul ñam saiqoji unum. Deqa tamo ungasari kalil nanqi e qa are ugeinjreqnaqa e qoreibeqnub.

⁷ Nanqi gamq di e turoqnsib e qa yomuoqnsib e misilinboqnsib gate gainyeqnub.

⁸ Nanqi na e endegsib merbeqnub, “Ni Tamo Koba Qotei qa ino areqalo singilateqnum. Ariya kiyaga Qotei na ni aqaryaimosai? Kiyaga a na ni osai? Qotei na ni qalaqalaimej qamu a na ni aqaryaimej qamu.”

⁹ O Abu Qotei, e ijo ai miligiq di sonamqa ni na e osim aqa dobulq di atem. E munqum uyoqnem bati di ni na e taqatboqnem.

¹⁰ E ñambabem bati di ni na e gereiboqnem dena gilsim gilsim agi bini ni na e gereibeqnum. E ñambabem bati di ni ijo Qotei soqnem dena gilsim gilsim agi bini ni ijo Qotei unum.

¹¹ Ariya gulbe kobaquja ijoq bqo. E aqaryaibqajqa tamo bei sosai deqa ni na e uratbaim.

¹² Jeu tamo gargekoba nanqi na e lubqajqa maroqnsib e agutbeqnub. Nanqi singila koba. Nanqi makau bul Basan sawaq di unub qaji.

¹³ Nanqi e padaltbqajqa laqnub. Laion a med-abu waqtosim lelenjosim wagme uyqas dego kere.

¹⁴ Ijo singila torei saiqo. Ya bilenjosim saiqas dego kere. Ijo tanu kalil niñajejunub. Ijo are miligi dego namur bulosiq tulan qosloqwo.

¹⁵ Ijo kakro tulan qanqranqo. Ya nobu sari qanqranqas dego kere. Ijo menj dego medabuq di getenqo. Ni na e uratbeqnum deqa e moiqa jojomeqnum.

¹⁶ Jeu tamo nanqi na e lubqajqa maroqnsib e

agutbeqnub. Baun na wagme nanġi agutnjrqas dego kere. Tamo uge nanġi dena ijo ban ti ijo sinġa ti qameqnub.

¹⁷ Ijo tanu kalil boleq dekriteqnabqa jeu tamo nanġi na e koqbeqnabqa e tulan sougetejunum deqa areboleboleinjreġnu.

¹⁸ Nanġi ijo gara jugo kalil jeisib elenġosib menin silali alanġeqnub. Tamo yai aqa menin na bunnjrqas di a na ijo gara jugo oqas.

¹⁹ O Tamo Koba Qotei, ni isaq di saim. Ni ijo aqaryaibo tamo unum deqa ni boqujatosim e aqaryaibe.

²⁰ Ni na e amqa jeu tamo nanġi serie na e lubsib moiyoqbqa yoqniġ keresaiinjrqas. Nanġi baun bul sosib e agutbeqnub deqa ni na e aqaryaibimqa e nambile sqai.

²¹ Jeu tamo nanġi e torei kobotbqajqa mareqnub. Laion a wagme juwan uyeġnu dego kere. Nanġi makau juwan aqa kaja qalat na tamo qaleġnu qaji di bul unub. Deqa ni nanġo banq na e ame.

²² O Abu Qotei, e ijo was nanġi ino nām qa minjre minjre laqnqai. Nanġi louqa koroesoqnibqa e nanġo ambleq di ni binjimoqnqai.

²³ E nanġi endegsi minjrqai, “O tamo unġasari Tamo Koba Qotei aqa sorgomq di unub qaji, ninġi aqa nām soqtoqniy. O Jekop aqa leġ, ninġi Qotei binjiyoqniy. O Israel tamo unġasari, ninġi Qotei qa ulaoqniy.

²⁴ Qotei a tamo unġasari sougetejunub qaji nanġi qoreinjrosaieġnu. Nanġi gulbe ti jaqatin ti unub deqa Qotei a nanġi uratnjrosaieġnu. A aqa

ulatamu nanŋi qa ulitosaieqnu. A nanŋo pailyo quetnjreqnu.” E ijo was nanŋi degsi minjrŋai.

²⁵ O Abu Qotei, e koro kobaq dia ino ñam soq-toqnŋai. Tamo unŋasari ni qa ulaoqnsib ino sor-gomq di unub qaji nanŋi koroesoqnibqa e nanŋo ñamgalaq di wagme ni atraimŋai. Wagme di e nami ni atraimqa marem. Od, Qotei, e koro kobaq dia ino ñam soqtoqnŋai.

²⁶ Tamo unŋasari Tamo Koba Qotei dauryeqnub qaji nanŋi dego aqa ñam soqtoqnŋab. Qotei na nanŋi boletnjrimqa nanŋi gaigai are bole na sqab. Tamo unŋasari sougetejunub qaji nanŋi koro kobaq dia sosibqa inŋi uyoqnsib menetnjroqnŋas.

²⁷ Mondonj tamo unŋasari kalil mandamq endi unub qaji nanŋi Tamo Koba Qotei qa are qaloqnsib aqaq olo boqnŋab. Sawa bei bei qaji nanŋi Qotei aqa ñamgalaq di singa pulutoqnsib a qa louoqnŋab.

²⁸ Nanŋi degyqab. Di kiyaga? Tamo Koba Qotei a Mandor Koba sosiqa sawa bei bei qaji nanŋi taqatnjreqnu deqa.

²⁹ Mondonj tamo kalil ñoro koba ti sosib inŋi uye-qnub qaji nanŋi Qotei qa louoqnsib aqa ñamgalaq di singa pulutoqnŋab. Bole, tamo nanŋi di morenŋab. Nanŋi moiyo uratqa keresai. Ariya diño bati qa nanŋi olo subq na tigelqab.

³⁰⁻³¹ Tamo unŋasari bunuqna brantqab qaji nanŋi Tamo Koba Qotei aqa wau ojoqnŋab. Od, tamo unŋasari ñambabosai unub qaji nanŋi ñambabosibqa Qotei aqa kumbra tintinŋ qa ti aqa manwa kalil qa ti quoqnŋab.

Tamo Koba Qotei a na e taqatbeqnu

¹ Tamo Koba Qotei a kaja nanjo taqato tamo bul sosisa e taqatbeqnu. Deqa e ingi bei qa truquqasai.

² A na e taqatbeqnu deqa e ñin boledamuq di ñeioqnsim aqarateqnum. A na e babanboqnsiya ya kiñala qalaaq di e ateqnaqa e ya uyeqnum.

³ A na e singila bunuj eboqnsiya gam bole osorbeqnu. A aqa segi ñam qa are qaloqnsiya degyeqnu.

⁴ O Abu Qotei, e sawa ambru tulan ugedamuq di walweleqnum di unqum. E gulbe bei qa ulaqasai. Di kiyaaq? Ni e ombla unum deqa. Ni kaja nanjo taqato tamo nanjo toqon ojobuleqnum. Toqon dena ni na e taqatbeqnum deqa e are laejunum.

⁵ Ni ijo jeu tamo nanjo ñamgalaq di ingi uyo boledamu gereiyoqnsim ingi di e anaiboqnsim e ombla awoeqnum. Ni na goren ijo gateq di bilenteqnum. Wain gamban a tulan maqejunu dego kere. Kumbra dena ni na e tulan boletbeqnum.

⁶ O Tamo Koba Qotei, e qalie, bati kalil e sqai di ni na e kumbra bole eboqnsim qalaqalaiboqnaqam. Deqa e ino talq di bati gaigai sqai.

24

Qotei a Mandor Koba unu

¹ Mandam ti ingi ingi kalil mandamq endi unub qaji nanji ti di Tamo Koba Qotei aqa segi ingi ingi. Tamo ungasari sawa bei beiq di unub qaji nanji dego Qotei aqa segi.

² Qotei a ya gogeq dia mandam atej. Od, a yuwal gogeq dia mandam atej.

³ Yai nan̄gi Tamo Koba Qotei aqa mana gogetqa kere? Yai nan̄gi aqa atra tal getento miligiq gilqa kere?

⁴ Tamo aqa ban̄ yansobulosiq kumbra uge urateqnu qaji a qujai Qotei aqa mana gogetqa kere. Tamo di aqa are miligi tulan̄ milalo. A gisan̄ qotei nan̄gi qa louosaieqnu. A anjam bei singilatosiq anjam dena tamo qudei nan̄go jejamu lan̄a gisan̄yosaieqnu. Tamo deqaji a qujai Qotei aqa mana gogetqa kere.

⁵ Tamo deqaji a Tamo Koba Qotei na boletqas. Boletosim a tamo bole une saiqoji qa minjsim padalo sawaq na oqas.

⁶ Tamo deqaji a Jekop aqa Qotei aqa ulatamu unqajqa tulan̄ areareteqnu.

⁷⁻⁸ O siran̄, ningi waqiy. O siran̄ namij qaji, ningi torei waqiy. Yibqa Mandor ñam koba ti unu qaji a siran̄ miligiq gilqas. Mandor di yai? Di Tamo Koba Qotei. A singila koba ti unu deqa a qoto bun̄yeqnu.

⁹ O siran̄, ningi waqiy. O siran̄ namij qaji, ningi torei waqiy. Yibqa Mandor ñam koba ti unu qaji a siran̄ miligiq gilqas.

¹⁰ Mandor di yai? Di Tamo Koba Qotei. A qoto tamo nan̄go gate koba. A segi qujai Mandor ñam koba ti unu.

25

E Qotei endegsi pailyeqnum, “Ni na e gam bole osorbe”

¹ O Tamo Koba Qotei, e ni pailmeqnum.

² Ni ijo Qotei. E ni qa qujai ijo areqalo singilateqnum. Deqa ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di e jemaibqasai. Ijo jeu tamo nan̄gi na

e qoto itboqnsib e bunbqa yoqñib ni na nanği said-njre. Ni degyqam di nanği areboleboleinjrğasai.

³ O Abu Qotei, e qalie, tamo unğasari ni qa nanğo areqalo singilateqnub qaji nanği jemainjrğasai. Sai bole sai. Tamo unğasari kumbra bole dauryqa uratoqnsib ni torei qoreimeqnub qaji nanği segi jemainjrğas.

⁴⁻⁵ O Tamo Koba Qotei, ni ino gam bole kalil e osorbosim e powo ebe. Yim e ino anjam dauryqai. Ino anjam di gisañ sai. Di anjam bole. E bati gaigai ni na aqaryaibqajqa deqa tariñeqnum. E qalie, ni e padalo sawaq na oqam.

⁶ O Tamo Koba Qotei, ni ino qalaqalaiyo kumbra ti ino dulqajqa kumbra ti deqa olo are qale. Ni nami kumbra di yoqnem dena gilsim gilsim agi ni bini degyeqnum.

⁷ O Tamo Koba Qotei, e anğro wala sosimqa bati deqa e une atoqnsim ino dal anjam gotrañyoqnem. Ni deqa olo are qalaim. Ni ino segi kumbra bole qa are qalsim e qalaqalaiboqne. Ni e qa are walmaiq.

⁸ Tamo Koba Qotei a tulañ tiñtiñ sosaqa kumbra bolequja yeqnu. A na tamo une ateqnub qaji nanği aqa gam bole osornjreqnu.

⁹ Od, a na tamo unğasari nanğo segi ñam aguq ateqnub qaji nanği aqa gam bole osornjreqnaqa nanği kumbra tiñtiñ dauryeqnub.

¹⁰ Tamo unğasari nanği Tamo Koba Qotei aqa dal anjam a nami qosej qaji di dauryqab di a na nanği gaigai qalaqalainjroqnqas. A na aqa kumbra di uratğasai.

¹¹ O Tamo Koba Qotei, ni ino ñam qa are qalsim ijo une kalil kobotime. Ijo une di gargekoba unub

deqa ni na kobotime.

¹² Tamo Koba Qotei a na tamo kalil aqa sorgomq di unub qaji nangi gam bole osornjreqnaqa nangi gam dena walweleqnu.

¹³ Tamo deqaji nangi tulan bole sqab. Nango angro nangi dego bole sqab. Qotei na nangi nango segi mandam enjrim nangi dia geregere awoqab.

¹⁴ Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nangi tulan areinjeqnu. A na aqa dal anjam a nami qosej qaji di nangi osornjreqnu.

¹⁵ E bati gaigai Tamo Koba Qotei na aqaryaibqajqa deqa tarijeqnum. E qalie, gulbe bei a kakan bulosim e ugetbqa laqnimqa Qotei na olo e oqas.

¹⁶ O Abu Qotei, e was bei saiqoji. E segi unum. E singila saiibeqnu. Deqa ni olo ijoq bosim e qa are boleimeme.

¹⁷ Ni na ijo are gulbe kalil kobotetbimqa e are lawo sqai. Ni na e aqaryaibimqa ijo gulbe kalil na e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqas.

¹⁸ Ni ijo are jaqatin qa ti ijo gulbe qa ti are qalsimqa ijo une kalil kobotime.

¹⁹ O Abu Qotei, ni unime. Ijo jeu tamo nangi gargekoba unub. Nangi e qa tulan are ugeinjreqnu.

²⁰ Deqa ni na e geregere taqatbimqa jeu tamo nangi dena e ugeugeibqa yoqnib keresaiinjrqas. E ino areq di ulieqnum deqa ni na jeu tamo nangi saidnjrimqa nangi e jemai ebqasai.

²¹ E ni qa ijo areqalo singilateqnum deqa ni bati gaigai kumbra bole ti kumbra tintin ti e eboqnsim taqatboqne.

²² O Abu Qotei, ni na Israel nangi aqaryainjroqne. Yim gulbe bei bei nangoq boqnibqa gulbe

dena nanŋi ugetnjrqqa keresaiinjrqas.

26

Tamo une saiqoji unu qaji aqa pailyo

¹ O Tamo Koba Qotei, e kumbra bole yeqnum. E ni qa ijo areqalo torei singilateqnum. E ijo kumbra di uratosaiieqnum. Deqa ni na e pegibosim merbe, “Ni une saiqoji unum.”

² Od, Tamo Koba Qotei, ni ijo are miligi ti ijo areqalo ti kalil peleiy. Peleiyosim unqam, ijo kumbra bole kiyo sai kiyo.

³ E qalieonum, ni gaigai e qalaqalaiboqnsim gam bole osorbeqnum. Deqa e gam dena walweleqnum.

⁴ E gisaŋ tamo nanŋi koba na walwelosaieqnum. E tamo unŋasari anjam maro aiyelteqnuḅ qaji nanŋi koba na laosaieqnum.

⁵ Kumbra uge yo qaji tamo nanŋi koroeqnabqa e nanŋi koba na awoosaieqnum. E nanŋi qoreinjreqnum.

⁶ O Tamo Koba Qotei, e ijo baŋ yansobuleqnum deqa e une saiqoji unum. E ino atra bijal jojomq di sosimqa ni qa loueqnum.

⁷ E na ni binimoqnsim maŋwa kalil ni babteqnum qaji deqa tamo unŋasari nanŋi sainjreqnum.

⁸ O Tamo Koba Qotei, e ino atra tal qa tulaŋ arearetbeqnu. Tal dia ino ñam kobaquja unu.

⁹ Bunuqna ni na une tamo nanŋi ti tamo qalo qaji nanŋi ti ŋolawotnjrsim ñumqam bati deqa ni na e dego lubaim. Ni ijo ŋambile kobotaim.

¹⁰ Tamo nanŋi di gaigai kumbra uge yeqnuḅ. Nanŋi na tamo qudei nanŋi walawalainjroqnsib silali enjroqnsib endegsib minjreqnuḅ, “Niŋgi

awai endi osib tamo ungasari qudei nangi ugeugeinjriy.”

¹¹ Ariya e kumbra bole segi yeqnum. Deqa ni e qa are boleimim e ame. Yim e nambile sqai.

¹² Tamo Koba Qotei na e taqatbeqnu deqa e singila na tigelejunum. Tamo ungasari louqajqa koroeqnub qaji nango ambleq dia e aqa ñam soq-toqnqai.

27

Tamo a Qotei pailyoqnsiqa aqa ñam soqteqnu

¹ Tamo Koba Qotei a na e suwantbeqnu deqa e sawa ambruq di sqasai. A na e aqaryaibeqnu deqa e padalqasai. E tamo bei qa ulaosiy ginda gindanqasai. Tamo Koba a tal singila koba bul sosiqa ijo nambile taqateqnu deqa e ingi bei qa ulaqasai.

² Ijo jeu tamo nangi kumbra uge yo qaji tamo unub. Qotei na e taqatbeqnu deqa nangi ijo jojomq bosib e ugeugeibqa yoqnib keresaiinjrim nangi segi mangalsib padalqab.

³ Qoto tamo tulan gargekoba nangi bosib e agutbqab di unqum. E are tonqonqasai. Jeu tamo nangi bosib e qoto itbqab di unqum. E Qotei qa ijo areqalo singilatosiy tigelesqai.

⁴ E ingi qujai qa Tamo Koba Qotei pailyeqnum. Qotei a ingi di e ebqajqa deqa e na a meteqnum. Ingi agiende. Bati kalil e sqai di e Qotei aqa atra tal koba miligiq di sqai. Sosiya aqa ulatamu bolequja koqyoqnsiy a qa are qaloqnqai.

⁵ E qalie, gulbe bati ijoq di brantimqa Qotei na aqa atra tal koba miligiq di e ulitbosim siran

kabutqas. A na e osim menin kobaquja gogeq di e atimqa e bole sqai.

⁶ Deqa jeu tamo nanqi na e agutbibqa e na nanqi kalil tulan bunjrqi. Bunjrqi areboleboleibim lelenosiy Tamo Koba Qotei aqa atra tal koba miligiq di wagne atraiyosiy a qa louoqnqi.

⁷ O Tamo Koba Qotei, e ni metmitqa ni e qa are boleimim ijo pailyo quetbe.

⁸ Ni na e merbeqnum, “Ni ijo ulatamu unqajqa tulan arearetmeme.” Deqa Tamo Koba Qotei, e ino ulatamu unqajqa tulan arearetbqas.

⁹ Yimqa ni na ino ulatamu e osorbe. Ni ino ulatamu e qa ulitaim.

O Abu Qotei, ni ijo aqaryaibo tamo. Ni e padalo sawaq na oqnsim sawa boleq di e ateqnum. E ino wau tamo unum deqa ni e qa minjin oqaiq. Ni na e wibaim. Ni na e uratbosim qoreibaim.

¹⁰ Ijo ai abu nanqi na e qoreibqab di ungum. Tamo Koba Qotei a na e taqatbqas.

¹¹ O Tamo Koba Qotei, ni na ino kumbra bole e osorbim e qalieosiy dauryqi. Ijo jeu tamo gargekoba unub deqa ni na e osim gam boleq di atime.

¹² Ijo jeu tamo nanqi na e ojsib ugetbqajqa are qaleqnum. Nanqi e lubqajqa maroqnsib ijo jejamuq di gisan anjam laja qametbeqnum. Deqa Qotei, ni nanjo banq na e ame.

¹³ E qalionum, e moiyoaisosiy e Tamo Koba aqa kumbra bole unoqnqi.

¹⁴ O Israel, ningi Tamo Koba Qotei qa tariñoqniy. Yim a na ningi aqaryaingwas. Ningi singila na tigelesoqniy. Ningi are gulbeingaiq. Ningi Qotei qa nungo areqalo singilatosib a qa tariñoqniy.

28

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni meniŋ bul sosim e ulit-beqnum deqa e ni metmitqa ni ijo pailyo quetbe. Ni tamo dabkala geteŋnjro qaji naŋgi bul saim. Ni ijo pailyo quqwasai di e tamo moreŋeb qaji naŋgo qureq aiyobulo uge.

² Ni e qa dulosim aqaryaibqajqa deqa e ni metmitqa ni ijo pailyo quetbe. E ijo baŋ soqtosim ino atra tal koba areiyosim ni pailmitqa ni ijo pailyo que. Ino atra tal di tulaŋ bolequja getento koba.

³ Bunuqna ni na tamo kumbra uge yeqnub qaji naŋgi ugeugeinjrŋam bati deqa ni na e dego ugeugeibaim. Tamo naŋgi dena naŋgo kadoi naŋgi lawo anjam laŋa baban na minjreqnub. Ariya naŋgo are miligiq di areqalo uge uge na tulaŋ maqejunu.

⁴ O Abu Qotei, ni na jeu tamo naŋgo kumbra uge qa naŋgi kambatnjrsim awai uge enjre. Od, ni na naŋgo une qa naŋgi ŋolawotnjre.

⁵ Tamo naŋgi di Tamo Koba Qotei aqa wau kalil qa are qalosaieqnub. Deqa Qotei na naŋgi ugeugeinjrŋsim toreŋ kobotnjrqas.

⁶ Tamo Koba Qotei a e qa dulqajqa deqa e na a meteqnam a ijo pailyo queqnu. Deqa e aqa ñam soqteqnum.

⁷ Tamo Koba a dumu bul sosiqa e siŋgilatbeqnu. Deqa e a qa ijo areqalo siŋgilateqnum. A na e aqaryaibeqnu deqa e a qa louoqnsim a biŋjiyoqnsim tulaŋ areboleboleibeqnu.

⁸ Tamo Koba Qotei a na aqa segi tamo unŋasari naŋgi siŋgilatnjreqnu. A dadan bul unu deqa a na

aq̣a mandor beteryoqnsiqa jeu tamo nan̄go ban̄q na a oqnsiq taqal waiyeqnu.

⁹ O Abu Qotei, ni na ino segi tamo un̄gasari ni nami gilt̄njrem qaji nan̄gi aqaryain̄rsim bolet-n̄jre. Ni kaja nan̄go taqato tamo bul sosim nan̄gi bati gaigai taqat̄njroqne.

29

Iga Qotei aqa kakro queqnum

¹ Tamo Koba Qotei a rian̄ koba ti singila koba ti unu. O lan̄ angro, n̄ngi deqa are qalsib Qotei aqa ñam soqtoqnsib a qa louoqniy.

² Od, n̄ngi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy. A kumbra tulan̄ boledamu getento yeqnu deqa n̄ngi a qa louoqniy.

³ Yuwal gogeq dia Tamo Koba Qotei aqa kakro branteqnaqa iga queqnum. Qotei a ñam koba ti sosiqa kola bul singila na maeqnu.

⁴ Tamo Koba Qotei aqa kakro a singila koba. Aqa kakro di tulan̄ bei. Deqa tamo kalil nan̄gi aqa kakro quoqnsib ulaeqnub.

⁵ Tamo Koba Qotei aqa kakro dena ñam kokba Lebanon sawaq di unub qaji nan̄gi giñgeñ̄jreqnu.

⁶ Qotei a leleñeqnaqa mana kalil Lebanon sawa ti Hermon sawa ti dia unub qaji nan̄gi ren̄giñoqnsib makau du du buloqnsib prugelen̄eqnub.

⁷⁻⁸ Tamo Koba Qotei aqa kakro kola bul sosiqa min̄jaloqnsiqa wadau sawa ren̄giñyeqnu. Od, aqa kakro na Kedes wadau sawa tulan̄ ren̄giñyeqnu.

⁹ Tamo Koba Qotei aqa kakro branteqnaqa ñam kokba nan̄gi ren̄giñeqnub. Aqa kakro dena ñam ban̄ga kalil kobotelen̄eqnu. Deqa aqa atra tal koba

miligiq dia tamo ungasari kalil nanqi endegsib maegnub, “Qotei a ñam koba ti unu!” Nanqi degsib maegnub.

¹⁰ Tamo Koba Qotei a Mandor sosiqa yuwal kokba kalil taqateqnu. A bati gaigai aqa awo jaramq di awoosim Mandor Koba sqas.

¹¹ Tamo Koba Qotei a na aqa segi tamo ungasari nanqi singila enjroqnsiq a nanqi boletnjreqnu. Deqa nanqi are lawo unub.

30

Tamo a Qotei binjiyoqnsiq a pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e sougetesonamqa ni na e osim sawa boleq di atem. Deqa e ino ñam soqtoqnqai. Ni na ijo jeu tamo nanqi saidnjrem deqa nanqi na e ugetbosai. Nanqi areboleboleinjosai dego.

² O Tamo Koba Qotei, ni ijo Qotei. E ni na aqaryaibqaiqa deqa pailmonamqa ni na e boletbem.

³ O Tamo Koba Qotei, e moiyepratonamqa ni na e olo gereibem. E moiyo qureq aiqa laqnamqa ni na e osim nambile ebem.

⁴ O Tamo Koba Qotei aqa segi tamo ungasari bole, ningi Qotei qa louoqnsib aqa ñam soqtoqniy. Aqa ñam tulan bolequja getento unu deqa ningi a binjiyoqniy.

⁵ Qotei a bati truquyala njrineqnu. Ariya bati kalil iga mandamq endi sqom di a na iga boletgogqnas. Qolo iga akameqnamqa nobqolo iga olo areboleboleigeqnu.

⁶⁻⁷ O Tamo Koba Qotei, nami e bole soqnem. Ni e qa are boleimej deqa e mana bul singila ti sosimqa

ijo segi ñam soqtosim marem, “Ingi bei na yala e gotrañbqasai.” E degsi marem deqa ni ino ulatamu e qa ulitonam e ulaugetoqnem.

⁸ O Tamo Koba Qotei, e ni metmegnum. Ni e qa dulqajqa deqa e singila na ni pailmegnum.

⁹ E moiyo qureq aiyyitqa ingi bole kiye ijoq di brantqas? Sai. Tamo moreñeb qaji nangi olo ino ñam soqtqa kere e? Nangi ino kumbra bole qa saonqa kere e? Sai.

¹⁰ O Tamo Koba Qotei, ni ijo pailyo qusim e qa dulame. O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibime.

¹¹ Nami e ijo gulbe qa akamoqnsim are ugeo qaji gara jigognum. Ni na ijo akam di kobotem deqa bini e lou tuoqnsim areboleboleibegnu.

¹² Deqa e ijo medabu getentqasai. E ni qa louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai. O Tamo Koba Qotei, ni ijo Qotei. E bati gaigai ni binimoqnqai.

31

Qotei na tamo ungasari aqa sorgomq di unub qaji nangi gegerere taqatnjreqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni na e aqaryaibe. Ni degyqam di e jemaibqasai. Ni kumbra tintin yeqnum deqa ni e padalo sawaq na amqa e bole sqai.

² Ni ijo pailyo qusim urur e ame. Ni menin kobaquja bul unum deqa e ino areq di uliesoqnitqa ni na e aqaryaibe. Ni dadan singila koba bul unum deqa jeu tamo nangi na e ugetbqa yoqnib keresaiinjqas.

³ O Abu Qotei, ni menin bul sosim e ulitbegnum. Ni dadan singila koba bul unum. Deqa ni ino segi

ñam qa are qalsim e taqatbosim e babanbosim gam bole osorbe.

⁴⁻⁵ Jeu tamo nanqi e ojqaqqa deqa are qalsib kakan waiyobuleb. Ni na e taqatbimqa nanqi e niñaqbqa yoqnib keresaiinjqas. Di kiyaqa? E ino areq di ulieqnum deqa. E ijo qunun osim ino banq di ateqnum. O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na e oqnsim sawa boleq di ateqnum. Ni kumbra bole segi yeqnum. Ni ino kumbra di uratosaeqnum.

⁶ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo ungasari gisan qotei qa loueqnub qaji nanqi tulan uratnjreqnum. Ariya e ni qa ijo areqalo singilateqnum deqa ni na e uratbosaieqnum.

⁷ Ni na gaigai e qalaqalaibeqnum deqa e ni qa areboleboleibeqnu. Ni ijo jaqatin qa ti ijo gulbe kalil qa ti qalieeqnum. Utru deqa e ni qa areboleboleibeqnu.

⁸ Ni ijo jeu tamo nanqo banq na e oqnsim taqal waibeqnum deqa nanqi na e ugeugeibosaieqnum. Ni na e aqaryaibeqnum deqa e bole unum.

⁹ O Tamo Koba Qotei, e tulan sougetejunum deqa ni e qa dulame. E gulbe kobaquja ti unum. E akamkobaeqnum deqa ijo namdamu sunyeqnu. Ijo qunun ti ijo jejamu ti tulan laejunu.

¹⁰ E are gulbe ti sosimqa akamkobaeqnum deqa ijo nambile truqueqnaqa e sokobaiyqa keresaiibeqnu. E gulbe tulan kobaquja qoboieyunum deqa ijo singila saieqnu. Ijo tanu kalil niñaqejunub.

¹¹ Jeu tamo nanqi na e misilinbeqnum. Ijo qure qujai nanqi dego e qa anjam uge mareqnum. Ijo kadoi nanqi ijo gulbe unoqnsib ulaugeteqnum. E gamq di walweleqnamqa tamo ungasari nanqi e nuboqnsib jaraiyeqnum.

¹² E tamo moiyej qaji bul unum deqa tamo ungasari nanqi e qa torei are walnjreqnu. Od, e web paraparaeleneb qaji di bul unum.

¹³ Jeu tamo gargekoba nanqi e qa anjam uge lumu na mareqnab e queqnum. Deqa e ginda gindaqeqnum. Nanqi korooqnsib e ugetbqajqa deqa anjam qosooqnsib e lubib moiqajqa gam gereiyeqnum.

¹⁴ Ariya Tamo Koba Qotei, e ni qa ijo areqalo singilateqnum. E endegsi mareqnum, “Ni ijo Qotei.”

¹⁵ E bati gembub mandamq endia sqai di ni qalie. Deqa ni ijo jeu tamo nanjo banq na e ame. Tamo nanqi e teteibeqnub qaji nanjo banq na dego e ame. Nanqi na e ugeugeibo uge.

¹⁶ E ino wau tamo unum deqa ni ino ulatamu na e suwantboqne. Ni degyqam di e sawa ambruq di sqasai. Ni na e tulan qalaqalaibeqnum deqa ni na e ame.

¹⁷ O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di e jemaibqasai. Utru deqa e ni metmeqnum. Ariya ni na tamo uge nanqi jemai enjre. Osim nanqi padaltnjrimqa nanqi moiyo qureq aisib torei kiriesoqnebe.

¹⁸ Tamo nanqi di diqooqnsib tamo ungasari kumbra tintin yeqnum qaji nanqi misilijnjroqnsib nanjo jejamuq di anjam uge qametnjreqnub. Nanqi gisan anjam segi mareqnub. Deqa ni na nanjo medabu torei getentetnjre.

¹⁹ O Abu Qotei, e qalie, ni na tamo ungasari ino sorgomq di unub qaji nanqi ti tamo ungasari ino areq di ulieqnub qaji nanqi ti tulan boletnjreqnum. Ni degyeqnamqa mandam tamo kalil nanqi ino kumbra di uneqnub.

²⁰ Ni na ino segi tamo ungasari nanqi ino areq di ulitnjroqnsim taqatnjreqnum deqa jeu tamo nanqi na nanqi ñumib moreñqajqa anjam qoseqnab keresaiinjreqnu. Od, jeu tamo nanqi na ino segi tamo ungasari nanqo jejamuq di anjam uge qamet-njreqnab keresaiinjreqnu.

²¹ E Tamo Koba Qotei aqa ñam soqteqnum. Di kiyaga? A na aqa qalaqalaiyo kumbra e osorbeqnu deqa. Aqa kumbra di tulan boledamu. Jeu tamo nanqi na e ugeugeibqajqa agutbesonabqa Qotei na e aqaryaibeqnu. Deqa e bole unum.

²² O Tamo Koba, nami e ulaugetosim ni endegsi mermem, “Ni na e wibem deqa e ino jojomq di sqa keresai.” Ariya bunuqna e olo ni metmonam bati deqa ni ijo akam qusim e aqaryaibem.

²³ O Tamo Koba Qotei aqa segi tamo ungasari bole kalil, ningi na Qotei tulan qalaqalaiyoqniy. A na tamo ungasari a dauryeqnub qaji nanqi geregere taqatnjreqnu. Ariya a na tamo ungasari diqeqnub qaji nanqi awai uge enjreqnu.

²⁴ O tamo ungasari kalil Tamo Koba Qotei qa tarineqnub qaji, ningi a qa nunqo are miligi singilatosib soqniy.

32

Iga gago une babtinqa Qotei na gago une di kobotetgwas

¹ Qotei a tamo ungasari nanqo une kalil kobotet-njrqas di nanqi tulan areboleboleinjrqas. Od, Qotei a nanqo kumbra uge kalil nuntetnjrqas di nanqi are tulan boledamuinjrqas.

² Tamo Koba Qotei a na nanġi endegsi minjrqas, “Niġi une saiqoji. Niġi gisaġ kumbra dauryqa-jqa are qalosaieqnub.” Qotei a na nanġi degsi minjrqas di nanġi tulaġ areboleboleinjrqas.

³ O Abu Qotei, e ijo une babtosaissosimqa e qolo ti qanam ti akamkobaoqnm. Deqa ijo tanu kalil niñaqesoqneb.

⁴ Qolo ti qanam ti ni ino baġ na e gulbe ebo-qnm deqa e tulaġ singila saiqoji soqnm. Sen kaġkaġosim mandam koitqas dego kere.

⁵ Ariya bunuqna e ijo une babtosisim ni qa ubtem. E ijo kumbra uge ulitosai. E are qalem, “E ijo une kalil babtosisy Tamo Koba Qotei qa ubtqai.” E degyonamqa ni ijo kumbra uge ti ijo une ti kobotetbem.

⁶ O Abu Qotei, gulbe bati brantimqa tamo uŋgasari kalil ni daurmegqnub qaji nanġi ni pailmo-qnebe. Naġo gulbe di tulaġ kobaqujaosim yuwal korkortobulqas di uŋum. Naġo gulbe dena nanġi padaltnjrqasai.

⁷ Ni na e ulitboqnsim taqatbeqnum deqa gulbe bei na e padaltbqa keresai. Ni na e aqaryaibeqnum deqa e gulbe kalil britoqnsim arebolebole na loueqnum.

⁸ Tamo Koba a na e endegsi merbej, “E ijo anjam plaltosisy ni dalmqai. E gam bole osormitqa ni dena walwelame.

⁹ Hos ti donki ti nanġi powo tulaġ saiqoji unub. Ni naġo medabuq di sil na nanġi titnjrqasai di nanġi nanariosib ni daurmqa keresai. Deqa ni nanġi aiyel bulaim.” Qotei na e degsi merbej.

¹⁰ Gulbe gargekoba tamo uge naġoq di brante-qnu. Ariya Tamo Koba Qotei na tamo uŋgasari a qa

nanqo areqalo singilateqnub qaji nanqi qalaqalain-jroqnsiqa geregere taqatnjreqnu.

¹¹ O tamo unqasari bole tintin, ningi Tamo Koba Qotei qa areboleboleingeme. O tamo unqasari nunqo are miligiq di une saiqoji unub qaji, ningi arebolebole na louoqniy.

33

Tamo a Qotei qa louoqnsiqa aqa ñam soqteqnu

¹ O tamo unqasari bole tintin, ningi Tamo Koba Qotei qa louoqnsib a qa tulan areboleboleingeme. O tamo unqasari Qotei aqa anjam dauryeqnub qaji, ningi aqa ñam soqtoqniy. Ningi degyqab di bole-quja.

² Ningi gombin na louoqnsib Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy.

³ Ningi lou bunuj na Qotei qa louoqnsib gombin na lou boledamu yoqnsib lelenkobaoqniy.

⁴ Tamo Koba Qotei aqa anjam kalil bole. Wau kalil a yeqnu qaji di a kumbra tintin dauryoqnsiq yeqnu. A aqa kumbra di uratosai eqnu.

⁵ Tamo Koba Qotei a kumbra bole qa ti kumbra tintin qa ti tulan areareteqnu. A bati gaigai tamo unqasari kalil mandamq endi unub qaji nanqi qalaqalainjreqnu.

⁶ Tamo Koba Qotei a anjam segi marnaqa sen ti bai ti bongar ti branteleneb. Od, a anjam segi marnaqa ingi ingi kalil lan gogeq di branteleneb.

⁷ A yuwal kalil koroiyosiq sawa qujaiq di atej. A yuwal utru osiq waiyonaq tulan robuq aisiq aqa segi sawaq di soqnej.

⁸ Tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanngi Tamo Koba Qotei qa ulaebe. Od, nanngi kalil aqa sorgomq di soqnebe.

⁹ Di kiyaaq? A anjam segi marnaqa mandam brantej deqa. A anjam singila na marnaqa ingi ingi kalil branteleneb unub.

¹⁰ Tamo Koba Qotei a na sawa bei bei qaji nanngo areqalo niñaqyetnjreqnu. Nanngi wau bei yqajqa anjam qoseqnabqa Qotei na olo gam getentetnjreqnaqa nanngi wau di ojqa yeqnab ugeinjreqnu.

¹¹ Tamo Koba Qotei a wau bei yqajqa are qalqas di a wau di yqas. Tamo bei na a saidyqa keresai. Aqa wau di bati gaigai singila ti sqas.

¹² Qotei a Israel nanngo Tamo Koba unu deqa nanngi tulan areboleboleinjreqnu. Od, Qotei na Israel nanngi aqa segi qa giltnjrej deqa nanngi tulan areboleboleinjreqnu.

¹³ Tamo Koba Qotei a lan qureq di sosisqa dena tiroqnsiqa tamo ungasari kalil nanngi unjreqnu.

¹⁴ Od, a Mandor Koba sosisqa aqa so sawaq na tiroqnsiqa tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanngi koqnjreqnu.

¹⁵ A na tamo ungasari kalil nanngo are miligi gereiyej deqa a na gaigai kumbra kalil nanngi yeqnub qaji di tenemteqnu.

¹⁶ Gago mandor aqa qoto tamo gargekoba unub di unqum. Qoto tamo nanngi singila ti unub di dego unqum. Nanngo singila dena jeu tamo nanngo singila bunyqa keresai. Qotei a segi kere.

¹⁷ Qoto tamo nanngo hos nanngi singila ti unub di dego unqum. Nanngo singila dena jeu tamo nanngo singila bunyqa keresai. Qotei a segi kere.

¹⁸ Ningi quiy. Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari a qa ulaoqnsib aqa sorgomq di unub qaji nanngi taqatnjreqnu. Od, a na tamo ungasari aqa qalaqalaiyo kumbra qa tarineqnub qaji nanngi aqaryainjreqnu.

¹⁹ A na nanngi taqatnjreqnu deqa nanngi padalo-saieqnub. Nanngi mamnjreqnaqa a na ingi uyo anainjreqnu deqa nanngi morenosaieqnub.

²⁰ Iga Tamo Koba Qotei na aqaryaigwajqa deqa tarineqnum. A segi gago aqaryaigo tamo unu. A dumu bul sosisqa aqa areq di iga ulitgeqnu.

²¹ Qotei aqa ñam tulan bolequja getento unu deqa iga a qa gago areqalo singilatoqnsim a qa tulan areboleboleigeqnu.

²² O Tamo Koba Qotei, iga ni na aqaryaigwajqa deqa gago areqalo singilateqnum. Ni na gaigai iga qalaqalaigogne.

34

Qotei na Devit boletej deqa a Qotei aqa ñam so-qteqnu

¹ E bati gaigai Tamo Koba Qotei binjiyoqnsiy aqa ñam soqtoqnqai.

² Od, e Tamo Koba Qotei qa areboleboleibimqa aqa ñam mare mare laqnqai. E degyitqa tamo ungasari gulbe qoboieqnub qaji nanngi Qotei aqa ñam qusib nanngi dego areboleboleinjrqas.

³ O tamo ungasari, ningi e ombla Tamo Koba Qotei aqa singila qa ti aqa rian qa ti saoqnsim aqa ñam soqtoqnqom.

⁴ Tamo Koba Qotei a na e aqaryaibqajqa deqa e a paillyem. Pailyonamqa a ijo pailyo qusiqa ula kalil

ijo are miligiq na taqal atetbej. Deqa e are lawo unum.

⁵ Tamo ungasari Qotei aqaq giloqnsib a qa nango areqalo singilateqnub qaji nanqi kalil tulan areboleboleinjreqnu. Deqa nanqi jemainjrqsai bole sai.

⁶ Tamo ingi ingi saiqoji unub qaji nanqi Tamo Koba Qotei pailyeqnabqa a nango pailyo quoqn-siqqa nanqi aqaryainjreqnu. Deqa gulbe bei na nanqi ugetnjrosaieqnu.

⁷ Tamo Koba Qotei aqa lan angro kobaquja a na tamo ungasari Qotei aqa sorgomq di unub qaji nango jojomq di sosisqa nanqi aqaryainjreqnu. Deqa nanqi padalosaieqnub.

⁸ Tamo a Qotei aqa areq di uliesqas di a tulan areboleboleiyqas. Ningi Tamo Koba Qotei a ingi uyo oneiyobuliy. Ningi degyqab di ningi qalieqab, Qotei a tulan boledamu.

⁹ O Tamo Koba Qotei aqa segi tamo ungasari bole, ningi Qotei qa ulaoqnsib aqa sorgomq di soqniy. Tamo ungasari degyeqnub qaji nanqi ingi bei qa truquosaieqnub.

¹⁰ Laion du du nanqi ingi uyo qa truquoqnsib mamnjreqnu. Ariya tamo ungasari Tamo Koba Qotei dauryeqnub qaji nanqi ingi bole bei qa truquosaieqnub.

¹¹ O ijo angro, ningi bosib nungo dabkala waqtiy. Waqtosib ijo anjam endi geregere quibqa e na ningi Tamo Koba Qotei aqa sorgomq di sqajqa gam osorngwai.

¹² Ningi mandamq endia nambile sokobaiyosib areboleboleingwajqa are unu e?

¹³ Are sqas di ningi anjam uge bei maroqnaib. Ningi gisan anjam dego maroqnaib.

14 Ningi kumbra uge kalil qoreiyosib kumbra bole segi dauryoqniy. Ningi tamo ungasari nangi koba na geregere areqalo qujaitosib sqajqa singilaoqniy.

15 Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari tintin nangi taqatnjroqnsiqa nango pailyo queqnu.

16 Ariya a na tamo uge nangi qoreinjreqnu. Nangi kumbra uge yeqnub deqa a na nangi kobotnjrim nango ñam mandamq endia torei loumqas.

17 Tamo ungasari tintin nangi Tamo Koba Qotei pailyeqnabqa a nango pailyo quoqnsiqa nangi aqaryainjreqnu. Deqa gulbe bei na nangi ugetnjrosaieqnu.

18 Tamo Koba Qotei a tamo ungasari are gulbeinjreqnu qaji nango jojomq di unu. Nango areqalo Qotei qa singilateqnub qaji di ulonqas di a na nango areqalo di olo singilatetnjrqas.

19 Gulbe gargekoba tamo ungasari tintin nangoq di branteqnub. Ariya Tamo Koba Qotei a na nangi aqaryainjreqnu deqa gulbe dena nangi ugetnjro-saieqnub.

20 Qotei na nangi geregere taqatnjreqnu deqa nangi bole unub. Nango tanu bei yala genqasai.

21 Ariya ma kobaquja na tamo uge nangi ñumim morenqab. Nangi na tamo ungasari tintin nangi jeutnjreqnub deqa Qotei na kamba nangi peginjrsim njolawotnjrqas.

22 Tamo Koba Qotei a na aqa wau tamo nangi eleneqnu deqa nangi ñambile unub. Tamo ungasari kalil Qotei aqa areq di ulieqnub qaji nangi bole sqab. Qotei na nangi njolawotnjrqasai bole sai.

35

Mandor Devit a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni na tamo kalil e niringtbeqnu b qaji nangi kamba niringtnjre. Ni na tamo kalil e qoto itbeqnu b qaji nangi kamba qoto itnjre.

² O Abu Qotei, ni qoto qa ingi ingi dumu ti osi bosim e aqaryaibime.

³ Ni serie ti tapor ti ojsim bosim tamo kalil e teteibeqnu b qaji nangi ñume. Ni na e endegsi merbe, “E ino aqaryaimo tamo unum deqa ni padalqasai.” Ni na e degsi merbe.

⁴ Jeu tamo nangi na e lubib moi qajqa laqnu b. Deqa ni na nangi qoto itnjrsim bunjre. Yim nangi jemainjr qas. Tamo nangi dena e ugetbqajqa deqa anjam qoseqnu b. Deqa ni na nangi teteinjr sim tulan ni ñaqnjre.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni marimqa ino lan angro kobaquja a na tamo uge nangi di taqal breinjreme. Jagwa a puyoqnsiqa qalam jiri taqal waiyeqnu dego kere.

⁶ Ino lan angro kobaquja a na tamo uge nangi di teteinjr im nango gam ambruamqa nangi bisirenjr imqa man galebe.

⁷ E tamo uge nangi di kumbra uge bei enjrosaio-qnem. Ariya nangi na e ojsib ugetbqa maroqnsib kakan ulitoqnsib e sub miligiq aiqajqa deqa sub boqeqnu b.

⁸ Deqa Qotei, bati nangi qaliesai qaji di bran-timqa ni na kamba nangi ugeugeinjr ime. Yim kakan nangi uliteqnu b qaji dena nangi segi ojsim

ugetnjrqas. Ni na nanġi breinjrim sub nanġi bogeb qaji deq aiyebe.

⁹ Tamo Koba Qotei a na tamo uge nanġi degsi nġolawotnjrimqa e aqa kumbra di unsiyqa tulaŋ are-boleboleibqas. Od, Qotei na e aqaryaibimqa e are tulaŋ boledamuibqas.

¹⁰ Bati deqa e Qotei tulaŋ binjoqnsiy endegsi pailjoqnqai, “O Tamo Koba Qotei, ni segi qujai Qotei. Tamo dego bei sosai. Ni na tamo inġi inġi qa truquoqnsib singila saiqoji unub qaji nanġi aqaryainjreqnum. Ni degyeqnum deqa tamo singila ti unub qaji nanġi na nango inġi inġi bajinqa yeqnab keresaiinjreqnu.” E Qotei degsi pailjoqnqai.

¹¹ Tamo uge nanġi anjam pegiyo talq dia laŋa ijo jejamuq di une qametbeqnub utru saiqoji. E kumbra uge bei yosaieqnum.

¹² E nanġi kumbra bole enjreqnamqa nanġi na olo e kumbra uge ebeqnub. Deqa e are tulaŋ jaqatinġkobaibeqnu.

¹³ Od, e nanġi kumbra uge bei nami enjrosaioqnem. Nanġi mainjreqnaqa e nanġi qa duloqnsim pailjoqnsim qurienjoqnsim ijo segi ñam aguq atoqnsim are ugeo qaji gara jigoqnem.

¹⁴ E nango ma qa are tulaŋ gulbekobaibeqnaqa akamugetoqnem. Tamo a aqa was kiyo aqa kadoi kiyo nango ma qa are gulbeiyeqnu dego kere. Tamo aqa ai moiym a akamkobaqas dego kere.

¹⁵ E gulbe itoqnem bati deqa tamo uge nanġi ijo gulbe qa areboleboleinjreqnaqa korooqnsibqa e lubqajqa deqa anjam qosoqneb. Tamo qudei e nanġi qa qaliesai qaji nanġi dego ijo jejamuq di

anjam uge qametboqneb. Nanqi kumbra uge di yqajqa aqaratosaioqneb.

¹⁶ Nanqi e misilinboqnsib jaqatin eboqnsib e qa minjin oqetnjreqnaqa qalagei anjam atognej.

¹⁷ O Tamo Koba, ni bati gembub tamo uge nanqi odnjroqnimqa nanqi kumbra uge di yoqnqab? O Abu Qotei, ni na e aqaryaibimqa tamo uge nanqi e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqa. Nanqi laion bul e lubib moiqaqqa laqnub deqa ni nango banq na e ame.

¹⁸ Ni degyqam di e tamo ungasari gargekoba nango koroq dia ino ñam soqtoqnqai. Od, tamo ungasari gargekoba nanqi ino ñam qa koroesoqnibqa e nango ambleq di ni binimoqnqai.

¹⁹ Tamo uge nanqi laña e jeutbeqnub. Deqa Qotei, nanqi ijo gulbe qa areboleboleijnrim e ugetbqa yoqnib ni na nanqi saidnjre. Nanqi laña e qa are ugeijnreqnu utru saiqoji. Deqa ni na nanqi saidnjrimqa nanqi olo ijo gulbe qa kikiqasai.

²⁰ Tamo uge nanqi lawo anjam marosaieqnub. Nanqi tamo ungasari lawo unub qaji nanqi gisan anjam na ugetnjrqajqa deqa qaireqnub.

²¹ Tamo uge nanqi dena nango medabu waqtoqnsib ijo jejamuq di une qametboqnsib endegsib merbeqnub, “Ni kumbra uge uge yeqnum di iga uneqnum.”

²² Ariya Tamo Koba Qotei, ni tamo uge nango une di uneqnum deqa ni ino medabu getentaim. Ni nanqi njirinjnre. O Abu Qotei, ni ijo jojomq di soqne. Ni isaq di saim.

²³ Ni ijo Tamo Koba. Ni ijo Qotei dego. Deqa ni tigelosim bosim e qoto qa aqaryaibe. E anjam bole

segi mareqnum deqa ni na e beterbosim endegsi merbe, “Ni tamo bole une saiqoji unum.”

²⁴ O ijo Tamo Koba Qotei, ni tulanj tintinj unum deqa ni na e aqaryaibimqa jeu tamo nanği qalieqab, e kumbra bole segi dauryeqnum. Ni na nanği saidnjrimqa nanği ijo gulbe qa areboleboleinjrqasai.

²⁵ Od, ni na nanği saidnjrimqa nanği e qa endegsib are qalqasai, “Bole! Jaqatinj iga a yqajqa arearetgeqnu qaji di iga a yekritonum.” O Abu Qotei, ni na nanği saidnjrimqa nanği e qa endegsib marqa keresai, “Iga a qalnum moiqa.”

²⁶ E gulbe qoboiyeqnum deqa tamo uge nanği di tulanj areboleboleinjreqnu. Deqa ni na nanği kalil jemai enjrsim nanği niñaqnjre. Nanği e ugetbqa maroqnsib diqoqnsib nanjo segi ñam soqteqnum. Deqa ni na nanği jemai enjrsim nanjo ñam olo aguq atoque.

²⁷ O Abu Qotei, ni ijo kumbra pegiyosim e endegsi merbe, “Ni tamo bole une saiqoji unum.” Ni e degsi merbimqa ino segi tamo ungasari nanği ino anjam deqa arearetnjrimqa lelenosib are tulanj boledamuinjrqas. Od, nanği bati gaigai e qa endegsib maroqnqab, “Tamo Koba Qotei a singila koba ti unu. Aqa areqalo kobaquja agiende. Aqa wau tamo a bole soqneme.” Nanği e qa degsib maroqnqab.

²⁸ Deqa Qotei, e ino kumbra bole tintinj qa maroqnsiy bati gaigai qolo ti qanam ti ino ñam soqtoqnqai.

36

Tamo nanjo kumbra uge

¹ Tamo uge nan̄go are miligiḡ di une koba unu. Une dena nan̄go are tigeltetnjreqnu deqa nan̄gi Qotei qa ulaosaieqnub. Sai bole sai. Nan̄gi Qotei aqa sorgomḡ di sosai.

² Nan̄gi diqoqnsib nan̄go segi une qa endegsib are qaleqnub, “Qotei a gago kumbra unqasai. A gago kumbra qa iḡa kambatḡwasai.” Nan̄gi degsib are qaleqnub.

³ Tamo deqaji nan̄gi gisaḡ anjam maroqnsib tamo unḡasari nan̄gi ugeugeinjrqaḡ deqa anjam qoseqnub. Nan̄gi powo saiḡoji unub deqa nan̄gi kumbra bole yqajqa are qalosaieqnub.

⁴ Nan̄gi nan̄go bijalḡ di nejioqnsib kumbra uge yqajqa are qaleqnub. Nan̄gi gam uge segi dauryeqnub. Nan̄gi kumbra uge qoreiyosaieqnub.

Qotei aqa kumbra bole

⁵ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na iḡa tulaḡ qalaqalaieqnum. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. Ino kumbra aiyel di tulaḡ goḡe koba. Nan̄gi laḡ bunyosib tulaḡ goḡe oqeqnub.

⁶ O Qotei, ino kumbra bole tiḡtiḡ a kobaquja. A mana bul tulaḡ goḡe koba. Ni na tamo unḡasari nan̄go une qa nan̄gi geregere peginjreqnum. Ino kumbra di aqa utru iḡa poigwa keresai. A yuwal bul tulaḡ robu koba. O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo unḡasari nan̄gi ti wagme nan̄gi ti taqat-njreqnum deqa nan̄gi bole unub.

⁷ O Abu Qotei, ino qalaqalaiyo kumbra a tulaḡ bolequja. Tamo unḡasari nan̄gi ino kumbra deqa tulaḡ arearetnjreqnu. Nan̄gi inoḡ boqnsib ino areḡ di ulieqnub. Tuwe du du nan̄gi nan̄go ai aqa bariḡ di ulieqnub deḡo kere.

⁸ Ino atra tal miligiq di ingi uyo koba sonaqa tamo ungasari nanqi ingi di uyeqnu. Deqa nanqi ingi qa truquosaieqnu. Ya koba deqnaqa ni ya dena nanqi ya anainjreqnam nanqi uyoqnsib areboleboleinjreqnu.

⁹ Ni segi nambile qa utru. Ni suwan aqa utru dego. Suwan dena ni na iga suwantgeqnum deqa iga bole unum. Iga sawa ambrui di sosai.

¹⁰ O Abu Qotei, ni na tamo ungasari ni qa qalieeqnu qaji nanqi gaigai qalaqalainjroqne. Od, ni na tamo ungasari are bole ti unub qaji nanqi ino kumbra bole tintin osornjroqne.

¹¹ Ariya ni na tamo diqeqnu qaji nanqi saidnjrim nanqi e ojsib ugetbqasai. Od, ni na tamo uge nanqi saidnjrim nanqi e wibqasai.

¹² Ningi uniy. Tamo uge nanqi morenosib mandamq di neiejunub. Deqa nanqi olo tigelqa keresai.

37

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanqi qoreinjro-saieqnu

¹ O tamo, ni tamo uge nanqi qa are koba qalaim. Tamo kumbra uge yeqnu qaji nanqi bole unub deqa are ugeimaiq.

² Sokiñala nanqi ñin qanqano bul sosib koboosib padalqab. Od, nanqi nam banga bul sosib urur morenqab.

³ Ni Tamo Koba Qotei qa ino areqalo singilatosim kumbra bole yoqne. Ni degyqam di ni ino segi mandamq di bole sqam. Deqa ingi bei na ni ugetmqa keresai.

⁴ Ni Tamo Koba Qotei qa areboleboleimeme. Yim a na inġi inġi ni tulaŋ arearetmeqnu qaji di emqas.

⁵ Ni ino walwel Tamo Koba Qotei aqa baŋq di atsim a qa ino areqalo singilatime. Ni degyqam di a na ni aqaryaimqas.

⁶ A na ino kumbra tiŋtiŋ kalil boleq atoqnim tamo naŋgi unoqnqab. Seŋ a nobqolo oqsiq qanam jiġe tulaŋ suwaŋeqnu dego kere.

⁷ Ni Tamo Koba Qotei aqa jojomq di are lawo sosim a na ni aqaryaimqajqa deqa tariŋoqne. Tamo qudei naŋgi gam uge dauryoqnsib inġi bole bole elenqeqnub. Ni inġi deqa mamaulmaiġ. Naŋgi kumbra uge yqajqa anjam qoseqnu deqa are koba qalaim.

⁸ Ni ŋiriŋoqnaim. Ni minjiŋ oqoqnaiġ. Ni are gulbeimoqnaiġ. Kumbra dena ino are tigeltetmim ni une yo uge.

⁹ Tamo Koba Qotei na tamo uŋgasari kumbra uge yeqnub qaji naŋgi torei padaltnjrqas. Ariya tamo uŋgasari Qotei qa tariŋoqnsib a qa naŋgo areqalo singilateqnub qaji naŋgi bole sqab. Soqnib Qotei na naŋgo segi mandam naŋgi enjrqas.

¹⁰ Sokiŋala tamo uge naŋgi torei koboqab. Deqa ni naŋgi qa ŋamim ugeimqas. Ni naŋgi itnjrqasai.

¹¹ Ariya Qotei na tamo uŋgasari naŋgo segi ŋam aguq ateqnub qaji naŋgi boletnjrqas. A na naŋgo segi mandam enjrim naŋgi geregere lawo sosib tulaŋ areboleboleinjrqas.

¹² Tamo uge naŋgi na tamo bole tiŋtiŋ naŋgi ugetnjrqajqa deqa anjam qosoqnsib naŋgi qa minjiŋ oqetnjreqnaqa qalagei anjam ateqnu.

13 Tamo Koba a na tamo uge nan̄gi di mis-
ilin̄njroqnsiq̄a nan̄gi qa kikiēqnu. A qalie, bati bei
brantim̄qa nan̄gi torei koboqab.

14 Tamo uge nan̄gi na tamo un̄gasari sougete-
junub qaji nan̄gi ñumib moren̄qajqa deqa are qalo-
qnsib serie ti qaja ti ojeqnub. Od, nan̄gi na
tamo un̄gasari kumbra bole dauryeqnub qaji nan̄gi
ñumib moren̄qajqa laqnub.

15 Ariya nan̄go serie dena olo nan̄gi ñumqas.
Nan̄go qaja gin̄gen̄yelen̄qas.

16 In̄gi in̄gi gargekoba tamo uge nan̄gi ejunub
qaji di nan̄gi qa keresai. Ariya in̄gi quja quja tamo
bole tintin̄ nan̄gi ejunub qaji di nan̄gi qa kere.

17 Ni que. Tamo Koba Qotei a na tamo uge nan̄go
singila kobotqas. Ariya a na tamo bole tintin̄ nan̄gi
geregere taqatn̄jqas.

18 Tamo Koba Qotei a na tamo un̄gasari une
saioji unub qaji nan̄gi geregere taqatn̄jreqnu. A
na nan̄go segi mandam nan̄gi en̄jqas deqa nan̄gi
bati gaigai mandam di ojesqab.

19 Deqa bati uge brantqas di nan̄gi jemain̄jqas-
sai. Mam aiyim̄qa nan̄gi in̄gi koba uyoqnqab.
Nan̄gi in̄gi bei qa truquqasai.

20 Ariya tamo uge nan̄gi na Tamo Koba Qotei
a jeuteqnub deqa nan̄gi ñam so aqa wala bulosib
koboosib padalougetqab. Od, nan̄gi ñam qurem
bulosib sokiñalayosib urur koboqab.

21 Tamo uge nan̄go kumbra agiende. Nan̄gi
tamo bei aqa silali in̄gi in̄gi yaiyosib olo kamba
yqajqa min̄sib ariya bunuqna nan̄gi na olo in̄gi
di yqajqa saidqab. Tamo bole tintin̄ nan̄gi degyo-
saieqnub. Nan̄gi kumbra bole bole yoqnsib in̄gi

inŋi gargekoba tamo qudei nanŋi enjreqnub.

²² Qotei na tamo bole tintin nanŋi endegsi minjreqnu, “Ninŋi une saigoji unub deqa ninŋi are lawo na soqniy.” Qotei na tamo nanŋi di nango segi mandam enjrqas. Ariya a na tamo kalil a jeuteqnu qaji nanŋi endegsi minjreqnu, “Ninŋi tamo uge unub deqa ninŋi padalqab.”

²³ Tamo Koba Qotei a na iga gam bole osorgeq-naqa iga geregere walweleqnum. Iga degyeqnum deqa Qotei a iga qa tulan areareteqnu.

²⁴ Iga gam dena walweloqnimqa inŋi bei na gago sinŋa qamqas di unŋum. Iga manŋalqasai. Tamo Koba Qotei a na gago ban ojqs.

²⁵ Nami e anŋro wala soqnem. Bini e qelionum. Qotei na tamo bole tintin nanŋi qoreinjreqnu di e nami unosaioqnem. Nango anŋro nanŋi bem qa nileqnu di dego e nami unosaioqnem.

²⁶ Tamo bole tintin aqa kumbra agiende. A bati gaigai tamo unŋasari nanŋi inŋi koba enjreqnu. Aqa anŋro nanŋi na aqa are boleteteqnu.

²⁷ O tamo, ni kumbra uge kalil qoreiyoqnsim kumbra bole segi yoqne. Ni degyqam di Qotei na ino segi mandam emimqa ni mandam dia bati gaigai bole sqam.

²⁸ Tamo Koba Qotei a kumbra bole qa tulan areareteqnu. A na aqa segi tamo unŋasari bole nanŋi uratnjrosaieqnu. A bati gaigai nanŋi taqat-njreqnu. Ariya a na tamo uge nango anŋro nanŋi torei winjrqas.

²⁹ Od, Qotei na tamo bole tintin nanŋi nango segi mandam enjrqas. Nanŋi mandam dia bati gaigai sqab.

³⁰ Tamo bole tintin nangi powo koba ti sosib anjam bole segi mareqnub.

³¹ Nango are miligiq di Qotei aqa dal anjam unu deqa nangi aqa gam dauryeqnub. Nangi gam di uratosaeqnub.

³² Tamo uge nango kumbra agiende. Nangi na tamo bole tintin nangi ñumib moreñqajqa deqa ulioqnsib gamq dia nangi qa tarineqnub.

³³ Ariya Tamo Koba Qotei a na tamo bole tintin nangi uratnjrosaeqnu. Deqa tamo uge nangi na tamo bole tintin nangi ñumib moreñqajqa yoqnib keresaiinjrqs. Tamo uge nangi na tamo bole tintin nangi anjam pegiyo tamo aqa ulatamuq dia tigeltnjrqab di Qotei na tamo bole tintin nangi beternjrqs. Deqa une bei nango jejamuq di sqasai.

³⁴ O tamo, ni Tamo Koba Qotei qa ino areqalo singilatosim aqa kumbra bole dauryoqne. Ni degyqam di a ino ñam soqtosim ino segi mandam ni emqas. A na tamo uge nangi kobotnjrim ni unqam.

³⁵ E tamo qalo qaji nangi unjreqnum. Nangi tamo tulan uge. Nangi singila koba ti unub. Nangi ñam kokba mol mandam boledamuq di yago qaji di bul unub.

³⁶ Ariya bunuqna nangi torei koboqab. Nangi olo sqasai. Deqa e nangi qa ñamit ugeibqas. E nangi itnjrqasai.

³⁷ O tamo, ni na tamo bole une saiqoji unub qaji nangi unjre. Nangi are lawo na unub deqa nango angro ti nango moma ti nangi bati gaigai sqab.

³⁸ Ariya Tamo Koba a na tamo kalil aqa dal anjam gotranjeqnub qaji nangi padaltnjreqnu. Deqa

nanngo angoro ti nanngo moma ti nanngi torei koboqab.

³⁹ Tamo Koba Qotei a tal singila koba bul sosisqa tamo bole tintin nanngi padalo sawaq na eleneqnu. Gulbe bei nanngoq di brantimqa nanngi Qotei aqaq babqa a na nanngi taqatnjrqas.

⁴⁰ Nanngi Tamo Koba Qotei aqa areq di ulieqnu deqa a na nanngi aqaryainjroqnsisqa tamo uge nanngo banq na nanngi eleneqnu. Deqa nanngi bole unub.

38

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹⁻² O Tamo Koba Qotei, ni ino an na e lubobu-loqnsim ino ban na e ugeugeibeqnum deqa e ni mermonum, ni na e njirintbosim njolawotbaim. Ni e qa minjin oqaiq.

³ O Abu Qotei, ni e qa njirineqnum deqa e ma uge ejunum. E une ti unum deqa ijo jejamu aqa singila saieqnu.

⁴ Ijo une di kobaquja deqa e na qoboilyqa kere-sai. Une dena e tulan kabutbejunu.

⁵ Ni ijo nanari kumbra qa e njolawotbem deqa yu singila kokba tulan uge quleq ti ijo jejamuq di bumbranyleheb.

⁶ Deqa e are gulbe ti sosim padaleqnum. E qolo ti qanam ti are ugeibeqnaqa akameqnum.

⁷ Ijo jejamu njamyuwo bulosiq tulan kanjanjeqnu. E ma uge ejunum.

⁸ E tulan niñaqosim sougetejunum. Tamo bei a singa na ijo jejamu sosqas dego kere. E are tulan ugeibeqnu deqa e ijo jaqatin qa lelenkobaeqnum.

⁹ O Tamo Koba, e ingi kiye qa arearetbeqnu di ni qalie. Ijo are miligiq di e akamkobaeqnum di dego ni qalie. Ijo akam di ni qa uliesosai.

¹⁰ Ijo blom a waukobaeqnu. Ijo singila saiqa. Ijo namdamu ambruibeqnaqa e sawa unqa keresai-beqnu.

¹¹ Ijo kadoi nangi ijo yu unqa urateqnub deqa nangi e jojombosaieqnub. Ijo was ti ijo angro ti kalil nangi dego e qa isaq di unub.

¹² Jeu tamo nangi na e ojsib ugeugeibosib moi-yotbqajqa deqa anjam qosiqnsib kakan waiyobuleqnub. Qolo ti qanam ti nangi e kumbra uge ebqajqa are qaleqnub. Nangi e qa anjam uge mareqnub.

¹³⁻¹⁴ Ariya e nango anjam di quosaibuleqnum deqa e kamba nangi anjam bei minjrqsai. Od, e tamo men singilaiyo qaji bul unum deqa e ijo medabu waqtqsai. E tamo dabkala getenyo qaji bul unum deqa e nango anjam quetnjrqsai.

¹⁵ O Tamo Koba, ni ijo Qotei. Ni na e aqaryaibqajqa deqa e ni qa tarineqnum. E ni qa ijo areqalo singilateqnum. E qalie, e ni pailmitqa ni ijo pailyo quetbqam.

¹⁶ E endegsi ni pailmem, “O Abu Qotei, e gulbe ti soqnitqa ni na ijo jeu tamo nangi saidnjrim nangi e qa diqoqnsib areboleboleinjrqsai.” O Abu Qotei, e degsi ni pailmem.

¹⁷ Di kiyaga? E moiqa jojomognsim gaigai jaqatin ti unum deqa.

¹⁸ O Abu Qotei, e ijo une ni qa ubteqnum. E ijo une deqa are ugeibeqnu.

¹⁹ Ijo jeu tamo gargekoba unub. Nanği singila koba. Nanği na e laña jeutbeqnub utru saiqoji.

²⁰ E na nanği kumbra bole enjreqnam nanği na olo e kumbra uge ebeqnub. E kumbra bole dau-ryeqnum deqa nanği ijo jejamuq di une qametbeqnub.

²¹ O Tamo Koba Qotei, ni na e uratbaim. O ijo Qotei, ni isaq di saim.

²² O Tamo Koba, ni ijo aqaryaibo tamo unum deqa ni urur e padalo sawaq na ame.

39

Tamo gulbe ti unu qaji aqa anjam

¹ E endegsi marem, “E ijo kumbra geregere taqatesqai. E tamo uge nanço ambleq di sqai bati deqa e ijo medabu dego taqatoqnqai. E degyqai. Di kiyaya? E ijo medabu na une bei ataim deqa.”

²⁻⁴ E degsi marem deqa e kiriesoqnem. E anjam bei marosai. Ariya e degyem bati deqa Qotei na e boletbosai. Ijo gulbe olo tulañ kobaonaqa e are jaqatinugetbej. Namyuwo a kankanjosim tamo aqa jejamu koitqas dego kere. E ijo gulbe deqa are qalsim ijo medabu olo waqtosim Qotei endegsi nenemyem, “O Tamo Koba Qotei, e wausau gembub nambile sqai? Bati gembu e moiqai? E bati truquyala nambile sqai e? Ni e merbe.” E Qotei degsi nenemyem.

⁵ O Abu Qotei, ni na ijo nambile truqutem deqa e ino nãmgalaq di bati quja quja sosiy moiqai. E qalie, tamo ungasari kalil nanği me mondor bul unub deqa nanği urur koboqab.

⁶ Od, nanŋi seŋ qunuŋ bul unub deqa nanŋi moiyoqujatqab. Nanŋi mandamq endia wau koba yeqnub. Ariya nanŋo wau di torei ulonqas. Nanŋi ñoro koba koroieyqnub. Ariya bunuqna yai na kamba nanŋo ñoro oqas di nanŋi qaliesai.

⁷ O Tamo Koba, bini e inŋi kiye qa tarinŋqai? E marqai. E ni qa qujai ijo areqalo singilatosiy ni na e aqaryaibqajqa deqa tarinŋqai.

⁸ O Abu Qotei, ni na ijo une kalil kobotetbe. Nanari tamo nanŋi na e misilinbqa yoqnib ni na nanŋi saidnjre.

⁹ E qalie, ni segi na e gulbe ebem. Deqa e kiriesosim ijo medabu getenteqnum.

¹⁰ Od, ni na e ugeugeibem deqa e moiyeprateqnum. O Abu Qotei, ni na olo e ñolawotbaim.

¹¹ Tamo unŋasari kalil nanŋi me mondor bul unub deqa nanŋi urur koboqab. E qalie, ni na tamo bei aqa une qa ñirinŋqam di ni na ñoro kalil a deqa areareteqnu qaji di kobotqam. Sisimbiŋ na gara ugeteqnub dego kere.

¹² O Tamo Koba Qotei, ni ijo pailyo que. E akamoqnitqa ni ijo akam dego quetbe. Ni ino dabkala getentaim. Ni qalie, e mandamq endia yaunŋ tamo bul unum. Deqa e ni ombla sokiñalayqai. Ijo moma nanŋi nami degsib soqneb.

¹³ O Abu Qotei, ni na e ñolawotbaim. Ni na e odbimqa e moiyošaisosiy olo areboleboleibqas. Bunuqna e mandam endi uratqai.

40

Qotei aqa ñam soqtqajqa lou

¹ Tamo Koba Qotei a na e aqaryaibqajqa deqa e a pailyoqnsim tarinjoqnem. E degyoqnem deqa Qotei a e qa are boleiyonaqa ijo pailyo quej.

² E tamo subq aiyejunu qaji di bul sosimqa padalqa laqnam Qotei na olo e sawa boleq di atej. E tamo jagi miligiq di tigelejunu qaji di bul sonamqa Qotei na olo e menin gogeq di atnaqa e geregere walweloqnem.

³ Qotei na lou bunuj e ebej. Lou di gago Qotei aqa ñam soqtqajqa lou. E lou dena louoqnitqa tamo gargekoba nanqi e nubsibqa Tamo Koba Qotei qa ulaosib a qa nanjo areqalo singilatqab.

⁴ Tamo a Tamo Koba Qotei qa aqa areqalo singilatqas di a tulan areboleboleiyqas. A na meqe meqem tamo nanqi daurnjrqasai di a tulan areboleboleiyqas. Od, a na tamo ungasari Qotei ura-toqnsib gisan qotei nanqi qa loueqnub qaji nanqi daurnjrqasai di a tulan areboleboleiyqas.

⁵ O ijo Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na iga aqaryaigwajqa are unu. Ni segi qujai Qotei. Tamo dego bei sosai. Ni na tamo kalil nanqi tulan bunjreqnum. Ni manwa tulan gargekoba babte-qnum. Ino manwa di e sisiyqa keresai. Deqa e na tamo ungasari nanqi ino manwa kalil qa sainjroqn-qai.

⁶⁻⁸ O Abu Qotei, ni atraimqajqa wagme inji inji qa arearetmosaieqnu. Atra tamo nanqi na tamo ungasari nanjo une kobotqa maroqnsib wagme inji inji namyuwo na koitoqnsib ni atraimeqnub. Ni kumbra deqa tulan arearetmosaieqnu. Ariya ni ijo dabkala waqtetbonam e ino dal anjam qusim ni endegsi pailmem, “O ijo Qotei, e inoq bonum. E ino areqalo dauryqajqa tulan are unu.

Ino dal anjam a ijo are miligiq di unu. Ino buk miligiq dia e qa anjam nami degsib nenjrenjyeb.” O Abu Qotei, e ni degsi pailmem. Ni ijo kumbra deqa tulan arearetmeqnu.

⁹ O Tamo Koba Qotei, e ino anjam bole palon-toqnsim tamo ungasari gargekoba louqa koroeqnu b qaji nanji endegsi minjreqnum, “Tamo Koba Qotei a iga padalo sawaq na elenqnu.” E degsi minjreqnum. O Tamo Koba, e ijo medabu getentosaieqnum. Di ni qalie.

¹⁰ Ni na e aqaryaibeqnum deqa e ino anjam bole mare mare laqnum. E ijo are miligiq di ino anjam bole ulitosaieqnum. Ino kumbra agiende. Ni iga padalo sawaq na elenqnum. Ni anjam bei marqam di ni dauryqam. Ni uratqasai. Ni na gaigai iga qalaqalaieqnum. E ino kumbra kalil deqa saqnsim tamo ungasari gargekoba louqa koroeqnu b qaji nanji minjreqnum. E anjam di ulitosaieqnum. E ubtosim mareqnum.

¹¹ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni ino dulqajqa kumbra uratqa keresai. Ni gaigai e qa duloqnsim e qalaqalaieqnum. Ni anjam bei marqam di ni dauryqam. Ni uratqasai. Ni kumbra bole di gaigai dauryoqnsim e taqatboqnqam.

Tamo a Qotei na aqaryaiqqajqa deqa pailyeqnu

¹² Gulbe tulan gargekoba ijoq di branteqnu b deqa e gulbe di sisiyqa keresai. E ijo kumbra uge kalil qa are ugeibeqnaqa nam atqa keresaiieqnu. Ijo kumbra uge di gate banqa bul tulan gargekoba. Deqa ijo are miligi tulan laesonaqa e singila sai-ibeqnu.

¹³ O Tamo Koba Qotei, ni e padalo sawaq na oqajqa areimim urur bosim e aqaryaibe.

¹⁴ Tamo qudei nangi na e lubib moiqajqa mareqnu. Deqa ni na nangi jemai enjrsim niñaqnire. Tamo qudei nangi e jaqatin ebqajqa are qaleqnu. Deqa ni na nangi winjrsim nango ñam aguq atime.

¹⁵ Tamo nangi dena e misilinbeqnu. Deqa ni na nangi jemai enjrimqa nangi nango segi kumbra uge qa tulan prugosib torei mequmesqab.

¹⁶ O Abu Qotei, tamo ungasari ni daurmeqnu qaji nangi ni qa areboleboleinjreme. Tamo ungasari ni padalo sawaq na elenqajqa arearetnjre-qnu qaji nangi bati gaigai endegsib maroqnebe, “Tamo Koba Qotei a segi qujai bolequja.” Nangi degsib maroqnebe.

¹⁷ O Tamo Koba, e singila saiqoji unum. E sougetejunum. Ariya ni e qa are qaloqne. O ijo Qotei, ni urur e aqaryaibime. Ni tarinaim. E qalie, ni ijo aqaryaibo tamo unum deqa ni e padalo sawaq na eqnum.

41

Tamo a Qotei na aqa ma kobotetqajqa deqa pai-lyeqnu

¹ Iga na tamo ungasari sougetejunub qaji nangi aqaryainjrcom di iga tulan areboleboleigwas. Iga degyqom di gulbe bati brantimqa Tamo Koba Qotei na iga kamba aqaryaigwas.

² Od, Tamo Koba Qotei na gago nambile singilatosim iga taqatgim iga gago segi mandamq di bole sqom. Qotei na gago jeu tamo nangi saidnjrim nangi iga ugeugeigwa yoqnib keresaiinjrqas.

³ Iga maigimqa Tamo Koba Qotei na iga bolet-gim gago ma koboqas.

⁴ E endegsi pailyeqnum, “O Tamo Koba Qotei, e ino ñamgalaq di une atem deqa ni e qa dulosim ijo ma kobotetbime.” E degsi pailyeqnum.

⁵ Ijo jeu tamo nanqi e qa are ugeinjreqnaqa e qa endegsib mareqnub, “A ma na moiyoqujateme. Yim aqa ñam toreï lounqas.” Nanqi e qa degsib mareqnub.

⁶ E maibqo deqa ijo jeu tamo qudei nanqi e nubqajqa beqnub. Ariya nanqi e bole sqajqa are sosai. Nanqi lanja boqnsib gisan na ijo are boletet-boqnsib olo giloqnsib e qa anjam uge mare mare laqnub.

⁷ Ijo jeu tamo kalil nanqi na e yomuiboqnsib e qa endegsib are qaleqnub, “Gulbe kobaquja na a padalteme.”

⁸ Od, nanqi e qa endegsib mareqnub, “Ma tulan uge na a ojgo. Deqa a olo tigelqasai. A moiqas.” Nanqi e qa degsib mareqnub.

⁹ Ijo was bei unu. A nami e ombla gaigai ingi uyoqnem. A ijo was bolequja soqnej. Ariya bini a na e jeutboqnsiqa qoreibeqnu.

¹⁰ O Tamo Koba, ni e qa dulosim ijo ma kobotet-bime. Yim e na ijo jeu tamo nango kumbra uge qa nanqi kambatnjrqai.

¹¹ E qalieonum, ni na e tulan qalaqalaiboqnsim ijo jeu tamo nango banq na e oqnsim taqal waibeqnum. Deqa qoto bati qa nanqi na e bunbosaieqnub.

¹² E ino gam bole dauryeqnum deqa e qalieonum, ni na e oqnsim ino areq di atoqnsim

gaigai e taqatbeqnum.

¹³ Iga gaigai Tamo Koba aqa ñam soqtoqnqom. A Israel nanjo Qotei. Tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nanji dego aqa ñam soqtoqnqab. Bole.

42

Tamo a aqa segi qure utru uratosiq sawa isaq di unu

¹ O Abu Qotei, e ni ombla sqajqa tulan arearetbeqnu. Wagme juwan a ya qaryeqnaqa yaq gileqnu dego kere.

² O ñambile Qotei, e tamo ya qaryeqnu qaji di bul sosimqa ni qa tulan arearetbeqnu. O Abu Qotei, bati gembu e ino areq gilsiy ni ombla sqai?

³ Bati gaigai jeu tamo nanji na e endegsib nenembeqnum, “Ino Qotei a qabi unu?” Nanji e degsib nenembeqnum deqa e qolo ti qanam ti akamkobaeqnamqa ijo ñam ya aiyeqnaqa e ñam ya di uyobuleqnum.

⁴ Nami e tamo ungasari gargekoba nanji koba na walweloqnsim e nanji joqoqnsim Qotei aqa atra talq giloqnem. Bini e degyosaieqnum. Bati di iga lelen na ti arebolebole na ti walweloqnsim Qotei binjiyoqnsim a qa louoqnsim giloqnem. E deqa olo are qaloqnsim are gulbeibeqnu.

⁵ Ariya kiyaqa e gaigai are prugbeqnu? Kiyaqa e are gulbeibeqnu? Di unqum. E Qotei qa ijo areqalo singilatosiy aqa ñam olo soqtoqnqai. A ijo Qotei unu. A ijo aqaryaibo tamo unu deqa e padalqasai.

⁶ O Abu Qotei, e are tulan gulbeibeqnu deqa e ni qa are qaleqnum. Od, e Jordan Ya aqa sawa agi

Hermon mana ti Misa mana ti utruq dia sosimqa ni qa are qaleqnum.

⁷ Ya a mana goge na aiyoqnsiqa qatronkobaoqnsiqa yuwal robuq dia bilenqnu. Jagwa a tigeloqnsiqa yuwal korkorteqnaqa yuwal a alile qaleqnu. Dego kere ni na e gulbe ebeqnamqa gulbe dena e kabutbeqnu.

⁸ Qanam gaigai Tamo Koba Qotei na e qalaqalaibeqnu. Qolo gaigai e a qa loueqnum. A na e nambile ebeqnu deqa e a pailyeqnum.

⁹ Qotei a meniñ bul sosiqa e singila ebeqnu. E na Qotei endegsi minjeqnum, “Ni kiyaaqa e qa are walbeqnu? Kiyaaqa jeu tamo nanği na e ugeugei-boqnsib are gulbetetbeqnub?” E na Qotei degsi minjeqnum.

¹⁰ Bati gaigai jeu tamo nanği na e misilinboqnsib endegsib nenembeqnub, “Ino Qotei a qabi unu?” Nango anjam dena e tulañ ugetbeqnu. Qaja na tamo bei aqa jejamu qamsim aqa tanu ginjenyim a moiqa dego kere.

¹¹ Kiyaaqa e gaigai are prugbeqnu? Kiyaaqa e are gulbeibeqnu? Di unğum. E Qotei qa ijo areqalo singilatosiy aqa ñam olo soqtoqnqai. A ijo Qotei unu. A ijo aqaryaibo tamo unu deqa e padalqasai.

43

Tamo a aqa qure utru torei uratej

¹ O Abu Qotei, tamo unğasari ni qoreimeqnub qaji nanği ijo jejamuq di anjam uge qametbeqnub. Deqa ni na e aqaryaibosim nango anjam di gent. Yim nanği qalieqab, e kumbra bole segi yeqnum.

Nanġi gisaŋ anjam maro tamo unub. Nanġo kumbra tulaŋ uge. Deqa ni na e aqaryaibosim nanġo baŋq na e ame.

² Ni ijo Qotei unum deqa e inoq boqnsim ino areq di ulieqnum. Ariya ni kiyaaqa e qor-eibeqnum? Kiyaaqa jeu tamo nanġi na e ugeugei-boqnsib are gulbetetbeqnub?

³ Ni na ino anjam bole ti ino suwaŋ ti qarinyim ijoq bosim gam osorbim e ino segi mana bolequja Saion deq oqwai. Oqsiy tal ni unum qaji di miligiq gilqai.

⁴ Od, Qotei, e ino atra bijalq gilqai. Ni na ijo are miligi tulaŋ boletetbeqnum deqa e ni qa gilqai. Gilsiy gombiŋ na louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai. O Qotei, ni ijo Qotei.

⁵ Kiyaaqa e gaigai are prugbeqnu? Kiyaaqa e are gulbeibeqnu? Di ungum. E Qotei qa ijo areqalo singilatosiy aqa ñam olo soqtoqnqai. A ijo Qotei unu. A ijo aqaryaibo tamo unu deqa e padalqasai.

44

Tamo uge nanġi na Israel nanġi jeutnjreqnub

¹ O Abu Qotei, tulaŋ nami gago moma nanġi sonabqa ni maŋwa kokba babtoqnem. Bunuqna gago moma nanġi maŋwa deqa iga saigeqnab iga quoqnem.

² Ni ino segi baŋ na sawa bei bei qaji nanġi ugeugeinjrsim winjrnəmqa nanġi nanġo mandam uratonab ni na olo mandam di gago moma nanġi enjrem. Enjrsim nanġi singilatnjrnəmqa nanġi gargekobaeb.

³ Gago moma nan̄gi na tamo un̄gasari mandam dia soqneb qaji nan̄gi qoto itnjrsib bun̄jrsib mandam di yainjreb. Nango segi singila na ti serie na ti nan̄gi qoto bun̄yosib mandam di osai. Ni na nan̄gi qalaqalainjroqnem deqa ino singila na ti ino ulatamu aqa suwan̄ na ti nan̄gi qoto bun̄yoqneb.

⁴ Ni ijo Mandor. Ni ijo Qotei dego. Iga Jekop aqa len̄ unum deqa ni mareqnamqa iga qoto bun̄yeqnum.

⁵ Iga ino singila na jeu tamo nan̄gi winjreqnum. Iga ino ñam na nan̄gi qoto itnjroqnsim bun̄njreqnum.

⁶ E qaja ojeqnum. Ariya e endegsi are qalqasai, qaja dena e aqaryaibqas. E serie dego ojeqnum. Ariya e endegsi are qalqasai, serie dena e aqaryaibqas.

⁷ Ni segi na iga aqaryaigeqnum. Utru deqa jeu tamo nan̄gi na iga ugeugeigosaieqnub. Jeu tamo nan̄gi iga qa are ugeinjreqnu deqa ni na nan̄gi qoto itnjroqnsim bun̄njreqnam nan̄gi tulan̄ jemainjreqnu.

⁸ O Abu Qotei, iga gaigai ino ñam soqtoqnqom. Iga bati gaigai ni binjimoqnqom.

⁹ Ariya Qotei, kiyaga ni na olo iga qoreigoqnsim jemai egeqnum? Kiyaga ni na gago qoto tamo nan̄gi beternjrosai eqnum?

¹⁰ Ni na iga uratgem deqa jeu tamo nan̄gi na iga teteigoqnsib gago in̄gi in̄gi yaigeqnub.

¹¹ Ni na iga ugetgem deqa iga kaja du du tamo qudei na ñumeqnub qaji nan̄gi bul unum. Ni na iga wigem deqa iga gago segi mandam uratosim sawa bei bei qaji nango ambleq di unum.

¹² Iga ino segi tamo ungasari unum. Deqa kiyaaqa ni na iga qarinqosim dena awai kiñala segi em? Ni degyem deqa iga kanqal tamo brantosim tamo qudei nanqi qa laña waueqnum.

¹³ Ni na iga deggem deqa tamo ungasari sawa jojomq di unub qaji nanqi na iga misilingoqnsib kikigoqnsib jemaí anjam mergeqnum.

¹⁴ Ni na sawa bei bei qaji nanqo are tigeltetnjre-qnamqa nanqi gago ñam ugetoqnsib gago gulbe unoqnsib iga kikigeqnum.

¹⁵⁻¹⁶ O Abu Qotei, nanqi na e jeutboqnsib misilingboqnsib anjam uge merbeqnum. Nanqi tamo qalo qaji unub deqa nanqi e lubqa laqnum. Deqa e gaigai tulan jemaibeqnu.

¹⁷ O Abu Qotei, iga ni qa are walgosaieqnu. Iga ino dal anjam ni nami qosem qaji di dego go-tranjyosaieqnum. Ariya kiyaaqa gulbe uge uge gagoq di branteqnu?

¹⁸ Iga gago are miligiq di ni qoreimosai. Iga ino gam uratosai dego.

¹⁹ Ariya kiyaaqa ni na wagme juwan nanqo so sawaq di iga breigosim iga ugeugeigosim ambru na iga kabutgem?

²⁰⁻²¹ O gago Qotei, iga ino ñam qa are walgonaq gisan qotei paillyem qamu ni gago kumbra deqa qalieem qamu. Areqalo kalil gago are miligiq di uliejunu qaji di ni qalie.

²² Ariya Qotei, iga ino segi tamo ungasari unum deqa bati gaigai jeu tamo nanqi iga kaja du du bul degosib iga lugsib moiyoqgwajqa laqnum.

²³ O Tamo Koba, ni qutuosim tigelosim iga aqaryaige. Ni kiyaaqa ñeiejunum? Ni gaigai iga

qoreigoqnaim.

²⁴ Ni kiyaaq uliesonam iga ni numqa keresaiigeqnu? Jeu tamo nanġi na iga ugeugeigeqnab iga gulbe tulaġ kokba qoboieqnum. Ni kiyaaq gago gulbe deqa are walmeqnu?

²⁵ Iga tulaġ sougetejunum. Tamo a ulonġosiq moisiq mandamq di njeiejunu dego kere.

²⁶ O Abu Qotei, ni tigelosim bosim iga aqaryaigime. Ni ino qalaqalaiyo kumbra qa are qalsim iga elenjam iga bole sqom.

45

Mandor a uña ej deqa tamo a loueqnu

¹ Anjam bole gargekoba ijo are miligiġ di unu. O mandor, ijo meġ a nenġrenġ bul unu deqa e ijo medabu na ni qa loueqnum.

² O mandor, ni tamo bolequja. Ni anjam bole segi mareqnum. Deqa Qotei na gaigai ni boletmoqnqas.

³ Ni mandor sinġila koba. Ni gara wala boledamu jigeqnum. Ino ñam tulaġ goge koba. Deqa ni ino serie ojsim qoto qa giloqne.

⁴ Ni ñam koba ti unum deqa ni hos quraq di awoosim gilsim qoto bunyoqne. Ni na jeu tamo nanġi ino sinġila osornjroqnim nanġi ino maġwa kokba unoqnsib ni qa ulaoqnqab. Ni degyqam di tamo unġasari nanġi ino anjam bole uratqasai. Nanġi nanġo segi ñam aguq atoqnsib kumbra tinġin dauryoqnqab.

⁵ O mandor, ino qaja tulaġ qalat. Qaja dena ni na jeu tamo nanġi ñumoqne. Yim sawa bei bei qaji nanġi ino sinġaq di ululonqab.

⁶ O Abu Qotei, e qalie, ni ino awo jaram kobaq di awesosim bati gaigai kumbra tĩntĩn na ino segi tamo ungasari nanġi taqatnjreqnum.

⁷ O mandor, ni kumbra bole qa tulaŋ arearetmeqnu. Ni kumbra uge qa arearetmosaieqnu. Deqa mandor, ino Qotei na ni giltmosiqqa ino gateq di gorenġ bilentosiq ñam kobaquja emej. A degyej deqa ni tulaŋ areboleboleimeqnu. Ino arebolebole dena ino was nanġo arebolebole tulaŋ bunyejunu.

⁸ Ino gara jugo olekokba kalil tulaŋ quleqeqnu. Gara di gorenġ ti meiwo ti na quleqeqnu. Tamo qudei nanġi inġi bole bole elefan aqa qalagei na gereiyo qaji dena ino tal walateqnu. Nanġi gombiŋ na loueqnab ni quoqnsim areboleboleimeqnu.

⁹ Mandor kokba nanġo anġro sebiŋ nanġi ti uŋa kokba nanġi ti ino talq di unub. O mandor, ino uŋa bunuj a ino baŋ woq di tigelejunu. Aqa jejamu gol na walateb. Gol di Ofir sawa qaji.

¹⁰ O mandor aqa uŋa bunuj, ni ijo anjam endi qusim ino areqaloq di atime. Ni ino qure qujai nanġi qa ti ino ai abu nanġi qa ti are walmimqa ino are miligi torei mandor yekritime.

¹¹ Ni degyqam di mandor a ni numsim ni qa tulaŋ arearetmim marqas, ni uŋa bolequja. A ino tamo koba unu deqa ni aqa anjam dauryoqne.

¹² Ni degyqam di tamo ungasari Tair qureq dia ñoro koba ti unub qaji nanġi inġi bole bole osi bosib ni emqab. Ni nanġi qa are boleimqajqa deqa are qalsib inġi bole bole ni emqab.

¹³ Mandor aqa uŋa bunuj a aqa segi warumq di unu. Aqa uno boledamu. Aqa gara gol na walateb.

¹⁴ Aqa gara nengren ti. Kangal tamo nanqi na unja di osi gilsib mandor aqa areq di atqab. Dungenge qudei nanqi a dauryosib koba na gilqab.

¹⁵ Nanqi areboleboleinjrimqa mandor aqa tal kobaquja miligiq gilqab.

¹⁶ O mandor, ino angro mel nanqi na kamba ino moma nami mandor soqneb qaji nango wau ojgab. Ni marimqa nanqi mandor sosib tamo ungasari sawa sawa kalilq di unub qaji nanqi taqat-njrqab.

¹⁷ O mandor, e ino ñam qa saonitqa tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nanqi ni qa are qaloqnqab. Deqa sawa bei bei qaji nanqi bati gaigai ino ñam soqtoqnqab.

46

Qotei a iga ombla unum

¹ Iga Qotei aqa areq di uliesonam a na iga taqat-geqnu. A gaigai iga singilatgeqnu. A gago jojomq di sosiqa gulbe batieqnaqa a na iga aqaryaigeqnu.

² Deqa gulbe bei bqas di iga ulaqasai. Mimin dosim mandam renginyim mana kokba nanqi yuwalq aiyelenqab di ungum. Iga ulaqasai.

³ Jagwa tulan koba tigelosim yuwal korkortosim mana utru renginyqas di dego ungum. Iga ulaqasai.

⁴ Qotei Goge Koba a na aqa segi qure bole Jerusalem giltej. Aqa atra tal qure dia unu. Qure ambleq di ya kobaquja unu. Tamo ungasari nanqi ya deqa tulan areboleboleinjreqnu.

⁵ Qotei a qure dia unu. Deqa qure di a padalqa keresai. Bati gaigai nebeoqnimqa Qotei na qure di aqaryaiyoqnqas.

⁶ A leleneqnaqa mandam a niñaqoqnsiq ya buleqnu. Sawa bei beiq dia mandor kokba nanqi minjin oqetnjreqnaqa qoto tigelteqnaqba Qotei na nanqi bunjreqnu. Deqa nanqi padaleqnu.

⁷ Tamo Koba Qotei a qoto tamo nanqo gate koba. A iga ombla unum. Jekop aqa Qotei a tal singila koba bul unu deqa iga aqa areq di ulieqnum.

⁸ Ningi bosib manwa kalil Tamo Koba Qotei a babteqnu qaji di uniy. Gulbe kalil Qotei a qarinyonaq mandamq aiyej qaji di ningi uniy.

⁹ Sawa sawa kalilq dia Qotei a qoto koboteqnu. A na serie ti qaja ti kalil paraparaiyoqnsiq qoto tamo nanqo dumu koiteleqnu.

¹⁰ A endegsi mareqnu, “Ningi olo bunu qotoq-naib. Ningi e qa geregere qalieoiy. E segi Qotei bole. E tulan goge kobaq di unum deqa sawa bei bei qaji nanqi ijo ñam soqtoqnqab. Od, mandamq endia tamo unqasari kalil nanqi ijo ñam soqtoqnqab.” Qotei a degsi mareqnu.

¹¹ Tamo Koba Qotei a qoto tamo nanqo gate koba. A iga ombla unum. Jekop aqa Qotei a tal singila koba bul unu deqa iga aqa areq di ulieqnum.

47

Qotei a tamo unqasari kalil mandamq endi unub qaji nanqo Mandor

¹ O tamo unqasari kalil, ningi ban qaloqnsib lelen na ti arebolebole na ti Qotei qa louoqniy.

² Iga Tamo Koba Qotei qa ulaqnsim aqa sorgomq di sqom. A Qotei Goge Koba. A Mandor Koba sosiqa mandam kalil taqateqnu.

³⁻⁴ Iga Jekop aqa lenj. Qotei na tamo ungasari sawa sawa kalilq di unub qaji nanqi qoto itnjrsiqa nanqi bunjrsiqa joqsiqa gago sorgomq di atej unub. Qotei na iga tulan qalaqalaigeqnu. A na gago segi mandam giltosiqa iga egej. Iga mandam deqa tulan arearetgeqnu.

⁵ Tamo Koba Qotei a aqa atra tal koba miligiq gileqnaqa tamo ungasari nanqi arebolebole na a dauryoqnsib lelenoqnsib gul anjameqnub.

⁶ Iga Qotei aqa ñam soqtoqnsim louoqnqom. Od, iga gago Mandor Koba aqa ñam soqtoqnqom.

⁷ Qotei a Mandor Koba sosiqa sawa sawa kalil taqateqnu deqa iga aqa ñam soqtoqnsim louoqnqom.

⁸ Qotei a Mandor Koba sosiqa sawa bei bei qaji nanqi taqatnjreqnu. A aqa awo jaram kobaq di awejunu. A tulan bolequja getento.

⁹ Mandor kalil sawa bei bei taqateqnub qaji nanqi ti tamo ungasari Abraham aqa Qotei dauryeqnub qaji nanqi ti korooqnsib aqa ñam soqteqnub. Qotei a tulan goge kobaq di unu deqa mandor kalil mandamq endi unub qaji nanqi aqa segi mandor.

48

Jerusalem qure a ñam koba ti wala bole ti unu

¹⁻² Tamo Koba Qotei a ñam koba ti unu deqa iga aqa qure koba Jerusalem miligiq dia aqa ñam tulan soqtqom. Qure di Mandor Koba Qotei aqa segi qure. Iga gago Qotei aqa getento mana goge oqsim Jerusalem dia aqa ñam tulan soqtqom. Mana di aqa ñam Saion. A tulan boledamu goge koba. A sawa bebenq di unu. Tamo ungasari kalil

mandamq endi unub qaji nanqi mana deqa tulan arearetnjreqnu.

³ Qotei a Jerusalem qureq dia tal singila koba bul sosiqa aqa segi tamo ungasari nanqi taqatnjreqnu.

⁴ Nami sawa bei bei qaji mandor kokba nanqi korooqnsib Jerusalem qure qoto itoqnsib qure jojomyoqneb.

⁵ Ariya nanqi qure unoqnsib tulan prugoqnsib ulaugetoqnsib jaraiyoqneb.

⁶ Nanqi ginda gindanoqnsib jaqatin koba ti soqneb. Unja angrotqa osiq jaqatin ti unu dego kere.

⁷ O Abu Qotei, iga qalie, ni na mandor kokba nanqi di padaltnjroqnem. Jagwa koba sen ogo sawaq na boqnsiq Tarsis qure nango qobun parainjreqnu dego kere.

⁸ Gago Tamo Koba Qotei a qoto tamo nango gate koba. A nami aqa qure koba Jerusalem singilatoqnej di iga quoqnem. Ariya bini iga Jerusalem miligiq di sosimqa endegsi uneqnum, Qotei na qure di bati gaigai singilatoqnqas.

⁹ O Abu Qotei, iga ino atra tal koba miligiq di sosimqa ino qalaqalaiyo kumbra qa are qaleqnum.

¹⁰⁻¹¹ Sawa sawa kalilq dia tamo ungasari nanqi ino ñam soqteqneb. Od, ino ñam di sawa sawa kalil kereteqnu. Ni kumbra bole tintin na nanqi taqatnjroqnsim nango une qa nanqi geregere peginjreqnum. Saion Mana ti Juda nango qure qure ti nanqi na ino kumbra di unoqnsib tulan areboleboleinjreqnu.

¹² O tamo ungasari, ningi Jerusalem qure miligiq di walwelosib aqa taqato tal olekokba sisiyoiy.

¹³⁻¹⁴ Nĩngi qure aqa dadan ti aqa tal kalil ti geregere peleiyiy. Peleiyosib tamo ungasari bunuqna brantqab qaji nanqi endegsib sainjroqniy, “Qotei a bati gaigai gago Qotei sqas. A na bati gaigai aqa gam bole iga osorgoqnqas.”

49

Tamo a silali qa ti ñoro qa ti segi are qalqas di a nanari tamo sqas

¹ O tamo kalil mandamq endi unub qaji, nĩngi ijo anjam endi geregere quiy.

² O tamo ñam ti tamo lanaj ti tamo ñoro ti tamo sougetejunub qaji ti, nĩngi ijo anjam endi geregere quiy.

³ Ijo are miligiq di areqalo bole unu deqa e anjam palontosiy nĩngi powo engwai.

⁴ E mati yawo anjam qudei palontqai. E gombin na louoqnsiy yawo anjam aqa utru palontit nĩngi quqwab.

⁵⁻⁶ Gulbe bati qa e kiyaga ulaqai? Sai. Jeu tamo nanqi na e agutbosib ugeugeibqajqa anjam qosqab bati deqa e nanqi qa ulaqasai. Jeu tamo nanqi di nanqo ñoro qa tulan diqoqnsib endegsib mareqnuq, “Iga silali koba ti soqnim silali dena iga keretgwas.” Nanqi degsib mareqnuq.

⁷⁻⁹ Iga qalie, iga Qotei silali yqom dena iga tamo bei aqa ñambile awaiyqa keresai. Tamo bei a silali na subq aiqa uratosim ñambile gaigai sqa keresai. Sai bole sai. Tamo nanqo ñambile aqa awai di tulan goge koba.

¹⁰ Nĩngi powo tamo nanqi unjriy. Nanqi moreneqnuq. Nanari tamo nanqi dego

moreñoqnsib nanngo silali ingi ingi kalil urateqnaab tamo qudei nanngi na olo eqnub.

¹¹ Nanngi nanngo segi mandamq di bole unab. Ariya bunuqna nanngi moreñabqa nanngo qusa sub atqab. Deqa sub di gaigai nanngo mandam sqas.

¹² Od, tamo qudei nanngi ñoro koba elenqeqnub. Ariya nanngi moiyo gam uratqa keresai. Nanngi wagme bul sosib moreñqab.

¹³ Ñoro tamo nanngi diqoqnsib nanngo segi singila qa are qaleqnaab tamo ungasari nanngi mareqñub, “Nanngo kumbra bole.” Di sai. Tamo nanngi di wagme bul sosib moreñqab.

¹⁴ Qotei a nami nanngi qa endegsi marej, “Nanngi kaja du du bul moreñosib moiyo qureq aisib torei padalqab.” Qotei a nanngi qa degsi marej deqa moiyo a nanngo mandor bul sqas. Nanngi moreñosib nanngo tal uratib nanngo jejamu qusaqas. Nanngo gulbe di tamo ungasari bole tintin nanngi unsibqa tulan areboleboleinjqas.

¹⁵ Ariya Qotei na e osim aqa areq di atim moiyo qure na e ojqajqa singila saiqas.

¹⁶ Bole, tamo qudei nanngi silali koba ti sosib tal kokba boledamu gereiyoqnsib ñoro koba koroiyeqñub. Ariya di unqum. Ningi nanngi qa are koba qalaib.

¹⁷ Ningi qalie, bunuqna nanngi moreñqab. Bati deqa nanngi ingi bei o ti moiyo qureq aiqasai. Nanngi nanngo tal ti ñoro ti ingi ingi ti elenqnsib moiyo qureq aiqa keresai.

¹⁸ Bole, nanngi mandamq endi sosibqa nanngo ingi ingi qa tulan areboleboleinjqreanu. Nanngi ingi ingi

di koroieyq nabqa tamo ungasari nanği na unjroqn-sib mareqnub, “Nanği tamo bole.”

¹⁹ Ariya di ungum. Tamo nanği di moreñosib moma namij nanço so sawaq aiqab. Sawa dia nanği señ aqa suwan olo unqasai.

²⁰ Bole, bini nanği ñoro koba eleneyqnub. Ariya nanği powo saiqoji unub deqa nanği wagme bul sosib moreñqab.

50

Qotei na tamo ungasari nanği peginjreqnu

¹ Gago Tamo Koba Qotei a singila koba ti unu. A aqa medabu waqtoqnsiqa tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanği metnjreqnaqa nanği aqaq beqnub. A na tamo ungasari señ oqo sawa ti señ aiyo sawa ti di unub qaji nanği metnjreqnu.

² Qotei a Saion qureq di unu. Qure di tulan bolequja. Qotei aqa ñam koba ti aqa rian koba ti Saion qureq na branteqnu.

³ Gago Qotei a Saion qureq na beqnu. A lawo na bosaieqnu. A aqa medabu getento-saieqnu. Namyuwo a Qotei qa namooqnsiqa ingi ingi koiteleneyqnu. Jagwa ti awa koba ti nanği na Qotei kalilyeqnabqa a beqnu.

⁴ A lan ti mandam ti nanço aiyel ñamgalaq di aqa segi tamo ungasari nanği peginjraqajqa deqa are qaloqnsiqa nanği aiyel metnjreqnaq beqnub.

⁵ Qotei a endegsi mareqnu, “O tamo ungasari e daurbeyqnub qaji, ningi bosib ijo areq di koroiy. Ningi nami e ombla ijo dal anjam qoseb. Ningi anjam di singilatqajqa deqa are qalsib wagme e

atraitibeb. Deqa bini ningi bosib ijo areq di ko-rooiy.” Qotei a degsi mareqnu.

⁶ Iga lan koqyeqnum bati deqa iga Qotei aqa kumbra bole tintin uneqnum. Qotei aqa kumbra bole tintin agiende. A na tamo ungasari nanjo une qa nanji geregere peginjreqnu.

⁷ Qotei na Israel nanji endegsi minjreqnu, “O ijo tamo ungasari, e ningi anjam bei merngit ningi quiy. E nunjo une bei ubtqai. E segi qujai Qotei. E nunjo Qotei.

⁸ Ningi wagme ingi ingi e atraibeqnub di kumbra bole. E deqa ningi nirinngwasai. Ningi na wagme oqnsib namyuwo na koitoqnsib e atraibeqnub di dego kumbra bole. E deqa ningi nirinngwasai.

⁹ Od, ningi makau ti kaja ti nunjo talq dena osi boqnsib e atraibeqnub di kumbra bole. Ariya wagme ingi ingi dena e aqaryaibeqnub ningi degsib are qalaib. Wagme ingi ingi dena e yala aqaryaibosaieqnub. Sai bole sai.

¹⁰ Wagme juwan kalil nañuq di unub qaji ti makau kalil manaq di unub qaji ti di ijo segi.

¹¹ Qebari kalil mana goge dia laqnub qaji ti wagme kalil wadau sawaq di laqnub qaji ti di ijo segi.

¹²⁻¹³ Mandam ti ingi ingi kalil mandamq di unub qaji ti di ijo segi. Deqa e mambosaieqnu. E mam-bqo qamu e ningi merngosai qamu. Di kiyaga? Ningi na e aqaryaibqa keresai deqa. E makau aqa damu uyeqnum e? E kaja aqa len uyeqnum e? Sai.

¹⁴ “E Qotei Goge Koba unum. Ningi na e tulan biniboqnsib wagme ingi ingi e atraiboqniy. Wau kalil ningi nami e qa yqajqa merbeb qaji di yoqniy.

¹⁵ Gulbe bati brantoqnimqa ningi na e pailboqniy. Ningi degyibqa e na ningi aqaryaingoqnit ningi ijo ñam soqtoqnqab.” Qotei na Israel nanği degsi minjreqnu.

¹⁶ Ariya Qotei na tamo uge nanği endegsi minjreqnu, “Ningi kumbra uge yeqnub deqa ningi kiyaga ijo dal anjam ti ijo anjam e nami ningi ombla qoseb qaji ti palonteqnub? Ningi degaib.

¹⁷ E ningi qa qalie, ningi ijo dal anjam go-tranyeqnub. Ningi e na tingitngwajqa torei urateqnub.

¹⁸ Ningi bajin tamo nanği ti sambala tamo nanği ti koba na laqnsib nanği beternjreqnub.

¹⁹⁻²⁰ “Ningi bati gaigai anjam uge ti gisan anjam ti marqajqa waukobaeqnub. Ningi nungo was nanço jejamuq di laña une qamoqnsib nanği yomuinjreqnub.

²¹ Ningi nami kumbra uge di yoqneb bati deqa e na ningi njirintngosai. E kiriesoqnem. Deqa ningi are qaleb, e ningi bul tamo uge unum. Di sai. Bini e na ningi njirintngosiy nungo jejamuq di une qametngwai.

²² “O tamo unğasari e qa are walngeqnu qaji, ningi quiy. Ningi nungo kumbra uge uratqasai di e na ningi torei ugeugeingwai. Yimqa ningi aqaryaingwajqa tamo bei sqasai.

²³ Tamo unğasari e binibeqnub qaji nanği kumbra tulan boledamu yeqnub. Nanği kumbra di e atrai-bobuloqnsib ijo ñam soqteqnub. Nanği ijo anjam geregere dauryeqnub deqa e na nanği elenitqa nanği bole sqab. Nanği padalqasai.” Qotei na tamo uge nanği degsi minjreqnu.

51

Qotei na Devit aqa une koboteqnu

¹ O Abu Qotei, ni dulqajqa utru. Ni qalaqalaiyo kumbra qa utru. Ni deqa are qalsimqa e qa are boleimim ijo kumbra uge kalil taqal waiyime.

² Od, ni na e torei yansbime. Ni degyqam di kumbra uge olo ijoq di sqasai. Ni ijo une taqal waiyimqa e milalo sqai.

³ E qalie, e ino dal anjam gotranjem. E ijo une deqa are walbqa keresai.

⁴ E ni qa qujai une atem. E ino namgalaq di kumbra uge yem. Deqa ni kere ijo jejamuq di anjam gameqnum. Ni kere ijo une qa e kambatbegnum.

⁵ O Abu Qotei, e qalie, ijo ai na e nambabtbonaqa bati deqa e kumbra uge yo qaji tamo brantem. E ijo ai miligiq di une tamo soqnem.

⁶ Ariya ino areqalo agiende. E ino anjam bole ijo are miligiq di atqai. Ino areqalo agide. Deqa ni na e powo ebimqa e powo di ijo are miligiq di atit sqas.

⁷ O Abu Qotei, ni ijo une taqal waiyimqa e namtan hisop bulosiy milalo sqai. Atra tamo nangi na hisop aqa dani oqnsib tamo ungasari nango gateq di atetnjreqnub. Kumbra dena tamo ungasari nangi milalo unab. Dego kere ni na e yansbimqa e lanbi tulan qat bulosiy torei milalo sqai.

⁸ Bole, ni ijo une qa e kambatbosim ijo jejamu ti ijo tanu ti ugeugeiyem. Ariya ni na olo ijo are boletetbimqa e tulan areboleboleibqas.

⁹ Ni ijo une qa olo bunu are qalaim. Ni ijo kumbra uge kalil kobotime.

¹⁰ O Abu Qotei, ni areqalo milalo ijo are miligiq di atime. Od, ni mondor bunuj ijo are miligiq di atime.

¹¹ Ni ino ulatamuq na e wibaim. Ino segi Mondor Bole a ijoq di unu deqa ni na Mondor di olo yaibaim.

¹² Nami ni e padalo sawaq na em deqa e tulan areboleboleibej. Arebolebole di ni na olo ebe. Ni na e singilatbosim ijo are miligi tigeltetbimqa e ino anjam dauryqai.

¹³ Ni degyqam di e na tamo ungasari ino dal anjam gotranyeq nub qaji nanqi gam bole osornjrit nanqi nanqo une uratosib inoq olo bqab.

¹⁴ O Abu Qotei, e tamo bei qalnam moiyej. Ni ijo une di kobotimqa e ino kumbra bole kalil qa mare mare laqnsiy louoqnqai. E qalie, ni e padalo sawaq na em.

¹⁵ O Tamo Koba, ni ijo medabu waqtetbimqa e ni qa saoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

¹⁶ O Abu Qotei, e qalie, e wagme osi bosiy ni atraimqai di ni ijo kumbra deqa arearetmqasai. E wagme qalsiy atraimit atra tamo nanqi ñamyuwo na koitqab di ni ijo kumbra deqa arearetmqasai. Ni arearetmej qamu e na wagme di ni atraimem qamu.

¹⁷ Ariya Qotei, e ijo are miligiq na ijo segi ñam aguq atoqnsiy ino sorgomq di sqai. Ijo kumbra di e ni atraimobulqai. Ni ijo kumbra deqa tulan arearetmqas. E qalie, tamo bei a aqa segi ñam aguq atsim aqa une qa are gulbeyqas di ni na tamo di qoreiyqasai.

¹⁸ O Abu Qotei, ni tamo ungasari Saion qureq di unub qaji nanqi qa are qalsim nanqi boletnjre. Ni

na Jerusalem aqa dadan olo tigeltime.

¹⁹ Ni degyqam di iga wagme bole bole n̄amyuwo na koito qaji di atraimimqa ni ingi deqa tulan arearetmqas. Od, iga ino atra bijalq dia makau aqa damu ni atraimqom.

52

Nanari tamo nan̄gi kumbra uge qa areboleboleinjreqnu

¹ O tamo singila, ni kiyaga diqoqnsim ino kumbra uge qa areboleboleimeqnu? Qotei a qolo ti qanam ti aqa qalaqalaiyo kumbra babteqnu. Di ni qaliesai kiyo?

² Ni gisan anjam maro tamo. Ino anjam di serie bul tulan qalat. Ni anjam dena tamo un̄gasari nan̄gi ugeugeinjrqajqa are qaleqnum.

³ Ni kumbra bole qa arearetmosaieqnu. Ni kumbra uge qa arearetmeqnu. Ni anjam bole marqajqa arearetmosaieqnu. Ni gisan anjam marqajqa arearetmeqnu.

⁴ O gisan anjam maro tamo, e qalie, ni ino anjam na tamo un̄gasari nan̄gi ugeugeinjreqnum. Ni ino anjam deqa arearetmeqnu.

⁵ Deqa ni que. Qotei na ni ugeugeimim ni torei padalqam. Ni ino talq di soqnim Qotei na ni taqal waimosim kobotmqas. A degyqas deqa ni olo mandamq endi sqasai.

⁶ Ni gulbe di itimqa tamo un̄gasari bole tintin nan̄gi ni numsib ulaosib olo ni kikimosib endegsib marqab,

⁷ “Nin̄gi uniy. Tamo di a aqa segi silali ingi ingi qa are qaloqnej. A Qotei aqa areq di uliesqajqa

asgiyoqnej. A are qalej, a kumbra uge yoqnqas dena a bole sqas. Di sai. A padalqas.” Tamo ungasari bole tinjin nangi degsib marqab.

⁸ Ariya e degsi sosai. E Qotei aqa atra tal miligiq di unum deqa e bole unum. E nam oliv bulosim singila na tigelejunum. Qotei na e tulan qalaqalaibeqnu deqa e a qa ijo areqalo gaigai singilatoqnqai.

⁹ O Abu Qotei, ni na e aqaryaibeqnum deqa e gaigai ino segi tamo ungasari bole nango namgalaq di ni binimoqnqai. Ino nam tulan bolequja deqa e ino nam qa are qaloqnasiy sqai.

53

Kumbra uge ti nanari kumbra ti

¹ Nanari tamo nangi nango segi are miligi getentoqnsib mareqnub, “Qotei saiqoji.” Tamo nangi di tamo uge. Nangi kalil kumbra tulan ugedamu yeqnub. Bei a yala kumbra bole yosaieqnu.

² Qotei a lan qureq di sosaq tiroqnasiq tamo nangi unjreqnu. A tamo qudei powo ti unub qaji nangi qa nameqnu. Od, a tamo qudei aqa kumbra dauryeqnub qaji nangi qa nameqnu.

³ Ariya a tamo deqaji bei itosai. Tamo kalil nangi gam bole uratekriteqnub. Nangi kalil tamo uge. Bei a yala kumbra bole yosaieqnu. Sai bole sai.

⁴ Qotei a endegsi mareqnu, “Tamo kumbra uge yeqnub qaji nangi powo ti unub e? Sai. Nango kumbra agiende. Nangi na ijo segi tamo ungasari nangi numoqnsib padaltnjreqnub. Tamo a bem uysim kobotqas dego kere. Nangi e pailbo-saieqnub.” Qotei a degsi mareqnu.

⁵ Tamo uge nanği ulaugetoqnsib ginda gindaneqnub. Nanġo ula di tulaŋ kobaquja. Nanġi nami degsib ulaosaioqneb. Nanġi na niŋġi jeutŋeqnub deqa Qotei na kamba nanġi toreŋ qoreinġroqnsiqa nanġo tanu paraparaiyetŋroqnsiqa nanġi breinġreqnu. A degyeqnu deqa niŋġi na nanġi jemai enġreqnabqa nanġi ulaugeteqnub.

⁶ Ijo areqalo kobaquja agiende. Qotei na Saion qure qaji tamo bei qarinyim bosim Israel nanġi eleŋeme. Israel nanġi Qotei aqa segi tamo uŋgasari unub deqa a na nanġi aqaryainġrimqa nanġi olo boleabqa nanġi tulaŋ areboleboleinġreme. Od, Jekop aqa leŋ nanġi are tulaŋ boledamuinġreme. Ijo areqalo kobaquja agide.

54

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni ino ñam qa are qalsim jeu tamo nanġo banq na e ame. Ni singila koba ti unum deqa ni na tamo uge nanġi ijo kumbra bole osornġre. Yim nanġi qalieqab, e une saiqoji unum.

² O Abu Qotei, ni ijo pailyo que. E ijo medabu waqtosiy pailmitqa ni ino dabkala na ijo anjam quetbe.

³ Tamo diqeqnub qaji nanġi e qoto itboqnsib e lubib moiqaqqa waueqnub. Tamo nanġi di tulaŋ uge. Nanġi Qotei qa are qalosaieqnub.

⁴ Ariya Tamo Koba a na e aqaryaibeqnu. Od, a na e taqatbeqnu deqa e bole unum.

⁵ Qotei na ijo jeu tamo nanġi ŋolawotŋjrŋsim nanġo kumbra uge qa nanġi kambatŋjrŋqas. O Abu Qotei,

ni na e uratbosaieqnum deqa ni na ijo jeu tamo nanqi di torei kobotnjre.

⁶ O Tamo Koba Qotei, e na wagme ingi ingi ni atraimqajqa arearetbeqnu. Ino ñam a tulan bole-quja deqa e na ino ñam di binjoqnqai.

⁷ Gulbe bei bei ijoq beqnabqa ni na e aqaryaibeqnum deqa gulbe dena e ugeugeibosaieqnub. Ni na ijo jeu tamo nanqi qoto itnjroqnsim buñnjreqnam e uneqnum.

55

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni ijo pailyo endi que. E ni qa akamitqa ni ino dabkala waqtime. Ni ino dabkala getentaim.

² Ni ijo pailyo endi geregere que. Od, ni ijo anjam quetbe. E gulbe ti unum deqa e are tulan ugeibeqnu.

³ Jeu tamo nanqi na e ugeugeibqajqa deqa anjam qosqnsib e jaqatin ebeqnub. Nanqi tamo uge unub deqa nanqi na e gulbe gargekoba eboqnsib njrintboqnsib e tulan ugetbeqnub.

⁴⁻⁵ E jeu tamo nanqi qa ulaugetoqnsim endegsi are qaleqnum, “E moiqai.” E degsi are qaleqnum deqa e are gulbeibeqnaqa ginda gindaneqnum. Ula dena e tulan padaltbeqnu.

⁶ Ariya e endegsi marqai, “E binon bulosiy puru-ruosiy sawa beiq di aqaratqai.

⁷ Od, e isaq gilsiy wadau sawaq di sqai.

⁸ E giloqujatosiy sawa boleq di uliesqai. Sawa dia jagwa ti awa koba ti ijoq bqasai.” E degsi marqai.

⁹ O Tamo Koba, tamo uge nanġi Jerusalem qure miligiq dia qotoqnsib tamo ñumeqnaḅ e uneqnum. Nanġi kumbra uge yqajqa deqa anjam qoseqnuḅ. Deqa ni na nango anjam di niñaqyetnjrsim nanġi torei kobotnjre.

¹⁰⁻¹¹ Qolo ti qanam ti nanġi Jerusalem qure aqa jeḅ kobaquja goge dia walweleqnuḅ. Qure miligiq di nanġi kumbra uge ti une gargekoba ti yoqnsib tamo unġasari nanġi ugeugeinjreqnuḅ. Nanġi inġi awaiyo sawaq dia tamo qudei nanġo silali ti nanġo ñoro ti gisaḅ na yainjreqnuḅ.

¹² Jeu tamo bei na e misilinḅqas di unġum. E gulbe di qoboivyqai. Jeu tamo bei na e qoto itḅqas di dego unġum. E uliesqai.

¹³ Ariya ni ijo was bole. Ni ijo kadoi. Deqa ni kiyaa e kumbra uge ebeqnum?

¹⁴ Nami aqo aiyel geregere sosim anjam bole qairoqnsim Qotei qa louoqnsim aqa atra talq giloqnm. Tamo qudei nanġi dego aqo aiyel koba na Qotei aqa atra talq giloqnm. Deqa kiyaa ni bini e kumbra uge ebeqnum?

¹⁵ O Abu Qotei, ijo jeu tamo nango are miligiq di kumbra uge uge na tulaḅ maqejunu. Nango talq di dego kumbra uge gargekoba unuḅ. Deqa ni marimqa nanġi jejamu korbi moiyo qureq urur ayebe.

¹⁶ Ariya e tamo deqaji sai. E Tamo Koba Qotei na aqaryaibqajqa deqa pailyeqnum. E degyeqnum deqa a e padalo sawaq na amqa e bole sqai.

¹⁷ Nobqolo ti qanam ti qolo ti e ijo gulbe qa akamoqnsim Qotei pailyeqnum. E degyeqnum deqa a ijo pailyo queqnu.

¹⁸ Tamo gargekoba nanɣi na e qoto itbeqnuɓ. Ariya Qotei na e taqatboqnsiqa nanɣo baŋq na e taqal waibeqnu. Deqa e padalosaieqnum.

¹⁹ Qotei a nami Mandor Koba soqnej agi bini a degsi unu. Deqa a ijo pailyo qusim tamo uge nanɣi qoto itnjrsim buɗɗrim nanɣi jemainjrqaɓ. Tamo nanɣi di Qotei qa ulaosaieqnuɓ. Nanɣi are bulyqa keresai. Utru deqa nanɣi jemainjrqaɓ.

²⁰ Ijo was bole e ugetbeqnu qaji a na aqa segi kadoi nanɣi dego qoto itnjreqnu. A nami nanɣi beternjrsiqa nanɣi ti anjam bole qosogneɓ. Ariya bini a na anjam di olo gotraɗɗeqnu.

²¹ Aqa medabu na a anjam bolequja mareqnu. Ariya aqa are miligiq di a na aqa kadoi nanɣi jeut-njreqnu. A laɗa gisaɗ na nanɣo are latetnjrqajqa deqa anjam minjreqnu. Ariya aqa anjam di serie bul tulaɗ qalat sosiqa olo nanɣi ñumeqnu.

²² O tamo uɗgasari, gulbe kalil niɗgi qoboiye-junub qaji di niɗgi Tamo Koba Qotei aqa baŋq di atiy. Yiɗqa a na niɗgi siɗgilatɗɗwas. Niɗgi qalie, Qotei na tamo uɗgasari kumbra bole tiɗtiɗ yeqnuɓ qaji nanɣi taqatnjreqnu. Deqa nanɣi siɗgila na tigelesoqnib iɗgi bei na nanɣi ugetnjrqɗ keresai-iyqaɓ.

²³ O Abu Qotei, ni na tamo qalo qaji nanɣi ti gisaɗ tamo nanɣi ti winjrimqa moiyo qureq aisib loumqab. Ni degyimqa nanɣi mandamq endi sqa-jqa bati truquamqa nanɣi urur padalqab. Ariya Qotei, e segi ni qa ijo areqalo siɗgilatoqnqai.

56

Tamo a Qotei qa aqa areqalo siɗgilateqnu

¹ O Abu Qotei, ni e qa dulame. Jeu tamo nan̄gi na e teteiboqnsib qolo ti qanam ti e ugeugeibeqnub.

² Nebeeqnu dena gilsim gilsim bilaqteqnaqa jeu tamo gargekoba nan̄gi na e qoto itbqajqa waukobaoqnsib tulan̄ diqoqnsib e niñaqbeqnub.

³ O Abu Qotei, e ulaeqnum bati deqa e ni qa ijo areqalo singilateqnum.

⁴ Od, e ni qa ijo areqalo singilatoqnsim ino anjam bin̄iyeqnum. E degyeqnum deqa e ulaqasai. Mandam tamo bei na e kumbra uge ebqa yoqnim keresaiiqas.

⁵ E anjam bole mareqnum bati deqa jeu tamo nan̄gi ijo anjam di olo bubulyeqnub. Nan̄gi qolo ti qanam ti degyeqnub. Nan̄gi na e ugetbqajqa gam ṇameqnub.

⁶ Tamo nan̄gi dena e lubib moiqajqa deqa uli na korooqnsib anjam qosiqnsib ijo walwel tenemteqnub.

⁷ O Abu Qotei, ni nan̄go kumbra uge deqa are walmaiq. Ni sawa bei bei qaji nan̄gi qa minjin̄ oqimqa nan̄gi kambatnjrsim padaltjn̄re.

⁸ O Abu Qotei, e gulbe qoboioqnsim are jaqatin̄beqnu. E akamkobaeqnam ijo ṇam ya aiyeqnu. Di ni qalie. Deqa ni ijo ṇam ya di osim ya nobuq di qamobulime. E qalie, ni ijo gulbe kalil ino buk miligiq di nen̄gren̄yem unub.

⁹ O Abu Qotei, e qalie, ni na e aqaryaibqajqa are unu. Deqa e ni pailmitqa ni na ijo jeu tamo nan̄gi winjre. Yim nan̄gi jaraiqab.

¹⁰⁻¹¹ E Qotei aqa anjam bin̄iyeqnum. Od, e Tamo Koba Qotei qa ijo areqalo singilatoqnsim aqa anjam

binjyeqnum. E degyeqnum deqa e ulaqasai. Mandam tamo bei na e kumbra uge ebqa keresai. Sai bole sai.

¹² O Abu Qotei, wau kalil e nami ni qa yqajqa mermem qaji di e yqai. E ni tulan binjimeqnum deqa e wagme ingi ingi ni atraimoqnqai.

¹³ Ni na e osim sawa boleq di atem deqa e moiynosai. Ni na e taqatbem deqa e gam bole uratosai. O Qotei, ni degyem deqa e gaigai ni ombla walweloqnsiy nambile sqai. E sawa ambru uratosiy ino suwanjoq di sqai.

57

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni e qa dulame. Od, ni e qa dulame. Ni na e taqatbqajqa deqa e ino areq di ulieqnum. Tuwe du du nangi nango ai aqa bariq di ulieqnub dego kere. E ino areq di uliesoqnitqa ijo gulbe kalil koboamqa bati deqa e olo aqaratqai.

² Jeu tamo nangi na e ugeugeibeqnub deqa e Qotei Goge Koba meteqnam a nango kumbra uge qa nangi kambatnjreqnu.

³ A lan qureq di sosiqa ijo pailyo quoqn-siqa e aqaryaiboqn-siqa tamo kalil e ugetbeqnub qaji nangi njirinjnreqnu. A gaigai e tulan qalaqalaibeqnu. A na e uratbosaieqnu. Sai bole sai.

⁴ Ijo jeu tamo nangi laion bul unub. Nangi tamo qalo qaji unub. E nango ambleq di unum. Nango qalagei qaja ti jarna ti bul tulan qalat. Nango men dego serie bul tulan qala uge.

⁵ O Abu Qotei, ni ino segi ñam lan goge dia boleq atime. Mandamq endia ni na tamo ungasari kalil nanqi ino singila ti ino rian ti osornjime.

⁶ Jeu tamo nanqi na e ojqaqqa deqa kakan waiyeb. Deqa e are tulan gulbekobaibej. Nanqi gamq di sub bogeb. Di kiyaaqa? E walwelosiy sub miligiq aiqaqqa deqa. Ariya e subq aiyosai. Nanqi segi sub miligiq aiyeb.

⁷ O Abu Qotei, ijo are miligiq di e ni qa ijo areqalo singilateqnum. Od, e torei ni qa ijo areqalo singilateqnum. Deqa e ni qa louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

⁸ E nobqolo gaigai qutuoqnsiy gombin anjamoqnqai.

⁹ O Tamo Koba, e sawa bei bei qaji nanqo ambleq di ni binimoqnqai. Od, e tamo ungasari kalil nanqo ambleq di ni qa louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

¹⁰ E qalie, ni na iga tulan qalaqalaigeqnum. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. Ino kumbra aiyel di tulan goge koba. Nanqi lan bunyosib tulan goge oqeqnub.

¹¹ O Abu Qotei, ni ino segi ñam lan goge dia boleq atime. Mandamq endia ni na tamo ungasari kalil nanqi ino singila ti ino rian ti osornjime.

58

Tamo a endegsi pailyeqnu, “O Abu Qotei, ni na tamo uge nanqi ñolawotnjre”

¹ O tamo kokba, ningi tamo ungasari nanqo une qa nanqi geregere peginjreqnub e? Ningi kumbra tintin na nanqo jejamuq di anjam qameqnub e?

² Sai. Nungo are miligiq di nangi kumbra uge uge yeqnub. Nangi mandamq endia tamo ungasari nangi ugetnjreqnub.

³ Tamo uge nango kumbra agiende. Nangi gaigai gam bole uratoqnsib gisan anjam mare mare laqnub. Nangi nambabeb bati deqa nangi une yqajqa utru ateb dena gilsib gilsib agi bini nangi une yeqnub.

⁴⁻⁵ Nango anjam amal aqa ya isa bul. Ya isa di tamo nangi moyotnjrq kere. Amal qudei nango wau agiende. Quñam tamo nangi gul anjameqnabqa amal nangi tigeloqnsib lou tueqnub. Amal nangi dabkala getentqab di nangi lou tuqwa kere-sai. Quñam tamo nangi gul geregere anjamqab di unqum. Amal nangi lou tuqwasai. Dego kere tamo uge nangi anjam bole quqwa uratoqnsib nango dabkala getenteqnub.

⁶ O Abu Qotei, ni na tamo uge nangi di padalt-njre. O Tamo Koba Qotei, nangi laion bul unub deqa ni nango qalagei paratetnjrsim taqal waiyet-njre.

⁷ Ni marimqa tamo uge nangi di torei loumqab. Ya a mandam miligiq aiyoqnsiq loumeqnu dego kere. Ni marimqa tamo uge nango qaja a qalat sqasai. Deqa nangi qaja dena tamo bei qalqa yoqnib keresaiinjqas.

⁸ Ni marimqa tamo uge nangi di padalougetqab. Sewei a moisim qusaqas dego kere. Ni marimqa tamo uge nangi di morenqab. Angro a aqa ai miligiq di moisim bunuqna a sen unqa keresai-iyqas dego kere.

⁹ Qotei na tamo uge nangi di ñumoqujateme. Iga

nam dani qatrentim a urur yuekritqas dego kere. Od, Qotei a tamo uge nanqi qa minjin ani oqimqa nanqi qalam jiri bul taqal breinjreme.

¹⁰ Mondon Qotei na tamo uge nanqi n̄olawotnjrsim ñumim nanqo len aiyimqa bati deqa tamo unqasari bole tintin nanqi Qotei aqa manwa di unsibqa tulan areboleboleinjrjm len dena nanqo sinqa yansqab.

¹¹ Nanqi degyibqa tamo unqasari kalil nanqi endegsib marqab, “Bole, Qotei a unu. A na tamo unqasari bole tintin nanqi awai bole enjreqnu. A mandamq endia une pegiyo wau yeqnu.” Tamo unqasari kalil nanqi degsib marqab.

59

Tamo a endegsi pailyeqnu, “O Abu Qotei, jeu tamo nanqi na e ugetbaib”

¹ O ijo Qotei, ni ijo jeu tamo nanqo banq na e osim taqatbe. Ni degyqam di nanqi na e ugetbqasai.

² Od, ni kumbra uge yo qaji tamo nanqo banq na e taqal waibimqa e bole sqai. Ni na e aqaryaibimqa tamo qalo qaji nanqi e lubqa yoqniib keresaiinjrqs.

³⁻⁴ O Abu Qotei, ni ijo jeu tamo nanqi unjre. Nanqi gamq di ulioqnsib e lubib moiqajqa tarineqnu. Nanqi njrin ani tamo unub. Nanqi e qoto itbqajqa deqa korooqnsib qaireqnu. O Tamo Koba Qotei, e une bei yosai. E ino dal anjam bei gotranjosai. Ijo jeu tamo nanqi lanja e qoto itbqajqa are prugnreqnu utru saiqoji. Deqa Qotei, ni ijo gulbe di unsim tigelosim e aqaryaibe.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nanŋo gate koba unum deqa ni urur e aqaryaibime. O Israel nanŋo Qotei, ni boqujatosim sawa bei bei qaji kalil nanŋi ŋolawotnjre. Ni nanŋi qa dulaim. Nanŋi qudei kumbra bole yqajqa maroqnsib olo beloqn-sib kumbra uge yqajqa anjam qoseqnub. Ni nanŋo une deqa nanŋi kambatnjre.

⁶ Qoloeqnaqa tamo uge nanŋi di boqnsib Jerusalem qure agutoqnsib baun bul kaqeqnub.

⁷ Ni que. Nanŋi nanŋo medabu waqtoqnsib anjam tulan uge mareqnub. Nanŋo anjam di serie bul qalat. Nanŋi tulan diqoqnsib endegsib are qaleqnub, “Yai a gago anjam endi quqwas? Sai.”

⁸ Ariya Tamo Koba Qotei, e qalie, ni tamo uge nanŋi di kikinjqre. Od, ni sawa bei bei qaji kalil nanŋi misilinqre.

⁹ O Abu Qotei, ni dadan bul unum. Ni na e singilatboqnsim taqatbeqnum. Deqa e ni qa tarineqnum.

¹⁰ Ijo Qotei na e tulan qalaqalaibeqnu deqa a na e beterbosim ijo jeu tamo nanŋi bunjrim e di unsiyqa tulan areboleboleibqas.

¹¹ O Tamo Koba, ni dumu bul sosim iga geregere taqatgeqnum deqa ni ino singila kobaquja na jeu tamo nanŋi winjrsim ugeugeinjre. Ariya ni nanŋi moiyoqnjraim. Ni nanŋi moiyoqnjqam di bunuqna ino segi tamo unŋasari nanŋi ni qa are walnjro uge.

¹² O Abu Qotei, jeu tamo nanŋi gaigai diqo-qnsib nanŋo medabu na une atoqnsib ino ñam misilinyoqnsib gisan anjam mareqnub. Ni nanŋo kumbra uge deqa nanŋi ŋolawotnjre.

¹³ Ni nanġi qa minjin oqim nanġi padaltnjrsim torei kobotnjre. Ni degyqam di tamo unġasari kalil mandamq endi unub qaji nanġi qalieqab, ni Israel nango Mandor Koba unum. Ni na nanġi geregere taqatnjreqnum.

¹⁴ Qoloeqnaqa jeu tamo nanġi boqnsib Jerusalem qure agutoqnsib baun bul kaqeqnub.

¹⁵ Nanġi gile beoqnsib ingi uyo qa nameqnab keresaiinjreqnaqa are ugeinjreqnaqa lelenkobaeqnub.

¹⁶ Ariya Qotei, e ino singila qa are qaloqnsiy ni qa louoqnqai. Ni na e tulan qalaqalaibeqnum deqa e nobqolo gaigai ni qa louoqnqai. Nami gulbe bei bei ijoq di branteqnaqa ni na e geregere taqatboqnsim ni dadan bul sosim e oqnsim ino areq di ulitboqnem. Utru deqa e ni qa louoqnqai.

¹⁷ O Abu Qotei, ni segi na e singilatbeqnum. Deqa e ino nam soqtoqnsiy ni qa louoqnqai. Ni dadan bul sosim e taqatbeqnum. Ni na e tulan qalaqalaibeqnum.

60

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni iga qa nirijsim iga qor-eigem deqa jeu tamo nanġi na iga qoto itgoqnsib bungeqnub. Deqa ni olo bosim iga aqaryaigime.

² Ni na miminj koba qarinyonam gago mandam a renġinisiq paraonaqa sub guma koba brantej. Ni degyem deqa gago mandam a torei ugeqa laqnu. O Abu Qotei, ni na gago mandam olo gereiyime.

³⁻⁴ Ni na iga gulbe gargekoba egxim wain singila koba anaigobulonam iga nanarioqnem. Ariya

iga ni qa ulaosim ino sorgomq di unum deqa ni na olo iga aqaryaigime. Iga qalie, ni na iga aqaryaigwa osim toqor soqtosim iga egem. Deqa iga jaraiyosim toqor deq gilqom. Iga degyqom di jeu tamo nangi na iga lugwa keresaiinjqas. O Abu Qotei, iga ino segi tamo ungasari unum.

⁵ Ni na iga tulan qalaqalaigeqnum. Deqa ni gago pailyo endi qusim ino singila kobaquja na iga elename. Yim iga bole sqom.

⁶ Qotei a aqa segi atra tal miligiq di sosiq a endegsi mareqnu, “E qoto bunyem koboqo. Deqa e areboleboleibimqa Sekem qure nango mandam ti Sukot qure mana utruq di unu qaji nango mandam ti jeisiy ijo segi tamo ungasari nangi enjqai.

⁷ Gileat sawa ti Manase sawa ti di ijo. Efraim sawa di ijo qotqajqa gate tatal bul. E Mandor Koba unum deqa Juda sawa di ijo bu toqon bul.

⁸ Moap sawa di ijo ban yansqajqa taber bul. Idom sawa di ijo singa tatal atqajqa sawa bul. E Filistia sawa nangi qoto itnjrsiy nangi bunnjrsiy areboleboleibim lelenjoqnqai.” Qotei a degsi mareqnu.

⁹ O Abu Qotei, yai na e osim ombla jeu tamo nango qure miligiq gilsim nangi qoto itnjrqom? Qure di aqa dadan singila koba. Yai na e osim ombla Idom sawaq gilqom?

¹⁰ O Abu Qotei, ni segi qujai. Ariya ni na iga torei qoreigem e? Gago qoto tamo nangi qotqajqa gilqab di ni nangi koba na gilqasai e?

¹¹ O Abu Qotei, mandam tamo bei na iga aqaryaigwa keresai. Deqa ni na iga aqaryaigimqa iga jeu tamo nangi qoto itnjrqom.

¹² Od, Qotei na iga aqaryaigimqa iga qoto bunyqom. A segi na gago jeu tamo nanġi uget-njrqas. Tamo a ñiñ sinġa na sosqas dego kere.

61

Tamo a Qotei na taqatqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni ijo pailyo endi quime. E ni qa akamitqa ni ino dabkala waqtime. Ni ino dabkala getentaim.

² E sawa isaġ di sosim ni pailmeqnum. E are tulañ gulbeibeqnu deqa ni na e osim meniñ gogeq di e ulitbe. Meniñ di goge koba. Meniñ dena e bunbosiġ tulañ goge oqeqnu.

³ E qalie, ni na e geregere taqatbeqnum. Ni dadan bul sosim e singilatbeqnum. Deqa jeu tamo nanġi na e padaltbqa keresai.

⁴ E ino atra talġ di sqajqa tulañ arearetbeqnu. E dia gaigai sqai. E ino areġ di uliesqajqa arearetbeqnu. Tuwe du du nanġi nanġo ai aqa bariġ di ulioqnsib bole unub dego kere.

⁵ O Abu Qotei, e qalie, wau kalil e nami ni qa yqajqa mermem qaji di ni quem. Ni na tamo unġasari ino ñam qa ulaeqnub qaji nanġi nanġo segi mandam enjreqnum. E ino ñam qa ulaeqnum deqa ni na mandam di e dego ebem.

⁶ O Abu Qotei, ni marimqa ino mandor a wausau gargekoba sqas. Ni marimqa a mandamq endi sokobaiyqas.

⁷ Ni marimqa a gaigai ino ñamgalaq di mandor sqas. E qalie, ni na ino mandor a tulañ qalaqalaiyeqnum. Ni na a uratosaieqnum. Ni ino kumbra deqa are qalsimqa mandor a geregere taqatoqne.

⁸ Ni degyqam di wau kalil e nami ni qa yqajqa mermem qaji di yoqnqai. Od, e bati gaigai wau di yoqnsiy ino ñam soqtoqnsiy louoqnqai.

62

Qotei a na iga taqatgeqnu

¹ E Qotei a segi qujai qa ijo areqalo singilateqnum. A padalo sawaq na e ej deqa ijo qunun a aqarateqnu.

² Qotei a segi qujai meniñ bul sosiqa e padalo sawaq na ej. A segi qujai tal singila bul sosiqa e taqatbeqnu. Deqa gulbe bei na e gotrañbqa keresai. Sai bole sai.

³ O jeu tamo, bati gembub ningi na e ugeugeiboqnqab? Bati gembub ningi na e lubqa maroqnsib qoto itboqnqab? E dadan ulonosiñq paraparaej qaji di bul unum e? Sai.

⁴ Ningi e nubiy. E mandor. E ñam koba ti unum. Ariya kiyaga ningi gisan anjam maroqnsib ijo ñam di misilinyqajqa arearetñgeqnu? Nungo kumbra agiende. Ningi nungo medabu waqtoqnsib laña gisan na e endegsib merbeqnub, “Qotei na ni boletmeme.” Ariya nungo are miligiq di ningi e qa endegsib are qaleqnub, “Qotei na a ugeteme.”

⁵ E Qotei a segi qujai qa ijo areqalo singilateqnum deqa ijo qunun a aqarateqnu.

⁶ Qotei a segi qujai meniñ bul sosiqa e padalo sawaq na ej. A segi qujai tal singila bul sosiqa e taqatbeqnu. Deqa gulbe bei na e gotrañbqa keresai. Sai bole sai.

⁷ Qotei a segi qujai na e padalo sawaq na ej. A na e ñam kobaquja ebeqnu. A meniñ bul sosiqa e ulitboqnsiqa singila na e taqatbeqnu.

⁸ A na iga geregere taqatgeqnu. Iga aqa areq di ulieqnum deqa iga bole unum. Deqa tamo ungasari, ningi gaigai Qotei qa nungo areqalo singilatoqniy. Ningi nungo are gulbe kalil ubtoqnsib Qotei minjoqniy.

⁹ Tamo ñam saiqoji unub qaji nangi ti tamo ñam koba ejunub qaji nangi ti me mondor bul sosib urur koboqab. Od, nangi kalil koba na me mondor bul sokiñalayosib koboqab. Ningi qalie, me mondor a tulan oto deqa a urur saieqnu.

¹⁰ Deqa ningi endegsib are qalaib, “Iga tamo ungasari nanngo silali singila na yainjrqom. Iga nanngo ingi ingi bajinqom. Dena iga ñoro koba ti sqom.” Ningi degsib are qalaib. Nungo silali ti ñoro ti tulan kobaqas di ungum. Ningi deqa nungo areqalo singilataib.

¹¹ Bati gargekoba Qotei a endegsi mareqnaqa e queqnum, “E segi Qotei. E singila koba ti unum.

¹² E gaigai qalaqalaiyo kumbra yeqnum.” Qotei a degsi mareqnu. O Tamo Koba, e qalie, ni na tamo ungasari nanngo wau segi segi pegiyeqnsimqa awai keretoqnsim nangi enjreqnum.

63

Tamo a Qotei ombla sqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni ijo Qotei. E ni daurmajqa are koba unu. Ijo qunun a ni ombla sqajqa tulan areareteqnu. Ijo jejamu a dego ni ombla sqajqa tulan areareteqnu. Tamo a sawa qangranjoq di ya qaryeqnu dego kere.

² E ñam atoqnsim ino atra tal miligiq dia ni numeqnum. Tal dia e ino singila ti ino rian ti uneqnum.

³ Mandamq endia tamo ungasari nanqi ñambile unub di bolequja. Ariya ino qalaqalaiyo kumbra a olo tulan bolequja. Deqa e ino ñam soqtoqnqai.

⁴ E ino ñam qa are qaloqnsiy ijo ban soqtoqnsiy ni pailmoqnqai. E ni binimoqnsiy dena gilsiy gilsiy e moiqa.

⁵ Ni na e tulan keretbeqnum deqa ijo qunun a bole unu. Tamo a ingi bole uyoqnsiqa meneteqnu dego kere. Deqa e areboleboleiboqnm ijo medabu waqtoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

⁶ E ijo bijalq di ñeioqnsimqa ni qa are qaleqnum. Od, qolo jige e ni qa segi are qaleqnum.

⁷ Di kiyaga? Ni gaigai e aqaryalbeqnum deqa. E ino jojomq di unum. Tuwe du du nanqi nanqo ai aqa bariq di unub dego kere. Deqa e areboleboleibeqnaqa ni qa loueqnum.

⁸ Ijo qunun a ni betermesonaqa ni ino singila na e taqatbeqnum.

⁹ Ijo jeu tamo nanqi e lubib moiqaqqa laqnum deqa Qotei na kamba nanqi ñumim nanqi moiyo qureq aiyelenqab. Moiyo qure a mandam sorgomq di unu.

¹⁰ Ijo jeu tamo nanqi serie na moreñabqa baun juwan na nanqo qusa uyqab.

¹¹ Ariya Qotei, e mandor unum. E ni qa tulan areboleboleiboqnqas. Tamo ungasari ni qa nanqo areqalo singilateqnum qaji nanqi dego ni qa tulan areboleboleinjqnqas. Ariya ni na gisan anjam maro tamo nanqo medabu getentetnjrqam.

64

Tamo a Qotei na taqatqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, e gulbe kobaquja qoboiyejunum deqa ni ijo pailyo endi que. E jeu tamo nanği qa ulaugeteqnum deqa ni na e aqaryaibimqa nanği e lubqa yoqnib ugeinjrqa.

² Tamo uge nanği na e padaltbqajqa gam namoqnsib e lubqajqa are qaloqnsib koroeqnub. Deqa ni na e taqatbimqa nanği e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqa.

³ Tamo di nanço men serie bul tulan qalat. Nanço anjam qaja bul. Anjam dena nanği na tamo unğasari nanço jejamu qametnjreqnub.

⁴ Nanği gam qalaq di ulioqnsib tamo unğasari une saiqoji unub qaji nanği ñumqajqa deqa an titeqnub. Nanği Qotei qa ulaosaieqnub deqa nanği qaja urur waiyoqujateqnub.

⁵ Nanği kumbra uge dauryqajqa tulan singilaeqnub. Nanği kakan ulitib kakan dena tamo qudei nanço singa ojetnjrqajqa deqa qaireqnub. Nanği endegsib are qaleqnub, “İga kumbra endi yqom di tamo bei na İga nugwasai.”

⁶ Tamo nanği di kumbra uge yqajqa deqa anjam qosoqnsib tulan diqoqnsib endegsib mareqnub, “Tamo bei a gago kumbra endi qalieqa keresai.” Nanği degsib mareqnub. E qalie, tamo unğasari nanço areqalo ti nanço are miligi ti gisan koba.

⁷ Deqa Qotei a qaja na tamo uge nanği ñumim yu kokba nanço jejamuq di urur bumbranyelenqab.

⁸ Nanço anjam na nanği tamo qudei nanği ugeugeinjqreqnub deqa Qotei na kamba nanği

ugeugeinjrqaş. Yimqa tamo unğasari qudei na nanğı unjrşib gate gainyosib nanğı kikinjrqaş.

⁹ Bati deqa tamo unğasari kalil mandamq endi unub qaji nanğı Qotei qa ulaosib aqa mañwa kokba qa are qaloqnsib saoqnqab.

¹⁰ Tamo unğasari kumbra bole tinñin dauryeqnub qaji nanğı Tamo Koba Qotei qa tulañ areboleboleinjrqaş. Od, tamo unğasari kalil areqalo bole ti unub qaji nanğı Qotei aqa areq di ulioqnsib aqa ñam soqtoqnqab.

65

Tamo unğasari nanğı Qotei binjiyoqnsib areboleboleinjqreñu

¹ O Abu Qotei, iga Saion qureq gilsim dia ino ñam soqtqom. Wau kalil iga nami ni qa yqajqa mermem qaji di iga dauryosim keretqom.

² Ni gaigai tamo unğasari nañgo pailyo queqnum. Deqa tamo unğasari kalil mandamq endi unub qaji nanğı inoq boqnsib ino ñam soqtoqnqab.

³ Gago kumbra uge na iga ugetgeqnaqa ni na gago une kalil kobotetgeqnum.

⁴ Ni na tamo unğasari ni nami giltñjrem qaji nanğı joqoqnsim ino atra talq gileqnum deqa nanğı tulañ areboleboleinjqreñu. Ino atra tal miligiq dia inğı bole gargekoba unub. Tal di ino segi getento tal. Iga tal dia sqom di iga tulañ kere na sqom.

⁵ O Abu Qotei, iga qalie, ni mañwa kokba babtoqnsim gago pailyo quoqnsim iga padalqa laqnam ni na iga eleñeqnum. Od, ni kumbra tinñin na tamo unğasari ni qa nañgo areqalo singilateqnub

qaji nango pailyo queqnum. Tamo ungasari nanngi di sawa isaq di unub. Sawa di tulan isaq. Iga yuwal torei gentosim gilsim sawa dia brantqom.

⁶ O Abu Qotei, ni ino singila na mana kalil gereiyem unub. Ino singila di tulan kobaquja. Singila dena ni gara bul kabuejunum.

⁷ Ni mareqnamqa jagwa a laeqnaqa yuwal a manineqnu. Ni mareqnamqa sawa bei beiq dia qoto koboeqnu.

⁸ Tamo ungasari kalil nanngi ino manwa di unoqn-sib ni qa ulaeqnub. Sen oqo sawa ti sen aiyo sawa ti dia nanngi ino manwa kalil qa areboleboleinjreq-naqa loueqnub.

⁹ Ni mandam endi geregere taqatoqnsim awa qarinyeqnum. Ni ingi wauq di namur bole ateqnam ingi koba oqoqnsiq melieqnu. O Abu Qotei, ni awa qarinyeqnum deqa sawa kalil ya na tulan maqeqnub. Ni mareqnum deqa ingi koba oqoqnsiq melieqnaqa tamo ungasari nanngi oqnsib uyeqnu.

¹⁰ Ni awa koba qarinyeqnamqa ingi wauq aiyoqn-siq mandam miligiq di maqeqnu. Mandam a jagi bulyeqnu deqa ingi bole oqeleneqnu.

¹¹ Ni wausau gaigai iga tulan keretgeqnum. Ino singila na ingi koba oqeleneqnu.

¹² Makau ti kaja ti nanngi wadau sawaq dia ñin koba uyoqnsib menetnjreqnu. Mana di ingi wau gargekoba unub deqa mana nanngi areboleboleinjreqnu.

¹³ Kaja gargekoba nanngi ñin uyoqnsib menetnjreqnu. Mana utruq di bem so aqa sum a tulan maqeqnu. Deqa ingi ingi kalil nanngi lelenjoqnsib tulan areboleboleinjreqnaqa loueqnub.

66

Tamo ungasari nanqi Qotei qa louoqnsib areboleboleinjregnu

¹ O tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji, ningi Qotei qa areboleboleingim lelenjoqniy.

² Aqa ñam tulan goge oqeqnu deqa ningi louoqnsib aqa ñam kobaquja deqa saoqnsib a binjoqniy.

³ Ningi Qotei endegsib minjoqniy, “Manwa kalil ni babteqnum qaji di tulan bolequja. Ino singila tulan kobaquja unu deqa jeu tamo nanqi ni qa ulaugetoqnsib ino areq di singa puluteqnum.

⁴ Ni unime. Tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanqi ni qa louoqnsib ino ñam soqteqnum.” Ningi Qotei degsib minjoqniy.

⁵ O tamo ungasari kalil, ningi bosib manwa kalil Qotei a yeqnu qaji di uniy. Aqa manwa kokba a nungo ambleq di babteqnu qaji di tulan bolequja.

⁶ A marnaqa yuwal a jeñonaqa Israel nanqi yuwal di gentosib mandam qanqranjoq aisib walwelosib gileb. Gilsib alile di brantosib Qotei qa areboleboleinjrej.

⁷ Qotei a singila koba ti unu deqa a bati gaigai Mandor Koba sqas. A ñam atoqnsiq tamo ungasari sawa bei beiq di unub qaji nanqi unjroqnsiq nango kumbra geregere tenemteqnu. Deqa anjam gotranjo qaji tamo nanqi diqoqnaib.

⁸ O sawa bei bei qaji, ningi gago Qotei aqa ñam soqtiy. Ningi degyibqa tamo ungasari kalil nanqi nungo kakro quebe.

⁹ Qotei na iga taqatgeqnu deqa iga aqa gam bole uratosaiqnum. Deqa iga ñambile unum.

¹⁰ O Abu Qotei, e qalie, tamo nan̄gi n̄amyuwo na silva koiteqñub dena nan̄gi endegsib qalieeqñub, silva di bole kiyo sai kiyo. Dego kere ni nami iga pegigosim gago wau bole kiyo sai kiyo di ten-emtem.

¹¹ Bati deqa ni kakan̄ bulosim iga ojsim gulbe kobaquja egem.

¹² Ni gago jeu tamo nan̄gi odnjrn̄amqa nan̄gi na iga tulan̄ ugeugegeb. Ni degyem deqa iga n̄amyuwo ti ya kokba ti miligiq dia walwelobulem. Ariya Qotei, ni na olo iga joqsim sawa boleq di atem deqa bini iga ingi uyo qa tulan̄ kere na unum.

¹³⁻¹⁴ Nami gulbe bei ijoq di branton̄aqa e ni mermem, “E wagme n̄amyuwo na koitnjro qaji di ni atraim̄qai.” E ijo anjam di singilat̄em deqa bini e wagme osi bosiy ino atra talq di ni atraim̄qai.

¹⁵ Od, e wagme nan̄go jejamu didiqo qaji di atraim̄qai. E kaja ti makau ti n̄amyuwo na koitnjro qaji di ni atraim̄itqa qurem quleq ti oqsim ino ulatam̄uq di brant̄qas.

¹⁶ O tamo un̄gasari Qotei aqa sorgom̄q di unub qaji, ningi bosib ijo anjam endi quiy. E na wau bole kalil Qotei a e qa yeqñu qaji deqa ningi saingwai.

¹⁷ Nami e Qotei metoqñsim a pailyoqñsim aqa ñam soqtoqñem.

¹⁸ E ijo are miligiq di kumbra uge yqajqa arearetbej gamu Tamo Koba Qotei a ijo pailyo quosai gamu.

¹⁹ Ariya e degyosai deqa Qotei a ijo pailyo quonej. Od, a ijo pailyo quetboqnej.

²⁰ Qotei a ijo pailyo quq̄wajqa asgiyosaieqñu. A na e qalaqalaibqajqa uratosaieqñu. Deqa e aqa ñam soqteqñum.

67

Tamo nanɣi louoqnsibqa Qotei qa arebolebolein-jreqnu

¹ O Abu Qotei, ni iga qa are boleimimqa iga boletgime. Ni ino ulatamu na iga suwantgime.

² Ni degyqam di tamo unɣasari kalil mandamq endi unub qaji nanɣi ino kumbra bole kalil qa geregere qalieqab. Od, sawa bei bei qaji nanɣi endegsi poinjrqa, ni nanɣi padalo sawaq na elenqa kere.

³ O Abu Qotei, ijo areqalo agiende. Tamo unɣasari kalil nanɣi ino ñam soqtoqnebe.

⁴ Ni kumbra tintin na sawa bei bei qaji nanɣi peginjroqnsim nanɣi gam bole osornjreqnum. Deqa nanɣi areboleboleinjrim lou tuoqnebe.

⁵ O Abu Qotei, ijo areqalo agiende. Tamo unɣasari kalil nanɣi ino ñam soqtoqnebe.

⁶ Mandamq endia ingi bole bole oqoqnsiq melieqnu. Gago Qotei na iga tulaɣ boletgeqnu.

⁷ Od, Qotei na iga boletgoqnqa. Deqa tamo unɣasari kalil sawa bei beiq di unub qaji nanɣi aqa sorgomq di soqnebe.

68

Qotei na Israel nanɣi aqaryainjrej deqa nanɣi areboleboleinjreqnu

¹ Qotei a na aqa jeu tamo nanɣi winjrim nanɣi segisegiosib jaraɣab. Od, Qotei na tamo unɣasari a jeuteqnu qaji nanɣi urur winjrim jaraɣab.

² A na nanɣi torei winjrqa. Jagwa na qurem puyeqnaqa qurem a gileqnu dego kere. Tamo uge nanɣi Qotei aqa ñamgalaq di padalqab. Namyuwo

na kandel aqa namur kanjanosim ya bulyqas dego kere.

³ Ariya tamo bole tinjin nanqi Qotei aqa namgalaq di areboleboleinjrqas. Od, nanqi are tulan boledamuinjrqas.

⁴ Ningi louoqnsib Qotei aqa ñam soqtoqniy. Qotei a lanbi goge di awooqnsiqa walwelosiq gileqnu. Deqa ningi a binjiyoqniy. Aqa ñam Tamo Koba. Ningi aqa namgalaq di areboleboleingeme.

⁵ Qotei a aqa segi getento talq di sosiqa angro mandum nanqi ti unja qobul nanqi ti taqatnjreqnu.

⁶ A na tamo ungasari was saiqoji unub qaji nanqi was gargekoba enjreqnu. A na tamo ungasari tonto talq di unub qaji nanqi oqeq di ateqnaqa nanqi bole unub. Ariya tamo diqeqnub qaji nanqi sawa ugeq di unub.

⁷ O Abu Qotei, ni nami ino segi tamo ungasari nanqi joqsim ni namoosim nanqi babanjrjim wadau sawaq di walweloqnem.

⁸ O Israel nango Qotei, ni ino singila babtonamqa Sainai manaq dia mimin donaqawa koba aiyej.

⁹ O Abu Qotei, Kenan sawa a sougetesonaqa ni awa koba qarinyem. Awa dena ni na Kenan sawa boletem. Sawa di ino sawa.

¹⁰ Ino segi tamo ungasari nanqi walwelosib gilsib sawa dia awoeb. Nanqi ingi saiqoji soqneb deqa ni na ino segi kumbra bole nanqi enjrjim nanqi gereinjroqnem.

¹¹ Tamo Koba a na ungasari nanqi anjam endegsi minjreqnu, “Israel nanqi qoto bunyeqnub.” Anjam di ungasari nanqi saoqnsib laqnub. Ungasari nanqi di tulan gargekoba.

¹² Israel nanği na jeu tamo nanġo inġi inġi yain-jreqnub deqa unġasari nanği qureq dia inġi inġi di jei jeiyoqnsib endegsib louoqnsib mareqñub, “Mandor kokba ti nanġo qoto tamo nanği ti kalil jaraiyekriteqñub.”

¹³ Unġasari nanği di wala bole bole nanġo gateq di jigoqnsib nanġo jejamu silva na ti gol na ti walateqñub. Nanği gara wala ti jigoqnsib qebari nanġo bari buloqnsib suwaneqñub. Nanġo gum-bulun qudei nanği qoto qa gilqajqa asġinjreqnaqa kaja nanġo jeñ miligiq di aqaratoqnsib ñereneqñub.

¹⁴ Ariya di unġum. Qotei a siñgila koba ti sosiqā mandor kokba nanği winjreqnaqa nanği ais onġol Salmon manaq di unu qaji di bulosib segisegioqn-sib jaraiyeqñub.

¹⁵ Basan mana a mana tulañ kobaquja. Mana goge dia meniñ kokba qalat gargekoba unub.

¹⁶ O Basan mana, ni kiyāqa Saion mana unoqn-sim a qa ugeeqñum? Ni que. Tamo Koba Qotei a na Saion mana giltej. A mana dia gaigai awesqas.

¹⁷ Sainai a dego Tamo Koba Qotei aqa segi mana. Qotei a Sainai manaq dena aisiqa aqa atra talq di soqnej. A na aqa qoto tamo nanği joqsiqa koba na aiyeleneb. Qoto tamo nanği di tulañ gargekoba sisiyqa keresai. Nanği karis goge di awesosibqa aiyeleneb.

¹⁸ O Tamo Koba Qotei, ni Saion manaq oqem. Mana di tulañ goge koba. Ni na tonto tamo gargekoba nanği joqsimqa koba na oqem. Tamo nanği dena ni jeutmoqñeb deqa ni nanġo inġi inġi yainjrem. O Tamo Koba, ni Saion mana goge dia bati gaigai sqam.

19-20 Tamo Koba Qotei a bati gaigai gago gulbe qoboiyetgeqnu. Iga moiqa laqnam gago Qotei na iga aqaryaigeqnu. Deqa iga aqa ñam soqtoqnqom.

21 Jeu tamo nanqi gaigai kumbra uge yeqnub deqa Qotei na nanqi torei padaltnjrqa.

22 Tamo Koba a na Israel nanqi endegsi minjreqnu, “E jeu tamo nanqi Basan manaq dena ti yuwalq dena ti joqsiy bqai.

23 Botqa ningi na nanqi ñumib nanqo len aiyimqa ningi len dena nunqo singa yansqab. Nunqo baun nanqi jeu tamo nanqo len uysib menetnjqas.” Tamo Koba a na Israel nanqi degsi minjreqnu.

24 Ningi uniy. Qotei a aqa atra tal miligiq gileqnu. O ijo Qotei, ni ijo Mandor Koba. Ni qoto bunyeqnum deqa tamo unqasari nanqi ni ombla ino atra tal miligiq gileqnub.

25 Louo tamo nanqi ni qa namooqnsib gileqnub. Yumba qamo tamo nanqi ni qa bunuoqnsib gileqnub. Nanqo ambleq di dunqenge nanqi giloqnsib gruma qameqnub.

26 Nanqi kalil giloqnsib endegsib mareqnub, “Iga Israel tamo unqasari unum. Iga koro kobaq endia Tamo Koba Qotei aqa ñam soqteqnum.” Nanqi degsib mareqnub.

27 Bensamin aqa len nanqi gargekoba sai. Ariya nanqi namooqnsib gileqnub. Gileqnab Juda tamo kokba ti Juda tamo unqasari kalil ti nanqi na Bensamin aqa len nanqi daurnjroqnsib gileqnub. Sebulun nanqo tamo kokba ti Naptali nanqo tamo kokba ti nanqi bunuoqnsib gileqnub.

28 O Abu Qotei, ni ino singila kobaquja iga osorge. Nami ni ino singila dena iga aqaryaigoqnem.

²⁹ Ino atra tal kobaquja a Jerusalem qureq di unu. Deqa mandor nanği inği inği osi boqnsib ino atra tal miligiq giloqnsib inği inği di ni emoqnqab.

³⁰ O Abu Qotei, ni na Isip nango mandor a nirinjtime. A wagme juwan silai aqa banga ambleq di laqnu qaji di bul unu. Ni na tamo kokba sawa bei bei taqatejunub qaji nanği dego nirinjnire. Nanği makau bul unub. Ni na nanği nirinjnirimqa nanği ino ulatamuq di singa pulutosib nango silali ni emqab. Ni na tamo ungasari qoto tigeltqajqa arearetnjreqnu qaji nanği winjrimqa nanği segisegiosib jaraiqab.

³¹ Ni degyimqa Isip nango mandor a na aqa gate kokba nanği qarinnjrimqa nanği ino anjam quqwajqa marsib Jerusalem qureq gilqab. Bati deqa Sudan nanği nango ban soqtoqnsib ni pailmoqnqab.

³² O tamo ungasari sawa bei beiq di unub qaji, ninği Tamo Koba a qa louoqnsib aqa ñam soqtoqniy.

³³ Qotei a lan goge dia walweleqnu. Lan di tulan nami soqnej. Ninği quiy. Qotei aqa kakro a kola bul unu deqa a tulan leleneqnu.

³⁴ Qotei a Israel nango Mandor Koba. Aqa singila kobaquja lan goge di unu. Ninği aqa singila deqa saoqnsib laqniy.

³⁵ Israel nango Qotei a aqa atra tal miligiq di unu. Iga a qa ulaoqnqom. A na aqa segi tamo ungasari nanği singila kobaquja enjreqnu deqa ninği aqa ñam soqtoqniy.

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ya a oqsiqa ijo kakroq di diñeqnu deqa ni na e aqaryaibime.

² E jagi miligiq aiyejunum. Mandam a singila sai deqa e tigelqa keresai. E ya robuq di unum deqa ya na e tuqtbeqnu.

³ O ijo Qotei, e ni metmqajqa waukobaeqnum deqa ijo singila saiqa ijo kakro jaqatinbeqnu. Ni na e aqaryaibqajqa deqa e tariñsokobaiyeqnum. Deqa ijo ñamdamu ambruibeqnu.

⁴ Tamo gargekoba nañgi na e lubib moiqaqqa gam ñameqnub. Tamo nañgi di ijo gate bañga bul tulañ gargekoba. Nañgi singila koba. Nañgi e laña jeutbeqnub utru saiqa. E nañgo ingi bei bajiñosai. Ariya nañgi gisañ na ijo jejamuq di une qamoqn-sib ingi ingi e bajiñosai qaji di olo e yaibeqnub.

⁵ O Abu Qotei, ni ijo nanari kumbra qa qalieonum. Ni ijo une dego uneqnum. Ijo une di ni qa uliesosai.

⁶ O Tamo Koba Qotei. O Israel nañgo Qotei. Ni qoto tamo nañgo gate koba unum deqa ni na e aqaryaibe. Yim e kumbra uge torei uratqai. Uratqasai di tamo uñgasari ni qa nañgo areqalo singilateqnub qaji nañgi jemainjro uge. Uratqasai di jeu tamo nañgi na tamo uñgasari ni qa loueqnub qaji nañgi misilinjro uge.

⁷ E ni daurmeqnum deqa jeu tamo nañgi na e yomuiboqnsib e jemaibeqnub.

⁸ Ijo was nañgi dego e misilinjboqnsib endegsib merbeqnub, “Ni sawa bei qaji tamo unum. Ni yaun tamo unum.”

⁹ O Abu Qotei, e ino atra tal qa tulañ arearetbe-

qnu. Deqa e ino atra tal a bole sqajqa singilaeqnum. Tamo qudei ni qa anjam uge mareqnub qaji nanği e qa dego anjam uge mareqnub.

¹⁰ Od, e ijo gulbe qa akamoqnsim ingi uratoqn-sim qurieneqnam nanği na e nubognsib e qa anjam uge mareqnub.

¹¹ E are ugeo qaji gara jigeqnam nanği na e nubognsib misilinbeqnub.

¹² Tamo gate nanği qure polomq di koroognsibqa e yomuibeqnub. Ya uge uyo tamo nanği dego e yomuibeqnub. Nanği nanarioqnsib lou qudei bole sai di gereiyognsib e qa lanğa gisan na loueqnub.

¹³ Ariya di ungum. E ni pailmitqa bati ni nami atem qaji di brantimqa ni ijo pailyo quetbe. Ni degye. Di kiyaga? Ni na e tulan qalaqalaibeqnum deqa. O Tamo Koba Qotei, ni nami marem, ni na e oqam. Ni gisanosaieqnum. Sai bole sai.

¹⁴ Deqa ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di e jagi endi torei miligiq aiqasai. Ni na e taqatbimqa jeu tamo nanği e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqs. Ya robu endena e tuqtbqasai dego.

¹⁵ Ni marimqa ya koba dosim e padaltbqa laqnim e bole sqai. Deqa e yuwal robuq di lounqasai. Moiyo qure na e oqasai dego.

¹⁶ O Tamo Koba Qotei, ni gaigai e qalaqalaibeqnum. Ino kumbra di bolequja. Deqa ni ijo pailyo quetbe. Ni e qa tulan are boleimeqnu deqa ni ijoq bosim e aqaryaibime.

¹⁷ E ino wau tamo unum deqa ni ino ulatamu e qa ulitaim. E gulbe koba ti unum deqa ni ijo pailyo urur quetbe.

¹⁸ Ni bosim e jojombosim e aqaryaibosim ijo jeu tamo nanjo banq na e ame.

¹⁹ O Abu Qotei, ni qalie, ijo jeu tamo nanji na e misilinboqnsib jemai eboqnsib ijo ñam ugetetbeqñub.

²⁰ Nanjo kumbra uge dena nanji ijo are gultetbeqñub deqa ijo singila saiqo. E nami are qalem, tamo qudei nanji e qa dulqab. Ariya tamo deqaji bei sosai. E are qalem, tamo qudei nanji ijo are singilatetbqab. Ariya e tamo deqaji bei itosai.

²¹ E mambeqnaqa nanji na e inji isa koba anaibeqñub. E ya qarbeqnaqa nanji na e wain uge anaibeqñub.

²² Ariya ijo areqalo agiende. Ijo jeu tamo nanji inji uyqa koroesoqñibqa bati deqa gulbe gargekoba nanjoq di branteme. Kakan na nanji ojobuleme. Nanji sub miligiq di ulonjobulebe.

²³ Nanjo ñamdamu getenñjrim sawa unqajqa keresaiinñjrim soqnebe. Soqñib Qotei na nanjo qore tanu pulutetñjrim nanji tingiq keresaiinñjreme. Nanji gaigai degsib soqnebe.

²⁴ O Abu Qotei, ni na tamo uge nanji di ñirinñjrism nanji ñolawotñjrism nanji qa minjin oqetmeme. Yim nanji padalqab.

²⁵ Nanjo qure laña soqneme. Tamo bei a olo nanjo talq di saiq.

²⁶ Ni nami e gulbe ebem. Ariya bini tamo uge nanji na olo e ugeugeibeqñub. Ni nami ijo jejamu pupoiyetbosim e jaqatin ebem. Ariya bini tamo uge nanji na olo e misilinbeqñub.

²⁷ Deqa ni nanjo kumbra uge di unsim nanji tulaj kambatñjrism nanjo jejamuq di une qamsim

nangi padaltnjre.

²⁸ Ni nango ñam ñambile qa buk miligiq dena nuntime. Ni nango ñam ti tamo bole tin̄tin̄ nango ñam ti turtosim nen̄gren̄yaim.

²⁹ O Abu Qotei, e gulbe ti jaqatin̄ ti qoboiye-junum deqa ni na e taqatbosim padalo sawaq na e olo ame.

³⁰ E louoqn̄siy Qotei aqa ñam soqtoqn̄siy a bin̄jiyoqn̄qai.

³¹ E degyitqa Tamo Koba Qotei a ijo kumbra deqa tulan̄ arearetqas. Ijo kumbra di bolequja. Ijo kumbra dena makau atraiyo kumbra tulan̄ bun̄jejunu.

³² Tamo un̄gasari sougetejunub qaji nangi ijo kumbra di unsibqa tulan̄ arebolebolein̄jqas. Tamo un̄gasari Qotei dauryeqnub qaji nangi dego are boledamuin̄jqas.

³³ Tamo Koba Qotei a tamo un̄gasari in̄gi in̄gi qa truqueqnub qaji nango pailyo queqnu. A na aqa segi tamo un̄gasari tonto talq di unub qaji nangi qorein̄jrosaieqnu.

³⁴ O lan̄ ti mandam ti yuwal ti qe kalil yuwal miligiq di unub qaji ti, nin̄gi Qotei aqa ñam soqtoqn̄iy.

³⁵ Qotei a jeu tamo nango ban̄q na tamo un̄gasari Saion qureq di unub qaji nangi elen̄qas. A na Juda nango qure kalil olo gereiyqas. A degyimqa nangi nango segi mandamq dia sqab.

³⁶ Mondon̄ Qotei aqa wau tamo nango moma nangi mandam di torei oqab. Od, tamo un̄gasari Qotei aqa ñam qalaqalaiyeqnub qaji nangi nango segi mandamq dia sqab.

70

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni urur bosim e aqaryai-bosim e padalo sawaq na ame.

² Tamo qudei nanqi na e lubib moiqajqa are koba unu. Ni na nanqi jemai enjrsim niñaqnjre. Tamo qudei nanqi e jaqatin ebqajqa are koba unu. Ni na nanqi winjrsim nanqo ñam aguq atime.

³ Tamo nanqi dena e misilinbeqnub. Ni na nanqi jemai enjrsim winjre.

⁴ Ariya Qotei, tamo kalil ni daurmeqnub qaji nanqi ni qa areboleboleinjreme. Tamo kalil ni padalo sawaq na elenqajqa arearetnjregnu qaji nanqi bati gaigai endegsib maroqnebe, “Qotei a segi qujai bolequja.”

⁵ O Abu Qotei, e singila saiqoji unum. E sougete-junum. Deqa ni ijoq boqujat. O Tamo Koba Qotei, ni urur e aqaryaibime. Ni tarinaim. E qalie, ni ijo aqaryaibo tamo unum deqa ni e padalo sawaq na eqnum.

71

Tamo qeli aqa pailyo

¹ O Tamo Koba Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni na e taqatbe. Ni degyqam di e jemaibqasai.

² Ni tulan une saiqoji unum deqa ni na e ame. Ni degyqam di e padalqa keresai. Ni ijo pailyo qusim e aqaryaibime.

³ Ni meniñ bul unum. Ni tal singila bul dego unum. Deqa ni marimqa e padalo gam uratqai. E

inoq boqnsim ino areq di ulieqnum deqa ni na e taqatbimqa e bole sqai.

⁴ O ijo Qotei, ni tamo uge nanjo banq na e ame. Tamo uge nanji di singila koba. Nanjo kumbra tulan uge. Nanji na tamo ungasari nanji ugeugein-jreqnub.

⁵ O Tamo Koba Qotei, e ni qa ijo areqalo singilatoqnsim ni na e aqaryaibqajqa deqa tariñeqnum. E angro wala sosimqa ni qa ijo areqalo singilatoqnem dena gilsim gilsim agi bini e degyeqnum.

⁶ E nambabem bati deqa e ni betermesonamqa ni na e taqatboqnem dena gilsim gilsim agi bini ni na e taqatbeqnum. Deqa e ino ñam gaigai soqtoqnqai.

⁷ O Abu Qotei, e gulbe ti sonamqa tamo ungasari gargekoba nanji na e nuboqnsib ulaugeteqnum. Nanji endegsib qalieeqnub, ni singila na e taqat-boqnsim ino areq di e ulitbeqnum.

⁸ Bati gaigai e ino ñam soqtoqnsim ino manwa ti ino rian ti deqa tamo ungasari nanji sainjreqnum.

⁹ Bini e qelionum deqa ijo singila saiqo. Deqa Qotei, ni na e uratbosim qoreibaim.

¹⁰ Jeu tamo nanji na e misilinboqnsib korooqnsib e lubsib moiyoibqajqa deqa anjam qoseqnum.

¹¹ Nanji e qa endegsib mareqnum, “Qotei na a qoreiyej. Tamo bei na a aqaryaiyqa keresai. Deqa iga a teteiyosim ojgom.” Jeu tamo nanji e qa degsib mareqnum.

¹² Ariya Qotei, ni isaq di saim. O ijo Qotei, ni urur bosim e aqaryaibime.

¹³ Ni na tamo ungasari ijo jejamuq di une qameqnum qaji nanji padaltnjrsim kobotnjre.

Nan̄gi e ugetbqajqa mareq̄nub deqa ni na nan̄gi niñaqn̄rsim jemaĩ enjre.

¹⁴ Ariya Qotei, e gaigai ni qa ijo areqalo singilatoq̄nsiy ni na e aqaryaibqajqa deqa tariñoq̄nsiy ino ñam tulañ soqtoqn̄qai.

¹⁵ E padalqa laqnam ni na e aqaryaibeqnum deqa e bati gaigai ni qa saoqn̄qai. Od, e na tamo un̄gasari nan̄gi ino kumbra bole tintiñ kalil qa sainjroqn̄qai. Ino kumbra di tulañ gargekoba sisiyqa keresai.

¹⁶ O Tamo Koba Qotei, e ino mañwa kokba qa saoq̄nsiy anjam endegsi palontoqn̄qai, “Tamo Koba Qotei a segi qujai bole tintiñ unu.”

¹⁷ O Abu Qotei, e angro wala sonamqa ni na e gam bole osorboq̄nem dena gilsim gilsim agi bini ni degyeq̄num. Deqa e ino mañwa kokba qa mare mare laqajqa uratosaieq̄num.

¹⁸ Bini e qelionum deqa ijo gate banga qatqo. Ariya Qotei, ni na e qoreibaim. Ni e ombla soqn̄imqa e na tamo un̄gasari bunuq̄na brantqab qaji nan̄gi ino singila qa sainjroqn̄qai.

¹⁹ O Abu Qotei, ino kumbra bole tintiñ kalil tulañ goge oqsiq lañ ojgo. Ni mañwa kokba babtelen̄eq̄num. Ni segi qujai bolequja. Tamo dego bei sosai.

²⁰ Ni na gulbe gargekoba e eboq̄nem. Ariya e qalieonum, ni na olo e singilatbqam. E moiyoq̄bulejunum deqa ni na olo e subq na tigeltbobulqam.

²¹ Od, ni na olo e ñam kobaquja ebsim ijo are latetbqam.

²² Deqa e gombiñ anjamoq̄nsiy ino ñam soqtoqn̄qai. O ijo Qotei, ni na e uratbosaieq̄num. Ino anjam kalil bole. O Israel nan̄go Qotei, ni segi

qujai tulan bole getento unum. Deqa e gombin anjamoqnsiy louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

²³ E ni qa louoqnsiy arebolebole na lelenoqnqai. Di kiyaaqa? Ni na e osim sawa boleq di atem deqa.

²⁴ Ni na jeu tamo e ugetbqajqa waueqnub qaji nanqi niñaqnjroqnsim jemai enjreqnum. Deqa e bati gaigai ino kumbra bole tintin kalil qa tamo ungasari nanqi sainjroqnqai.

72

Qotei na mandor aqaryaiyqajqa deqa tamo a pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni na ino segi kumbra tintin babtosi gago mandor a osoryime. Ni degyqam di mandor a kumbra tintin dena tamo ungasari nanqi peginjrqas.

² Od, a kumbra tintin na tamo ungasari sougetejunub qaji nanqi ti ino segi tamo ungasari nanqi ti peginjrqas.

³ O Abu Qotei, ino segi tamo ungasari nanqi kumbra tintin dauryoqnebe. Nanqi degyqab di nanjo ingi wauq na ingi bole bole brantoqnqas.

⁴ Ni marimqa gago mandor a na tamo ungasari sougetejunub qaji nanqi ti tamo ungasari ingi ingi qa truqueqnub qaji nanqi ti nanjo gulbe gereiyetnjreme. Tamo qudei na nanqi ugeugeinjribqa gago mandor a na kamba tamo nanqi di njolawotnjreme.

⁵ Sen ti bai ti suwanjoqnimqa mandor a bole soqneme.

⁶ O Abu Qotei, ni marimqa gago mandor aqa kumbra tintin brantoqneme. Awa aiyeqnaqa ingi oqoqnsiq melieqnu dego kere.

⁷ Gago mandor aqa bati qa ino segi tamo ungasari nangi kumbra tintin dauryoqnebe. Bai aqa suwan koboosaisoqnimqa nangi bole soqnebe.

⁸ Ni marimqa gago mandor a na sawa tulan kobaquja taqatesoqneme. Sawa di yuwal qalaq jojomq dena aisim yuwal qalaq isaq di diñesoqneme. Gago mandor aqa sawa a Yufretis Yaq dena utru atsim sawa kalilq gileme.

⁹ Ni marimqa tamo ungasari wadau sawa ulul ti dia unub qaji nangi gago mandor aqa areq di singa pulutoqnebe. Gago mandor a na aqa jeu tamo nangi qoto bunyoqneme.

¹⁰ Nui nango mandor nangi ti Tarsis nango mandor a ti nangi na gago mandor a ñoro koba yoqnebe. Arebia nango mandor a ti Seba nango mandor a ti silali osi boqnsib gago mandor yoqnebe.

¹¹ Mandor kalil nangi gago mandor aqa ulatamuq di singa pulutoqnebe. Sawa bei bei qaji kalil nangi a wauetoqnebe.

¹² O Abu Qotei, e qalie, tamo ungasari sougetejunub qaji nangi gago mandor a metibqa a na nango gulbe gereiyetnjqas. Od, a na tamo ungasari ingi ingi qa truqueqnub qaji nangi aqaryainjqas. Nangi aqaryainjqajqa tamo bei sosai.

¹³ Gago mandor a tamo ungasari singila saiqoji unub qaji nangi qa ti tamo ungasari sougetejunub qaji nangi qa ti dulqas. A na tamo ungasari ingi

inŋi qa truqueqnub qaji nanŋi elenjamqa nanŋi bole sqab. Nanŋi morenqasai.

¹⁴ Jeu tamo nanŋi na tamo unŋasari nanŋi di ugeugeinjribqa gago mandor a nanŋo banq na nanŋi elenqas. A degyqas. Di kiyaaqa? A na nanŋi tulaŋ qalaqalainjreqnu deqa. Od, a nanŋi nambile sqajqa areareteqnu.

¹⁵ Gago mandor a sokobaiyeme! Arebia nanŋi na a gol yoqnebe. Israel nanŋi bati gaigai Qotei na mandor a boletqajqa deqa pailyoqnebe. Od, nanŋi Qotei na mandor a aqaryaiyqajqa deqa pailyoqnebe.

¹⁶ Mana goge dia rais so ti bem so ti gargekoba Israel nanŋo wauq na brantoqneme. Lebanon sawaq dia inŋi koba oqeleneqnu dego kere. Israel nanŋi qure qure kalilq dia gargekobaebe. Ñiŋ a inŋi wauq di oqeleneqnu dego kere.

¹⁷ Israel nanŋi mandor aqa ñam qa are wal-njraiq. Nanŋi na gaigai a ñam koba yoqnebe. Sen a gaigai lanq di branteqnu dego kere. Gago mandor a na sawa bei bei qaji kalil nanŋi boletnjreme. A degyimqa nanŋi na kamba gago mandor a bole sqajqa deqa Qotei pailyoqnebe.

¹⁸ Iga Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnqom. A Israel nanŋo Tamo Koba. A segi qujai manjwa kokba babteleneqnu.

¹⁹ Aqa ñam tulaŋ bolequja. Aqa ñam di gaigai goge oqoqneme. Aqa rian ti aqa singila ti dena mandam kalil keretoqneme. Bole.

²⁰ Jesi aqa niri Devit aqa pailyo kalil endi koboqo.

73

Qotei na tamo uge nan̄gi ŋolawotnjrqas

¹ Qotei na Israel nan̄gi boletnjreqnu. A na tamo un̄gasari nan̄go are miligiq di jiga saiqoji unub qaji nan̄gi geregereinreqnu.

²⁻³ Tamo diqeqnub qaji nan̄gi ñoro koba ti unub. E tamo uge nan̄gi di unjrsimqa are ugeibonaqa nan̄go ñoro qa mamaulbonaqa uneq di ulon̄qajqa jojomem. Tamo a walwelosiq bisiren̄yeqnaqa mangaleqnu dego kere.

⁴ Tamo uge nan̄gi singila ti so bole ti unub. Nan̄go jejamu jaqatin̄njrosaeqnu.

⁵ Tamo qudei nan̄gi gulbe qoboiyeqnu ariya kiyaaq tamo uge nan̄gi gulbe qoboiyosaieqnub? Tamo qudei nan̄goq di ma uge branteqnu ariya kiyaaq tamo uge nan̄goq di ma uge branto-saeqnu?

⁶ Nan̄gi deqsib bole unub deqa nan̄gi tulan̄ diqoqnsib laqnub. Nan̄gi na tamo qudei nan̄gi lan̄a lan̄a qoto itnjroqnsib ñumeqnub. Nan̄go kumbra di kolilei bul. Nan̄gi kolilei dena nan̄go jejamu walatobuleqnub. Nan̄gi kumbra dena gara bul kabuejunub.

⁷ Nan̄go areqalo ti nan̄go are miligi ti dena kumbra uge uge gargekoba branteqnub.

⁸ Nan̄gi na tamo qudei nan̄gi misilin̄njroqnsib ugeugein̄jqajqa deqa anjam qoseqnub. Nan̄gi tulan̄ diqoqnsib tamo qudei nan̄gi jeutnjroqnsib ula enjreqnub.

⁹ Nan̄gi Qotei lan̄ qureq di unu qaji a misilin̄yoqnsib nan̄go segi ñam soqtoqnsib anjam tulan̄

uge mare mare laq nabqa anjam di sawa sawa kalil kereteqnu.

¹⁰ Yeq nabqa tamo qudei nangi anjam di quoqn-sib bole degoqnsib anjam deqa arearetnjreqnu.

¹¹ Tamo uge nangi endegsib mareqnu, “Kumbra iga yeqnum qaji endi Qotei a qaliesai. Qotei Goge Koba a gago kumbra endeqa qalieqa kere-sai.”

¹² Tamo uge nango kumbra endegsi unu. Nangi ingi ingi qa truquosaieqnu. Nangi ñoro koba ti sosib olo ñoro tulan koba oqajqa waukobaeqnu.

¹³⁻¹⁴ O Abu Qotei, ni qalie, e ijo are miligi geregere taqateqnum deqa e une ti sosai. E ijo ban yansobuleqnum deqa e une bei yosaieqnum. Deqa ni kiyaga qolo ti qanam ti e jaqatin ebe-qnum? Ni kiyaga nobqolo gaigai e ñolawotbeqnum? Kumbra bole e yeqnum qaji di lanja lounqas kiyao?

¹⁵ O Abu Qotei, unqum, e anjam degsi marqasai. Degsi marqai di e na ino segi tamo unqasari nango areqalo niñaqyetnjo uge.

¹⁶⁻¹⁷ Ariya e tamo uge nango kumbra aqa utru itqa yeqnam ugeibeqnaqa e ino atra tal miligiq gilem. Gilsim bati deqa e endegsi poibej, bunuqna tamo uge nangi di tulan padalougetqab.

¹⁸ O Abu Qotei, e qalie, ni na tamo uge nangi gam ugeq di breinjreqnum deqa nangi bisirenjnrobuleqnaqa manqaloqnsib torei padaleqnu.

¹⁹ Nangi ulaugetoqnsib urur padaloqujatoqnsib moyougeteqnu.

²⁰ O Tamo Koba, e qalie, ni na tamo uge nangi torei uratnjreqnum deqa nangi urur koboeqnu.

Tamo a qutuamqa ɲeiobilqei a olo aqa areqaloq na ulanqas dego kere.

²¹ Nami ijo areqalo niñaqesonaqa e are tulan ugeiboqnej.

²² Ijo areqalo geteɲesonaqa e ni qa poibosaioqnej. Deqa e ino ɲamgalaq di nanariosim wagne juwan bulem.

²³ Ariya e gaigai ni ombla unum deqa ni na e babanbeqnum.

²⁴ Ni na e anjam bole merboqnsim ijo walwel tingitetbeqnum. Bunuqna ni na e osi oqsimqa e lan qureq dia ni ombla rian koba ti sqom.

²⁵ Yai a lan qureq di sosaqa e taqatbeqnu? Tamo dego bei sosai. Ni segi qujai. O Abu Qotei, e na ni tulan qalaqalaimeqnum. E na ingi ingi kalil mandamq endi unub qaji nanqi degsim qalaqalainjro-saieqnum.

²⁶ Ijo jejamu ti ijo are miligi ti aqa singila saiamqa ni segi na ijo are miligi singilatetbqam. Ni e ombla unum deqa e gaigai tulan kere na sqai.

²⁷ Tamo ungasari ni uratmeqnub qaji nanqi torei lounqab. Tamo ungasari ni qoreimeqnub qaji nanqi ni na padaltnjrqam.

²⁸ Ariya Tamo Koba Qotei, e degsi sqasai. E ino areq di uliejunum deqa ni na e taqatbeqnum. O Abu Qotei, e ino jojomq di unum di tulan bolequja. Deqa e ino manwa kalil qa anjam mare mare laqnqai.

74

Tamo a Israel nanqi qa Qotei pailyeqnu

¹ O Abu Qotei, ni kiyaaqa iga qoreigeqnum? Iga ino segi tamo ungasari unum. Iga ino kaja bul unum. Ni gaigai iga qa njirinoqnqam e?

² Iga ino segi tamo ungasari unum deqa ni iga qa olo are qale. Tulaŋ nami ni Saion Manaq di sosimqa bati deqa ni na gago moma nanŋi giltŋjr-sim awainjrem. Ni deqa olo are qale.

³ O Abu Qotei, ni qalie, jeu tamo nanŋi ino atra tal aqa iŋgi iŋgi torei ugeugeiyeb. Deqa ni bosim iŋgi iŋgi ugeelenej qaji di unime.

⁴ Ino jeu tamo nanŋi tulaŋ diqosib arebolebolejnnaqa laion bul leleŋosib ino atra tal ni yaimosib nanŋo segi qa marsib taqateb.

⁵ Od, nanŋi ino atra tal di niñaqyekriteb. Tamo a nañuq di ŋam qomeqnu dego kere.

⁶ Nanŋi tapor ti serie ti ojsib dena ino atra tal aqa ŋampan nengren bole na walato qaji di kalil parateleneb.

⁷ Nanŋi ŋamyuwo na ino atra tal qatrenteb. Atra tal di ino segi ñam aqa so sawa. Nanŋi tal di tulaŋ ugeugeiyosib jigateg.

⁸ Nanŋi endegsib are qaleb, “Iga Qotei aqa louqajqa tal kiñilala dego torei ugeugeiyelenqom.” Nanŋi degsib are qalsib louqajqa tal kalil Israel sawaq di so qaji di ŋamyuwo na qatrenteleneb.

⁹ Maŋwa kalil ni nami babtoqnem qaji di bini iga unosaieqnum. Ino medabu o tamo bei sosai. Deqa gago gulbe koboqa bati di iga qaliesai.

¹⁰ O Abu Qotei, bati gembub jeu tamo nanŋi na ni misilinmoqnqab? Nanŋi gaigai ino ñam ugetoqnqab e?

¹¹ Ni kiyaaqa iga aqaryaigwajqa urateqnum? Ni kiyaaqa ino siŋgila iga osorgosaieqnum? Ni kiyaaqa

lanja unum? Ni ino ban waiyosim gago jeu tamo nanji ñume.

¹² Ariya Qotei, e qalie, nami ni ijo Mandor Koba soqnem agi bini ni degsi unum. Ni nami mandamq endia ino segi tamo ungasari nanji aqaryain-jroqnem deqa nanji qoto na padalosaioqneb.

¹³ Ni ino singila babtosis anjam marnamqa yuwal a qala bei beiq di tigelosiq jenonaqa mandam bole brantej. Ni na qe kokba yuwal miligiq di soqneb qaji nanji padaltnjrem.

¹⁴ Ni na wangaim kobaquja aqa gate paratetosim aqa qusa osim wagme juwan nanji wadau sawaq dia anainjrem.

¹⁵ Ni marnamqa ya ti ya jumbum ti mandam miligiq na brantoqnsiq ururoqnsiq aiyoqnej. Aiyeqnaqa ni olo marnamqa ya kokba kalil jenelenej.

¹⁶ Tulan nami ni qanam gereiyem. Ni qolo dego gereiyem. Ni sen ti bai ti gereiyosim lan goge dia atem.

¹⁷ Ni mandam beli kalil atelenem. Ni awa aqa bati giltem. Ni sen aqa bati dego giltem. Deqa wausau gaigai nanji nango bati dauryeqnub.

¹⁸ O Tamo Koba Qotei, jeu tamo nanji tulana nanari unub deqa nanji na ni misilinqmoqnsib ino ñam ugeteqnub. Ni nanjo une deqa are walmaiq.

¹⁹ Iga ino segi tamo ungasari unum. Iga binon bul singila saiqoji unum. Deqa ni na iga uratgaim. Jeu tamo nanji baun juwan bul unub. Nanji na iga ugeugeiqeqnub deqa ni iga qa are walmaiq. Ni gaigai iga qa are qaloqnsim aqaryaigoqne. Jeu tamo nanji na iga padaltgo uge.

²⁰ Israel sawaq dia jeu tamo nanqi na ino segi tamo ungasari nanqi qoto itnjroqnsib ñumeqnub. Nango are miligi ambru koba. Deqa Qotei, anjam ni nami iga ti qosem qaji deqa olo are qalsim iga taqatgime.

²¹ Tamo uge nanqi na tamo ungasari qudei nanqi ugeugeinjreqnub. Deqa ni tamo uge nango banq na nanqi elename. Ni degyqam di nanqi jemainjrqsai. O Abu Qotei, tamo ungasari nanqi di sougetesosib ingi ingi qa truqueqnub. Deqa ni na nanqi aqaryainjre. Yim nanqi ino ñam soqtoqnqab.

²² O Abu Qotei, jeu tamo nanqi ni qa anjam uge mareqnub deqa ni ino segi ñam qa are qalsim tigelosim nango anjam di gent. Od, jeu tamo nanqi nanarioqnsib diqoqnsib bati gaigai ni misilinmeqnub deqa ni na nanqi ñolawotnjre. Ni degyqam di nanqi qalieqab, ni ino segi kumbra bole tintinj dauryeqnum.

²³ O Abu Qotei, ino jeu tamo nanqi gaigai nango medabu waqtoqnsib lelenkobaoqnsib ni qa anjam uge mareqnub. Ni nango kumbra uge deqa are walmaiq.

75

Qotei na tamo uge nanqi ugetnjroqnsiqa olo tamo bole nanqi aqaryainjreqnu

¹ O Abu Qotei, ni gago jojomq di unum deqa iga gaigai ino ñam binjiyoqnsim ino manjwa kalil qa saoqnsim laqnum.

² Qotei a endegsi mareqnu, “Tamo ungasari nanngi peginjrqajqa bati brantimqa e kumbra tintin na nanngi peginjrqai.

³ Mandam a renngiamqa e na mandam aqa utru singilatit a bole sqas. Od, tamo ungasari kalil mandamq di unub qaji nanngi ginda gindanjabqa e na mandam aqa utru singilatqai.

⁴⁻⁵ Bini e na meqe meqem tamo nanngi endegsi minjreqnum, ‘Ninggi diqoqnaib.’ Od, e na tamo uge nanngi endegsi minjreqnum, ‘Ninggi nunngo segi ñam soqtoqnaib. Ninggi nunngo medabu waqtoqnsib e misilinboqnaib.’ ” Qotei a degsi mareqnu.

⁶ Tamo bei na tamo bei pegiyqa keresai. Sen ogo sawa ti sen aiyo sawa ti wadau sawa ti dia tamo dego bei sosai.

⁷ Qotei a segi na iga pegigeqnu. A na qujai tamo qudei nango ñam aguq atoqnsiq a olo tamo qudei nango ñam soqtetnjreqnu.

⁸ Tamo Koba Qotei a ya gamban ojejunu. Gamban miligiq di wain bunuj singila koba ya ti bulyo-sai qaji di magejunu. Qotei na wain di bilentimqa tamo uge kalil mandamq endi unub qaji nanngi uyekritqab.

⁹ Ariya e bati gaigai Jekop aqa Qotei aqa manwa kalil qa mare mare laqnsiy aqa ñam soqtoqnsiy louoqnqai.

¹⁰ Qotei a endegsi mareqnu, “E na tamo uge nango singila kobotetnjrqai. Ariya e na tamo bole nanngi singila kobaquja enjrqai.”

¹ Juda sawaq dia tamo ungasari nangi Qotei qa qalie. Israel sawaq dia tamo ungasari nangi Qotei aqa ñam kobaquja soqteqnub.

² Qotei aqa tal a Jerusalem qureq di unu. Od, aqa tal a Saion manaq di unu.

³ Dia Qotei na jeu tamo nango qoto qa ingi ingi paraparaiyeleneqnu. Od, a na nango qaja ti dumu ti serie ti paraparaiyeleneqnu.

⁴ O Abu Qotei, ni ñam koba ti rian koba ti unum. Ni tulan goge kobaq di unum. Ni na mana kalil nangi bunjnreqnum.

⁵ Ni na jeu tamo nango qoto qa ingi ingi yainjreqnum deqa nangi olo qotqa keresai. Nangi moreneqnub.

⁶ O Jekop aqa Qotei, ni na jeu tamo nangi nirinjnreqnum. Ni degyeqnum deqa qoto bati qa nango hos nangi ti tamo hos goge di awejunub qaji nangi ti moreñoqnsib mandamq di nereneqnub.

⁷ Ariya Qotei, iga ni segi qa ulaqom. Ni nirin ti soqnimqa tamo yai a ino ulatamuq di tigelesqa kere? Tamo dego bei sosai.

⁸⁻⁹ Ni lan qureq di sosimqa une pegiyo wau yeqnamqa mandam tamo nangi ni qa ulaoqnsib kirieqnub. Ariya ni na tamo ungasari kalil nango segi ñam aguq ateqnub qaji nangi aqaryainjreqnum. Deqa nangi padalosaieqnub.

¹⁰ Jeu tamo nangi ni qa minjin oqetnjreqnaqa ni na nangi padaltnjreqnum. Ino segi tamo ungasari nangi ino kumbra di unoqnsib ino ñam soqteqnub. Od, jeu tamo nango minjin dena ino ñam tulan goge oqeqnu.

¹¹ O Israel tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa wau bei yqajqa minjqab di ningi wau di yiy.

Niŋgi urataib. O Abu Qotei, ni marimqa tamo ungasari kalil sawa jojomq di unub qaji nanŋi ni qa ulaosib iŋgi bole bole osi bosib ni atraimebe.

¹² E qalie, mandor kokba mandamq endi unub qaji nanŋi diqoqnsib laqnub deqa Qotei na nanŋo ñam aguq atoqnsiqa nanŋi ula enjreqnu.

77

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹ E siŋgila na Qotei pailyeqnum. E na a meteqnum deqa a ijo pailyo quetbqas.

² Ijo gulbe bati endeqa e Tamo Koba Qotei pailyeqnum. Qolo gaigai e pailyeqnum. E pailyoqajqa asgibosaieqnu. E gulbe ti unum deqa ijo are laosaieqnu.

³ O Abu Qotei, e ni qa are qaloqnsim ijo gulbe qa are jaqatinbeqnaqa akameqnum.

⁴ Qotei na e ñeio ñam gentbeqnu deqa e qam-bumtosaieqnum. E are tulan jaqatinbeqnu deqa e anjam bei marqa keresaiibeqnu.

⁵ Nami e areboleboleiboqnej dena gilsiq gilsiq wausau qudei koboej. Bini e ijo arebolebole deqa olo are qaleqnum.

⁶ Nami e Qotei qa louoqnem. Bini e deqa olo are qaloqnsim qolo gaigai endegsi nenemeqnum,

⁷ “Tamo Koba a na e gaigai qoreiboqnqas e? A e qa olo bunu are boleiyqasai kiyo?

⁸ A na olo e qalaqalaibqasai e? A nami marej, a na e boletbqas. Aqa anjam di torei ulonjej kiyo?

⁹ Qotei a e qa dulqajqa are walyeqnu kiyo? A e qa dulqajqa uratosiq e ñirinbeqnu kiyo?”

¹⁰ E degsi nenemoqnsim olo endegsi mareqnum, “Nami Qotei Goge Koba a wausau gargekoba aqa singila babtoqnsiqa e aqaryaiboqnej. Ariya bini a na e aqaryaibosaieqnu. Deqa e are tulan jaqatinbeqnu.” E degsi mareqnum.

¹¹ O Tamo Koba Qotei, e ino wau kokba ni nami yoqnem qaji deqa olo are qaloqnqai. Od, e ino manwa ni nami babtoqnem qaji deqa olo are qaloqnqai.

¹² E ino wau kalil qa olo are qaloqnqai. E manwa singila kokba ni nami yoqnem qaji deqa olo are qaloqnsiy sqai.

¹³ O Abu Qotei, ino kumbra kalil tulan bole getento unu. Ni segi qujai bole. Ni na gisan qotei kalil nanqi bunjnreqnum.

¹⁴ O Abu Qotei, ni segi qujai manwa babteqnum. Nami ni ino singila kobaquja sawa bei bei qaji nanqi osornjroqnem.

¹⁵ Singila dena ni na ino segi tamo ungasari nanqi awainjrsim elenem. Tamo ungasari nanqi di Jekop Josep wo nango moma.

¹⁶ O Abu Qotei, nami ya kalil nanqi na ni numsi-bqa ulageteb. Yuwal a na dego ni numsiqa ginda gindanej. Yuwal di robu koba.

¹⁷ Bati deqa awa koba aiyeqnaqa kola tulan anjameqnaq minjal na lan suwantoqnej.

¹⁸ Ni marnamqa jagwa ambleq di kola anjameqnaq minjal na sawa sawa kalil suwanteqnaqa mandam a renjinoqnej.

¹⁹ Ni segi yuwal ambleq di walweloqnem. Od, ni ino segi gam dauryosim yuwal kobaquja miligiq

di walweloqnem. Ariya tamo nanği ino singa neñem yala unosaiioqneb.

²⁰ Bati deqa ni kaja nanğo taqato tamo bul sosimqa ino segi tamo unğasari nanği gam bole osornjroqnem. Ni na Moses Aron wo nanği aiyel wau enjrnəmqa nanği na ino segi tamo unğasari nanği taqatnjroqneb.

78

Tamo unğasari nanği Qotei aqa are gulbetetoqneb

¹ O ijo tamo unğasari, nınđi ijo anjam endi geregere quiy. E ijo medabu waqtosiy anjam endi mernđit nınđi qusib didaboqnıy.

² E yawo anjam marqai. Tulan nami anjam endi aqa utru uliesoqnej ađi bini uliejunu. Deqa e na ubtosiy marqai.

³ Nami gago moma nanği na anjam endi merg-onabqa iga qusim poigej.

⁴ Deqa iga na kamba anjam endi ubtosim gago moma nanğo len bunuqna brantqab qaji nanği minjrqom. Iga anjam endi nanği qa ulitqasai. Iga Tamo Koba Qotei aqa singila qa ti aqa wau kokba qa ti aqa manwa kalil a babtoqnej qaji deqa ti nanği sainjrqom.

⁵ Gago moma nanği tulan nami soqneb. Nanği Israel. Nanği Jekop aqa len. Qotei na nanği aqa dal anjam enjrej. Nanği dal anjam di dauryqajqa deqa Qotei na enjrej. A na nanği endegsi minjrej, “Nınđi nunğo anğro nanği ijo dal anjam osornjroqnıy.” Qotei na gago moma nanği degsi minjrej.

⁶ Di kiyaqa? Angro bunuqna nambabqab qaji nangi aqa dal anjam qalieosib olo nango angro nangi minjrqajqa deqa.

⁷ Nangi degyqab di nango angro nangi Qotei aqa manwa kalil qa are walnjrqasai. Nangi Qotei qa nango areqalo singilatosib aqa dal anjam dauryqab.

⁸ Nangi nango moma nangi bul sqasai. Nango moma nango kumbra agiende. Nangi diqoqnsib Qotei aqa anjam gotranjoqneb. Nangi Qotei qa nango areqalo singilatosajoqneb. Nangi aqa anjam dauryqajqa asginjroqnej.

⁹⁻¹⁰ O ijo tamo ungasari, ningi Efraim nangi qa are qaliy. Nangi nami Qotei ombla anjam qoseb. Ariya nangi anjam di dauryosajoqneb. Nangi aqa dal anjam gotranjoqneb. Nango une agiende. Nangi qaja ti serie ti ojesonabqa qoto brantonaga nangi olo ulaosib jaraiyeb.

¹¹ Nangi manwa kalil Qotei na nangi osornjroqnej qaji deqa ti aqa wau kalil qa ti are walnjroqnej.

¹² Qotei a nango moma nango namgalaq di manwa kokba Soan mandamq di babtelenej. Soan mandam a Isip sawaq di unu.

¹³ Qotei a marnaqa yuwal a qala bei beiq di tigelosiq jenonaqa a na Israel nangi joqsiqa nangi yuwal di gentosib mandam qangranjoq aisib walwelosib gileb.

¹⁴ Qanam Qotei a lanbi miligiq di sosiqa nangi qa namooqnsiqa nangi gam osornjroqnej. Qolo a namyuwo miligiq di sosiqa nangi qa namooqnsiqa nangi gam osornjroqnej.

¹⁵ A wadau sawaq di menin paraparainjreq-naqa menin miligiq na ya branteqnaqa nanqi oqn-sib uyoqneb. Ya di tulan koba yuwal bul.

¹⁶ Od, Qotei a mareqnaqa ya tulan koba menin miligiq na brantoqnej. Ya a deqnu dego kere.

¹⁷ Ariya Israel nanqi Qotei aqa manwa deqa yala are qalosai. Nanqi wadau sawaq dia Qotei Goge Koba aqa anjam gotranjoqnsib une yoqnsib laqneb.

¹⁸ Nanqi Qotei aqa singila lanja tenemtoqnsib a na nanqi ingi anainjrqajqa deqa wainjoqneb. Nanqi ingi di uyqajqa tulan arearetnjroqnej.

¹⁹ Nanqi endegsib Qotei yomuiyoqneb, “Qotei a wadau sawaq di iga ingi anaigwa kere e?

²⁰ Bole, Qotei na menin qaleqnaqa ya koba branteqnu. Ariya a na bem ti damu ti iga anaigwa kere e?” Nanqi degsib Qotei yomuiyoqneb.

²¹ Tamo Koba Qotei a Israel nanjo yomu anjam di qusiqa njirinej. Deqa a njamyuwo qarinyonaqa nanjoq aiyej. Qotei aqa njirin di tulan kobaej.

²² Di kiyaga? Israel nanqi Qotei qa nanjo areqalo singilatosai deqa. A na nanqi aqaryainjrqa keresai degsib are qaloqneb.

²³⁻²⁴ Ariya Qotei a nanqi uratnjrosai. A lan minjnaqa lan a waqonaqa a lan qure qa bem qarinyonaqa mandamq ainaqa Israel nanqi uyoqneb.

²⁵ Bati deqa nanqi lan angro nanjo bem uyoqneb. Qotei na bem tulan koba nanqi anainjreqnaqa nanqi uyoqnsib menetnjroqnej.

²⁶⁻²⁷ A na aqa singila babtosiqa sawa guta ti sen oqo sawa ti dia jagwa tigeltonaqa jagwa dena

qebari osi boqnej. Qebari di tulan gargekoba wi bul. Qebari di ulul bul. Qotei na qebari nangi di qarinjnirnaqa lan goge na belenjosib tamo ungasari nangoq aiyeleneb.

²⁸ Qotei a marnaqa qebari nangi di belenjosib tamo ungasari nango tal meq di aiyeleneb.

²⁹ Deqa tamo ungasari nangi qebari di uyoqn-sib menetnjroqnej. Nangi ingi di oqajqa tulan arearetnjroqnej deqa Qotei na nangi anainjro-qnej.

³⁰⁻³¹ Israel nangi qunjan bolet deqa nangi ingi di uyoqnsib kobotosaisonabqa Qotei na nangi nirinjnrsiqa nango angro wala nangi ñumoqnej. Angro wala nangi di tamo singila.

³² Qotei a wadau sawaq dia manwa gargekoba babtelenoqnej. Ariya Israel nangi deqa poinjrosai. Nangi olo une tulan gargekoba yoqneb. Nangi Qotei qa nango areqalo singilatosaioqneb.

³³⁻³⁴ Deqa a na nangi urur kobotnjroqnej. Me mondor a urur koboeqnu dego kere. A na nangi ñumeqnaqa nangi ulaugetoqnsib moiyoquja-toqneb. Bati deqa nangi qudei are bulyosib Qotei aqaq olo bosib singila na pailyoqneb.

³⁵ Nangi qalieeb, Qotei Goge Koba a nango aqaryainjro tamo. A menin bul singila koba.

³⁶ Ariya bunuqna nangi olo Qotei qa lana gisan na meiya ataqneb.

³⁷ Nangi Qotei qa nango areqalo singilatqa uratosib aqa anjam a nami nangi ti qoseb qaji di gotranjyoqneb.

³⁸ Ariya Qotei a nangi uratnjrosai. A nangi qa are boleiyonaqa nango une kobotetnjrej. A na

nangi padaltnjrosai. Bati gargekoba a na aqa segi n̄irin getentoqnej deqa a nangi qa minjin̄ oqeto-saioqnej.

³⁹ A qalieej, nangi mandam tamo soqneb. Mandam tamo nango so agiende. Nangi n̄ambaboqnsib olo urur koboeqnu. Jagwa a brantoqnsiqa urur koboeqnu dego kere. Qotei a nangi qa degsi are qalej deqa a nangi padaltnjrosai.

⁴⁰ Ariya bati gargekoba Israel nangi wadau sawaq dia Qotei aqa anjam gotran̄yoqnsib aqa are gulbetetoqneb.

⁴¹ Qotei a segi qujai tulan̄ bole getento unu. A Israel nango Qotei. Nangi deqa yala are qalosai. Nangi bati gaigai Qotei aqa singila lan̄a tenemtoqneb. Nangi aqa n̄irin̄ tigeltoqneb. Nangi kumbra di uratosaiioqneb.

⁴² Nangi aqa singila qa are qalosaioqneb. A nami nangi jeu tamo nango ban̄q na elenej. Nangi deqa are qalosaioqneb.

⁴³ Jeu tamo nangi di Isip sawa qaji. Qotei a Soan mandamq di man̄wa kokba babtelen̄oqnej. Soan mandam a Isip sawaq di unu. Man̄wa dena Qotei na Isip nangi n̄olawotnjroqnej.

⁴⁴ A ya bulyonaqa len̄ babej deqa Isip nangi ya di uyqa keresai.

⁴⁵ A na nañag ti balum du du ti gargekoba qarinn̄jrnaqa Isip nangoq aiyelen̄eb. Aiyelen̄osib nañag na Isip nangi uñin̄jroqneb. Balum du du nangi na Isip nango ingi ingi ugeugeiyoqneb.

⁴⁶ Qotei na sis nangi dego qarinn̄jrnaqa aiyelen̄osib Isip nango wauq di ingi uyekritoqneb.

⁴⁷ A na ais on̄gol qarinn̄yonaqa aisiq wain sil ti qura

ti ugeugeiyoqnej.

⁴⁸ A na ais onjol ti minjal ti qarinyonaqa aisiq Isip nango makau dego ñumnaq moreñeb.

⁴⁹ Qotei a nangi qa minjin ani oqetonaqa ñirinjugetej deqa a na nangi degsi ñolawotnjroqnej. A na aqa lan angro nangi qarijnjrnaqa aisib Isip nangi gulbe tulan kokba enjreb.

⁵⁰ A Isip nangi qa minjin ani oqetej deqa a na nangi gereinjrosaiognej. A na ma kobaquja nangi enjrnaqa nangi moreñoqneb.

⁵¹ Qotei na Isip nango angro matu kalil nangi dego ñumnaq moreñeb. Isip nango moma utru Ham a Noa aqa ñiri.

⁵² Ariya Qotei a Israel nangi degsi ñolawotnjrosai. A kaja nango taqato tamo bul sosiqa aqa segi Israel tamo ungasari nangi qa namooqnsiqa taqatnjroqnsiqa wadau sawaq di nangi gam osornjroqnej.

⁵³ Yuwal a jeñonaqa Qotei na nangi joqsiqa nangi yuwal di gentosib gileb. Deqa nangi bole soqneb. Nangi ulaosai. Ariya nango jeu tamo nangi yuwal na kabutnjrsiqa ñumej.

⁵⁴⁻⁵⁵ Qotei na Israel nangi joqsiqa aqa segi mandamq di branteb. A na aqa singila babtosiqa sawa bei bei qaji nangi mandam di yainjrsiq nangi winjrnaq jaraiyonabqa aqa segi tamo ungasari nangi mandam di enjrej. A na mandam mutu segi segi jeisiq Israel nangi enjrnaqa nangi nango segi talq di soqneb.

⁵⁶ Ariya Israel nangi diqoqnsib Qotei Goge Koba aqa singila lan tenemtoqnsib a jeutoqneb. Nangi aqa dal anjam dauryosaioqneb.

⁵⁷ Nangi aqa anjam gotranjoqnsib nango moma

nanngo kumbra uge dauryoqneb. Od, nanngi Qotei torei uratoqneb. Qaja a grotosiq tinjsiq geregere gilosaieqnu dego kere.

⁵⁸ Nanngi na sulum ti atra bijal uge ti gereiyoqneb deqa Qotei a nanngi qa are ugeiyonaqa njirinej.

⁵⁹ Qotei a Israel nanngo kumbra uge di unsiqa minjin ani oqetej. Deqa a na nanngi torei qorein-jrej.

⁶⁰ A aqa segi atra tal Silo qureq di so qaji di uratej. A nami aqa atra tal di tigeltosiq tamo ungasari nanngo ambleq di soqnej.

⁶¹ Ariya bunuqna a na aqa jeu tamo nanngi odnjrnaqa nanngi aqa dal anjam so qaji nam monqum Silo qureq dena osib nanngo segi sawaq gileb. Nam monqum di Qotei aqa atra tal miligiq di soqnej. Nam monqum miligiq dia Qotei aqa ulatamu suwanjoqnej deqa Israel nanngi aqa singila unoqneb.

⁶²⁻⁶³ Qotei a aqa segi tamo ungasari nanngi qa njirinugetosiq jeu tamo nanngi odnjrnaqa nanngi serie na ti namyuwo na ti nanngi nnumeqnab morenoqneb. Nanngo angro wala nanngi dego moreneqnabqa dungege nanngi tamo bei oqajqa yeqnab ugeinjroqnej.

⁶⁴ Jeu tamo nanngi serie na atra tamo nanngi nnumeqnab morenoqneb. Qoto kobaquja brantej deqa atra tamo nanngo unja qobul nanngi ban yansqa bati saiinjroqnej. Deqa nanngi akamqa keresai.

⁶⁵ Ariya bati deqa Tamo Koba a tigelej. Tamo a qutuosim aqa bijalq na tigelqas dego kere. Tamo a ya uge uysim nanariosim nejsim olo tigelqas dego kere.

⁶⁶ Qotei a tigelosiq aqa jeu tamo nanngi qoto itnjrsiq nanngi teteinjsiq qoto bunyonaqa nanngi je-

mainjrej. Deqa nangi olo qotqa keresai. Nangi gaigai jemainjrim sqab.

⁶⁷ Qotei na Josep aqa len nangi dego qoreinjrej. Josep aqa len nango ñam bei Efraim. Qotei na nangi giltnjrosai.

⁶⁸ A na Juda aqa len nangi ti Saion Mana ti giltnjrej. A na mana di tulan qalaqalaiyeqnu.

⁶⁹ Mana goge dia Qotei na aqa atra tal atsiqa singilatej. A nami lan ti mandam ti atsiq singilatej dego kere. Deqa tal di a gaigai sqas.

⁷⁰⁻⁷¹ Qotei na aqa wau tamo Devit giltej. Devit a kaja nango taqato tamo sonaqa bati deqa Qotei na a osiqa Israel nango mandor atej. Deqa Devit a Qotei aqa tamo ungasari nangi taqatnjroqnej.

⁷² Devit aqa are miligi bole tintin soqnej deqa a Israel nangi geregere taqatnjroqnej. A nango mandor bole soqnej.

79

Israel nangi Qotei na aqaryainjrqaqqa deqa pai-lyeqnub

¹ O Abu Qotei, sawa bei bei qaji nangi ino mandamq bosib ino segi tamo ungasari nangi qoto itnjreb. Nangi ino atra tal getento di ugetosib Jerusalem qure tulan niñaqyekriteb.

² Nangi na ino wau tamo nangi ti ino segi tamo ungasari bole nangi ti ñumnab moreñeb. Moreñonab qebari ti wagme juwan ti bosib nango qusa uyekriteb.

³ Od, sawa bei bei qaji nangi na nangi ñumnab nango len aisiq ya bulosiq Jerusalem qureq di maqej. Nango qusa subq atqajqa tamo bei sosai.

⁴ Deqa bini tamo ungasari sawa jojomq di unub qaji nanqi na iga misilingoqnsib kikigeqñub.

⁵ O Tamo Koba Qotei, bati gembub ni iga qa minjin oqetmoqnqas? Ni gaigai iga qa njirinoqnqam e? Ino njirin namyuwo bulosim pulonoqnqas kiyo?

⁶⁻⁷ O Abu Qotei, ni iga qa njirinaim. Ni sawa bei bei qaji nanqi qa njiriname. Sawa bei bei qaji nanqi ni qa qaliesai. Nanqi ino ñam metosaieqñub. Nanqi na Israel nanqi ñumoqnsib nanjo mandam ugeugeiyoeqñeb. Deqa ni nanqi qa njiriname.

⁸ O Abu Qotei, ni gago moma nanjo une gago jejamuq di ataim. Ni iga qa urur are boleimeme. Di kiyaaq? Iga sougetejunum deqa.

⁹ O Abu Qotei, ni iga padalo sawaq na eleno tamo. Deqa ni ino segi ñam qa are qalsim iga aqaryaigosim gago jeu tamo nanjo banq na iga osim gago une kobotime. Ni degyqam di ino ñam tulan goge oqwas.

¹⁰ Kiyaqa sawa bei bei qaji nanqi na iga endegsib nenemgeqñub, “Nunjo Qotei a qabi unu?” O Abu Qotei, nanqi na ino wau tamo nanqi ñumnab morenonab nanjo len aiyej deqa ni na kamba nanqi nolakotnjre. Yim iga ino kumbra di unqom.

¹¹ Jeu tamo nanqi na ino segi tamo ungasari nanqi ojsib tonto talq di breinjreb deqa ni nanjo akam quetnjre. Jeu tamo nanqi dena tonto tamo nanqi endegsib minjreqñub, “Ningi moiqaq.” Degsib minjreqñub deqa ni ino singila kobaquja na nanqi elename. Ni degyqam di nanqi moiqaqai.

¹² O Tamo Koba, tamo ungasari sawa jojomq di unub qaji nanqi na ni misilingmeqñub. Ni nanjo kumbra uge deqa nanqi kambatnjre. Kambatnjr-

sim olo nanŋi kambatnjre. Dena gilsim bati 7 nanŋi kambatnjroqne.

¹³ Ni degyqam di iga gaigai ni binimoqnqom. Gago moma bunuqna brantqab qaji nanŋi dego ino ñam soqtoqnqab. O Abu Qotei, iga ino segi tam o unŋasari unum. Iga ino kaja bul dego unum.

80

Israel nanŋi Qotei na aqaryainjrqaqqa deqa pailyeqñub

¹ O Abu Qotei, ni gago pailyo endi quetgime. Iga ino kaja bul unum deqa iga qalie, ni na iga gam bole osorgoqnsim iga taqatgeqnum. Iga Israel tam o unŋasari unum. Iga Josep aqa leñ dego unum. Ni Mandor Koba unum. Ni ino awo jaram kobaq di awesonamqa lan anŋro nanŋi na ino awo jaram di ambletejunub. Deqa Qotei, ni ino ñam koba ti ino rian koba ti boleq atime.

² Od, ni na Efraim, Bensamin, Manase nanŋi qalub ino singila kobaquja osornjrime. Ni gagoq bosim iga aqaryaigime. Ni degyqam di iga padalqasai.

³ O Abu Qotei, ni iga elenjosim ino ulatamu na iga suwantgime. Ni degyqam di iga sawa ambruq di sqasai. Iga bole sqom.

⁴ O Tamo Koba Qotei, ni qoto tam o nanŋo gate koba unum. Iga ino segi tam o unŋasari unum. Bati gembub ni gago pailyo quqwa uratoqnsim iga qa ñiriñjoqnqam?

⁵ Ni iga qa ñiriñeqnum deqa iga akamkobaeqnamqa gago ñam ya aiyeqnaqa iga ñam ya di uyobuleqnum.

⁶ Ni na tamo ungasari sawa jojomq di unub qaji nanqi odnjreqnamqa nanqi na iga qoto itgeqñub. Gago jeu tamo nanqi na iga misilingoqnsib kikiqeqñub.

⁷ O Abu Qotei, ni qoto tamo nango gate koba unum. Deqa ni ino ulatamu na iga suwantgosim iga elename. Ni degyqam di iga sawa ambruc di sqasai. Iga bole sqom.

⁸ O Abu Qotei, nami ni wain sil bei Isip sawaq na osim gago mandam endeq bosim sawa bei bei qaji nanqi winjsim wain sil yagem.

⁹ Ni mati mandam mutu bei koitosim wain sil yagem. Yagonam a mandam miligiq aisiq olo oqsiq sawa tulan kobaquja kabutej.

¹⁰ Wain sil dena bangatosiq mana kalil ti nam kokba ti waburnjroqnej.

¹¹ Wain sil aqa dani olekokbaosib Mediterenian Yuwal ti Yufretis Ya ti deq gilelenjeb.

¹² Ariya Qotei, ni kiyaga wain sil wau aqa jen paratem? Ni degyem deqa tamo qudei nanqi gam na walweloqnsibqa wain sil aqa gei bajineqñub.

¹³ Bel juwan nanqi singa na wain sil soseqñub. Wagme juwan nanqi na gei uyeqñub.

¹⁴⁻¹⁵ O Abu Qotei, ni qoto tamo nango gate koba unum. Iga Israel. Iga ino wain sil bul unum. Ni na iga yagobulosim iga giltgosim singilatgem. Ariya bini iga sougetejunum. Deqa ni olo iga qa are qalsim lan qureq na tirosim iga nugsim bosim iga aqaryaigime.

¹⁶ Gago jeu tamo nanqi na iga tulan ugeugeigeb. Tamo a wain sil gentosim namyuwoq di waiyqas dego kere. Deqa ni na nanqi njirinjnjsim padalt-njre.

¹⁷ O Abu Qotei, iga ino segi tamo ungasari unum. Ni na nami iga giltgosim singilatgem deqa bini ni na olo iga aqaryaigosim taqatgime.

¹⁸ Ni degyqam di iga olo bunuqna ni qoreimqasai. Ni na iga nambile egimqa iga ino ñam metoqnqom.

¹⁹ O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nanjo gate koba unum. Deqa ni ino ulatamu na iga suwantgosim iga elename. Ni degyqam di iga sawa ambruq di sqasai. Iga bole sqom.

81

Louo bati kobaquja

¹ O Israel tamo ungasari, Jekop aqa Qotei a na ningi singilatngeqnu deqa ningi a qa areboleboleingim louoqnsib lelenoqniy.

² Ningi lou bolequja yoqnsib gombin anjamoqnsib yumba qamoqniy.

³ Bai bunuj qa bati brantimqa ningi gul anjamoqniy. Bai amble qa bati brantimqa ningi olo gul anjamoqniy.

⁴ Ningi degyoqniy. Di kiyaa? Kumbra di Qotei aqa dal anjamq di unu. A Jekop aqa Qotei. Ningi Israel.

⁵ Nami Qotei na Isip nanji qoto itnjrsiqa bati deqa a na aqa dal anjam nunjo moma nanji enjrej. Nunjo moma nanji Josep aqa lenj.

E kakro quem. Kakro di tulanj bei. Di Qotei aqa kakro. A na nunjo moma nanji endegsi minjrnaq e quem,

⁶ “Gulbe kalil ningi qoboiesoqneq qaji di e nunjo qawarq dena yaingem. Od, e wauqajqa qun nunjo banq na yaingem.

⁷ Ningi gulbe ti sosib e metbonabqa e na ningi aqaryaingonam ningi bole soqneb. E kola miligiq di sosimqa nungo pailyo quoqnem. Ningi Meriba ya agu qalaq di sonabqa e nungo kumbra tenemtoqnem. Ningi ijo dal anjam dauryqab kiyo sai kiyo di e qalieqajqa deqa e nungo kumbra tenemtoqnem.” Qotei na nungo moma nanqi degsi minjrej.

⁸ Ariya bini Qotei na ningi endegsi merngeqnu, “O ijo tamo ungasari, e ningi anjam singila na merngit quiy. O Israel, ningi ijo anjam endi qusib didaboqniy.

⁹ Ningi gisan qotei nanqi daurnjraib. Ningi qotei bei qa louaib. Di sawa bei bei qaji nango qotei. Ningi e qa segi louoqniy.

¹⁰ E segi qujai nungo Tamo Koba Qotei. E nungo moma nanqi Isip sawaq na elenqsim joqsim endeq bem. Ningi ijo kumbra deqa are qaloqn-sib meanoqniy. Ningi degyqab di e na ningi inji anaingoqnit ningi uyoqniib menetngoqnqas.

¹¹ “Ningi qalie, nungo moma nanqi ijo anjam dauryosaioqneb. Nanqi Israel. Nanqi ijo segi tamo ungasari soqneb. Ariya nanqi ijo anjam quosaio-qneb.

¹² Deqa e na nanqi uratnjrnamba nanqi diqoqn-sib nango segi areqalo dauryoqneb.

¹³ Ijo areqalo agiende. Ijo segi tamo ungasari nanqi ijo anjam quoqnebe. Israel nanqi ijo kumbra dauryoqnebe.

¹⁴ Nanqi degyqab di e na nango jeu tamo nanqi urur ugetnjrsiy nanqi qoto itnjrsiy bunjrqai.

¹⁵ E segi Tamo Koba Qotei. Tamo ungasari e

tulan qoreibeqnub qaji nanği lanğa baban na ijo ulatamuq di singa puluteqnub deqa e na nanği nɔlawotnjritqa nanği gaigai sougetesqab.

¹⁶ Ariya nınği ijo segi tamo unğasari unub deqa e na nınği bem sum bole enğoqnsiy bisim qaq dego nañuq dena oqnsiy nınği anaınğoqnit nınği uyoqnib menetnğoqnqas.”

82

Qotei a Mandor Koba unu

¹ Gate kokba nanği koroesonabqa Qotei a nango koroq di sosaqa nanği peginjreqnu.

² A na nanği endegsi minjreqnu, “Bati gembub nınği gisan kumbra na tamo unğasari nango jejamuq di une qametnjroqnqab? Bati gembub nınği tamo uge nanği areinjroqnsib olo tamo bole nanği qoreinjroqnqab? Ariya nınği degaib.

³ Nınği na tamo singila saiqoji unub qaji nanği ti anğro mandum nanği ti beternjroqnıy. Od, nınği na tamo gulbe qoboiyeqnub qaji nanği ti tamo mamnjreqnu qaji nanği ti pegiyo bati qa taqnjroqnıy.

⁴ Nınği na tamo sougetejunub qaji nanği ti tamo inği inği qa truqueqnub qaji nanği ti aqaryainjroqnsib tamo uge nango banq na nanği elenjoqnıy.” Qotei na gate kokba nanği degsi minjreqnu.

⁵ Gate kokba nanği powo saiqoji. Nanği tulan nanari. Nanği ambruq di walweleqnub. Utru deqa tamo unğasari kalil mandamq endi unub qaji nanği kumbra uge yeqnub.

⁶ Deqa e na gate kokba nanği endegsi minjrem, “Nınği qotei bul. Nınği Qotei Goge Koba aqa anğro.

⁷ Ariya di unġum. Mandam tamo nanġi morenġeqnub deġo kere ninġi morenġqab. Mandor kokba nanġi morenġeqnub deġo kere ninġi morenġqab.” E na gate kokba nanġi degsi minjrem.

⁸ O Abu Qotei, ni tigelosim tamo unġasari kalil mandamq endi unub qaji nanġi peginjre. Sawa sawa kalil di ino segi.

83

Qotei na Israel nanġo jeu tamo kalil nanġi kobot-njrqa

¹ O Abu Qotei, ni ino medabu getentaim. Ni kiriaim. Ni laġa saim. Ni tigelosim ino jeu tamo nanġi njirinjnrsim ñume.

² Ni unime. Ino jeu tamo nanġi qoto tigeltognsib ni tulaġ qoreimognsib diqognsib laqñub.

³ Nanġi ino segi tamo unġasari nanġi padaltnjrqa-jqa deġa korooqnsib lumu na anjam qoseqñub. Tamo unġasari nanġi di ni na tulaġ qalaqalainjre-qnum. Deġa ni na kamba ino jeu tamo nanġi padaltnjre.

⁴ Ni qalie, ino jeu tamo nanġi endegsib mare-qñub, “Ninġi boiy. Iga Israel nanġi kobotnjrimqa nanġo ñam toreì loutmqas.”

⁵ O Abu Qotei, jeu tamo nanġi di are qujaitognsib ino ñam ugetetmqajqa deġa korooqnsib anjam qoseqñub.

⁶⁻⁷ Nanġi Idom, Ismael, Moap, Hakri, Gebal, Amon, Amalek qaji, Filistia sawa qaji, Tair qure qaji unub.

⁸ Siria sawa qaji nangi na dego jeu tamo nangi di beternjroqnsib Lot aqa lenj nangi qoto qa aqaryainjreqnub.

⁹⁻¹⁰ O Abu Qotei, ni na ino jeu tamo nangi di gulbe kobaquja enjre. Ni nami Midian nangi gulbe enjrem dego kere. Ni nami Endor qureq dia Sisera Jabin wo nangi aiyel Kison ya kobaq di padaltnjr-namqa nango qusa tulanj quleqej. Deqa Qotei, ni na ino jeu tamo nangi dego degsim padaltnjre.

¹¹ Ni nami Orep Sep wo nangi gulbe enjrem. Deqa ni na ino jeu tamo nango gate kokba nangi dego degsim gulbe enjre. Ni nami Seba Salmuna wo nangi gulbe enjrem. Deqa ni na ino jeu tamo nango tamo kokba nangi dego degsim gulbe enjre.

¹² Seba Salmuna wo nangi aiyel endegsib mareb, “Iga Qotei aqa mandam oqom. Mandam di gago segi mandam sqas.”

¹³ O ijo Qotei, ni na ino jeu tamo nangi win-jrimqa nangi wi bul sosib segisegiqab. Jagwa a bem so aqa suwi puyoqnsiqa taqal waiyeqnu dego kere.

¹⁴ O Abu Qotei, mana goge dia tamo nangi namyuwo kobaquja na liki koitekriteqnub.

¹⁵ Dego kere ni na awa ti jagwa ti qarinyosim dena ino jeu tamo nangi teteinjrjm nangi segisegiosib ulaugetosib jaraiyosib padalqab.

¹⁶ Od, Tamo Koba Qotei, ni na ino jeu tamo nangi nɔlawotnjre. Yim nangi jemainjrɔas. Ni degyqam di nangi qudei are bulyosib ni daurmɔab.

¹⁷ Ni na jeu tamo nangi jemai enjrim nangi gaigai ulaugetoqnebe. Od, ni na nango ñam ugetet-njrsim nangi ñumim moreñebe.

¹⁸ Ni degyqam di tamo qudei nanği ino kumbra di unsib qalieqab, ino ñam Tamo Koba Qotei. Ni segi qujai Qotei Goge Koba. Ni na sawa sawa kalil taqateqnum.

84

Tamo a Qotei aqa atra tal qalaqalaiyeqnu

¹⁻² O ñambile Qotei, e ni qa louoqnsimqa areboleboleibeqnu. Od, e ijo jejamu ti ijo areqalo ti dena ni qa loueqnum. O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nanço gate koba unum. Ino atra tal a tulan bolequja. E tal dia sqajqa tulan arearetbeqnu.

³ E segi sai. Qebari nanği dego ino atra bijal jojomq di nanço tal kiñilala gereiyoqnsib nanço qebari du du nanği taqatnjreqnub. O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nanço gate koba unum. Ni ijo Mandor. Ni ijo Qotei dego.

⁴ Tamo unğasari ino atra talq di unub qaji nanği tulan areboleboleinjreqnu. Nanği gaigai ni qa louoqnsibqa ino ñam soqteqnu.

⁵ O Abu Qotei, ni na ino segi tamo unğasari nanği singilatnjreqnum deqa nanği tulan areboleboleinjreqnu. Nanği Saion qureq gilqajqa are koba unu.

⁶ Nanği sawa qanğraño aqa ñam Baka dia walweloqnsib Saion qureq gileqnu. Baka dia ya kuru awa na maqeqnu.

⁷ Nanği dena walweloqnsib singila ti sosib Saion manaq dia brantoqnsib Qotei uneqnu.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nanço gate koba unum. Deqa ni ijo pailyo que. O Jekop aqa Qotei, ni ino dabkala waqtosim ijo akam quetbime.

⁹ Ni gago mandor unime. A dumu bul sosiqa iga geregere taqatgeqnu. O Abu Qotei, ni segi na mandor di giltem deqa ni na a boletogne.

¹⁰ E bati qujai qa ino atra talq di sqai di bolequja. E tal beiq di bati 1,000 sqai di tulan bole sai. E ijo Qotei aqa atra tal aqa siran taqatqai di wau bolequja. E deqa tulan arearetbqas. E tamo uge nango talq di sqajqa arearetbqasai.

¹¹ Tamo Koba Qotei a sen bul sosiqa iga suwantgeqnu. Deqa iga sawa ambruq di sosai. Iga nambile unum. A na aqa gam bole iga osorgeqnu. A dumu bul sosiqa iga geregere taqatgeqnu. A iga qa are boleiyeqnaqa ñam kobaquja egeqnu. A na tamo ungasari kumbra tintin dauryeqnub qaji nanqi inji bole bole enjrqajqa saidosaieqnu.

¹² O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo nango gate koba unum. Tamo ungasari ni qa nango areqalo singilateqnub qaji nanqi gaigai areboleboleinjroqnqas.

85

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanqi geregereinjrqas

¹⁻² O Tamo Koba Qotei, ni na gago mandam endi olo boletem. Gago mandam endi ino segi mandam. Ni na iga aqaryaigem deqa iga bole unum. Iga ino segi tamo ungasari unum. Iga Israel. Deqa ni na gago une kobotetgosim kumbra uge uge iga yoqnem qaji di nuntem.

³ Ni iga qa njirinqajqa uratem. Od, ni iga qa minjin oqwajqa torei uratem.

⁴ O Abu Qotei, ni gago aqaryaigo tamo unum deqa iga padalosaieqnum. Ariya ni na olo iga boletgime. Ni olo bunu iga qa are ugeimaiq.

⁵ Ni gaigai iga qa niriñoqnqam e? Ni gago angro ti moma ti kalil bunuqna brantqab qaji nanqi qa dego niriñoqnqam e?

⁶ Iga ino segi tamo ungasari unum deqa ni na olo iga singilatgimqa iga ni qa areboleboleigwas.

⁷ O Tamo Koba Qotei, ni na ino qalaqalaiyo kumbra iga osorgosim iga elenjamqa iga bole sqom.

⁸ E ijo dabkala waqtitqa Tamo Koba Qotei a anjam bei marimqa e quqwai. A na aqa segi tamo ungasari bole nanqi anjam endegsi minjrqa, “E nungo are latetngosiy ningi boletngwai. Deqa ningi nanari kumbra olo yoqnaib.” Qotei na nanqi degsi minjrqa.

⁹ A na tamo ungasari aqa sorgomq di unub qaji nanqi elenjamqa nanqi bole sqab. Yimqa aqa rianj ti aqa singila ti gago mandamq endi sqas.

¹⁰ Qotei na aqa qalaqalaiyo kumbra ti aqa anjam bole ti iga osorgeqnu. Od, a na aqa kumbra tintin ti aqa are lawo ti babteqnaqa iga uneqnum.

¹¹ Aqa kumbra tintin lanj qureq na aiyeqnu. Mandamq endena aqa anjam bole a branteqnu.

¹² Tamo Koba Qotei a na iga boletgimqa gago ingi uyo oqoboledamuyosim gei gargekoba atqas.

¹³ A kumbra bole tintin yeqnu deqa a bqajqa gam waqesonaqa a iga qa beqnu.

86

Tamo a Qotei na aqaryaiqqajqa deqa pailyeqnu

1-2 O Tamo Koba Qotei, e sougetejunum deqa ni ijo pailyo endi qusim e aqaryaibosim taqatbe. Ni degyqam di e moiqasai. E bole sqai. O Abu, e ino wau tamo unum. Ni segi ijo Qotei. E ni daurmeqnum. E ni qa ijo areqalo singilateqnum. Deqa ni na e aqaryaibime.

3 O Tamo Koba, e bati gaigai qanam ti qolo ti ni pailmeqnum. Deqa ni e qa are boleimeme.

4 O Tamo Koba, e ino wau tamo unum. E ni segi pailmeqnum. Deqa ni na ijo are boletetbe.

5 O Tamo Koba, e qalie, ni ino segi kumbra bole yeqnum. Ni gago une kobotetgoqnsim tamo ungasari kalil ni pailmeqnub qaji nanqi qalaqalainjreqnum.

6 O Tamo Koba Qotei, ni ijo pailyo endi que. Ni e qa dulqajqa deqa e ni metmeqnum. Deqa ni ijo akam que.

7 E qalie, e ni metmeqnam ni na e aqaryaibeqnum. Deqa gulbe bati ijoq di branteqnaqa e ni pailmeqnum.

8 O Tamo Koba, ni segi qujai Qotei. Ni na qotei kalil nanqi bunjreqnum. Manwa kokba ni babteqnum qaji di tamo bei a babtqa keresai.

9 O Tamo Koba, ni na sawa bei bei qaji kalil nanqi gereinjrem deqa mondon nanqi boqnsib ino ulatamuq di singa pulutoqnsib ino ñam soqtoqnqab.

10 Di kiyaaq? Ni segi qujai singila koba ti unum deqa. Ni segi qujai manwa bole bole babteqnum. Ni segi qujai Qotei.

11 O Tamo Koba Qotei, ni na ino gam bole e osorbim e gam dena walwelosiy ino anjam bole

dauryoqnqai. Od, ni na ijo are miligi tigeltet-bimqa e ino ñam qa ulaoqnqai.

¹² O Tamo Koba. O ijo Qotei. E ijo are miligi ni emekritosiy ni tulan binimoqnsiy gaigai ino ñam soqtoqnqai.

¹³ E qalie, ni na e qalaqalaibeqnum. Ino kumbra di tulan kobaquja. Ni na e aqaryaibem deqa e moiyo qureq aiyosai.

¹⁴ O Abu Qotei, tamo gudei nanqi diqoqnsib e qoto itbqajqa laqnub. Tamo uge nanqi di e qa dulosaielnub. Nanqi e lubib moiqaajqa qaireqnub. Nanqi ni qa yala are qalosaieqnub.

¹⁵ Ariya Tamo Koba, dulqajqa kumbra ti are boleimqajqa kumbra ti inoq di tulan maqejunu. Ni urur njirijosaieqnub. Ni na tamo ungasari nanqi tulan qalaqalainjreqnum. Ni ino anjam bole olo bubulyosaieqnub.

¹⁶ Deqa ni ijoq bosim e qa dulosim e singilatbosim e ame. Di kiyaga? E ino wau tamo unum deqa. Ijo ai a nami ino wau uja soqnej dego kere.

¹⁷ O Tamo Koba Qotei, ni na ino qalaqalaiyo kumbra e osorbimqa ijo jeu tamo nanqi ino kumbra di unsib poinjrqa, ni na e aqaryaiboqnsim singilatbeqnub. Nanqi degsi poinjrimqa tulan jemainjrqa.

87

Tamo ungasari nanqi Jerusalem qure qa tulan are-boleboleinjrequ

¹⁻² Tamo Koba Qotei a Saion mana goge dia Jerusalem qure atej unu. A na Israel nanjo

qure kiñilala kalil qalaqalainjreqnu. Ariya a na Jerusalem qure olo tulan qalaqalaiyeqnu.

³ O Jerusalem qure, tamo ungasari nanği na ni endegsib mermeqnub, “Ni Qotei aqa qure bolequja.”

⁴⁻⁶ Qotei Goge Koba a endegsi marqas, “E segi na Jerusalem qure torei singilatqai. Qure di sawa bei bei qaji nango qure sqas.” Od, Tamo Koba Qotei a na sawa bei bei qaji nango ñam nengrenyosim marqas, “Nanği Jerusalem qaji.” Agi a endegsi mareqnu, “Tamo ungasari e qa qalieonub qaji nango ñam e na nengrenyqai. Tamo ungasari nanği di Isip, Babilon, Filistia, Tair, Itiopia qaji. E nanği qa marqai, ‘Nanği Jerusalem qaji.’ ” Qotei a degsi mareqnu.

⁷ Deqa sawa bei bei qaji nanği lou tuoqnsib are-boleboleinjrim maroqnqab, “O Jerusalem qure, inği bole bole iga ejunum qaji di ni segi utru.”

88

Tamo a Qotei na aqaryaiyqqajqa deqa meteqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni ijo aqaryaibo tamo unum deqa qolo ti qanam ti e ni metmeqnum.

² E ni pailmeqnum deqa ni ijo akam que.

³ Gulbe gargekoba ijoq beqnub deqa e moiyo qureq aiqajqa jojomeqnum.

⁴ E tamo sub guma kobaq aiyeqnub qaji nanği bul unum. Ijo singila torei saieqnu.

⁵ E tamo moiyo qureq aiyeqnub qaji nanği koba na sobulejunum. E tamo serie na ñumnab moreñonab subq ateb qaji nanği bul unum. E tamo ni na qoreinjrsim nanği qa torei are walmej qaji

nanği bul unum. Tamo nanği di ni na aqaryainjro-saieqnum. E nanği bul unum.

⁶ Ni na e waibonam e sub tulan guma kobaq aiyobulem. Deqa e sawa tulan ambruaq di sobulejunum.

⁷ Ni ino minjin na e torei ugetbeqnum. Jagwa a tigelosiq yuwal tulan korkorteqnaqa yuwal na tamo nanği kabutnjreqnu dego kere.

⁸ Ni na e ugetbeqnum deqa ijo kadoi nanği e qa ulaugetoqnsib e qoreibeqnub. Deqa e tonto talq di sobulejunum. E tonto talq dena ulanqa keresai.

⁹ E akamkobaeqnum deqa e namdamu ambruibeqnaqa nam atqa keresaiibeqnu. O Tamo Koba Qotei, e bati gaigai ni na aqaryaibqajqa deqa ijo ban soqtoqnsim ni pailmeqnum.

¹⁰⁻¹¹ O Abu Qotei, e qalie, ni ino anjam bole gaigai dauryeqnum. Tamo padalo sawaq di unub qaji nanği ino kumbra deqa saeqnub e? Tamo subq di unub qaji nanği ino qalaqalaiyo kumbra qa anjam mare mare laqnub e? Ni na tamo unğasari nami moreñeb qaji nanği ino manwa osornjreqnum e? Nanği subq na olo tigeloqnsib ino nam soqteqnub e?

¹² Tamo sawa ambruaq di unub qaji nanği ino manwa uneqnub e? Tamo sawa ugeq di unub qaji nanği ino kumbra bole tinjin uneqnub e? Sai. Tamo nanği sawa dia unub qaji nango nam torei loumej. O Abu Qotei, e tamo nanği di bul unum.

¹³ O Tamo Koba Qotei, e ni na aqaryaibqajqa deqa metmeqnum. Nobqolo gaigai e ni pailmeqnum.

¹⁴ Ariya Tamo Koba Qotei, ni kiyaga e qoreibeqnum? Ni kiyaga ino ulatamu e qa uliteqnum?

¹⁵ E angro wala sosimqa bati deqa e jaqatin kobaibeqnaqa moiyo jojomoqnem agi bini e degsi unum. Ni na e nolakotbeqnum deqa e ulaugeteqnum. Ijo singila torei saieqnu.

¹⁶ Ino minjin kobaquja na e kabutbeqnu. Ni na e lubougetboqnsim torei niñaqbeqnum.

¹⁷ Qolo ti qanam ti ino minjin na e kalilboqnsiq agutbeqnu. Ya dosim mandam kalil keretqas dego kere.

¹⁸ Ni na e ugetbeqnum deqa ijo kadoi nangi na e uratboqnsib qoreibeqnub. Deqa ambru a segi ijo kadoi unu.

89

Israel nangi gulbe bati qa loueqnub

¹ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na iga tulan qalaqalaigeqnum. Ino kumbra di bati gaigai sqas. A koboqasai. Deqa e ni qa louoqnai. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. E ino kumbra deqa tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nangi sainjroqnai.

² E marem, “Ni gaigai iga qalaqalaigeqnum. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. Ni ino anjam di lan qureq dia singilatam unu.” E degsi marem.

³ Ariya Qotei, ni marem, “E ijo wau tamo Devit giltosim a ombla anjam qosisim endegsi minjem,

⁴ ‘E na ino moma nangi singilatnjritqa nangoq dena mandor kokba gaigai brantoqnqab. E ijo anjam di uratqasai.’ ” O Abu Qotei, ni degsi marem.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni maŋwa kokba babte-qnum. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. Ino laŋ angro naŋgi laŋ goge dia korooqnsibqa ino kumbra di biŋiyoqnsib ino ñam soqteqnum.

⁶ O Tamo Koba Qotei, laŋ qureq dia ni segi qujai Qotei unum. Laŋ angro naŋgi ni ombla kerekere sai.

⁷ Ino laŋ angro naŋgo koroq dia naŋgi ni qa ulaeqnum. Od, naŋgi na ni agutmoqnsib ni qa tulaŋ ulaugeteqnum.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni qoto tamo naŋgo gate koba unum. Ni segi qujai siŋgila koba ti unum. Tamo dego bei sosai. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum.

⁹ Ni na yuwal taqateqnum. Yuwal a korkorteq-naqa ni na saidyeqnamqa a olo manineqnu.

¹⁰ Ni nami Isip naŋgo siŋgila torei kobotonamqa naŋgi tamo moreŋo bulosib ululoŋeb. Ni ino siŋgila kobaquja na ino jeu tamo naŋgi di winjrnāmqa naŋgi segisegiosib jaraiyeb.

¹¹ Laŋ ti mandam ti di ino segi. Ni na mandam ti iŋgi iŋgi kalil mandamq endi unub qaji ti di gereinjrem.

¹² Ni na sawa guma ti sawa guta ti atem unub. Tabor mana ti Hermon mana ti naŋgi aiyel are-boleboleinjreqlaqa ni qa louoqnsib ino ñam soqteqnum.

¹³ Ni siŋgila ti unum. Ino baŋ a siŋgila koba. Ni ino baŋ wo soqteqnam a tulaŋ goge oqeqnu.

¹⁴ Ni Mandor Koba sosimqa kumbra bole tiŋtiŋ na tamo uŋgasari naŋgi taqatnjreqnum. Ni na tamo uŋgasari naŋgi qalaqalainjroqnsim ino segi anjam bole gaigai dauryeqnum.

15 O Tamo Koba Qotei, ino segi tamo ungasari nanqi ni qa louoqnsibqa ino ulatamu aqa suwanjoq dia walweleqnu. Deqa nanqi tulan areboleboleinjreqnu.

16 Nanqi qanam ti qolo ti ino kumbra bole tintin qa are qaloqnsib areboleboleinjreqnaqa ino ñam soqteqnu.

17 O Abu Qotei, e qalie, ni na ino segi tamo ungasari nanqi tulan singilatnjreqnum. Ni iga qa are boleimeqnu deqa iga qoto bunyeqnum.

18 Gago mandor a dumu bul sosisqa iga taqatgeqnu. A ino segi mandor ni na gilterm qaji. O Israel nango Tamo Koba, ni segi qujai tulan bole getento unum.

Qotei na Devit anjam minjej

19 O Abu Qotei, nami Samuel Natan wo nanqi aiyel ino sorgomq di sosib ni daurmoqneb. Deqa ni na nanqi aiyel ñejobilqei na anjam endegsi minjrem, “E Devit giltosim aqaryaiyem. A Israel tamo. A tamo singila. E na a ñam kobaquja yem.

20 Devit a ijo wau tamo. E na Devit ijo segi qa giltosim gorenj aqa gateq di bilentosim a mandor atem.

21 Deqa e ijo ban na Devit gaigai singilatoqnit a singila ti sqas.

22 Aqa jeu tamo nanqi na a qoto itosib a bunyqa keresaiinjrqa. Tamo uge nanqi na dego a ugetqa keresai.

23 E segi na aqa jeu tamo nanqi ugeugeinjrqi. Od, e na tamo ungasari a qoreiyeqnu qaji nanqi ñumit morenqab.

24 Ijo qalaqalaiyo kumbra ti ijo anjam bole ti Devit aqaq di sqas. E ijo ñam na a singilatit a na aqa jeu tamo nanqi qoto itnjrsim bunjrqas.

25 E maritqa aqa sawa tulan kobaqujaosim Mediterenian Yuwalq dena aisim Yufretis Yaq di diñesqas.

26 A na e endegsi metbqas, ‘Ni ijo Abu. Ni ijo Qotei. Ni gaigai meniñ bul sosim e aqaryaibeqnum. Deqa e padalqasai.’ A na e degsi metbqas.

27 Ariya e na Devit singilatitqa a ijo angro matu sosim mandor kalil mandamq endi unub qaji nanqi bunjrqas.

28 E na gaigai a tulan qalaqalaiyoqnqai. Anjam e nami a ombla qosem qaji di e na singilatem unu deqa anjam di bati gaigai sqas.

29 E na aqa moma nanqi singilatnjritqa nangoq dena mandor kokba gaigai brantoqnqab. Lan a gaigai sqas dego kere.

30-32 “Ariya Devit aqa moma nanqi ijo dal anjam gotranjyqab di e na nanqi ñolawotnjrqai. Od, nanqi ijo anjam dauryqa uratosib ijo anjam qoreiyqab di e nango une deqa nanqi kambatnjrqai.

33 Ariya e Devit qalaqalaiyoqnсий sqai. Anjam e nami Devit minjem qaji di e uratqasai.

34 Anjam e nami a ombla qosem qaji di e dauryqai. Ijo anjam e nami minjem qaji di e olo bubulyqasai.

35 “E ijo segi kumbra bole tintin yeqnum deqa e na Devit gisanjyqa keresai. E Devit ombla anjam qosisim anjam di singilatem.

36-37 Anjam agiende. ‘O Devit, ino moma nanqi

koboqasai. Nanqi gaigai sqab. Bati olekoba ino moma nanqi mandor kokba sqab. Sen a bati olekoba sqas dego kere. Bai a lan goge di gaigai sqas dego kere. Tamo ungasari nanqi bai unoqnsib endegsi poinjreqnu, e anjam bole segi mareqnum deqa e gisanqa keresai. Nanqi degsi poinjreqnu.’ ”

Jeu tamo nanqi na mandor a qoto itosib bunyeb

³⁸⁻³⁹ Ariya Abu Qotei, ni kiyaga ino mandor a olo goreiyoqnsim a qa njirineqnum? Ni nami a gitem. A ino wau tamo. Ni a ombla anjam qosem. Ni kiyaga anjam di dauryqa uratosim ino mandor aqa gate tatal mandamq di waiyonam a jigatej?

⁴⁰ Ni aqa qure dadan ti aqa tal singila ti kalil paraparainjrem.

⁴¹ Deqa tamo ungasari kalil gile beeqnub qaji nanqi aqa ingi ingi bajineqnum. Tamo ungasari sawa jojomq di unub qaji nanqi a misilinyeqnub.

⁴² Ni na ino mandor aqa jeu tamo nanqi singilatnjrem deqa nanqi a qoto itoqnsib bunyeqnub. Ni degyem deqa jeu tamo nanqi areboleboleinjreqnu.

⁴³ Ni na ino mandor aqa qoto tamo nanqi uratnjrem deqa nanqi qoto singilaosaieqnub. Od, ni na nanqi uratnjrem deqa nanqi na jeu tamo nanqi bunjrqa yeqnab keresaiinjreqnu.

⁴⁴ Ni na ino mandor aqa singila kobotetem deqa a olo mandor sosai. Deqa a na olo iga taqatgo-saieqnu.

⁴⁵ Ni na a uratonam a urur qeliej deqa a tulan jemaikobaiyeqnu.

Tamo ungasari nanqi Qotei na aqaryainjrqaqqa deqa pailyeqnum

⁴⁶ O Tamo Koba Qotei, bati gembub ni uliesqam? Ni gaigai uliesqam e? Bati gembub ino minjin namyuwo bulosim tulan kanjanjoqnqas?

⁴⁷ O Tamo Koba, e qalie, e mandamq endi sokiñalayqai. Deqa ni e qa are qale. Ni kiyaga tamo ungasari nanqi gereinjrem? Nanqi moiyoqujatqajqa deqa kiyo ni na nanqi gereinjrem?

⁴⁸ Tamo yai a moiqa uratosim bati gaigai sqas? Tamo yai a singila ti unu deqa a moiyo qureq aigasai? Tamo dego bei sosai.

⁴⁹ O Tamo Koba, ni nami ino qalaqalaiyo kumbra qa are qalsim Devit ombla anjam qosisim anjam di singilatem. E qalie, ni anjam bei marqam di ni dauryqam. Ariya bini ni ino anjam di urateqnum e?

⁵⁰ O Tamo Koba, e ino wau tamo unum deqa ni e qa are qale. Sawa bei bei qaji nanqi na e misilinboqnsib anjam uge merbeqneb deqa e are gulbe ti unum.

⁵¹ O Tamo Koba Qotei, jeu tamo nanqi na ino mandor a misilinyeqneb. Sawa kalil a walweleqnu qaji dia nanqi na a anjam uge minjeqneb. Deqa ni na a aqaryaiyme.

⁵² Iga gaigai Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnom. Bole.

90

Moses a anjam saej

¹ O Tamo Koba, ni gago tal bul unum. Iga ni ombla unum deqa ni na iga taqatgeqnum. Nami ni na gago moma nanqi taqatnjroqnsim nango tal bul soqnem.

² Ni bati gaigai Qotei sqam. Mana kalil branto-saisonabqa ni Qotei soqnem. Ni na mandam ti ingi ingi kalil ti gereiyosaisoqnem bati deqa ni Qotei soqnem. Bunuqna ni Qotei sqam.

³ Ni na tamo kalil nanngi endegsi minjreqnum, “Ningi mandam tamo unub deqa ningi moreñosib olo mandam bulyqab.”

⁴ O Abu Qotei, ino ñamgalaq di wausau 1,000 a bati truquyala deqa a urur koboeqnu. Sen a oqsiq olo aiyoqujateqnu dego kere.

⁵⁻⁶ Tamo kalil nanngi ñeiobilqei bul unub deqa nanngi sokiñalayeqnub. Ni na nanngi urur kobotnjreqnum. Ya a dosim iga osi sumsim moiyoqujatgwas dego kere. Ñiñ a nobqolo oqsim bilaq a qangranqas dego kere.

⁷ Ni iga qa ñiriñoqnsim iga ugetgeqnum. Ni iga qa minjin oqetmeqnu deqa iga ulaugeteqnum.

⁸ Ni gago kumbra uge kalil uneqnum. Une kalil iga uli na yeqnum qaji di ni na olo boleq ateqnum.

⁹ Ni iga qa ñiriñoqnsim gago ñambile sqajqa bati truquteqnum. Od, gago so bati urur koboeqnu. Tamo a mondor titoqujatqas dego kere.

¹⁰ Iga mandamq endia wausau 70 segi unum. Iga qudei singilaosim wausau 80 unum. Sosimqa bati deqa iga waukobaoqnsim gulbe iteqnum. Wausau di urur koboeqnaqa iga dego koboeqnum.

¹¹ O Abu Qotei, tamo yai a ino ñirin aqa singila qa poiyya kere? Tamo dego bei sosai. Ino minjin a tulan kobaquja deqa iga ni qa ulaugeteqnum.

¹² Ariya Qotei, ni na iga dalgime. Yim iga areqalo bole ti sosim endegsi qalieqom, “Bole, iga

mandamq endi sokobaiyqa keresai deqa iga gago walwel geregere taqatqom.”

¹³ O Tamo Koba Qotei, bati gembub ni iga qa minjin oqwas? Iga ino wau tamo unum deqa ni iga qa olo dulame.

¹⁴ Ni nobqolo gaigai iga qalaqalaigoqne. Yimqa ino qalaqalaiyo kumbra dena iga tulan keretgimqa bati kalil iga mandamq endi sqom di iga areboleboleigwas.

¹⁵ Ni na bati gargekoba iga gulbe egoqnem. Ariya ni na olo bati gargekoba gago are boletetgoqnime. Iga wausau gargekoba sougetesoqnem. Ariya ni na olo wausau gargekoba gago are boletetgoqnime.

¹⁶ Iga ino wau tamo unum deqa ni na ino manwa kalil iga osorgime. Od, ni na ino singila kobaquja bantosim gago angro nanji osornjime.

¹⁷ O gago Tamo Koba Qotei, ni iga qa are boleimim gago wau kalil singilatime. Od, ni gago wau kalil singilatime.

91

Qotei a gago taqato tamo unu

¹ Qotei Goge Koba a singila koba ti unu. A gago tal bul unu. Iga a ombla unum deqa a na iga waburtgosim taqatgwas.

² E Tamo Koba Qotei a endegsi minjqai, “Ni dadan bul unum deqa e ino areq di uliesonamqa ni na e geregereibeqnum. Ni ijo Qotei unum. E ni qa ijo areqalo singilateqnum.”

³ Od, Qotei na ni geregere taqatmqas. Deqa ingi uge bei a kakan bulosim ni ojqa keresaiiyqas. Ma uge a dego ni ugetmqas keresaiiyqas.

⁴ Tuwe du du nangi nango ai aqa bariq di ulieqnub dego kere Qotei na ni taqatmqas. A dumu ti dadan ti bulosim ni geregere taqatmqas. A ni uratmqasai.

⁵ Qolo ni ingi uge bei qa ulaqasai. Qanam gulbe bei urur brantqas di ni ulaqasai. Jeu tamo nango qaja na ni lumqasai.

⁶ Ma uge a qolo jige brantqas di ni ulaqasai. Ingi uge bei a qanam jige brantosim ni padaltmqas laqnim ni ingi uge di britqam. Deqa ni ulaqasai.

⁷ Tamo 1,000 nangi ino areq di morenqab di unqum. Tamo 10,000 nangi ino ban woq di morenqab di dego unqum. Ingi uge bei a ino jojomq di brantqasai.

⁸ Ariya tamo uge nangi gulbe itqab. Qotei na nangi n̄olawotn̄rsim nango une qa nangi kambat-n̄rqas. Yim ni unqam.

⁹⁻¹⁰ Ni Qotei Goge Koba aqa areq di uliesosim mareqnum, “A ijo tal bul unu. A ijo taqato tamo.” Ni degsi mareqnum deqa ingi uge bei a inoq di brantqa keresai. Ma kobaquja bei dego ino tal jojomq di brantqa keresai.

¹¹ Qotei na aqa lan angro nangi wau enjrimqa ni gam na walweloqnim nangi na ni taqatmqab.

¹² Nangi nango ban na ni soqtmqab deqa ino singa menin na qalqasai.

¹³ Ni laion ti amal uge ti nango singila tentoqnim nangi na ni ugetmqas keresaiin̄rqas.

¹⁴ Qotei a endegsi mareqnu, “E na tamo unqasari

e tulan qalaqalaibeqnub qaji nanqi elenqai. Nanqi ijo ñam qa qalieeqnub deqa e na nanqi geregere taqatnjrqai.

¹⁵ Nanqi e pailboqnibqa e nango pailyo quoqn-qai. Gulbe bei nanqoq di brantognim e nanqi koba na sosiy nanqi aqaryainjrsiy ñam kobaquja enjrqai.

¹⁶ E maritqa nanqi mandamq di bati olekoba sqab. E nanqi padalo sawaq na elenjitqa nanqi e ombla sqab.” Qotei a degsi mareqnu.

92

Tamo a Qotei aqa ñam soqteqnu

¹ O Tamo Koba, ni Qotei Goge Koba unum. Deqa e ni qa louoqnsiy ni binimoqnsiy ino ñam soqtoqn-qai. E kumbra di yoqnqai di bolequja.

²⁻³ Ni na iga tulan qalaqalaigeqnum. Nobqolo gaigai e ino kumbra deqa saoqnqai. Ni ino segi anjam bole dauryeqnum. Qolo gaigai e ino kumbra deqa saoqnsiy gombin na louoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

⁴ Ni ijo are tigeltetbeqnum deqa e ino wau qa ti ino manwa kalil qa ti areboleboleibeqnaqa loueqnum.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni manwa kokba babteqnum. Ino areqalo kalil tulan kokba unub deqa e ino areqalo di aqa utru qalieqa keresai.

⁶ Tamo ungasari powo saiyoji unub qaji nanqi ti nanari tamo nanqi ti ni qa yala poinjrosaeqnu.

⁷ Bole, tamo ungasari kumbra uge yeqnub qaji nanqi ñoro koba oqnsib geregere unub. Ñin a bole

oqeqnu dego kere. Ariya bunuqna ni na nanği torei padaltnjrqam.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ino ñam bati gaigai goge oqoqnqas.

⁹ O Tamo Koba Qotei, e qalie, tamo unğasari ni jeutmecnub qaji nanği padalqab. Ni na tamo unğasari kumbra uge yeqnub qaji nanği winjrimqa nanği segisegiosib jaraiqab.

¹⁰ O Abu Qotei, ni na e singila ebeqnum. Makau a singila ti unu dego kere. Ni na e tulan bolet-beqnum. Gorenj boledamu a tamo aqa gateq di bilenqnu dego kere.

¹¹ Ijo jeu tamo nanği qoto na moreñeqnabqa e nango gulbe di uneqnum. Tamo uge nanği padaleqnabqa e nango lelen queqnum.

¹² Tamo unğasari bole tintin nanği ñam gei bul. Nanği ñam sida Lebanon sawaq di unu qaji a bulosib so bole ti unub.

¹³ Od, nanği gago Tamo Koba Qotei aqa atra tal miligiq di geregere awejunub. Ñam a singila ti unu dego kere.

¹⁴ Nanği bunuqna qeliqab di unğum. Nanği singila ti sqab. Ñam a gesgi sosisq gei bole atelenosisq singila ti unu dego kere.

¹⁵ Deqa nanği endegsib saoqnqab, “Tamo Koba Qotei a tulan bole tintin unu. A menin bul sosisqa iga aqaryaigeqnu. Aqaq di une bei saiqoji. Sai bole sai.”

93

Qotei a Mandor unu

¹ Tamo Koba Qotei a Mandor sosisqa iga taqatgeqnu. A ñam koba ti unu. A singila koba ti unu. Aqa

singila dena a gara bul kabuejunu. A na mandam endi torei singilatej unu. Deqa mandam a lounqa keresai.

² O Tamo Koba, ingi ingi kalil brantosaisonabqa ni nami soqnem. Ni gaigai ino awo jaram kobaq di awesqam. Od, ni gaigai Mandor sqam.

³⁻⁴ O Tamo Koba, ni Qotei Goge Koba. Ni singila koba ti unum. Ino singila dena yuwal aqa singila tulan bunyeqnu. Iga qalie, jagwa a tigeloqnsiqa yuwal korkortoqnsiqa alile qaloqnsiq anjam ate-qnu. Ariya yuwal aqa singila ti ino singila ti ombla kerekere sai.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ino dal anjam a tulan bole gisan sai. A bati gaigai sqas. Ino atra tal a dego bati gaigai sqas. A bole tintin getento koba.

94

Qotei na tamo uge nanqi padaltnjrsim olo tamo bole nanqi aqaryainjqas

¹ O Tamo Koba Qotei, ni ino njirin kobaquja boleq atsimqa tamo uge nanjo une qa nanqi njolawotnjre.

² Ni mandamq endia une pegiyo wau yeqnum deqa ni bosim tamo diqeqnub qaji nanjo kumbra uge qa nanqi kambatnjre.

³ O Tamo Koba Qotei, bati gembub tamo uge nanqi nanjo kumbra uge qa areboleboleinjroqn-qas?

⁴ Bati gembub kumbra uge yo qaji tamo nanqi diqoqnsib anjam uge uge maroqnsib nanjo segi ñam soqtoqnqab?

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni unime. Tamo uge nanqi na ino segi tamo unqasari nanqi ugeugeinjroqnsib gulbe enjreqnub.

⁶ Nanği na uña qobul nanği ti anğro mandum nanği ti yaun tamo nanği ti ñumeqñub.

⁷ Nanği endegsib mareqñub, “Tamo Koba Qotei a na iga nugosaieqñu. Kumbra iga yeqñum qaji endi Israel nanğo Qotei a qaliesai.” Nanği degsib mareqñub.

⁸ O tamo unğasari powo saiqoji unub qaji, niñgi nanariaib. Bati gembu niñgi geregere poiñgwas?

⁹ Qotei a nunğo kumbra kalil qa bole qalie. A nunğo dabkala gereiyej deqa a segi anjam quqwa keresai e? A nunğo ñamdamu gereiyej deqa a segi ñam atqa keresai e?

¹⁰ A na sawa bei bei qaji nanği tingitñjreqñu deqa a segi na nanği ñolawotñjrqa keresai e? A na tamo unğasari nanği powo enjreqñu deqa a segi powo saiqoji unu e?

¹¹ Sai. Tamo Koba Qotei a tamo unğasari nanğo areqalo kalil qalie bole. A qalie, wau kalil nanği yqajqa are qaleqñub qaji di me mondor bul urur koboqab.

¹² O Tamo Koba Qotei, ni na ino dal anjam tamo bei osoryosim aqa walwel tingitetqam di a areboleboleiyqas.

¹³ Deqa gulbe bati brantimqa ni na a aqarato yim a bole sqas. Ariya kumbra uge yo qaji tamo nanği moisib subq aiqab.

¹⁴ Tamo Koba Qotei a na aqa segi tamo unğasari nanği uratñjrqa keresai. A na nanği qoreinjrqa keresai dego.

¹⁵ A anjam tintin na jeu tamo nanğo une qa nanği peginjrqa. Yimqa tamo unğasari areqalo bole ti unub qaji nanği aqa kumbra di unsib endegsib

marqab, “Qotei aqa kumbra di bole.”

¹⁶ Tamo yai na e beterbosim tamo uge nango une qa nanği kambatnjrqas? Tamo yai na e taqbosim kumbra uge yo qaji tamo nanği gotranjnjrqas? Tamo dego bei sosai.

¹⁷ Tamo Koba Qotei a segi na e aqaryaibeqnu. A na e aqaryaibosai qamu e moiyoqujatosim subq aiyem qamu.

¹⁸ E endegsi are qalem, “E uneq di ulonqai kiyo?” O Tamo Koba Qotei, ni na e tulan qalaqalaiboqn-sim ijo ban ojeqnum deqa e uneq di ulonqasai.

¹⁹ E are gulbeibeqnu bati deqa ni na ijo are latetbeqnamqa e olo areboleboleibeqnu.

²⁰ O Abu Qotei, e qalie, ni na mandor uge nanği beternjrosaieqnum. Mandor nanği di nango segi dal anjam atoqnsib dal anjam dena tamo unğasari nanği ugeugeinjqnub.

²¹ Od, nanği korooqnsib tamo unğasari bole tintin nanği ugeugeinjqajqa deqa anjam qose-qnub. Nanği na tamo unğasari kumbra uge dauryosaieqnub qaji nango jejamuq di une lanja gametnjroqnsib ñumeqnub.

²² Ijo Qotei a menin bul unu deqa e aqa areq di ulieqnum. Tamo Koba Qotei a tal singila koba bul sosiq e taqatbeqnu.

²³ Ariya a na mandor uge nango une qa nanği kambatnjrqas. A nango kumbra uge qa nanği padaltnjrqas. Od, gago Tamo Koba Qotei a na nanği padaltougetnjrqas.

¹ O Israel tamo ungasari, ningi bosib koroesoqñibqa iga Tamo Koba Qotei qa louoqnqom. Qotei a menin bul sosiqa iga padalo sawaq na elenje deqa iga lelen na ti arebolebole na ti louoqnqom.

² Od, iga Qotei aqa areq gilsim a binjiyoqnsim lelen na ti arebolebole na ti louoqnsim aqa ñam soqtoqnqom.

³ Tamo Koba Qotei a singila ti unu. A Mandor Koba. Gisan qotei kalil nangi aqa sorgomq di unub.

⁴⁻⁵ A na yuwal ti mana ti mandam ti ingi ingi kalil mandam sorgomq di unub qaji ti gereinjrej. Deqa a na nangi geregere taqatnjreqnu. Nangi aqa segi ingi ingi.

⁶ Ningi bosib koroesoqñibqa iga Qotei aqa ñam soqtoqnqom. Tamo Koba Qotei a na iga gereigej deqa iga aqa ulatamuq di singa pulutqom.

⁷ A segi gago Qotei unu. Iga aqa segi tamo ungasari unum. Iga kaja bul unum deqa a na iga taqatgoqnsiqa ingi anaigeqnu. O Israel tamo ungasari, bini bati endeqa ningi Qotei aqa medabu quoqniy.

⁸⁻⁹ A marej, “Ningi nungo are miligi getentaib. Ningi nungo moma utru nangi bul saib. Nungo moma utru nangi nami wadau sawaq di sosi-bqa Meriba sawa ti Masa sawa ti dia ijo manwa kalil unoqneb. Ariya nangi deqa poinjrosaiognej. Nangi ijo singila laña tenemtoqneb.

¹⁰ Deqa e nangi qa are ugeiboqnej dena gilsiq gilsiq wausau 40 koboej. E marem, ‘Nangi nango are miligiq di e daurbosaieqnub. Nangi gaigai ijo gam bole urateqnub.’ E degsi marem.

¹¹ Deqa e nanği qa minjın oqnaqa singila na marem, ‘Nanği ijo aqarato sawa miligiq gilqasai.’ ”

96

Qotei na aqa segi tamo unğasari nanği kumbra bole enjreqnu

¹ Ningi lou bunuj na Tamo Koba Qotei a qa louoqniy.

O tamo unğasari kalil mandamq endi unub qaji, ningi Tamo Koba a qa louoqniy.

² Od, ningi Tamo Koba Qotei a qa louoqnsib aqa ñam soqtoqnsib a na tamo unğasari nanği elenreqnu deqa bati gaigai saoqniy.

³ Ningi Qotei aqa rian koba qa ti aqa manwa kalil qa ti sawa bei bei qaji nanği sainjroqniy.

⁴ Tamo Koba Qotei a segi qujai kobaquja. Deqa iga aqa ñam tulan soqtqom. Tamo Koba a na gisan qotei kalil nanği tulan bunjreqnu. Deqa iga gisan qotei nanği qa ulaqasai. Iga Tamo Koba a segi qa ulaqom.

⁵ Sawa bei bei qaji nanço qotei di gisan. Nanği kalil bole sai. Ariya Tamo Koba Qotei a lan gereiyej.

⁶ A ñam koba ti unu. A Mandor Koba unu. A aqa atra tal miligiq di unu. Aqa singila ti aqa rian ti tal dia unu.

⁷ O tamo unğasari kalil, ningi endegsib maroqniy, “Tamo Koba Qotei a rian ti singila ti unu.

⁸ A segi qujai goge koba. Deqa iga aqa ñam tulan soqtqom.” Ningi degsib maroqnsib Qotei atraiyo inği inği oqnsib aqa atra tal miligiq giloqniy.

⁹ Tamo Koba Qotei aqa kumbra tulan bole getento. Aqa kumbra di wala boledamu bul. Ningi deqa are qaloqnsib Qotei qa louoqniy. O tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji, ningi Qotei qa ulaugetoqnsib ginda gindaŋoqniy.

¹⁰ Ningi sawa bei bei qaji nanŋi endegsib minjroqniy, “Tamo Koba Qotei a Mandor. A na mandam torei singilatej unu. Deqa mandam a loumqa kere-sai. Mondon Tamo Koba a anjam tintin na tamo ungasari kalil nanŋi peginjrqas.”

¹¹ O mandam ti lan ti, ningi areboleboleinŋeme. O yuwal, ni areboleboleimimqa anjam atogne. O inŋi inŋi kalil yuwal miligiq di unub qaji, ningi dego areboleboleinŋeme.

¹²⁻¹³ O inŋi wau kalil ti inŋi inŋi kalil wau miligiq di unub qaji ti, ningi areboleboleinŋeme. Mondon Tamo Koba Qotei a bosim sawa bei bei qaji nanŋi peginjrqas. A na aqa segi anjam bole dau-ryosim nanŋi peginjrqas. Od, a kumbra tintin na tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanŋi peginjrqas. Bati deqa ŋam kalil nañuq di unub qaji nanŋi Qotei qa louoqnsib areboleboleinŋjqas.

97

Qotei a Mandor unu

¹ O mandam, ni areboleboleimeme. O nui kalil, ningi dego areboleboleinŋeme. Ningi degyiy. Di kiyaga? Tamo Koba Qotei a Mandor unu deqa.

² Ambru ti lanbi tulu ti nanŋi na Qotei kalilyoqnsib unub. Qotei a aqa awo jaram kobaq di awesosika kumbra tintin na tamo ungasari nanŋi taqatnjreqnu.

³ Mandamq endia jeu tamo nanqi na Qotei aguteqnab n̄amyuwo a Qotei qa namooqnsiqa nanqi koitnjreqnu.

⁴ Qotei a minjal qarinyeqnaqa minjal dena mandam suwanteqnaqa mandam a man̄wa di unoqn-siqa ginda gindaneqnu.

⁵ Qotei a sawa sawa kalil nan̄go Tamo Koba unu. A mandamq aiyeqnaqa mana kalil nan̄gi ulaugetoqnsib ya bulyeqnub.

⁶ Iga lan̄ kogyeqnum bati deqa iga Qotei aqa kumbra bole tintin̄j uneqnum. Od, tamo un̄gasari kalil nan̄gi aqa rian̄ ti aqa ñam koba ti uneqnub.

⁷ Tamo un̄gasari gisan̄ qotei nan̄go sulum bin̄iyeqnub qaji nan̄gi tulan̄ jemain̄jreqnu. O gisan̄ qotei, nin̄gi Tamo Koba Qotei a segi bin̄iyoqniy!

⁸ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo uge nan̄go une qa nan̄gi peginjreqnum. Ni degyeqnum deqa Saion qure ti Juda nan̄go qure kiñilala ti nan̄gi areboleboleinjreqnu. Od, nan̄gi ino pegiyo wau unoqnsib are bole na unub.

⁹ O Tamo Koba, ni Qotei Goge Koba. Ni sawa sawa kalil nan̄go Mandor unum. Ni ñam koba ti sosim gisan̄ qotei kalil nan̄gi bun̄njreqnum.

¹⁰ O tamo un̄gasari Qotei qalaqalaiyeqnub qaji, nin̄gi kumbra uge kalil urat̄iy. Nin̄gi qalie, Tamo Koba Qotei a na aqa segi tamo un̄gasari bole nan̄gi geregere taqatnjroqnsiqa tamo uge nan̄go ban̄q na nan̄gi eleneqnu. Deqa nan̄gi n̄ambile unub.

¹¹ Qotei na tamo un̄gasari areqalo bole ti unub qaji nan̄go are boletetnjreqnu. A na nan̄gi suwant-njreqnu deqa nan̄gi sawa ambruq di sosai.

¹² O tamo un̄gasari bole tintin̄j, nin̄gi Tamo Koba

Qotei a qa areboleboleingim aqa ñam binjiyoqniy.
Aqa ñam di tulan getento koba.

98

Qotei a tamo ungasari kalil nanngo Mandor Koba unu

¹ Tamo Koba Qotei a manwa bole bole babteqnu deqa ningi lou bunuj na a qa louoqniy. Aqa singila kobaquja na ti aqa segi kumbra bole na ti a qoto bunyeqnu.

² Tamo Koba Qotei a jeu tamo nanngo banq na Israel nanngi elenqnu. A na aqa wau di ubtoqnsiqa sawa bei bei qaji nanngi osornjreqnu. A na aqa kumbra tintin dego nanngi osornjreqnu.

³ A aqa qalaqalaiyo kumbra ti aqa anjam bole ti deqa are qaloqnsiqa Israel nanngi qa duleqnu. Deqa a nanngi uratnjrosaieqnu. Gago Qotei a qoto bunyoqnsiqa jeu tamo nanngo banq na iga elenqnu. Aqa kumbra di sawa bei bei qaji kalil nanngi uneqnub.

⁴ O tamo ungasari mandamq endi unub qaji, ningi lelen na ti arebolebole na ti lou tigeltoqnsib Tamo Koba aqa ñam soqtoqniy.

⁵ Od, ningi gombin na lou bolequja yoqnsib Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy.

⁶ Qotei a Mandor unu. A Tamo Koba Qotei. Deqa ningi gul anjamqnsib yumba qamoqnsib lelenqnsib Qotei qa areboleboleingeme.

⁷ O yuwal ti qe kalil inoq di unub qaji ti mandam ti tamo ungasari kalil inoq di unub qaji ti, ningi Qotei qa louoqniy.

⁸ O ya kokba, ningi banq qaloqniy. O mana, ningi areboleboleingim Qotei aqa ñamgalaq di louoqniy.

⁹ Tamo Koba Qotei a bosim sawa bei bei qaji nanği peginjrqas. Od, a kumbra tıntıñ na tamo unğasari kalil mandamq endi unub qaji nanği peginjrqas. A anjam bole dauryosim nanği peginjrqas.

99

Qotei a Mandor Koba unu

¹ Tamo Koba Qotei a Mandor unu. A aqa awo jaram kobaq di awesonaqa lan anğro nanği na awo jaram di ambletejunub. O tamo unğasari sawa sawa kalilq di unub qaji, niñgi Qotei qa ulaugetosib ginda gindaniy. Mandam a dego reñgineme.

² Saion qureq dia Tamo Koba Qotei a ñam koba ti sosiqa tamo unğasari sawa sawa kalilq di unub qaji nanği taqatnjreqnu.

³ Qotei a tulan getento koba unu. Deqa Qotei, ni marimqa tamo unğasari nanği ino ñam koba binjyosib ino ñam soqtosib ni qa ulaebe.

⁴ O Mandor singila ti unum qaji, ni kumbra bole qa tulan arearetmegnu. Iga Israel tamo unğasari unum. Ni kumbra tıntıñ na iga taqatgoqnsim kumbra bole na iga pegigeqnum.

⁵ Gago Tamo Koba Qotei a tulan getento koba unu. Deqa tamo unğasari, niñgi Qotei aqa ñam soqtosib aqa sinğa atqajqa sawaq dia louoqniy.

⁶ Moses Aron wo nanği aiyel Tamo Koba Qotei aqa atra tamo soqneb. Samuel a dego Israel tamo unğasari nanği koba na Qotei aqa ñam metoqneb. Yeqnabqa Qotei a nanço pailyo quoqnej.

⁷ Qotei a lanbi miligiq di sosisqa aqa dal anjam Moses Aron wo nanqi aiyel enjrnaqa nanqi dal anjam di dauryoqneb.

⁸ O gago Tamo Koba Qotei, bati deqa ni ino segi tamo ungasari nanjo kumbra uge qa nanqi kam-batnjroqnem. Ariya ni olo nanjo pailyo quoqnsim nanjo une kobotetnjroqnem.

⁹ Gago Tamo Koba Qotei a tulan getento koba unu. Deqa iga aqa ñam soqtosim Saion mana goge dia louoqnqom. Mana di aqa segi mana.

100

Qotei aqa ñam soqtqajqa lou

¹ O tamo ungasari sawa sawa kalilq di unub qaji, ningi Tamo Koba Qotei qa areboleboleingim lelenoqniy.

² Od, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtosib arebolebole na ti lou na ti aqa areq giloqniy.

³ Tamo Koba a segi qujai Qotei bole. Ningi deqa qalieoiy. A na iga gereigej. Iga aqa segi tamo ungasari unum. Iga aqa kaja bul unum.

⁴ Ningi Qotei aqa atra tal miligiq gilsib a binjyosib aqa ñam soqtiy. Od, ningi a binjyosib aqa ñam soqtiy.

⁵ Tamo Koba Qotei a kumbra bole yeqnu. A na bati gaigai iga qalaqalaigoqnqas. A aqa segi anjam bole dauryeqnu. A aqa anjam di urato-saieqnu. Tamo ungasari bunuqna brantqab qaji nanqi aqa kumbra di gaigai unoqnqab.

101

Mandor Devit a anjam mareqnu

1-3 O Tamo Koba Qotei, ni na gaigai iga qalaqalaigeqnum. Ni kumbra bole tintin na tamo ungasari nangi peginjreqnum. E ino kumbra deqa are qaloqnsiy ni qa louoqnsiy kumbra bole segi dauryoqnqai. E areqalo bole tintin na ijo tal ti ijo angro nangi ti taqatnjrqai. E kumbra uge qa arearetbqasai. Sai bole sai. E tamo ungasari Qotei qoreiyeqnub qaji nangi koba na sqasai. E nanngo kumbra tulan urateqnum. O Tamo Koba, bati gembu ni bosim e aqaryaibqam?

⁴ Tamo qudei nanngo are miligi tulan uge. E na tamo nangi di winjritqa nangi isaq gilqab. E kumbra uge kalil torei uratqai.

⁵ Tamo bei na tamo bei lumu na misilinyimqa e aqa medabu getentetqai. E na tamo ungasari diqeqnub qaji nangi saidnjrqai.

⁶ Gago mandamq endia e na tamo ungasari Qotei dauryeqnub qaji nangi qalaqalainjqai. Deqa nangi e koba na ijo talq di sqa kere. Tamo ungasari kumbra bole yeqnub qaji nangi na e wauetbqa kere.

⁷ Tamo ungasari gisan kumbra yeqnub qaji nangi ijo talq di sqa keresai. Tamo ungasari gisan anjam mareqnub qaji nangi e koba na sqa keresai. Sai bole sai.

⁸ Gago mandamq endia e na bati gaigai tamo uge nangi ugeugeinjroqnqai. Od, e na tamo ungasari kalil kumbra uge yeqnub qaji nangi winjroqnqai. Deqa nangi olo Tamo Koba Qotei aqa qure koba Jerusalem dia sqa keresai.

¹ O Tamo Koba Qotei, ni ijo pailyo endi qusim e aqaryaibe. Ni ijo akam quetbe.

² E gulbe ti soqnitqa ni na ino ulatamu e osorbe. Ni ino ulatamu e qa ulitaim. Ni ijo pailyo que. E ni metmitqa ni ijo akam urur qusim e aqaryaibe.

³ Ijo nambile nam qurem bul sokiñalayosiq urur koboeqnu. Ijo tanu kalil namyuwo bulosiq tulan kanjanqnu.

⁴ Qotei na ijo are tulan ugetetbeqnu. Ñiñ qangranamqa tamo bei a singa na sosqas dego kere. Deqa e ingi uyqajqa asgibeqnu.

⁵ E akamkobaeqnum. Ijo jejamu diqosaieqnu. Ijo tanu kalil boleq deqnu.

⁶ E tulan sougetejunum. Baira a sawa qangranjoq di laqnu dego kere. Qebari a wadau sawaq di laña unu dego kere.

⁷ E bijalq di ñeiesosimqa qambuntqa keresai-beqnu. Qebari a tal gogeq di laña unu dego kere.

⁸ Qolo ti qanam ti jeu tamo nanqi na e mis-ilinboqnsib ijo ñam ugetoqnsib e tamo uge qa mer-beqnu.

⁹⁻¹⁰ O Abu Qotei, ni e qa tulan ñirinqnum deqa e nam sum uyobuleqnum. Ni na e qalam jiri bul taqal waibem deqa ijo nam ya aiyeqnaqa e nam ya di uyobuleqnum.

¹¹ Ijo nambile sokiñalayosiq urur koboeqnu. Sen qunun a qanam sosiqa olo bilaqteqnaqa a koboeqnu dego kere. Ñiñ a qangranqnu dego kere.

¹² O Tamo Koba Qotei, ni gaigai Mandor sqam. Tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nanqi ni qa bole qalieqab.

13-14 Ino wau tamo nan̄gi na Saion qure tulan qalaqalaiyeqnu. Nan̄gi qure di aqa gulbe unoqn-sib are ugeinjreḡnu. O Abu Qotei, ni Saion qure qa dulqajqa bati brantqo. Dulqajqa bati agi bini. Deqa e qalieonum, ni bosim Saion qure qa are boleimim aqaryaiyqam.

15-16 Tamo Koba Qotei a na Saion qure olo gereiyqas. Bati deqa a na aqa singila ti aqa rian ti boleq atim mandor kalil mandamq endi unub qaji nan̄gi unsib ulaqab. Od, sawa bei bei qaji kalil nan̄gi Qotei aqa ñam qa ulaqab.

17 Yimqa Qotei na tamo un̄gasari sougetejunub qaji nango pailyo quqwas. A nango pailyo quqwa-jqa asgiyqasai.

18 Tamo Koba Qotei aqa kumbra di iga buk miligiq di nen̄gren̄yimqa tamo un̄gasari bunuqna ñambabqab qaji nan̄gi sisiyosib aqa ñam soqtqab.

19 Iga buk miligiq di anjam endegsi nen̄gren̄yqom, “Tamo Koba Qotei a lan̄ qureq dia aqa atra tal miligiq di sosiqa tiroqnsiqa mandam uneqnu.

20 A endegsi uneqnu. Tamo nan̄gi tonto talq di sonabqa anjam pegiyo tamo nan̄gi na nango jejamuq di une lan̄a qametn̄jroqnsib min̄jreḡnub, ‘N̄ngi moiḡab.’ Qotei a degsi uneqnu deqa a are qaleqnu, ‘E tonto tamo nango akam qusiyqa nan̄gi tonto talq dena oqeq atelen̄qai.’” Iga anjam degsi nen̄gren̄yqom.

21 Yimqa Jerusalem qureq dia tamo un̄gasari nan̄gi Tamo Koba Qotei aqa ñam qa saoqnsib a bin̄jiyoqnqab.

22 Bati deqa sawa bei bei qaji nan̄gi ti nango mandor nan̄gi ti bosib Jerusalem qureq dia Tamo

Koba Qotei a qa louqajqa korooqnqab.

²³ E angro wala sonamqa Tamo Koba a na ijo singila kobotej. A na ijo nambile sqajqa bati truqutej.

²⁴ O ijo Qotei, ni bati gaigai sqam. E qeliosaiso-qnitqa ni na e taqatbe. Ni ijo nambile yaibaim.

²⁵ Ni nami mandam atem unu. Ni lan dego ino segi ban na gereiyem.

²⁶ Lan ti mandam ti koboqab. Ariya ni bati gaigai sqam. Lan ti mandam ti gara jugo bulosib sariosib ugeqab. Ni na lan ti mandam ti gara bul piqtosim taqal waiyqam.

²⁷ Ariya ni segi bulyqasai. Ni bati gaigai degsi sqam. Ino sqajqa bati koboqasai.

²⁸ O Abu Qotei, iga ino wau tamu unum. Iga qalie, ni na gago angro nanqi taqatnjrimqa nanqi bole sqab. Ni na nanqo moma bunuqna brantqab qaji nanqi aqaryainjrimqa nanqi ni ombla bati gaigai sqab.

103

Qotei na iga tulan qalaqalaigeqnu

¹ Tamo Koba Qotei aqa ñam tulan bolequja getento unu. Deqa e ijo qunun ti ijo jejamu ti ijo areqalo ti kalil dena Qotei aqa ñam soqteqnum.

²⁻³ Od, e ijo qunun na Tamo Koba Qotei aqa ñam soqteqnum. A na ijo une kalil kobotetboqnsiqa ijo ma kalil boletetbeqnu. E ingi bole bole a na ebeqnu qaji deqa are walbosaieqnu.

⁴ A na e aqaryaibeqnu deqa e moiyo qureq aiyosai. A na gaigai e qalaqalaiboqnsiqa e qa tulan duleqnu.

⁵ Od, a na ingi bole bole e eboqnsiq a e tulan keretbeqnu. Deqa e angro wala bulosim singila ti unum. E baira kobaquja bulosim singila ti unum.

⁶ Tamo Koba Qotei a kumbra tintin yeqnu. Jeu tamo nangi na Qotei aqa tamo ungasari nangi ugeugeinjreqnab a na kamba tamo ungasari nangi di aqaryainjreqnu. Deqa nangi bole unub.

⁷⁻⁸ Tamo Koba Qotei na Moses a ti Israel nangi ti aqa kumbra bole nangi osornjrnsiq aqa manwa kokba nanqoq di babtej. Aqa kumbra bole agiende. A iga qa tulan duloqnsiq gaigai iga qa are boleiyeqnu. A urur minjin oqetosaieqnu. A na iga tulan qalaqalaieqnu.

⁹ A iga qa gaigai njirinjoqnqasai. Aqa minjin sokobaiyqasai.

¹⁰ Bole, iga gago une aqa awai uge oqa kere. Ariya Qotei na awai uge di iga egosaieqnu. A gago kumbra uge qa iga kambatgwa kere. Ariya a degyosaieqnu.

¹¹ Qotei na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nangi tulan qalaqalainjreqnu. Aqa kumbra di tulan goge koba. Lan a mandam bunyosiq tulan goge oqeqnu dego kere.

¹² Qotei na gago une taqal waiyonaqa tulan isaq gilej. Sen oqo sawa ti sen aiyo sawaq di unu dego kere.

¹³ Tamo Koba Qotei a tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nangi qa duleqnu. Abu nangi nanqo angro nangi qa duleqnub dego kere.

¹⁴ Qotei a qalie, a mandam na iga gereigej.

¹⁵ Iga nin bul unum deqa iga bati olekoba sqasai. Iga balamtamo aqa so bulosim sokiñalayosim urur morenqom.

¹⁶ Jagwa na balamtamo aqa so piletimqa a torei koboqas deqa tamo nanqi a olo unqasai. Dego kere iga urur morenqom.

¹⁷ Ariya Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nanqi gaigai qalaqalainjroqnqas. A na nanqo moma bunuqna brantqab qaji nanqi aqa kumbra tinjin osornjroqnqas.

¹⁸ Nanqi aqa dal anjam a nami nanqi ti qoseb qaji di dauryqab di a na nanqi degsim boletnjroqnqas.

¹⁹ Tamo Koba Qotei a lan qureq di Mandor sosisqa ingi ingi kalil taqateqnu.

²⁰⁻²¹ O lan angro singila ti unub qaji, ninqi Tamo Koba Qotei aqa kakro quoqnsib aqa anjam dauryeqnub deqa ninqi aqa ñam soqtoqniy. Ninqi Tamo Koba aqa areqalo dauryoqnsib aqa wau tamo unub deqa ninqi aqa ñam soqtoqniy.

²² O ingi ingi kalil Tamo Koba Qotei na gereingej qaji, ninqi aqa ñam soqtoqniy. E segi dego ijo qunun na aqa ñam soqtoqnqai. Qotei a Mandor sosisqa sawa sawa kalil taqateqnu.

104

Qotei na ingi ingi kalil gereiyej

¹ E ijo qunun na Tamo Koba aqa ñam soqtqai. O ijo Tamo Koba Qotei, ni tulan goge koba. Ni Mandor Koba unum. Ni ñam koba ti unum.

² Ni ambruc di sosai. Ni suwan na kabuejunum. Tamo a gara na kabuesqas dego kere. Ni gogeq dia lan atem. Tamo a jagwa tal tigeltqas dego kere.

³ Ni ino segi tal ya banqaq di gereiyem. Ya banqa di lan gogeq di unu. Lanbi kalil nanqi ino karis bul

unub. Ni karis miligiq di awesonamqa jagwa na ni osi aiyeqnu.

⁴ Ni na jagwa qarinyeqnamqa a ino anjam osi gileqnu. Ni na minjal wau yeqnam a ino wau di ojeqnu.

⁵ Ni na mandam torei singilatem unu. Deqa mandam a loumqa keresai. Sai bole sai.

⁶ Ni marnamqa yuwal na mandam kabutej. Deqa mandam a yuwal gara bul jigsig soqnej. Yuwal na mana kalil kabutnjresoqnej.

⁷⁻⁸ Ariya bati bei ni na olo yuwal njirintosi kola bulosim lelenonamqa yuwal a ino kakro qusiqa mana kalil uratnjrsiq sawa ni nami giltem qaji deq aiyej. Deqa bini yuwal a mana utruq di sonaqa mana kalil boleq deqnu.

⁹ Ni na mandam beli atem deqa yuwal a beli di laqaiqa keresai. Yuwal a olo bunuqna mandam kabutqa keresai dego.

¹⁰ Ni mareqnamqa ya jumbumq na ya polyoqnsiq mana ambleq na ururoqnsiq aiyeqnu.

¹¹ Wagme juwan nanqi ti donki juwan nanqi ti yaq dena ya uyeqnu. Deqa nanqi ya qarnjro-saieqnu.

¹² Ya qalaq di nam unu deqa qebari nanqi na nango tal nam gogeq di gereiyeqnsib nam daniq di awoeqnsib anjameqnu.

¹³ O Abu Qotei, ni lan goge dia ino segi talq di sosimqa awa qarinyeqnamqa manaq aiyeqnu. Ingi ingi kalil ni gereinjrem qaji dena mandam a tulan magejunu.

¹⁴ Ni mareqnamqa ñin a oqeqnaqa makau nanqi uyeqnu. Ino singila na tamo nanqi ingi yageqnab

melieqnaqa nanŋi oqnsib uyeqnu.

¹⁵ Nanŋi wain sil dego yagelenoqnsib wain gereiyoqnsib uyeqnab areboleboleinjreqnu. Nanŋi ŋam oliv aqa namur dego oqnsib dena nango ulatamu yanseqnab ulatamu suwaneqnu. Nanŋi bem sum yagelenoqnsib bem gereiyoqnsib uyoqnsib dena nango are miligi singilateqnu.

¹⁶ Awa aiyeqnaqa ŋam kalil Lebanon sawaq di unub qaji nanŋi ya koba eqnu. ŋam di nango ñam sida. ŋam di Tamo Koba aqa segi ŋam. A segi na ŋam di yagelenej.

¹⁷ ŋam sida dia qebari nanŋi na nango tal gereiyeqnu. Qebari qudei nango kakro olekokba. Nanŋi ŋam beiq di nango tal gereiyeqnu. ŋam di nango ñam pain.

¹⁸ Mana kokbaq dia kaja juwan nanŋi walweleqnu. Mana goge dia ma gumaj nanŋi meninj miligiq di ulieqnu.

¹⁹ O Abu Qotei, ni laŋ goge dia bai gereiyem deqa wausau gaigai iga bai segi segi uneqnum. Sen a dego aqa bati dauryoqnsiqa gaigai aiyeqnu.

²⁰ Ni mareqnamqa sawa ambruoqnsiq qoloeqnaqa wagme nanŋi walweleqnu.

²¹ Laion nanŋi anjamoqnsib wagme qa ŋamooqnsib ñumoqnsib uyeqnu. Ni na inji di laion nanŋi anainjreqnum.

²²⁻²³ Sen oqeqnaqa laion nanŋi nango sub miligiq giloqnsib ñereñeqnab tamo ungasari nanŋi tigeloqnsib waueqnabqa sen olo aiyeqnu.

²⁴ O Tamo Koba Qotei, ni na inji inji gargekoba gereiyem deqa mandam a inji inji dena tulan

maqejunu. Ni ino segi powo na ingi ingi di gereiyem.

²⁵ Yuwal a tulan kobaquja. Yuwal miligiq di qe gargekoba unub. Iga qe di sisiyqa keresai. Qe kokba ti qe kiñilala ti yuwal miligiq di unub.

²⁶ Qobun nanqi yuwalq di gile beeqnub. Ni na qe tulan kokba gereinjrem deqa nanqi yuwal miligiq di alaneqnub.

²⁷ Wagme ti tamo ti kalil nanqi mamnjreqnaqa bati deqa nanqi ni qa tarineqnub. Di kiyaaq? Ni na nanqi ingi anainjrqaqqa deqa.

²⁸ Ni na nanqi ingi anainjreqnam nanqi uyeqnab menetnjreqnu. Ni na nanqi ñoro bole bole enjreqnam nanqi kere na unub.

²⁹⁻³⁰ Ni na nanqi me mondor enjreqnam nanqi ñambile sosib mandamq endia tulan gargekobaeeqnub. Ariya ni ino ulatamu nanqi qa ulitqam di nanqi ulaqab. Ni na nanqi me mondor yainjrqaq di nanqi moreñosib mandam olo bulyqab.

³¹ Tamo Koba Qotei aqa ñam ti aqa rian ti bati gaigai soqneme. A aqa wau kalil qa areboleboleiyeme.

³² Qotei na mandam koqyeqnaqa mandam a renjineqnu. A aqa ban manaq di ateqnaqa manaq dena ñam qurem oqeqnu.

³³ E ñambile sisiyqa bati deqa e Tamo Koba Qotei qa louoqnqai. E ijo Qotei qa louoqnaiy aqa ñam soqtoqnaiy dena gilsiy gilsiy e moiqa.

³⁴ E Tamo Koba Qotei qa tulan areboleboleibeqnu deqa a ijo lou kalil qa areareteme.

³⁵ O Tamo Koba Qotei, ni na tamo kalil une yeqnub qaji nanqi padaltnjre. Od, ni na tamo uge

nan̄gi kobotnjre.

E ijo qunun̄ na Tamo Koba aqa ñam soqtqai.
Nin̄gi Tamo Koba aqa ñam soqtoqn̄iy!

105

Qotei aqa tamo un̄gasari nan̄go lou

¹ Nin̄gi Tamo Koba Qotei aqa ñam metoqnsib a bin̄iyoqn̄iy. Nin̄gi aqa man̄wa kalil qa anjam saon̄ib sawa bei bei qaji nan̄gi quoqnebe.

² Nin̄gi Qotei qa louoqnsib aqa ñam soqtoqnsib kumbra bole bole a yeqnu qaji deqa mare mare laqn̄iy.

³ Nin̄gi Tamo Koba Qotei aqa ñam bin̄iyoqn̄iy. Aqa ñam di tulan̄ bolequja getento. O tamo un̄gasari Qotei aqa areq gileqnub qaji, nin̄gi tulan̄ arebolebolein̄geme.

⁴ Nin̄gi bati gaigai Tamo Koba Qotei aqa singila qa are qaloqnsib aqa areq giloqn̄iy.

⁵⁻⁶ Nin̄gi Abraham Jekop wo nan̄go moma unub. Nin̄gi Tamo Koba Qotei aqa wau tamo unub. A na nin̄gi gilt̄ngej. Deqa nin̄gi aqa man̄wa qa ti aqa wau kokba qa ti are wal̄ngaiq. A une pegiyo wau yoqnsiqa tamo un̄gasari nan̄gi endegsi min̄jreqnu, “Nin̄gi une ti unub.” O Israel, nin̄gi Qotei aqa une pegiyo wau deqa are qaloqn̄iy.

⁷ Tamo Koba a gago Qotei unu. A na tamo un̄gasari kalil mandamq endi unub qaji nan̄gi pegin̄jreqnu.

⁸ Aqa anjam a nami gago moma utru nan̄gi ti qoseb qaji di bati gaigai sqas. Qotei a aqa anjam deqa are walyqasai. Tamo un̄gasari tulan̄

gargekoba bunuqna brantqab qaji nanği aqa anjam di dauryoqnqab.

⁹ Anjam di Tamo Koba a na Abraham minjej. A na Aisak dego anjam di minjsiqa singilatej.

¹⁰ Qotei na anjam di Jekop dego minjsiqa singilatej. Deqa anjam di bati gaigai sqas. Jekop a Israel nango moma utru.

¹¹ Tamo Koba Qotei na Jekop endegsi minjej, “E na Kenan sawa ni emqai. Deqa sawa di ino moma kalil nango mandam sqas.” Qotei na Jekop degsi minjej.

¹² Nami Israel nanği quja quja soqneb. Nanği gargekoba sai. Nanği yaun tamo soqneb. Bole, nanği Kenan sawaq di soqneb. Ariya sawa di nango mandam tintin sai.

¹³ Nanği sawa bei beiq dia laqnsibqa tamo ungasari Qotei qaliesai qaji nango ambleq di walweloqneb.

¹⁴ Tamo Koba a na tamo ungasari nanği di said-njroqnej deqa nanği na Israel nanği ugetnjrosaioqneb. Sawa bei bei qaji nango mandor nanği na Israel nanği ugeugeinjrqa yeqnab Qotei na nanği njirinjnroqnej.

¹⁵ A na mandor nanği di endegsi minjroqnej, “E na Israel nanği ijo segi qa giltjnrem deqa ningi kumbra uge bei nanği enjraib. Ningi ijo medabu o qaji tamo nanği dego ugeugeinjraib.” Qotei na sawa bei bei qaji nango mandor nanği degsi minjroqnej.

¹⁶ Qotei na mam koba Kenan sawa nangoq qarinyonaqa Israel nango ingi saiekritej.

¹⁷ Bati deqa Qotei na Josep qarinyonaqa a Israel nanği qa namoosiq Isip sawaq sumej. Tamo qudei

nanği na Josep awaiyeb deqa a nanġo kanġal tamo soqnej.

¹⁸ Tamo nanği dena Josep osib tonto talq di waiyosib naman kobaquja na aqa singa gitante-tonab a jaqatin kobaiyej. Nanği sil kokba na aqa kakroq di tonteb.

¹⁹ Josep a degsi sonaqa aqa anjam qudei a nami ubtej qaji di aqa damu brantej. Anjam di Tamo Koba Qotei na babtonaqa Josep a poiyej. Gam dena Qotei na Isip nanġo mandor endegsi osoryej, “Josep aqa anjam bole.”

²⁰ Deqa mandor a na qaja tamo qudei nanği qarinnjrnaqa gilsib Josep tonto talq dena oqeq ateb. Mandor di a len bei bei qaji nanġo mandor. A na Josep odyonaqa a tonto tal uratej.

²¹ Mandor dena Josep minjej, “Ni gate koba sqam.” Deqa Josep a na mandor aqa tal ti aqa ingi ingi kalil ti taqatoqnej.

²² Mandor a Josep wau yonaqa a na mandor aqa tamo kokba kalil nanği taqatnjroqnej. A powo koba ti soqnej deqa a na mandor aqa qalie tamo kalil nanği dalnjroqnej.

²³ Bunuqna Jekop a Isip sawaq sumsiq di soqnej. Od, a Noa aqa njiri Ham aqa sawaq sumsiq di soqnej.

²⁴ Sonaqa Tamo Koba Qotei a marnaqa Jekop aqa len nanği Isip sawaq dia tulan gargekobaeb. Deqa nanġo jeu tamo nanği na nanġo singila bunyqa keresaiinjrej.

²⁵ Bati deqa Qotei na jeu tamo nanġo areqalo tigeltetnjrnaqa nanği Jekop aqa len nanği qa are ugeinjrnaqa nanği padaltnjrqaqja deqa anjam

qosoqneb. Jekop aqa len nangi Qotei aqa wau tamo soqneb.

²⁶ Bati bei Tamo Koba a na aqa wau tamo aiyel Moses Aron wo nangi giltjnrsiq qarijnrnaqa Isip sawaq aiyeb.

²⁷ Aisib Isip sawaq dia Qotei aqa wau singila ti aqa manwa kokba ti babtoqneb. Isip sawa di Noa aqa niri Ham aqa sawa.

²⁸ Qotei aqa manwa agiende. Isip nangi aqa anjam gotranjoqneb deqa a na ambru qarinyonaqa Isip nango sawa ambruekritej.

²⁹ A na nango ya kalil bulyonaqa len babonaq qe kalil moreneb.

³⁰ Balum du du nangi tulan gargekobaosib Isip sawaq di maqeleneb. Nangi mandor aqa talq di dego maqeb.

³¹ Qotei a marnaqa nañag ti añiñig ti tulan gargekobaosib Isip sawaq di maqeleneb.

³² Qotei na awa bulyonaqa ais ongol minjal ti babosiq mandamq aiyej.

³³ Qotei a ais ongol dena Isip nango wain sil ti qura ti nam ti ugeugeinjroqnej.

³⁴ A marnaqa sis nangi brantosib tulan gargekobaeb deqa tamo nangi sisiyqa keresai.

³⁵ Sis nangi nam banga kalil uyekritosib ingi kalil Isip nango wauq di so qaji di dego uyekriteb.

³⁶ Bati deqa Qotei na Isip tamo ungasari nango angro matu kalil nangi ñumnaq moreneb.

³⁷ Bunuqna Qotei na Israel nangi joqsiqu Isip sawa uratosib gileb. Nangi silva ti gol ti qoboiyosib gileb. Israel nango moma utru 12 nango len kalil

nangi gileb. Nangi geregere walwelosib gileb deqa bei a padalosai.

³⁸ Isip nangi Israel nangi qa ulaeb deqa Israel nangi gilnabqa Isip nangi areboleboleinjrej.

³⁹ Israel nangi Isip sawa uratosib gileq nabqa Qotei a lanbi plaltoqnsiqa dena nangi waburnjroqnej. Qolo a namyuwo na sawa suwanteqnaqa nangi gam unoqnsib walweloqneb.

⁴⁰ Nangi ingi uyo qa Qotei pailyeq nabqa a na qebari qarinnjreqnaqa nangi oqnsib uyoqneb. Qotei na lan qure qa bem dego nangi anainjreqnaq uyeq nab menetnjroqnej.

⁴¹ A na menin waqteqnaqa menin miligiq na ya brantoqnsiqa wadau sawaq di aiyoqnej. Ya koba a deqnu dego kere.

⁴² Qotei a degyej. Di kiyaga? A aqa anjam a nami aqa wau tamo Abraham minjsiq singilatej qaji deqa are qalsiqa anjam di dauryej. Anjam di Qotei aqa segi anjam bole getento.

⁴³ Utru deqa Qotei na aqa segi tamo ungasari nangi joqsiqa Isip sawa uratosib gileb. Nangi areboleboleinjreqnaqa louoqnsib giloqneb. Tamo ungasari nangi di Qotei na aqa segi qa giltinjrej.

⁴⁴ A na sawa bei bei qaji nango mandam ti nango ingi wau ti kalil osiqa Israel nangi enjrej.

⁴⁵ Qotei a endegsi are qalej, "Israel nangi ijo dal anjam dauryoqnebe." Qotei a degsi are qalsiqa mandam di Israel nangi enjrej. O tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa nam soqtoqniy!

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanngi geregerein-jreqnu

¹ Tamo Koba Qotei aqa kumbra kalil bole. A gaigai iga qalaqalaigeqnu. Deqa nanngi aqa ñam soqtoqnsib a binjiyoqniy.

²⁻³ Tamo ungasari kumbra bole tintin gaigai yeqnub qaji nanngi tulan areboleboleinjqas. Tamo yai a Tamo Koba Qotei aqa manwa kokba kalil qa saekritqa kere? Tamo yai a Qotei aqa ñam qa torei marekritqa kere? Tamo dego bei sosai.

⁴ O Tamo Koba Qotei, ni ino segi tamo ungasari nanngi qa are boleimim elenjosim bati deqa ni e qa dego are qalsim e ame.

⁵ Ijo areqalo agiende. Tamo ungasari ni nami gilt-njrem qaji nanngi bole soqnibqa e nanngi unjritqa areboleboleibqas. Od, e nanngi ti koba na tulan areboleboleigwas. Di kiyaqa? Iga ino segi tamo ungasari unum deqa. Iga Israel.

⁶ Bole, iga ti gago moma namij nanngi ti une yoqnsim kumbra uge dauryoqnem.

⁷ Gago moma nanngi Isip sawaq dia ino manwa kokba unoqneb bati deqa nanngi ni qa poinjro-saioqnej. Ni bati gargekoba nanngi qalaqalainjreqnam nanngi ino kumbra deqa are wahnjroqnej. Nanngi Yuwal Lentq dia diqoqnsib ino anjam gotranjoqneb.

⁸ Ariya bati deqa Qotei a nanngi uratnjrosai. A nanngi qa are qalsiqa aqa singila kobaquja nanngi osornjrsiqa nanngi elenjej. A aqa segi ñam qa are qalsiqa degyej.

⁹ A na Yuwal Lent njrintonaqa a jenej. Jenonaqa Qotei na gago moma nanngi joqsiqa nanngi yuwal

di gentosib mandam qanqrañoq aisib walwelosib gileb. Tamo a wadau sawaq di walweleqnu dego kere.

¹⁰ Qotei na gago moma nanqi aqaryainjrsiqa jeu tamo nanqo banq na nanqi elenej. Deqa jeu tamo nanqi na nanqi ugetnjrqqa keresai.

¹¹ Yuwal na jeu tamo nanqi di kabutnjrsiqa ñumej. Deqa bei a ñambile sosai. Nanqi kalil padaleb.

¹² Qotei a kumbra degyonaga aqa segi tamo ungasari nanqi aqa kumbra di unsibqa aqa anjam qa nanqo areqalo singilatosib aqa ñam soqtosib a qa louoqneb.

¹³ Ariya sokiñalayonaq nanqi Qotei aqa manwa a babtoqnej qaji deqa olo are walnjrnaqa nanqo segi areqalo dauryoqneb. Nanqi Qotei aqa anjam dauryqa asginjroqnej.

¹⁴ Nanqi wadau sawaq dia ingi uyo qa are prugn-jreqnaqa Qotei aqa singila lanja tenemtoqneb.

¹⁵ Nanqi ingi uyo qa Qotei wainyeqnaqqa a na nanqi ingi anainjroqnej. Ariya a na ma uge dego nanqoq qarinyoqnej.

¹⁶⁻¹⁷ Aron a Tamo Koba Qotei aqa atra tamo soqnej. Wadau sawaq dia tamo qudei nanqi Moses Aron wo nanqi qa are ugeinjrej deqa mandam a waqonaqa Datan Abiram wo Abiram aqa len nanqi ti sub miligiq ainabqa mandam na nanqi kabutnjrej.

¹⁸ Onaqa ñamyuwo aisiqa tamo uge qudei dia soqneb qaji nanqi koitnjrej.

¹⁹ Gago moma nanqi Horep manaq dia makau sigito gereiyosib aqa sulum gol na walatosib gisan qotei di binjiyoqneb.

²⁰ Nanngi Qotei qa louqajqa uratosib olo belosib makau sulum a qa louoqneq. Nanngo kumbra dena nanngi Qotei aqa ñam ti aqa rian ti ugetoqneq. Makau di ñin uyo qaji.

²¹ Qotei a nami Isip sawaq dia manwa singila kokba babtoqnej. A na Israel nanngi aqaryainjrsiqa Isip nanngo banq na nanngi elenej. Ariya Israel nanngi deqa are qalosai. Nanngi Qotei qa are walnjrej.

²² Qotei a Isip sawaq dia manwa kokba babtoqnsiqa Yuwal Lentq di wau singila yoqnej. Isip sawa di Noa aqa njiri Ham aqa sawa.

²³ Ariya Israel nanngi Qotei aqa manwa deqa are qalosai. Nanngi Qotei qa are walnjrej. Deqa Qotei a endegsi marej, “E nanngi padaltnjrqi.” A degsi marnaqa Moses a Qotei aqa ñangalaq di tigelosiqa Israel nanngi beternjrsiqa Qotei aqa minjin geten-tetej. Deqa Qotei na Israel nanngi padaltnjrosai. Moses agi Qotei na aqa segi qa giltej qaji.

²⁴ Ariya Israel nanngi Qotei aqa anjam qa nanngo areqalo singilatosai. Nanngi Qotei aqa mandam boledamuq gilqajqa arearetnjrosai.

²⁵ Nanngi nanngo jagwa tal miligiq dia Tamo Koba Qotei a yomuiyoqneq. Nanngi aqa anjam dauryo-saiyoqneq.

²⁶ Deqa Qotei a marej, “Nanngi wadau sawaq di morenqab.” Qotei a degsi marsiqa aqa anjam di singilatej.

²⁷ A olo marej, “Bunuqna e na nanngo moma nanngi uratnjritqa nanngi segisegiosib sawa bei beiq dia sosib morenqab.” Qotei a degsi marej.

²⁸ Ariya bati bei Israel nanngi Peor sawaq di gisan qotei nanngi qa louoqnsib gisan qotei atrainjro qaji

inği uyoqneb. Gisañ qotei di nañgo ñam Bal. Nanği ñambile ti sosai.

²⁹ Israel nanği une di yoqneb deqa Tamo Koba a ñirinjugetosiq ma uge qarinyonaqa nañgoq aiyej.

³⁰ Ariya Finias a tigelosiq tam o uña wo une ataqneb deqa a na nanği ñolawotñrej. Finias a kumbra degyej deqa ma uge di koboej.

³¹ Bati deqa Qotei na Finias minjej, “Ni tam o bole une saiqoji unum.” Qotei na Finias degsi minjej. Bunuqna tam o uñgasari nanği Finias aqa kumbra deqa are qaloqnsib sqab.

³² Olo bati bei Israel nanği Meriba ya agu qalaq di une yonabqa Qotei a nanği qa ñirinej. Nañgo une deqa Moses a gulbe itej.

³³ Nanği Moses aqa are ugeteteb deqa Moses a grotosiq anjam uge laña marej.

³⁴ Tamo Koba Qotei a nami Israel nanği endegsi minrej, “Ñingi na sawa bei bei qaji nanği ñumib moreñebe.” Ariya nanği Qotei aqa anjam di dauryosai.

³⁵ Nanği sawa bei bei qaji nañgo kumbra uge dauryoqneb. Nanği na nañgo uña oqnsib angro enjroqneb.

³⁶ Nanği sawa bei bei qaji nañgo gisañ qotei nanği qa louoqneb. Nañgo une dena kakan bu-losiq nanği siñgila na ojej.

³⁷ Nanği na nañgo segi angro mel ti angro sebiñ ti ñumoqnsib gisañ qotei nanği atrainjroqneb.

³⁸ Nañgo angro nanği di une ti sosai. Nanği na nanği ñumoqnsib Kenan sawa nañgo gisañ qotei nanği atrainjroqneb. Yeqnabqa nañgo angro

nanngo len aiyeqnaqa dena mandam a jiga koba ti soqnej.

³⁹ Nanngi kumbra uge di yoqneb deqa nanngi jiga ti sosibqa Qotei qoreiyoqnsib a dauryqa uratoqneb.

⁴⁰⁻⁴¹ Bati deqa Tamo Koba Qotei na aqa segi tamo ungasari nanngi niringtnjrej. A na nanngi tulan qoreinjrsiqa sawa bei bei qaji nanngo banq di uratnjrnaqa nanngi na kamba nanngi taqatnjroqneb. Deqa Israel nanngi jeu tamo nanngo sorgomq di soqneb.

⁴² Jeu tamo nanngi na Israel nanngi gulbe gargekoba enjroqnsib singila na nanngi taqatnjroqneb.

⁴³ Bati gargekoba Qotei na Israel nanngi aqaryainjroqnej ariya nanngi nanngo kumbra uge uratosai. Nanngi nanngo segi areqalo dauryoqneb. Nanngi diqoqnsib Qotei aqa anjam gotranjoqnsib une yoqnsib laqneb. Nanngi kumbra uge di yoqneb deqa nanngi tulan sougetesoqneb.

⁴⁴ Ariya bati bei nanngi olo Tamo Koba pailyon-abqa a nanngo pailyo qusiqa nanngi sougetesoqneb deqa nanngi qa dulej.

⁴⁵ A na nanngi tulan qalaqalainjrsiqa aqa anjam a nami nanngo moma utru nanngi ti qoseb qaji deqa olo are qalsiqa nanngi elenrej. A nanngi padaltnjrosai.

⁴⁶ Jeu tamo nanngi na Israel nanngi tontnjrnabqa Qotei na jeu tamo nanngo areqalo tigeltetnjrnaqa nanngi olo Israel nanngi qa dulosib nanngi geregere-injreb.

⁴⁷ O gago Tamo Koba Qotei, bini ni na iga elename. Iga sawa bei bei qaji nanngo ambleq di unum deqa ni na iga koroigosim iga joqsim gago

mandamq olo bqom. Bosim iga ino ñam bolequja getento deqa are qalsim ni binimosim ni qa areboleboleigimqa ino ñam soqtqom.

⁴⁸ Iga Israel. Iga bati gaigai gago Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnqom. Iga degyimqa Qotei aqa segi tamo ungasari kalil nangi endegsib maroqnqab, “Bole.” O tamo ungasari, ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqnny!

107

Iga Qotei qa areboleboleigeqnu

¹ Tamo Koba Qotei a na iga tulan boletgeqnu. A bati gaigai iga qalaqalaigeqnu. Deqa iga a binnyqom.

²⁻³ Qotei na Israel nangi aqaryainjrsiqa jeu tamo nango banq na nangi elenosiqa sawa guta na guma na taun na beben na ti nangi joqsiqa nango segi mandamq di atej. O Israel, ningi Tamo Koba Qotei aqa kumbra bole deqa saonny.

⁴ Israel tamo qudei nangi wadau sawa ulul ti dia lanja lanja laqnsibqa nango segi qureq di sqajqa deqa njamoneb. Ariya nangi qure itosai.

⁵ Nangi mamnjreqnaqa ya qarnjreqnaqa moiyepratoqneb.

⁶ Nangi degsib sougetesosibqa Tamo Koba Qotei a metonabqa a na nangi aqaryainjrsiqa nango gulbe kobotetnjrej.

⁷ A na nangi gam osornjrsiqa joqsiqa nangi gilsib nango segi qure itosib di soqneb.

⁸ Tamo Koba Qotei a degyej deqa nangi a binnyebe. A na gaigai tamo ungasari nangi

qalaqalainjroqnsiqa manwa bolequja nanği osornjreqnu.

⁹ Nanği ya qarnjreqnaqa a na nanği ya anainjreqnaq uyoqnsib kere na unub. Nanği mamnjreqnaqa a na nanği inği anainjreqnaq uyeqnaab menetnjreqnu.

¹⁰ Ariya Israel tamo qudei nanği tonto talq di sonabqa jeu tamo nanği sil kokba na nanği tontnjrsib gulbe enjroqneb. Israel tamo nanği di sawa ambru kobaq di awesoqneb.

¹¹⁻¹² Nanği diqoqnsib Qotei Goge Koba aqa anjam gotranjoqneb deqa a na nanği wau koba enjreqnaqa nanžo singila saioqnej. Nanžo singila torei koboej bati deqa tamo bei na yala nanği aqaryainjrosaiioqnej.

¹³ Nanği degsib sougetesosibqa Tamo Koba Qotei a metonabqa a na nanği aqaryainjrsiqa nanžo gulbe kobotetnjrej.

¹⁴ Tamo Koba a na nanği elenonaqa nanği sawa ambru di urateb. A na sil kokba kukoqylenej deqa nanği olo tonto talq dena oqedeb.

¹⁵ Tamo Koba Qotei a degyej deqa nanği a binjyebe. A na gaigai tamo ungasari nanği qalaqalainjroqnsiqa manwa bolequja nanği osornjreqnu.

¹⁶ A tonto tal aqa siran kokba bras na gereiyo qaji di paraparaiyeqnu. A tonto tal aqa dadan ain na gereiyo qaji di dego paraparaiyeqnu.

¹⁷ Israel tamo qudei nanği une gargekoba yoqneb deqa nanği nanarioqneb. Nanği kumbra uge yoqneb deqa nanği jaqatin koba oqneb.

18 Nan̄gi ingi uyqajqa asginjroqnej deqa nan̄gi ingi uratoqnsib moiqa jojomoneb.

19 Nan̄gi degsib sougetesosibqa Tamo Koba Qotei a metonabqa a na nan̄gi aqaryainjrsiqa nango gulbe kobotetnjrej.

20 A na nan̄gi elenej deqa nan̄gi moiyo qureq aiyosai. A marnaqa nango jejamu olo boleej.

21-22 Tamo Koba Qotei a degyej deqa nan̄gi a bin̄iyebe. Nan̄gi a bin̄iyqa marsibqa atraiyo ingi ingi osi bosib a atraiyosib bin̄iyebe. Nan̄gi louosib wau kalil Qotei na babteqnu qaji deqa saebe. Qotei na gaigai tamo un̄gasari nan̄gi qalaqalainjroqnsiqa man̄wa bolequja nan̄gi osornjreqnu.

23-24 Ariya Israel tamo qudei nan̄gi yuwalq di qobun̄ kokba na laqnsibqa ingi ingi qarinyqajqa deqa osi giloqneb. Gileq nab Tamo Koba Qotei a yuwalq dia man̄wa kokba babteqnaqa nan̄gi unoqneb.

25-26 Qotei na jagwa koba tigeltonej deqa jagwa na yuwal korkorteqnaqa qobun̄ nan̄gi goge oqoqnsib olo aguq aiyeq nab tamo nan̄gi padalqa jojomoneb ulaugetoqneb.

27 Nan̄gi qobun̄ miligiq di nanari tamo buloqnsib mangalepratoqneb. Ya uge uyo tamo a nanarieqnu dego kere. Nan̄gi qobun̄ aqa kuñi ojoqn̄sib qobun̄ tingitqa keresainjroqnej.

28 Nan̄gi degsib sougetesosibqa Tamo Koba Qotei a metonabqa a na nan̄gi aqaryainjrsiqa nango gulbe kobotetnjrej.

29 A anjam marnaqa jagwa laonaqa yuwal dego maninej.

30 Onaqa tamo nan̄gi n̄am atsib yuwal maninej di

unsibqa tulan areboleboleinjrej. Bati deqa Tamo Koba a na nanği joqsiqa qundun nanği deq gilqajqa mareb qaji di branteb.

³¹⁻³² Tamo Koba Qotei a degyej deqa nanği a binjyebe. Nanği ti Israel gate kokba ti Qotei aqa segi tamo unğasari kalil nanği ti koro kobaq dia aqa ñam soqtebe. Qotei na gaigai tamo unğasari nanği qalaqalainjroqnsiqa manwa bolequja nanği osornjreqnu.

³³ Tamo Koba a mareqnaqa ya kokba ti ya jumbum ti jeneqnu. Deqa sawa a tulan qanğrañeqnu.

³⁴ Qotei a mareqnaqa mandam bole namur ti di ugeoqnsiqa olo bar koba ti unu. Deqa ingi bole olo oqosaieqnu. Tamo unğasari nanği kumbra uge yeqnub deqa Tamo Koba a na nanği gulbe di enjreqnu.

³⁵ Ariya bati bei Tamo Koba a olo mareqnaqa ya koba brantoqnsiq aiyeqnu. Sawa qanğrañoq dia ya jumbum branteqnu.

³⁶ Qotei a mareqnaqa tamo unğasari ingi uyo qa truqueqnub qaji nanği geregere awooqnsib nanço segi qure gereiyoqnsib bole unub.

³⁷ Nanği ingi ti wain sil ti tulan koba yageqnub.

³⁸ Tamo Koba a na aqa segi tamo unğasari nanği tulan boletnjreqnu deqa nanği anğro gargekoba ñambabtnjreqnub. Nanço makau nanği dego tulan gargekobaeqnub.

³⁹⁻⁴⁰ Jeu tamo nanği na Israel nanği jaqatin ti gulbe ti are uge ti enjreqnabqa Tamo Koba a na kamba jeu tamo nanço gate kokba nanço ñam ugetetnjreqnaqa nanği wadau sawaq dia laña laña laqnub.

⁴¹ A na tamo ungasari sougetejunub qaji nanɣi aqaryainjreqnu. A mareqnaqa nanɣo anɣro nanɣi kaja du du bul sosib tulaŋ gargekobaeqnub.

⁴² Tamo ungasari kumbra bole yeqnub qaji nanɣi Qotei aqa maŋwa di unoqnsibqa tulaŋ arebole-boleinjreqnu. Ariya tamo uge nanɣi Qotei aqa maŋwa di unoqnsibqa anjam bei marqa saiinjreqnaqa laŋa mequmeqnub.

⁴³ O tamo ungasari powo bole ti unub qaji, ninɣi ijo anjam sa endi geregere qusib Tamo Koba Qotei na ninɣi tulaŋ qalaqalaingeqnu deqa are qaloqniy.

108

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanɣi aqaryainjreqnu

¹ O Abu Qotei, e ni qa ijo areqalo tulaŋ siŋgilateqnum. Deqa e ijo jejamu ti ijo are miligi ti kalil dena ni qa louoqnqai.

² Nobqolo gaigai e qutuoqnsiy gombiŋ anjam-oqnsiy ni qa louoqnqai.

³ O Tamo Koba Qotei, e sawa bei bei qaji nanɣo ambleq di ino ñam soqtoqnqai. Od, e tamo ungasari kalil nanɣo ambleq di ni qa louoqnqai.

⁴ Ni na iga tulaŋ qalaqalaigeqnum. Ni gaigai ino segi anjam bole dauryeqnum. Ino kumbra di laŋ buŋyosiq tulaŋ goge oqeqnu.

⁵ O Abu Qotei, ijo areqalo agiende. Ni sawa sawa kalilq dia ino siŋgila kobaquja boleq atoqne. Yim tamo ungasari kalil nanɣi ino siŋgila di unsib ino ñam soqtoqnib ñam dena laŋ buŋyosim tulaŋ goge oqoqnqas. Ijo areqalo agide.

⁶ O Abu Qotei, ni na iga tulan qalaqalaigeqnum deqa ni ijo pailyo endi qusim ino singila kobaquja na iga eleñame. Yim iga bole sqom.

⁷ Qotei a aqa segi atra tal miligiq di sosiq a en-degsi mareqnu, “E qoto bunyem koboqo. Deqa e areboleboleibimqa Sekem qure nango mandam ti Sukot qure mana utruq di unu qaji nango mandam ti jeisiy ijo segi tamo ungasari nangi enjrqi.

⁸ Gileat sawa ti Manase sawa ti di ijo. Efraim sawa di ijo qotqajqa gate tatal bul. E Mandor Koba unum deqa Juda sawa di ijo bu toqon bul.

⁹ Moap sawa di ijo ban yansqajqa taber bul. Idom sawa di ijo singa tatal atqajqa sawa bul. E Filistia sawa nangi qoto itnjrsiy nangi bunnjrsiy areboleboleibim lelenjoqnqai.” Qotei a degsi mareqnu.

¹⁰ O Abu Qotei, yai na e osim ombla jeu tamo nango qure miligiq gilsim nangi qoto itnjrqom? Qure di aqa dadan singila koba. Yai na e osim ombla Idom sawaq gilqom?

¹¹ O Abu Qotei, ni segi qujai. Ariya ni na iga torei qoreigem e? Gago qoto tamo nangi qotqajqa gilqab di ni nangi koba na gilqasai e?

¹² O Abu Qotei, mandam tamo bei na iga aqaryaigwa keresai. Deqa ni na iga aqaryaigimqa iga jeu tamo nangi qoto itnjrqom.

¹³ Od, Qotei na iga aqaryaigimqa iga qoto bunyqom. A segi na gago jeu tamo nangi uget-njrqas. Tamo a ñiñ singa na sosqas dego kere.

109

Tamo gulbe ti unu qaji aqa pailyo

¹⁻² O Abu Qotei, e ino ñam soqteqnum. Tamo uge nanɣi ti gisaŋ tamo nanɣi ti e jeutboqnsib e qa yomu anjam mareqnub. Deqa ni mequmaim. Ni na nanɣi ŋirinɣnjre.

³ Tamo nanɣi di e qa anjam tulaŋ uge mare mare laqnub. Nanɣo anjam di utru saiqoji.

⁴ E na nanɣi qalaqalainjroqnsim nanɣi qa pailye-qnum. Ariya nanɣi na kamba ijo jejamuq di une qametbeqnub.

⁵ E na nanɣi kumbra bole enjreqnum. Ariya nanɣi na kamba e kumbra uge ebeqnub. E na nanɣi tulaŋ qalaqalainjreqnum. Ariya nanɣi kamba e qa are ugeinjreqnu.

⁶⁻⁷ O Abu Qotei, ijo jeu tamo bei unu. Deqa ni tamo uge bei giltimqa a na ijo jeu tamo di aqa jejamuq di anjam qameteme. Yim une pegiyo tamo a anjam di qusim ijo jeu tamo aqa une ubtqas. Ijo jeu tamo a kamba anjam bei marsim aqa une kobotqa yim keresaiiyqas.

⁸ Ijo areqalo agiende. Ijo jeu tamo aqa ŋambile sqajqa bati truqueme. A moiyoqujatimqa tamo bei na kamba aqa gate wau ojeme.

⁹ Aqa anɣro nanɣi abu saiinjreme. Aqa ŋaun a dego gumbulun saiiyeme.

¹⁰ Ijo areqalo agiende. Ijo jeu tamo aqa anɣro nanɣi tulaŋ sougetesosib inɣi uyo qa ŋamoqnebe. Nanɣo tal tulaŋ ugeamqa tamo qudei na nanɣi winjrib nanɣi tal saiqoji soqnebe.

¹¹ Ijo areqalo agiende. Jeu tamo dena sawa bei qaji tamo qudei nanɣo silali yainjrim nanɣi na a kamba olo nanɣo silali enjrqa minjib keresaiiyimqa nanɣi aqa mandam ti aqa inɣi inɣi kalil ti

elenebe. Ingi ingi di jeu tamo a nami waukobaosiq ej.

¹² Ijo areqalo agiende. Tamo kalil nangi na jeu tamo di qalaqalaiyqa uratebe. Nangi aqa angro nangi qa dego dulqa uratebe.

¹³ Ijo areqalo agiende. Ijo jeu tamo aqa angro nangi moiyeqritibqa aqa ñam torei loumeme. Deqa tamo ungasari bunuqna nambabqab qaji nangi aqa ñam qalieqasai.

¹⁴ Ijo areqalo agiende. Tamo Koba Qotei a jeu tamo di aqa moma utru nanjo kumbra uge nami yoqneb qaji deqa are walyaiq. A na aqa ai aqa une dego kobotaiq.

¹⁵ A gaigai nanjo une qa are qaloqneme. A nanjo ñam kobotimqa nanjo ñam mandamq endia torei loumeme.

¹⁶ Jeu tamo di a tamo ungasari nangi qa are boleiyqajqa are qalosaioqnej. A na tamo sougete-soqneb qaji nangi ti tamo ingi ingi qa truquoqneb qaji nangi ti tamo are gulbeinjroqnej qaji nangi ti ugeugeinjroqnsiqa moiyoqnjroqnej.

¹⁷ Jeu tamo dena tamo qudei nangi endegsi minjrqa arearetoqnej, “Gulbe uge nungoq di branteme.” Deqa gulbe uge aqaq di segi branteme. Jeu tamo dena tamo qudei nangi endegsi minjrqa asgiyoqnej, “Ningi bole soqniy.” Deqa a segi bole sai.

¹⁸ A aqa kumbra uge di gara bul jigoqnej. Deqa aqa kumbra uge di ya bulosim aqa jejamu miligiq aiyeme. Aqa kumbra uge di gorenj bulosim aqa tanu miligiq aiyeme.

¹⁹ A aqa kumbra uge dena gara olekoba bul kabuesoqneme. A aqa kumbra uge di alalag bul

gaigai tigesoqneme.

²⁰ Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari ijo jejamuq di anjam uge qametbeqnub qaji nanqi degsim n̄olawotnjreme.

²¹ O ijo Tamo Koba Qotei, ni ino ñam qa are qalsim e aqaryaibime. Ino qalaqalaiyo kumbra a tulan bolequja. Ni ino kumbra deqa are qalsim e ame. Yim e bole sqai.

²² E tulan sougetesosimqa ingi qa truquoqnsim are jaqatinbeqnu.

²³ E moiqa jojomeqnum. Sen qunun a qanam sosisa olo bilaqteqnaqa a koboeqnu dego kere. Jagwa na sis nanqi taqal breinjreqnu dego kere.

²⁴ E ingi uratoqnsim qurieneqnum deqa ijo siŋga tombol laejunu. Ijo jejamu dego laesonaqa ijo tanu kalil boleq dekritreqnu.

²⁵ Tamo ungasari ijo jejamuq di laŋa une qametbeqnub qaji nanqi na e nubsibqa e misilinboqnsib gate gainyoqnsib e kikibeqnub.

²⁶ O ijo Tamo Koba Qotei, ni gaigai e tulan qalaqalaibeqnum deqa ni na e aqaryaibosim e ame.

²⁷ Ni degyimqa ijo jeu tamo nanqi qalieqab, ni segi na e geregereibeqnum.

²⁸ O Abu Qotei, ijo jeu tamo nanqi na e tamo uge qa merbeqnub. Ariya ni na e tamo bole qa merboqnsim e boletboqne. Ijo areqalo agiende. E ino wau tamo unum deqa ijo jeu tamo nanqi na e ugetbqa yoqnib ni na kamba nanqi jemai enjre. Yim e areboleboleibqas.

²⁹ Ijo areqalo agiende. Ni na ijo jeu tamo nan̄go ñam aguq atimqa nanqi tulan jemainjreme. Nan̄gi jemai di gara bul jigesoqnebe.

³⁰ Ariya e ijo medabu waqtosiy Tamo Koba Qotei a binijqai. Tamo ungasari nanngi Qotei qa louqajqa koroesoqnibqa e nanngo ambleq di aqa ñam soqtqai.

³¹ Qotei na tamo ungasari sougetejunub qaji nanngi beternjreqnu. A na nanngi aqaryainjreqnu deqa tamo qudei na nanngi moiyoqnjrqa maroqn-sib nanngo jejamuq di lanja une qametnjrqa yeqnab keresaiinjreqnu.

110

Qotei na Mandor giltej

¹ Tamo Koba Qotei a na ijo Tamo Koba minnej, “Ni ijo banj woq endi awo. Awesoqnmqa e ino jeu tamo kalil nanngi elenjosiy ino sorgomq di atitqa ni mandor sosim nanngi singila na taqatnjqam.” Degsi minnej.

² O ijo Tamo Koba, ni que. Tamo Koba Qotei a marimqa ni mandor sosim sawa bei bei qaji nanngi singila na taqatnjqam. Tamo Koba Qotei a Saion qureq di unu. A na ni mermqas, “Ni mandor sosim ino jeu tamo nanngi singila na taqatnjre.” A na ni degsi mermqas.

³ Deqa ni ino jeu tamo nanngi qoto itnjqra batiamqa ino qoto tamo nanngi bosib ni betermqab. Qoto tamo nanngi di angro wala singila ti sqab. Nobqolo ñiñ a ñunquoqnsiqa singilaeqnu dego kere. Nanngi na ni betermosib Tamo Koba Qotei aqa gara boledamu jigsib ni ombla qotqab.

⁴ Tamo Koba Qotei a na ni endegsi mermej, “Ni bati gaigai atra tamo sqam. Melkisedek a atra tamo soqnej dego kere.” Tamo Koba Qotei a na ni

degsi mermsiqa aqa anjam di singilatej. Deqa a olo aqa anjam di uratqa keresai.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ijo Tamo Koba a ino ban woq di unu. A minjin oqwa batiamqa a na sawa bei bei qaji mandor nangi qoto itnjrsim qoto bunyosim nangi padaltnjrqas.

⁶ Od, a na sawa bei bei qaji nango une qa nangi kambatnjrsim nangi qoto itnjrsim ñumim moreñqab. Deqa qoto sawaq dia tamo moreño qaji nango qusa maquesqas. Ijo Tamo Koba a na sawa sawa kalilq dia mandor nangi padaltnjrqas.

⁷ Gam qalaq dia ya bei soqnmqa ijo Tamo Koba a ya dena uysim singilaosim qoto bunyqas.

111

Iga Tamo Koba aqa ñam soqtqom

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtiy! E ijo are miligi kalil Tamo Koba Qotei yekritqai. Aqa segi tamo ungasari bole nangi koroesoqnibqa e nango ambleq dia a binjiyqai.

² Tamo Koba Qotei a manwa kokba babteqnu. Aqa segi tamo ungasari nangi aqa manwa deqa arearetnjreqnaqa manwa di aqa utru geregere qalieqajqa deqa peleiyeqnub.

³ Wau kalil Qotei a yeqnu qaji di tulan bolequja. A wau di yeqnu deqa aqa ñam tulan goge oqeqnu. Aqa kumbra bole tinjin bati gaigai sqas.

⁴ Tamo Koba Qotei a na gago are tigeltetgeqnaqa iga aqa manwa kokba qa are qaleqnum. Iga aqa manwa deqa are walgosaieqnu. Qotei a iga qa duloqnsiqa are boleiyeqnu.

⁵ A na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nanngi inngi uyo anainjreqnu. A aqa anjam a nami nanngi ti qoseb qaji deqa are walyosaieqnu. A gaigai aqa anjam deqa are qaleqnu.

⁶ A na sawa bei bei qaji nango mandam yainjro-qnsiqa aqa segi tamo ungasari nanngi enjreqnu. Aqa kumbra dena a na aqa singila nanngi osornjreqnu.

⁷ Qotei aqa wau tulan bole tintin unu. Aqa dal anjam kalil bole gisan sai. Deqa iga aqa dal anjam qa gago areqalo singilatosim dauryqom.

⁸ Qotei a kumbra bole tintin na aqa dal anjam atej. A aqa dal anjam di uratqa keresai. Deqa aqa dal anjam di bati gaigai sqas.

⁹ A na aqa segi tamo ungasari nanngi elenosiqa boletnjrej. A na aqa anjam a nami nanngi ti qoseb qaji di singilatej. Deqa anjam di bati gaigai sqas. Qotei aqa ñam tulan bolequja getento unu. Iga aqa ñam deqa ulaqom.

¹⁰ Od, iga Tamo Koba Qotei qa ulaqom. Iga degyqom di iga powo bole ti sqom. Tamo ungasari kalil Qotei aqa anjam dauryeqnub qaji nanngi powo bole ti sqab. Qotei aqa ñam bati gaigai goge oqoqnqas.

112

Tamo kumbra bole yeqnub qaji nanngi arebole-boleinjreqnu

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy! Ningi aqa sorgomq di sosib aqa dal anjam qa tulan arearetnngeme. Tamo a degyqas di a arebole-boleiyqas.

² Aqa angro nangi ñoro koba ti ñam koba ti sqab. A tamo bole unu deqa Qotei na aqa moma kalil nangi tulan boletnjrqas.

³ Aqa talq di ingi ingi koba sqas. Aqa kumbra bole tintin bati gaigai sqas.

⁴ Tamo di a kumbra bole tintin yeqnu. A are boleiyqajqa kumbra ti dulqajqa kumbra ti dau-ryeqnu. A degyeqnu deqa a gulbe osim sawa ambruq di sqas di ungum. Suwan olo aqaq di brantqas.

⁵ A aqa ingi ingi saiaoqnsiq aqa segi qa maro-saieqnu deqa a bole sqas. Tamo qudei nangi aqa silali yaayosib olo bunuqna yqajqa minjqab di a nangi saidnjrqasai. A silali di nangi enjrqas. A kumbra tintin na aqa wau kalil yeqnu.

⁶ A tamo bole tintin unu deqa a singila na tigesqas. Deqa gulbe bei na a yala gotranjqa keresai. Tamo ungasari nangi aqa ñam qa are walnjrqasai. Nangi aqa ñam qa gaigai are qaloqnsib sqab.

⁷ Tamo di a gulbe bei bam deqa qusimqa are lawo sqas. A ulaqasai. Gulbe bati qa aqa are miligiq di a Tamo Koba Qotei qa aqa areqalo singilatqas.

⁸ A gulbe kalil qa are koba qalosaieqnu. Qotei na aqa are miligi singilateteqnu deqa a ulaosaieqnu. A qalie, a qoto bunyosim aqa jeu tamo nangi padalt-njrqas.

⁹ A na aqa ingi ingi jeiyoqnsiq tamo ungasari sougetejunub qaji nangi enjreqnu. Aqa kumbra bole tintin di bati gaigai sqas. Tamo ungasari nangi aqa kumbra bole di unoqnsib aqa ñam soqteqnu. Deqa a ñam koba ti unu.

¹⁰ Ariya tamo uge nan̄gi aqa kumbra bole di un-
oqnsib ɲiriŋoqnsib a qa are ugein̄jreqnaqa qalagei
anjam ateqnu. Bunugna tamo uge nan̄gi di torei
padalqab. In̄gi bole bole nan̄gi oqajqa arearetn̄jre-
qnu qaji di nan̄gi oqa keresaiin̄jqas.

113

Qotei na tamo un̄gasari nan̄gi bolet̄njreqnu

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!
Ningi aqa wau tamo unub deqa ningi aqa ñam
soqtoqniy!

² Bati endeqa ti bunug qa ti iga Tamo Koba Qotei
aqa ñam biŋiyonqom. Od, bati gaigai iga aqa ñam
soqtoqnqom.

³ Sen oqo sawa ti sen aiyo sawa ti dia iga Tamo
Koba Qotei aqa ñam soqtoqnqom.

⁴ A goge kobaq di sosiqa sawa bei bei qaji nan̄gi
taqat̄njreqnu. Aqa rian̄ ti aqa ñam ti lan̄ qure tulan̄
bun̄yejunu.

⁵⁻⁶ Gago Tamo Koba a segi qujai Qotei. Tamo
dego bei sosai. A lan̄ qureq dia Mandor Koba
sosiqa tiroqnsiqa lan̄ ti mandam ti uneqnu.

⁷ A na tamo un̄gasari sougetejunub qaji nan̄gi
aqaryain̄jreqnaqa nan̄gi bole unub. A na tamo
un̄gasari in̄gi in̄gi qa truqueqnub qaji nan̄gi
geregerein̄jreqnaqa nan̄gi kere na unub.

⁸ A na nan̄go ñam soqtet̄njreqnu deqa nan̄gi
Israel gate kokba nan̄gi koba na awooqnsib in̄gi
uyeqnab tamo un̄gasari nan̄gi na nan̄gi un̄jroqnsib
biŋin̄jreqnub.

⁹ A na un̄a an̄gro saiqoji unub qaji nan̄gi bolet̄-
njreqnaqa nan̄gi an̄gro gargekoba oqnsib nan̄go

segi talq di geregere sosib areboleboleinjreqnu.
Ninḡi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

114

Qotei a Yuwal Lentq dia Israel nanḡi elenḡej

¹ Nami Israel nanḡi Isip sawa uratosib gileb. Isip nanḡi anjam bei qaji. Israel nanḡi Jekop aqa lenḡ.

² Bati deqa Qotei na Juda aqa lenḡ nanḡi giltḡjr-naqa nanḡi aqa atra tal bul soqneb. A na Israel nanḡi giltḡjrnaqa nanḡi aqa segi tamo unḡasari soqneb.

³ Nanḡi Isip sawa uratosib gileqḡnabqa Yuwal Lent a Qotei unsiqa ulanḡej. Jordan Ya a tigelej deqa a olo aiyosaioqḡnej.

⁴ Mana kokba ti mana kiñilala ti nanḡi kaja du du bulosib prugoqneb.

⁵ O Yuwal Lent, ni kiyaga ulanḡem? O Jordan Ya, ni kiyaga olo aiyosaioqḡnem?

⁶ O mana kokba ti mana kiñilala ti, ninḡi kiyaga kaja du du bulosib prugoqneb?

⁷ O mandam, Tamo Koba a beqnu deqa ni renḡiname. Od, Jekop aqa Qotei a beqnu deqa ni renḡiname.

⁸ Wadau sawaq dia Qotei a meninḡ bulyonaqa a ya kuru babej. Qotei a meninḡ kobaquja bulyonaqa a ya jumbum kobaquja babej.

115

Qotei a segi qujai Qotei bole

¹ O Tamo Koba Qotei, ni gaigai iga tulan qalaqalaieqnum. Ni ino segi anjam bole dauryeqnum. Ni iga uratgosaieqnum. Deqa iga ino ñam soqtqom. Iga gago segi ñam soqtqasai.

² Sawa bei bei qaji nanqi na iga endegsib nen-emgeqnum, “Nungo Qotei a qabi unu?” Nanqi na kiyaga iga degsib nenemgeqnum?

³ Gago Qotei a lan qureq di unu. A kumbra bei yqajqa are soqnim a yqas. A gaigai aqa segi areqalo dauryeqnu.

⁴ Sawa bei bei qaji nanqi nanqo ban na gisan qotei gereinjreqnum. Nanqi gol na ti silva na ti gisan qotei gereinjreqnum.

⁵ Gisan qotei nanqi di medabu ti unub. Ariya nanqi anjam marqa keresai. Nanqi ñamdamu ti unub. Ariya nanqi ñam atqa keresai.

⁶ Nanqi dabkala ti unub. Ariya nanqi anjam quqwa keresai. Nanqi manaqobu ti unub. Ariya nanqi ingi bei quleqnjrqa keresai.

⁷ Nanqi ban ti unub. Ariya nanqi ingi bei ojqa keresai. Nanqi singa ti unub. Ariya nanqi walwelqa keresai. Nanqi kakro saiqoji unub deqa nanqi anjam marqa keresai.

⁸ Gisan qotei gereinjro tamo nanqi ti tamo ungasari gisan qotei qa nanqo areqalo singilateqnum qaji nanqi ti qotei di bulosib singila saiqoji unub.

⁹ O Israel tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei qa nungo areqalo singilatoqniy. A na ningi aqaryaingeqnu. A dumu bul sosiqa ningi taqatngeqnu.

¹⁰ O Aron aqa len, ningi Tamo Koba Qotei aqa atra tamo unub deqa ningi a qa nungo areqalo

singilatoqniy. A na ningi aqaryaingeqnu. A dumu bul sosiqa ningi taqatngeqnu.

¹¹ O tamo ungasari Tamo Koba Qotei qa ulaeqnub qaji, ningi a qa nungo areqalo singilatoqniy. A na ningi aqaryaingeqnu. A dumu bul sosiqa ningi taqatngeqnu.

¹² Tamo Koba Qotei a gaigai iga qa are qaleqnu. A iga qa are walyosaieqnu. Deqa a na iga ti Israel nangi ti Aron aqa len nangi ti boletgoqnqas.

¹³ A na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nangi boletnjroqnqas. Od, a na tamo ungasari ñam saiqoji unub qaji nangi ti tamo ungasari ñam koba ejunub qaji nangi ti boletnjroqnqas.

¹⁴ Tamo Koba Qotei a na ningi ti nungo moma bunuqna brantqab qaji nangi ti angro gargekoba engeme.

¹⁵ Tamo Koba Qotei lan ti mandam ti gereiyej qaji a na ningi tulan boletngeme.

¹⁶ Lan qure a Tamo Koba Qotei aqa segi so sawa. A na mandam endi tamo ungasari nangi enjrej.

¹⁷ Tamo ungasari moiyo qureq aiyeb qaji nangi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtosaieqnub.

¹⁸ Ariya iga ñambile unum deqa iga Tamo Koba Qotei a binjoqnqom. Iga bati endeqa ti bunuq qa ti a binjoqnqom. Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

116

Qotei na tamo aqaryaiyej

¹ E na Tamo Koba Qotei a pailyem. Di kiyaga? A e qa dulqajqa deqa. A ijo pailyo quej deqa e na a tulan qalaqalaiyeqnum.

² Od, a ijo pailyo quej. Deqa bati kalil e ɲambile sqai di e a metoqnqai.

³ E moiyo qure qa ulaugetosim are tonɲonɲej. Moiyo a sil bulosiq e singila na oje.

⁴ Deqa e Tamo Koba Qotei aqa ñam metosim endegsi pailyem, “O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibime. Yim e bole sqai.” E degsi pailyem.

⁵ Tamo Koba Qotei a kumbra bole tintiɲ yoqn-siqa iga qa are boleiyeqnu. Gago Qotei a iga qa duleqnu.

⁶ Tamo ungasari nanɲi na nanɲo segi jejamu aqaryaiyqa keresai deqa Tamo Koba Qotei na nanɲi taqatɲjreqnu. Nami jeu tamo qudei nanɲi e ugetbqa laqnabqa Qotei na nanɲo banɲ na e taqal waibej.

⁷ Deqa bini e are lawo unum. Di kiyaga? Tamo Koba Qotei a na e tulaɲ boletbej deqa.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibem deqa e moiynosai. Ni ijo ɲam ya kalil nuntetbosim e taqatbem deqa e uneq di ulonɲosai.

⁹ Deqa bati kalil e mandamq endi sqai di e Tamo Koba Qotei a ombla walweloqnqai.

¹⁰ E marem, “Gulbe tulaɲ kobaquja na e kabut-bejunu.” E degsi marsimqa bati deqa e Qotei qa ijo areqalo singilatem.

¹¹ E ijo gulbe deqa ulaosim endegsi marem, “Tamo kalil nanɲi gisaɲ tamo.” E degsi marem deqa Qotei na e aqaryaibej.

¹² Od, Tamo Koba Qotei a na e tulaɲ boletbej. Deqa e kamba ingi bole kiye Qotei yqai?

¹³ Tamo Koba Qotei na e aqaryaibej deqa e padalosai. Deqa e wain gambanɲ osi bosiy Qotei

atrayosiy a binjiyosiy aqa ñam metqai.

¹⁴ Aqa segi tamo ungasari kalil nanqi koroeso-qnibqa e nango ambleq di wain gamban atraiytqa nanqi unqab. E nami wain gamban di Tamo Koba Qotei atraiyqajqa minjem.

¹⁵ Tamo Koba Qotei na aqa segi tamo ungasari bole nanqi tulan qalaqalainjreqnu. A nanqi ñambile sqajqa areareteqnu.

¹⁶ O Tamo Koba Qotei, e ino wau tamo unum. E ino wau ojeqnum. Ijo ai a nami ino wau ojoqnej dego kere. Sil kokba na e ojobulonabqa ni na sil di pamblonyem deqa e bole unum.

¹⁷ O Tamo Koba Qotei, e ni binjimqa marsiyqa ingi ingi osi bosiy ni atraimosiy binjimqai. Bati deqa e ino ñam metqai.

¹⁸ Qotei aqa segi tamo ungasari kalil nanqi koroesoqnibqa e nango ambleq di ingi ingi atraiytqa nanqi unqab. E nami ingi ingi di Tamo Koba Qotei atraiyqajqa minjem.

¹⁹ O Jerusalem qure, e Tamo Koba Qotei aqa atra tal miligiq dia ingi ingi di atraiyqai. Tal di inoq di unu. O tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

117

Ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqniy

¹ O tamo ungasari kalil, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy. O sawa bei bei qaji kalil, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam tulan soqtoqniy.

² Qotei na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu. A gaigai aqa segi anjam bole dauryeqnu. Deqa a na

iga uratgwa keresai. Ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqniiy!

118

Tamo nanngi Qotei pailyeqnub

¹ Tamo Koba Qotei a na iga boletgeqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu. Deqa iga a binjiyqom.

² Iga Israel tamo ungasari unum deqa iga endegsi marqom, “Qotei na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.”

³ Atra tamo nanngi dego endegsib marebe, “Qotei na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.”

⁴ Tamo ungasari kalil Tamo Koba Qotei qa ulaeqnub qaji nanngi dego endegsib marebe, “A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.”

⁵ E gulbe koba ti sosimqa Tamo Koba Qotei pailyonamqa a ijo pailyo qusiqa gulbe di kobotej.

⁶ Tamo Koba Qotei a na e beterbejunu deqa e ulaqasai. Qotei na e aqaryaibeqnu deqa tamo bei na e kumbra uge ebqa yoqnim keresaiiyqas.

⁷ Od, Tamo Koba Qotei a na e beterbesosiqa aqaryaibeqnu. Deqa a qoto bunjosim ijo jeu tamo nanngi padaltnjrimqa e aqa kumbra di unqai.

⁸ Iga Tamo Koba Qotei aqa areq di uliqom di bolequja. Iga mandam tamo nanngi qa gago areqalo singilatqom di bole sai.

⁹ Iga Tamo Koba Qotei aqa areq di uliqom di bolequja. Iga mandor kokba nanngi qa gago areqalo singilatqom di bole sai.

¹⁰ Nami sawa bei bei qaji gargekoba nanngi na e lubqa maroqnsib e kalilboqnsib agutbeqnabqa

e Tamo Koba Qotei aqa ñam na nanɣi kobotnjro-qnem.

¹¹ Od, nanɣi na e kalilboqnsib agutbeqnaɓqa e Tamo Koba Qotei aqa ñam na nanɣi kobotnjro-qnem.

¹² Nanɣi sis bul e kalilboqnsib agutbeqnaɓqa e Tamo Koba Qotei aqa ñam na nanɣi kobotnjro-qnem. Deqa nanɣi moiyoqujatoqneb. Namyuwo na liki urur koiteqnu dego kere.

¹³ Nanɣi ɲiriɲ na e qoto itbeqnaɓqa e padalqa laqnem. Ariya Tamo Koba Qotei a na e aqaryai-boqnej.

¹⁴ Tamo Koba Qotei a na e siɲilatboqnsiqa aqaryaibeqnu deqa jeu tamo nanɣi na e padaltbo-saieqnub. Deqa e Qotei qa loueqnum.

¹⁵ Tamo bole tiɲtiɲ nanɣi naɲgo jagwa tal miligiq dia Qotei qa loueqnub. Qotei na jeu tamo naɲgo ɓanq na nanɣi eleɲeqnu deqa nanɣi arebolebolein-jreqnaqa endegsib mareqnub, “Tamo Koba Qotei a aqa ɓan wo na maɲwa kokba babteqnu.

¹⁶ A aqa ɓan wo na iga aqaryaigeqnaqa iga qoto buɲyeqnum. Od, a aqa ɓan wo na maɲwa kokba babteqnu.” Nanɣi degsib mareqnub.

¹⁷ Deqa e qalieonum, e mati moiqasai. E ɲambile sosiy kumbra kalil Tamo Koba Qotei a yeqnu qaji deqa saonqai.

¹⁸ Bole, Tamo Koba Qotei a na e tulaɲ ɲolawotbosiq ugetbej. Ariya a na e moiyoɓosai.

¹⁹⁻²⁰ E nuɲgo mandor unum. Niɲgi siran waqtet-bibqa e atra tal miligiq gilsiy Tamo Koba Qotei a biɲiyoqnqai. Siran di Tamo Koba Qotei aqa segi siran. Tamo uɲgasari kumbra bole tiɲtiɲ yeqnub qaji nanɣi siran dena atra tal miligiq gilqa kere.

²¹ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni ijo pailyo qusimqa jeu tamo nanjo banq na e taqal waibem deqa e bole unum. Deqa e ni binimoqnqai.

²² Tal gereiyo qaji tamo nanji na tal ai arqsibqa uge qa marsib taqal waiyeb. Onaqa tal ai di Qotei na olo osiq tumaq di tigeltej unu.

²³ Tamo Koba Qotei a segi na tal ai di tigeltej deqa iga unsim mareqnum, “Tal ai di tulan bolequja.”

²⁴ Bini bati endeqa Tamo Koba Qotei a qoto bunyqo deqa iga tulan areboleboleigwas.

²⁵ O Tamo Koba Qotei, iga ni endegsi pailmeqnum, “Ni na iga elenjosim aqaryaigimqa gago wau kalil iga yeqnum qaji di tulan boleqas.” Iga ni degsi pailmeqnum.

²⁶ Tamo bei a Tamo Koba Qotei aqa ñam na beqnu deqa a tulan areboleboleiyeqnu. Iga Tamo Koba aqa atra tal miligiq dia tamo deqa tulan areboleboleigeqnu.

²⁷ Tamo Koba a segi Qotei bole. A pulon bul sosisqa iga suwantgeqnu. Deqa tamo ungasari, ningi Qotei atraiyqa marsibqa nam banga qudei ojelenjosib atra bijal kalilyesoqniy.

²⁸ O Abu, ni ijo Qotei unum deqa e ni binimoqnqai. Ni ijo Qotei unum deqa e ino ñam soqtoqnqai.

²⁹ Tamo Koba Qotei a na iga boletgeqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigoqnqas. Deqa ningi na a binjiyoqniy.

119

Qotei aqa dal anjam a tulan bolequja

1-2 Tamo ungasari gam boleq di walweloqnsib une saiqoji unub qaji nanqi tulan areboleboleinjrqs. Tamo ungasari nanqi di Tamo Koba Qotei aqa dal anjam dauryoqnsib nango are miligi kalil Qotei yekritoqnsib a pailyeqnub. Utru deqa nanqi tulan areboleboleinjrqs.

3 Nanqi kumbra uge bei yosaieqnub. Nanqi Tamo Koba aqa kumbraq di walweleqnub.

4 O Abu Qotei, e qalie, ni ino dal anjam atsim endegsi marem, “Ningi dal anjam di torei dauryiy.”

5 Ni degsi marem deqa e gaigai ino anjam dauryqajqa singilaoqnqai.

6 Od, e ino dal anjam kalil qa are qaloqnqai. E degyqai deqa e jemaibqasai.

7-8 O Abu Qotei, e ino dal anjam kalil qa geregere poibimqa bati deqa e are bole na ino ñam soqtqai. Ino dal anjam di tulan tintin unu deqa e dauryoqn-siy sqai. O Abu Qotei, ni na e uratbaim.

Tamo a Qotei aqa dal anjam dauryeqnu

9 Angro wala a kiyersim gam boleq di walweloqnqas? O Abu Qotei, e marqai. A ino anjam dauryqas di a gam boleq di sqas.

10 O Abu, e ijo are miligi kalil ni emekritoqnsim ni pailmeqnum. E ino dal anjam uratqa yoqnit ni na e aqaryaibe. Ni degyqam di e ino dal anjam uratqasai. E anjam di dauryqai.

11 E ino anjam ijo are miligiq di atem unu deqa e ni qa une bei yqasai.

12 O Tamo Koba Qotei, e ino ñam soqteqnum. Ni na ino dal anjam e osorbimqa e geregere qalieqai.

13 Dal anjam kalil ni mareqnum qaji di e na kamba tamo ungasari nanqi minjreqnum.

¹⁴ E ino anjam dauryqajqa tulan areboleboleibeqnu. E silali qa ti ñoro qa ti degsi areboleboleibosaieqnu.

¹⁵ E ino dal anjam qa gaigai are qaleqnum. Od, e ino kumbra kalil geregere peleiyeqnsim dauryeqnum.

¹⁶ E ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu. E ino anjam qa are walbqasai.

Tamo a Qotei aqa dal anjam qa areboleboleiyeqnu

¹⁷ O Abu Qotei, e ino wau tamo unum deqa ni na e boletbe. Yim e ñambile sosiy ino anjam dauryqai.

¹⁸ Ni ijo ñamdamu waqtetbimqa anjam bole kalil ino dal anjamq di unu qaji di e geregere unsiy qalieqai.

¹⁹ E mandamq endi sokobaiyqasai. Deqa ni ino dal anjam e qa ulitaim.

²⁰ E bati gaigai ijo are miligiq na ino anjam qalaqalaiyoqnsim anjam di dauryqajqa tulan singilaeqnum.

²¹ Ariya tamo diqeqnub qaji nanqi degyosaieqnub. Nanqi ino dal anjam qoreiyoqnsib nango segi areqalo dauryeqnub. E qalie, ni na tamo nanqi di ñirinñjroqnsim endegsi minjreqnum, “Ninqi tamo uge.”

²² Tamo nanqi di e qa anjam uge maroqnsib e misilinbeqnub. E ino dal anjam dauryeqnum deqa ni na nanqi saidñjre. Ni degyqam di nanqi e qa olo anjam uge marqasai.

²³ Mandor uge nanqi korooqnsibqa e lubib moiqajqa gam ñameqnub. Ariya di unqum. E ino

wau tamo unum deqa e gaigai ino dal anjam qa are qaloqnqai.

²⁴ E ino anjam qa tulan arearetbeqnu. Anjam dena e gam bole osorbeqnu.

Tamo a Qotei aqa dal anjam dauryqajqa singilaeqnu

²⁵ O Abu Qotei, e are tulan gulbeibeqnaqa mandamq di ulonobuleqnum. Deqa ni ino anjam ni nami marem qaji deqa are qalsim e nambile ebe.

²⁶ E ijo kumbra bei ni qa ulitosai. E ijo kumbra kalil ubtosim mermonam ni qusim kamba anjam bole merbem. Deqa Qotei, ni na ino dal anjam e osorbimqa e geregere qalieqai.

²⁷ Ni na e powo ebimqa e ino dal anjam qa geregere qalieosiy ino manwa kalil qa are qaloqnqai.

²⁸ E are tulan gulbeibeqnu deqa ni ino anjam ni nami marem qaji di dauryosim e singilatboqne.

²⁹ Ni na e taqatbim e gisan kumbra torei uratqai. Ni e qa are boleimim ino dal anjam e osorbimqa e geregere qalieqai.

³⁰ E gaigai ino dal anjam qa are qaleqnum. E marem, e ino anjam bole dauryqai.

³¹ O Tamo Koba Qotei, e singila na ino dal anjam ojoqnsim dauryeqnum. Deqa tamo bei na e jemai ebqa laqnim ni na a saidye.

³² Ni na e powo koba ebeqnum deqa e ino dal anjam dauryqajqa singilaoqnqai.

Tamo a Qotei na powo yqajqa deqa pailyeqnu

³³ O Tamo Koba Qotei, ni na e gam osorbimqa e bati gaigai ino dal anjam dauryoqnqai.

³⁴ Ni na e powo ebimqa e ijo are miligi kalil ni emekritosiy ino dal anjam dauryqai.

³⁵ E ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu deqa ni na e babanbimqa e ino dal anjam di dauryqai.

³⁶ E ñoro koba oqajqa mamaulbaim deqa ni na ijo are tigeltetbimqa e ino anjam dauryqai.

³⁷ Ni ino anjam ni nami marem qaji deqa are qalsim e ñambile ebimqa e kumbra uge qoreiyogqai.

³⁸ E ino wau tamo unum deqa ni ino anjam ni nami marem qaji di dauryosim e boletbime. Ni degyqam di tamo ungasari nanqi ino kumbra di unsib ino sorgomq di sqab.

³⁹ Jeu tamo nanqi e qa anjam uge mareqnu deqa e nanqi qa ulaugeteqnum. Deqa ni na e aqaryaibe. Ni degyqam di nanqi anjam dena e ugetbqasai. O Abu Qotei, ino dal anjam kalil bole.

⁴⁰ E ino dal anjam kalil dauryqajqa are koba unu. Ino kumbra kalil bole tintin unu deqa ni na e ñambile ebime.

Tamo a Qotei aqa dal anjam qa aqa areqalo singilateqnu

⁴¹ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ino qalaqalaiyo kumbra a tulan kobaquja. Deqa ni na ino kumbra di e osorbosim ino anjam ni nami marem qaji di dauryosim e ame.

⁴² Ni degyimqa e ino anjam bati gaigai palontognsiy tamo ungasari e misilinbeqnu qaji nanqi une osornjroqngai. E degyqai. Di kiyaga? E ino anjam qa ijo areqalo singilateqnum deqa.

⁴³ Od, e ino dal anjam kalil qa ijo areqalo singilateqnum. Deqa ni ino anjam bole ijo medabuq na e yaibaim.

⁴⁴ O Abu Qotei, e ino dal anjam bati gaigai dauryoqnqai.

⁴⁵ E ino dal anjam dauryqajqa singilaeqnum deqa e gam boleq di walweloqnit kumbra uge bei na e ojqa keresaiiqas.

⁴⁶ E ino anjam palontoqnsiy mandor kokba nanqi minjroqnqai. E kumbra degyqajqa je-maibqasai.

⁴⁷⁻⁴⁸ E ino dal anjam dauryqajqa are-boleboleibeqnu. E ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu. Od, e na ino dal anjam di qalaqalaiyeqnum. E bati gaigai ino anjam qa are qaloqnqai.

Qotei aqa dal anjam a tulan bolequja

⁴⁹ O Abu Qotei, e ino wau tamo unum. Ni ino anjam ni nami e merboqnem qaji deqa olo are qale. E ino anjam deqa ijo areqalo singilateqnum.

⁵⁰ Ni ino anjam dena e nambile ebeqnum deqa gulbe bei ijoq di brantqas di unqum. E are lawo sqai.

⁵¹ Tamo unqasari diqeqnub qaji nanqi na e mis-ilinbeqnum. Ariya di dego unqum. E ino dal anjam qoreiyosaieqnum.

⁵² O Tamo Koba Qotei, e ino dal anjam ni nami marem qaji deqa are qaleqnum. E qalie, ni ino dal anjam dena ijo are latetbeqnum.

⁵³ Tamo uge nanqi ino dal anjam gotranjyeqnum deqa e nanqi qa njirin kobaeqnum.

⁵⁴ E mandamq endi sokobaiyqasai. Deqa e ino dal anjam qa are qaloqnsim lou gereiyoqnsim ni qa loueqnum.

⁵⁵ O Tamo Koba Qotei, qolo e ino ñam qa are qaloqnsim ino dal anjam dauryeqnum.

⁵⁶ Od, e ino dal anjam kalil dauryeqnum deqa e areboleboleibeqnu.

Tamo a Qotei aqa dal anjam dauryqajqa tulan areareteqnu

⁵⁷ O Tamo Koba Qotei, ni e ombla unum deqa e tulan kere na unum. E ni mermeqnum, “E ino anjam dauryoqnqai.”

⁵⁸ O Abu Qotei, e ijo are miligi kalil ni emekritoqnsim endegsi pailmeqnum, “Ni ino anjam ni nami marem qaji di dauryosim e qa are boleimeme.”

⁵⁹ E ni degsi pailmoqnsim ijo walwel kalil qa geregere are qaloqnsim ino dal anjam dauryqajqa singilaeqnum.

⁶⁰ O Abu Qotei, e tarinqasai. E urur ino dal anjam dauryoqnqai.

⁶¹ Tamo uge nanqi sil na e tontbobuloqnsib e nanqo kumbra uge dauryqajqa titbeqnum. Ariya e ino dal anjam qa are walbqasai.

⁶² Qolo jige e tigeloqnsim ino ñam soqteqnum. E degyeqnum. Di kiyaga? Ino dal anjam a tulan bole tinjin unu deqa.

⁶³ E tamo ungasari ni qa ulaoqnsib ino dal anjam dauryeqnub qaji nanqi koba na walweleqnum.

⁶⁴ O Tamo Koba Qotei, e qalie, ni na tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nanqi tu-

lanj qalaqalainjreqnum. Deqa ni na ino dal anjam e osorboqne.

Qotei aqa dal anjam a bolequja

⁶⁵ O Tamo Koba, e ino wau tamo unum. E qalie, ni ino anjam ni nami marem qaji di dauryoqnsim e boletbeqnum.

⁶⁶ O Abu Qotei, e ino dal anjam qa ijo areqalo singilateqnum deqa ni na powo bole ti qalie bole ti e eboqne.

⁶⁷ Nami ni na e gulbe ebosaisonamqa e ino gam bole uratoqnem. Ariya ni na e gulbe ebem deqa bini e ino anjam dauryeqnum.

⁶⁸ Ni Qotei bolequja. Ni ino segi kumbra bole yeqnum. Deqa ni ino dal anjam e osorboqne.

⁶⁹ Tamo ungasari diqeqnub qaji nanji gisan anjam gargekoba e qa mareqnub. Ariya e ijo are miligi kalil ni emekritoqnsim ino dal anjam dauryeqnum.

⁷⁰ Tamo ungasari nanji di areqalo bole ti sosai. Nanji nanjo are miligi getenteqnub. Ariya e ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu.

⁷¹ Ni na e gulbe ebem di bolequja. E gulbe di qoboiyem deqa bini e ino dal anjam geregere qalieeqnum.

⁷² E ino dal anjam dauryqajqa tulan arearetbeqnu. E gol qa ti silva qa ti degsi arearetbosaieqnu.

Qotei aqa dal anjam a tulan bole tinjin

⁷³ O Abu Qotei, ni ino segi ban na e gereibem deqa ni na powo ebimqa e ino dal anjam kalil qa geregere qalieqai.

⁷⁴ Tamo unḡasari ni qa ulaoqnsib ino sorgomq di unub qaji naṅgi e nubsibqa tulaṅ arebolebolein-jrḡas. Di kiyaqa? E ino anjam qa ijo areqalo singilateqnum deqa.

⁷⁵ O Tamo Koba Qotei, e qalieonum, ino dal anjam kalil bole. Ni ino segi kumbra bole dauryosim e gulbe ebem.

⁷⁶ E ino wau tamo unum. Ni nami marem, ni bati gaigai e qalaqalaiboqnqam. O Abu Qotei, ni ino qalaqalaiyo kumbra dena ijo are latetboqne.

⁷⁷ E ino dal anjam qa tulaṅ arearetbeqnu deqa ni e qa dulame. Yim e ṅambile sqai.

⁷⁸ Tamo unḡasari diqeqnub qaji naṅgi gisaṅ anjam maroqnsib laṅa laṅa ijo jejamuq di une qametbeqnum. Ni naṅgo kumbra uge deqa naṅgi jemaṅ enjre. Ariya e bati gaigai ino dal anjam qa are qaloqnqai.

⁷⁹ Tamo unḡasari ni qa ulaoqnsib ino dal anjam qa qalieeqnub qaji naṅgi ijoq boqnibqa e naṅgi koba na walweloqnqai.

⁸⁰ Ni na e aqaryaibimqa e une saiḡoji sosiy ijo are miligiq na ino dal anjam dauryoqnqai. E degyqai deqa e jemaibqasai.

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

⁸¹ O Abu Qotei, e ino anjam qa ijo areqalo singilateqnum. Deqa ni e padalo sawaq na ame. Ni na e degbqajqa deqa e ni qa tariṅeqnum.

⁸² Ni nami merbem, ni na e aqaryaibqam. O Abu, e deqa ni qa tariṅoqnsim ṅam ateqnum. E ni endegsi nenemmeqnum, “Bati gembu ni ijo are latetbqam?”

⁸³ O Abu, ni que. E tulan sougetejunum. Tamo nanği wain nobu gaintibqa ɲam qurem na ugetqas dego kere. Ariya e ino dal anjam qa are walbo-saieqnu.

⁸⁴ E bati gembub tariɲoqnitqa ni na tamo ɲgasari e ugetbeqnuɓ qaji nanği ɲolawotnɲrqam?

⁸⁵ Tamo ɲgasari nanği di tulan diqeqnuɓ. Nanği ino dal anjam dauryosaieqnuɓ. Nanği e ojɟajqa deqa are qaloqnsib gamɟ di kakan waiyobule-qnuɓ.

⁸⁶ O Abu Qotei, e qalie, ino dal anjam kalil bole. Ariya jeu tamo nanği gisan anjam koba maroqnsib laɲa laɲa ijo jejamuɟ di une qametbeqnuɓ. Deqa ni na e aqaryaibime.

⁸⁷ Tamo nanği dena e moiyoɓbeprateɓ. Ariya e ino dal anjam uratosaeqnum.

⁸⁸ Ni gaigai e qalaqalaibeqnum deqa ni na e ɲambile ebe. Yim e ino dal anjam kalil dauryoqn-qai.

Tamo a Qotei aqa dal anjam qa aqa areqalo siɲgilateqnu

⁸⁹ O Tamo Koba Qotei, ino anjam a bati gaigai sqas. Anjam di laɲ qureq di siɲgila ti unu.

⁹⁰ O Abu Qotei, e qalie, ni ino segi anjam bole dauryeqnum. Ni gaigai degyoqnqam. Ni uratqasai. Ni na mandam torei siɲgilatem deqa mandam a loumqa keresai.

⁹¹ Inği inği kalil ni gereinɲrem qaji nanği na ni wauetmeqnuɓ. Ino dal anjam a nami siɲgila ti soqnej aɟi bini a degsi unu.

⁹²⁻⁹³ O Abu Qotei, e ino dal anjam qa are wal-bqasai. Di kiyaaqa? Ni ino anjam dena e ɲambile

ebeqnum deqa. E ino dal anjam qa arearetbosai qamu e gulbe koba ti sosim moiym qamu.

⁹⁴ O Abu, e ino segi tamo unum. E gaigai ino anjam dauryeqnum. Deqa ni na e amqa e padalo gam uratqai.

⁹⁵ Tamo uge nanqi gamq di ulioqnsib e lubib moiqaqqa tariñeqnub. Ariya e ino dal anjam kalil qa are qaleqnum.

⁹⁶ Inqi inqi kalil koboqab. Ariya ino anjam a koboqasai. A gaigai sqas. Ino anjam dena inqi inqi kalil bunñrejunu.

Tamo a Qotei aqa dal anjam qa areareteqnu

⁹⁷ O Abu Qotei, e ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu. E qanam ti qolo ti ino dal anjam qa are qaleqnum.

⁹⁸ Ino dal anjam a gaigai e beterboqnsiqa e powo ebeqnu. Deqa ijo powo na ijo jeu tamo nanqo powo tulan bunñejunu.

⁹⁹ E gaigai ino anjam bole qa are qaleqnum. Deqa e na qalie tamo kalil nanqi bunñjrsim qalie koba ti unum.

¹⁰⁰ Ijo powo na tamo qeli nanqo powo tulan bunñejunu. Di kiyaga? E ino dal anjam dauryeqnum deqa.

¹⁰¹ E kumbra uge kalil torei uratoqnsim ino dal anjam dauryeqnum.

¹⁰² Ni na ino anjam plaltoqnsim e merbeqnum deqa e anjam di uratosaiqnum.

¹⁰³ Bisim qaq a ijo medabuq di qaqatinbeqnu. Ariya ino anjam dena bisim qaq tulan bunyosiqa qaqatinugetbeqnu.

¹⁰⁴ Ino dal anjam na e powo bole ebeqnu deqa e kumbra uge kalil torei urateqnum.

Qotei aqa dal anjam na sawa suwanteqnu

¹⁰⁵ O Abu Qotei, ino anjam a wanjäl bul unu deqa a na sawa suwantoqnsiqa gam bole e osorbeq-naqa e geregere walweleqnum.

¹⁰⁶ E marem, e ino dal anjam bole tintin kalil dauryoqnqai. E singila na degsi marem. E gisañosai.

¹⁰⁷ O Tamo Koba Qotei, e jaqatin kobaibeqnu deqa ni ino anjam ni nami marem qaji di dauryosim e ñambile ebime.

¹⁰⁸ E ni pailmoqnsim ino ñam soqteqnum. Ijo pailyo di atraiyo inñi inñi bul. Ni ijo pailyo di qusimqa ino dal anjam plaltoqnsim e osorboqne.

¹⁰⁹ E ino anjam dauryeqnum deqa jeu tamo nanñi na e bati gaigai moiyoqbqa laqnub. Ariya e ino dal anjam qa are walbosaieqnu.

¹¹⁰ Tamo uge nanñi na e ojñajqa maroqnsib gamq di kakan waiyobuleqnub. Ariya e ino anjam uratosaieqnum.

¹¹¹ Ni ino anjam dena ijo are tulan boletetbeqnum. Anjam di gaigai ijo segi ñoro bole bul sqas.

¹¹² Deqa e ijo are miligiq di ino dal anjam kalil dauryoqnsiy dena gilsiy gilsiy e moiñai.

Iga Qotei aqa dal anjam dauryqom di iga bole sqom

¹¹³ O Abu Qotei, tamo qudei nanñi areqalo aiyel-toqnsib laña gisañ na ni daurmegqnub. Ariya e degyosaieqnum. E ino dal anjam qa tulan arearet-beqnu.

114 Ni dadan bul sosimqa e geregere taqatbeqnum. Ni dumu bul dego sosimqa e ulitbeqnum. Deqa e ino anjam qa ijo areqalo singilateqnum.

115 O tamo ungasari kumbra uge yeqnub qaji, ningi na e uratbosib isaq giliy. Ariya e ijo Qotei aqa dal anjam dauryoqnqai.

116 O ijo Qotei, ni ino anjam ni nami marem qaji dena e singilatbimqa e nambile sqai. Ni degyqam di e jemaibqasai. E ino anjam deqa are qaloqnsim ni qa tarineqnum.

117 Ni ijo ban ojimqa e bole sosiy ino anjam gaigai quoqnsiy dauryoqnqai.

118 E qalie, ni na tamo ungasari kalil ino dal anjam gotranyeqnub qaji nanqi qoreinreqnum. Deqa nango gisan kumbra torei loumekritqas.

119 Ni na tamo ungasari uge nanqi qalam jiri bul taqal breinreqnum. Ni degyeqnum deqa e ino anjam qa tulan arearetbeqnu.

120 E ni qa ulaoqnsim ginda gindaneqnum. E ino dal anjam tulan binieqnum.

Tamo a Qotei aqa dal anjam dauryeqnu

121 O Abu Qotei, e kumbra bole tintin dauryeqnum deqa ni na e uratbaim. Jeu tamo nanqi e gulbe ebqa laqnib ni na nanqi saidnjre.

122 E ino wau tamo unum deqa ni na e aqaryaibimqa e bole sqai. Ni singila na mare, ni degyqam. O Abu Qotei, tamo ungasari diqeqnub qaji nanqi e gulbe ebqa laqnib ni na nanqi saidnjre.

123 Od, ni e padalo sawaq na ame. Ni bole tintin unum deqa ni nami marem, ni na e oqam. Ni ino anjam di dauryqajqa deqa e tarinoqnsim nam ateqnum.

124 E ino wau tamo unum deqa ni ino qalaqalaiyo kumbra qa are qalsim e boletbosim ino dal anjam e osorbime.

125 E ino wau tamo unum deqa ni na e powo ebimqa e ino anjam qa geregere qalieqai.

126 O Tamo Koba Qotei, tamo ungasari nanqi ino dal anjam gotranjeqnub. Ni na nanqi n̄olawotnjqajqa bati brantqo deqa ni na nanqi n̄olawotnjre.

127 E ino dal anjam tulan qalaqalaiyeqnum. E gol bolequja degsi qalaqalaiyosaieqnum.

128 E qalie, ino anjam kalil bole. Deqa e gam uge kalil torei urateqnum.

Tamo a Qotei aqa gam dauryqajqa areareteqnu

129 O Abu Qotei, ino anjam kalil tulan bolequja. Deqa e ino anjam di torei dauryeqnum.

130 Tamo bei na tamo bei ino anjam osoryqas di anjam dena aqa are miligi suwantetqas. Od, anjam dena tamo powo saiqoji unub qaji nanqi qalie bole enjqas.

131 Deqa e ino dal anjam qa tulan arearetbeqnu. E anjam di dauryqajqa are koba unu. Baun a ya qaryeqnu dego kere.

132 O Abu Qotei, ni ijoq bosim e qa are boleimeme. E qalie, ni tamo kalil ino ñam qalaqalaiyeqnub qaji nanqi qa are boleimeqnu.

133 Ni nami marem, ni na e taqatbqam. Deqa ni na ijo walwel geregere taqatosim kumbra uge kalil saidnjrimqa nanqi na e bunbqa keresaiin-jrqas.

¹³⁴ Tamo qudei nanqi e gulbe ebqa laqnib ni nanqo banq na e ame. Yim e bole sosi y ino anjam dauryoqnqai.

¹³⁵ E ino wau tamo unum deqa ni ino ulatamu na e suwantbosim ino dal anjam e osorbe. Yim e ino anjam di geregere qalieqai.

¹³⁶ E akamkobaeqnamqa ijo nam ya aieyqnu. Di kiyaga? Tamo ungasari nanqi ino dal anjam dauryosaieqnu deqa.

Qotei aqa dal anjam a bole tintin unu

¹³⁷ O Tamo Koba Qotei, ni tulan bole tintin unum. Ino dal anjam a dego bole tintin unu.

¹³⁸ Od, dal anjam kalil ni nami atem qaji di tulan bole tintin. Tamo nanqi ino anjam deqa nanqo areqalo singilatqa kere.

¹³⁹ Ijo jeu tamo nanqi ino anjam qa are qalo-saieqnu. Deqa e namyuwo kankan bulosim nanqi qa tulan niriyeqnu.

¹⁴⁰ E ino anjam ni nami marem qaji di tenem-tosim qalieonum, anjam di bole. E ino wau tamo unum deqa e ino anjam tulan qalaqalaiyeqnu.

¹⁴¹ E tamo lanaj. E nam saiqoji unum. Deqa tamo qudei nanqi e qa are ugeinjreqnu. Ariya e ino dal anjam qa are walbosaieqnu.

¹⁴² O Abu Qotei, ino kumbra bole tintin kalil bati gaigai sqab. Ino dal anjam a bole. A gisan sai.

¹⁴³ Gulbe gargekoba ijoq di branteqnu deqa e are jaqatinbeqnu. Ariya e ino dal anjam qa tulan areboleboleibeqnu.

¹⁴⁴ Ino anjam a gaigai bole tintin sqas. O Abu Qotei, ni na e powo ebimqa e nambile sqai.

Tamo a Qotei na oqajqa deqa pailyeqnu

¹⁴⁵ O Tamo Koba Qotei, e ijo are miligi kalil ni emekritoqnsim ni pailmeqnum. Deqa ni ijo pailyo que. Yim e ino anjam kalil dauryoqnqai.

¹⁴⁶ E ni metmoqnsim pailmeqnum. Deqa ni na e amqa e bole sosiy ino dal anjam dauryoqnqai.

¹⁴⁷ Nobqolo ambru e tigeloqnsim ni pailmeqnum. Ni na e aqaryaibqajqa deqa e ni pailmeqnum. E ino anjam qa ijo areqalo singilateqnum.

¹⁴⁸ Qolo jige e ino anjam ni nami marem qaji deqa are qaleqnum. Deqa e qambumtosaieqnum.

¹⁴⁹ O Tamo Koba Qotei, ni gaigai e qalaqalaibeqnum deqa ni ijo pailyo que. Ni ino dal anjam qa are qalsim e nambile ebime.

¹⁵⁰ Tamo ungasari e ugeugeibqajqa mareqnub qaji nanqi ijo jojomq di unub. Ariya ino dal anjam a nanqi qa isaq di unu.

¹⁵¹ O Tamo Koba Qotei, ni ijo jojomq di unum. Ino dal anjam kalil bole.

¹⁵² E ino anjam deqa nami qalieem agi bini e qalieonum. Anjam di ni na singilatem unu. Deqa anjam di bati gaigai sqas.

Tamo a Qotei na oqajqa deqa pailyeqnu

¹⁵³ O Abu Qotei, e gulbe kobaquja qoboiyejunum. Ni ijo gulbe di unsim kobotetbime. Ni degye. Di kiyaqa? E ino dal anjam qa are walbosaieqnu deqa.

¹⁵⁴ Jeu tamo nanqi ijo jejamuq di une qamibqa ni na e beterbe. Yim e bole sqai. Ni ino anjam ni nami marem qaji deqa are qalsim e nambile ebime.

¹⁵⁵ E qalie, tamo uge nanqi ino dal anjam dauryqajqa are qalosaieqnub deqa ni na nanqi elenosaieqnum.

¹⁵⁶ O Tamo Koba Qotei, ni e qa tulan duleqnum deqa ni ino dal anjam qa are qalsim e nambile ebime.

¹⁵⁷ Tamo gargekoba nanqi na e ugetboqnsib jeutbeqnum. Ariya e ino anjam uratosaieqnum.

¹⁵⁸ E na tamo ungasari ni qa nango areqalo singilatosaieqnum qaji nanqi unjroqnsim nanqi qa are ugeibeqnaqa njirineqnum. Di kiyaga? Nanqi ino anjam dauryosaieqnum deqa.

¹⁵⁹ O Tamo Koba Qotei, ni e nube. E ino anjam qa tulan arearetbeqnu. Deqa ni ino qalaqalaiyo kumbra qa are qalsim e nambile ebime.

¹⁶⁰ Ino anjam kalil bole. Ino dal anjam kalil tulan tintin unub deqa nanqi bati gaigai sqab.

Tamo a Qotei aqa dal anjam dauryaqajqa tulan areareteqnu

¹⁶¹ Mandor kokba nanqi na e ugetbeqnum. Nanqi laja e ugetbeqnum utru saiqoji. Ariya Qotei, e ijo are miligiq dia ino anjam binieqnum.

¹⁶² E ino anjam ni nami marem qaji deqa tulan areboleboleibeqnu. Tamo a silali koba itosiq tulan areboleboleiyeqnu dego kere.

¹⁶³ E gisan kumbra kalil tulan uratoqnsim qoreiyeqnum. Ariya e ino dal anjam qa arearetbeqnu.

¹⁶⁴ Bati gaigai e ino ñam soqto 7 yeqnum. Di kiyaga? Ino dal anjam a tulan bole tintin unu deqa.

¹⁶⁵ Tamo ungasari ino dal anjam qa arearetnjreqnu qaji nanqi are lawo unub. Deqa ingi bei na nanqi uneq breinjrqqa keresai.

¹⁶⁶ O Tamo Koba Qotei, ni na e amqa e padalo gam uratqai. Ni degyqajqa deqa e ni qa tariñoqnsim ino dal anjam dauryeqnum.

¹⁶⁷⁻¹⁶⁸ E ino dal anjam kalil qa tulan arearet-beqnu. Deqa e ijo qunun na ino dal anjam kalil dauryeqnum. Od, e ino anjam kalil dauryeqnum. Di kiyaga? Ni ijo kumbra kalil qa qalieonum deqa.

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹⁶⁹ O Tamo Koba Qotei, e ni pailmitqa ni ijo pailyo quetbe. Ni ino anjam ni nami marem qaji deqa are qalsim e powo ebe.

¹⁷⁰ Od, ni ijo pailyo qusim ino anjam ni nami marem qaji deqa are qalsim e ame.

¹⁷¹ Ni na ino dal anjam e osorbeqnum deqa e gaigai ijo medabu na ino ñam soqtoqnqai.

¹⁷² E ino anjam qa are qaloqnsiy louoqnqai. Di kiyaga? Ino dal anjam kalil bole tintin unub deqa.

¹⁷³ E ino dal anjam dauryqajqa singilaeqnum. Deqa ni na e aqaryaibqajqa are soqneme.

¹⁷⁴ O Tamo Koba Qotei, e ino dal anjam qa tulan areboleboleibeqnu. Deqa ni na e amqa e padalo gam uratqai. Ni degyqajqa deqa e tariñeqnum.

¹⁷⁵ Ni na e ñambile ebimqa e ino ñam soqtoqnqai. Ijo areqalo agiende. Ino anjam na e aqaryaibeme.

¹⁷⁶ O Abu Qotei, e bati qudei ino gam bole dauryqajqa urateqnum. Kaja du du nanqi aleleqnub dego kere. Ariya e ino wau tamo unum. E ino dal anjam qa are walbosaieqnu. Deqa ni e qa ñamosim e itbimqa e ino areq olo bqai.

¹ Gulbe ijoq di brantej deqa e Tamo Koba Qotei pailyonamqa a ijo pailyo quetbej.

² E endegsi pailjem, “O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibimqa jeu tamo nanqi gisan anjam na e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqa.”

³ O gisan anjam maro tamo, Qotei na ningi kiy-erngwas? A gam kiye na ningi nolakotngwas?

⁴ E marqai. A qoto tamo nanjo qaja qalat na ningi lungsim namyuwo kanjan na ningi koitngwas.

⁵ O Abu Qotei, e tulan sougetejunum. E yaun tamo bul unum. E Mesek sawa ti Kedar nanjo tal ti dia sobulejunum.

⁶⁻⁷ E qoto kobotqajqa arearetbeqnu. Ariya e bati olekoba tamo qalo qaji nanjo ambleq di soqnem agi bini unum. Tamo nanqi di qoto kobotqajqa tulan urateqnu. Deqa e nanqi qa asgibeqnu. E na nanqi endegsi minjreqnum, “Ningi qoto kobotiy.” Degsi minjreqnamqa nanqi olo qotqajqa are prugnreqnu.

121

Tamo Koba a na iga taqatgeqnu

¹ E mana kalil koqyoqnsim endegsi neneme-qnum, “Ijo aqaryaibo tamo a qabe na bqas?”

² E marqai. Tamo Koba Qotei lan ti mandam ti gereiyej qaji a segi na e aqaryaibeqnu.

³ O tamo, ni que. Qotei a qambumtosaieqnu deqa a na ni geregere taqatmqas. A degyqas deqa ni aqa gam bole uratqa keresai.

⁴ A na Israel nanqi geregere taqatnjreqnu. A qambumtosaieqnu. Sai bole sai.

⁵ Tamo Koba Qotei a ino jojomq di tigelesosiq a ni waburtmoqnsiq a taqatmeqnu.

⁶ Deqa sen na ni qanam koitmqa keresai. Bai na dego ni qolo ugetmqa keresai.

⁷ Tamo Koba Qotei a na ni taqatmimqa ni nambile sqam. Deqa gulbe bei na ni ugetmqa keresai.

⁸ Ni ino tal uratosim walwelosim olo ino talq boqnim Tamo Koba Qotei a na ni taqatmoqnqas. Bati endeqa ti bunuq qa ti a na ni taqatmoqnqas.

122

Tamo a Jerusalem qure qa areboleboleiyeqnu

¹ Tamo qudei nangi na e endegsib merbeb, “Ni au. Iga Tamo Koba Qotei aqa atra talq gilqom.” Nangi e degsib merbonabqa e tulan areboleboleibej.

² Deqa e nangi ti koba na walwelosim gilsim Jerusalem qureq di brantosim marem, “O Jerusalem, bini iga ino siran miligiq di tigelejunum.”

³ Nami tal gereiyo tamo nangi na Jerusalem qure gereiyosib aqa utru singilateb deqa a tulan bole unu.

⁴ Bini Israel nango moma utru 12 nango len nangi Tamo Koba Qotei aqa dal anjam dauryqajqa are qaloqnsib Jerusalem qureq giloqnsib Qotei aqa nam binিয়েqnu.

⁵ Jerusalem dia mandor nango awo jaram unub. Nangi awo jaramq di awoqnsib tamo ungasari nango une qa nangi peginjreqnub. Mandor nangi di Devit aqa len.

⁶ Ningi endegsib Qotei pailyoqniy, “Tamo ungasari Jerusalem qalaqalaiyeqnuḅ qaji nanḡi bole soqnebe. Jerusalem a qoto saiḡoji lawo soqneme.

⁷ Jerusalem a dadan ti unu. Aqa tal kokba miligiq dia tamo ungasari nanḡi qoto saiḡoji lawo soqnebe.” Ningi degsib Qotei pailyoqniy.

⁸ Od, e ijo was nanḡi qa ti ijo kadoi nanḡi qa ti are qaloqnsim endegsi Jerusalem minjeqnum, “Ni qoto saiḡoji lawo soqne.”

⁹ E gago Tamo Koba Qotei aqa atra tal qa are qaloqnsim endegsi Jerusalem minjeqnum, “Ni bole soqnime.”

123

Qotei a iga qa duleqnu

¹ O Mandor Koba lan qureq dia ino awo jaramq di awejunum qaji, e taroqnsim ni pailmeqnum.

² Kanḡal tamo a aqa tamo gate na boletqajqa deqa tarineqnu. Kanḡal unḡa a dego aqa unḡa gate na boletqajqa deqa tarineqnu. Dego kere iga gago Tamo Koba Qotei na boletgwajqa deqa tarineqnum. Iga degyeqnum deqa Qotei a iga qa dulqas.

³ O Tamo Koba Qotei, jeu tamo nanḡi na iga tulan ugeugeiqeḡnuḅ deqa ni iga qa dulame.

⁴ Bati gargekoba nanḡi diqoqnsib iga ugetgeḡnuḅ. Od, nanḡi na iga misilingoqnsib nanḡo segi ñam soqteḡnuḅ. Deqa ni iga qa dulame.

124

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanŋi aqaryain-jreqnu

¹ E marem, “Tamo Koba Qotei na iga betergosai qamu iga bole sqa keresai qamu.” E degsi marem deqa Israel nanŋi kamba marqab,

²⁻³ “Od. Nami jeu tamo nanŋi na iga qoto itgo-qneb. Bati deqa Tamo Koba Qotei na iga betergosai qamu nanŋi iga qa minjin oqetnjrnaqa iga padaltgeb qamu.

⁴ Qotei na iga betergosai qamu iga torei loumem qamu. Ya dosim tamo nanŋi osim aiqas dego kere.

⁵ Qotei na iga betergosai qamu iga morenem qamu. Ya koba dosim tamo nanŋi kabutnjrqas dego kere.” Israel nanŋi kamba degsib marqab.

⁶⁻⁷ Tamo Koba Qotei na jeu tamo nanŋi saidnjrej deqa nanŋi na iga kobotgosai. Iga nanŋo banq na jaraiyem. Kakan a branamqa qebari a kakan uratosim ulanqas dego kere. Qotei na iga degsi aqaryaigej deqa iga aqa ñam soqtqom.

⁸ Tamo Koba Qotei lan ti mandam ti gereiyej qaji a aqa segi ñam na iga aqaryaigeqnu.

125

Qotei na aqa segi tamo ungasari nanŋi so bole enjreqnu

¹ Tamo ungasari Tamo Koba Qotei qa nanŋo areqalo singilateqnub qaji nanŋi Saion Mana bul unub. Mana di singila koba. A renŋinqa keresai. A gaigai bole sqas.

² Bati endeqa ti bunuq qa ti Tamo Koba Qotei na aqa segi tamo ungasari nanɣi agutnjroqnsim taqat-njroqnqas. Mana nanɣi Jerusalem qure agute-qnub dego kere.

³ Qotei na kumbra uge yo qaji mandor nanɣi saidnjrimqa nanɣi na tamo ungasari tintin nango mandam taqatqasai. Nanɣi na taqateb qamu tamo ungasari tintin nanɣi dego kumbra uge yoqneb qamu.

⁴ O Tamo Koba Qotei, ni na tamo ungasari kumbra bole yeqnub qaji nanɣi so bole enjime. Od, ni na tamo ungasari areqalo bole ti unub qaji nanɣi so bole enjime.

⁵ O Israel, ninɣi lawo soqniy. Ninɣi qalie, Tamo Koba Qotei na tamo ungasari gam uge dauryeqnub qaji nanɣi qoreinjrɣas. A na nanɣi ti tamo ungasari kalil kumbra uge yeqnub qaji nanɣi ti qoreinjrɣas.

126

Israel nanɣi Qotei na aqaryainjrɣajqa deqa pai-lyeqnub

¹ Tamo Koba Qotei a na iga joqsiqa iga Babilon qure uratosim olo Saion qureq bem. Bosim bati deqa iga endegsi are qaloqnem, “Iga ɳeioobilqeieqnum kiyo?”

² Iga degsi are qaloqnsim areboleboleigeqnaqa kikioqnsim louoqnem. Yeqnam sawa bei bei qaji nanɣi na iga nugoqnsib endegsib maroqneb, “Tamo Koba Qotei a Israel nanɣi qa manwa kokba babtelenqo.” Nanɣi degsib maroqneb.

³ Od, Tamo Koba Qotei a iga qa are qalsiqa manwa kokba babtelenjej. Deqa bini iga tulan areboleboleigeqnu.

⁴⁻⁶ O Tamo Koba Qotei, ni na gago sawa endi olo boletimqa tamo ungasari akameqnub qaji nanqi tulan areboleboleinjrqas. Sawa qanqranjo a olo ya na maqeqnaqa mandam a boleeqnu dego kere. Od, ni na gago sawa endi olo boletimqa tamo ungasari nanqi ingi yago osib nanjo wauq di yagsib bunuqna ingi meli otorosib arebolebole na ti lou na ti nanjo qureq olo bqab.

127

Qotei na iga boletgeqnu

¹ Tamo Koba Qotei a na tal gereiyqasai di tal gereiyo tamo nanqi lanja wauqab. Qotei na qure taqatqasai di qure taqato tamo nanqi lanja qure taqatqab.

² Qotei na gago ingi wau boletqasai di iga lanja nobqolo ambru tigelosim waukobaoqnim bilaqtoqnqas. Od, iga nes na ti jaqatin na ti lanja wauqom. Ariya tamo ungasari Qotei na qalaqalainjreqnu qaji nanqi waueqnabqa a na nanjo ingi wau boletqnsiqa nanqi aqarato enjreqnu.

³ Tamo Koba Qotei a na iga angro egeqnu. Angro nanqi di gago awai boledamu bul.

⁴ Tamo singila bole a na angro mel nambabtnjrqas di nanqi qoto tamo aqa qaja bul sosib gaigai nanjo abu beteryoqnqab.

⁵ Tamo a angro mel gargekoba oqas di a tulan areboleboleiyqas. Jeu tamo nanqi aqa jejamuq di

une qametibqa a na anjam pegiyo sawaq dia nanġi
bunġirqas. Deqa a jemaityqasai.

128

*Qotei na tamo kalil aqa anjam dauryeqnub qaji
nanġi boletnjreqnu*

¹⁻² Tamo kalil Qotei qa ulaoqnsib aqa anjam
dauryeqnub qaji nanġi tulaġ areboleboleinjre-
qnu. O tamo, ni Tamo Koba Qotei aqa anjam dau-
ryqam di a na ino baġ singilatetmim ni wauoqnsim
inġi uyoqnsim tulaġ bole sosim areboleboleimo-
qnqas.

³ Ino talq dia ino njaun a angro gargekoba oqas.
Nam oliv a gei bole atelenejqnu dego kere. Ino
angro nanġi nam oliv bul sosibqa ni ombla inġi
uyoqnqab.

⁴ Od, Tamo Koba Qotei na tamo kalil aqa anjam
dauryeqnub qaji nanġi degsim boletnjroqnqas.

⁵ Tamo Koba Qotei a Saion qureq di unu. A na ni
boletmoqnqas. Deqa bati kalil ni mandamq endi
sqam di Qotei na Jerusalem qure tulaġ boletogn-
imqa ni unoqnqam.

⁶ Ijo areqalo agiende. Ni bati olekoba sosimqa
ino moma nanġi unjrqam. O Israel, ninġi lawo
soqniy.

129

*Israel nanġi Qotei na jeu tamo nanġi padaltnjrqa-
jqa deqa pailyeqnub*

¹⁻² O Israel, ni endegsi mare, “E angro wala
sonamqa jeu tamo nanġi na e ugetboqneb. Ariya
nanġi na e bunbosaioqneb.

³ Nanġi bu toqoŋ na e kumbainbeqnabqa bu toqoŋ dena ijo jejamu ugeugeiyeqnaqa ijo qoreq di yu kokba bumbranjoqneb. Tamo a inġi wauq di mandam qamsim bulyqas dego kere.

⁴ Tamo Koba Qotei a bole tinġin unu deqa a na e aqaryaibosiqa tamo uge nanġo banq na e taqal waibej. A degyej deqa e olo nanġo sorgomq di sosai.” O Israel, ni deġsi mare.

⁵ O Abu Qotei, ni na tamo kalil Saion qure jeuteqneb qaji nanġi winjre. Ni degyqam di nanġi tulaŋ jemainjrim ni uratmosib isaq ġilqab.

⁶ Ni na nanġi urur moiyoŋnjrime. Ni degyqam di nanġi ñin bul sqab. Iga qalie, ñin a tal gogeq di brantoqnsiq oqosaisosiq urur qanġraŋeqnu.

⁷ Ñin di torei ugeqo deqa tamo bei na ko-roiyosim aqa talq di atqa keresai.

⁸ Deqa tamo qudei nanġi gamq di a turosib endegsib minjqa keresai, “Tamo Koba Qotei na ni boletmeme. Ni Qotei aqa ñam na bole soqnime.” Degsib minjqa keresai.

130

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e are tulaŋ ġulbeibeqnu deqa e ni pailmeqnum.

² O Tamo Koba, e ni pailmitqa ni ino dabkala waqtosim ijo kakro qusim e aqaryaibime.

³⁻⁴ Ni na gago une kobotetgeqnum deqa iga ni biŋimeqnum. Iga qalie, ni gago une qa are qalo-saieqnum. Ni gago une kobotetgosai qamu iga ino pegiyo bati bunjyqa keresai qamu.

⁵ E Tamo Koba Qotei aqa anjam qa ijo areqalo singilatoqnsim a na e aqaryaibqajqa deqa tarineqnum.

⁶ Qure taqato tamo nangi suwan qa tarineqnub. Ariya e na nangi tulan bunjrsim ijo are miligi kalil Tamo Koba Qotei yekritoqnsim a qa tarineqnum.

⁷⁻⁸ O Israel tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei qa nungo areqalo singilatoqniy. Ningi degyqab di a na ningi elenjosim nungo une kalil kobotetngwas. Ningi qalie, Tamo Koba a na gaigai ningi qalaqalaingeqnu. Ningi padalaib deqa a na ningi torei elenqas.

131

Tamo a Qotei qa aqa areqalo singilatoqnsiqa pai-lyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e diqwajqa kumbra urateqnum. E ijo segi ñam soqtosaieqnum. E ijo segi singila na wau kokba yqajqa are qalosaieqnum.

² E are lawo unum. E geregere awejunum. Angro mom a aqa ai aqa dobulq di ñeieqnu dego kere.

³ O Israel, ningi Tamo Koba Qotei qa nungo areqalo singilatoqniy. Bati endeqa ti bunuq qa ti ningi degyoqniy.

132

Tamo nangi Qotei aqa atra tal qa arebolebolein-jreqnu

1-2 O Israel nango Tamo Koba Qotei, ni singila koba ti unum deqa ni gulbe kalil Devit a qoboioqnej qaji di unime. Ni aqa gulbe deqa are walmai. Devit a na nami ni anjam bei mermsiq a anjam di singilatej.

³ Devit a anjam endegsi marej, “E ijo tal miligiq gilqasai. E nejiasai.

⁴ E qambumtqasai dego.

⁵ Mati e Israel nango Tamo Koba Qotei singila ti unu qaji aqa atra tal gereiyitqa a tal dia soqnim bati deqa e olo nejiai.” Devit a anjam degsi marej.

⁶⁻⁷ Betlehem qureq dia iga anjam endi quem, “Ningi boiy. Iga Tamo Koba aqa atra talq gilsim aqa singa atqajqa sawaq dia louoqnqom.” Iga anjam di quem. Ningi qalie, Israel nangi Kiriath Jearim nango mandamq di Qotei aqa dal anjam so qaji nam monqum iteb.

⁸ O Tamo Koba Qotei, ni tigelosim ino dal anjam so qaji nam monqum osim ino aqarato sawaq gilime. Aqarato sawa di ino atra tal. Nam monqum miligiq dia iga ino singila kobaquja uneqnum.

⁹ O Abu Qotei, ijo areqalo agiende. Ino atra tamo nangi kumbra bole tintin gara bul jigesoqnebe. Ino segi tamo unqasari bole nangi areboleboleinjrim louoqnebe.

¹⁰ O Tamo Koba, ni ino wau tamo Devit a qa are qalime. Od, ni ino mandor ni segi na giltem qaji a aqaryaiyime. Ni na a qoreiyaim.

¹¹⁻¹² Tamo Koba Qotei na nami Devit endegsi minjej, “E ino angro mel bei gilititqa ni mandor koba unum dego kere a kamba ino sawa osim mandor koba sqas. E na ijo dal anjam e nami

Israel nanŋi enjrem qaji di plaltosiy ino angro mel nanŋi minjroqnqai. Nanŋi ijo dal anjam dauryqab di nango angro mel nanŋi bati gaigai mandor kokba sqab. Ni mandor koba unum dego kere.” Qotei na Devit degsi minjsiqa anjam di singilatej. Deqa a anjam di olo bubulyqa keresai.

¹³⁻¹⁴ Tamo Koba Qotei na Saion qure giltej. A qure dia sqajqa are unu. A marej, “E qure dia bati gaigai aqaratosiy Mandor Koba sqai.

¹⁵ E na tamo unŋasari Saion qureq di unub qaji nanŋi inŋi inŋi qa tulan keretnjqai. E na tamo unŋasari sougetejunub qaji nanŋi inŋi uyo anain-jritqa nanŋi uyib menetnjqas.

¹⁶ E na atra tamo nanŋi wau enjritqa nanŋi anjam endegsib palontqab, ‘Qotei na tamo unŋasari nanŋi elenjequ deqa nanŋi padalosaiegnub.’ Atra tamo nanŋi anjam di gara bul jigibqa tamo unŋasari kumbra bole yeqnub qaji nanŋi arebole-boleinjrim louoqnqab.

¹⁷ E Devit aqa lenq na tamo bei giltitqa a Saion qureq dia mandor koba sqas. Deqa a ti aqa lenq nanŋi ti mandor kokba sqab.

¹⁸ E na mandor di aqa jeu tamo nanŋi jemai enjritqa nanŋi jemai di gara bul jigwab. Ariya mandor a ñam bole ti sqas. Aqa gate tatal a rian ti suwan ti sqas.”

133

Iga qalaqalaiyo kumbra yoqnqom

¹ Tamo unŋasari Qotei dauryeqnub qaji nanŋi are qujaitosib sqab di kumbra bolequja. Nanŋi degyqab di nanŋi are bole na sqab.

² Kumbra di ñam oliv aqa goren boledamu bul sqas. Goren di nami tamo qudei nanqi na Aron aqa gateq di bilentonaga aqa me junqum ti aqa gara olekoba ti deq aiyej.

³ Are qujaitqa kumbra di ñin bul sqas. Ñin di qolo Hermon mana ti Saion mana ti dia ñunqneqnu. Saion dia Tamo Koba Qotei na aqa segi tamo unqasari nanqi tulan boletnjreqnu. Deqa nanqi ñambile gaigai sqab.

134

Iga Qotei aqa ñam soqtqom

¹⁻² O Tamo Koba Qotei aqa wau tamo kalil, ningi aqa ñam soqtqoni. Ningi qolo gaigai aqa atra tal miligiq di loueqnub deqa ningi aqa ñam soqtqonsib aqa getento sawa miligiq dia nunqo ban soqtqonsib a binjiyoqni.

³ Tamo Koba Qotei a lan ti mandam ti gereiyej. A Saion qureq di unu. A dia sosimqa ningi boletngeme.

135

Iga Tamo Koba Qotei qa areboleboleiqeqnaqa loueqnum

¹ Iga Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtqonqom. O Qotei aqa wau tamo, ningi aqa ñam soqtqoni. Od, ningi aqa ñam soqtqoni.

² Ningi aqa atra tal miligiq di waueqnub deqa ningi aqa ñam soqtqoni. Agi ningi atra tal aqa dadan miligiq di tigeloqnsib loueqnub.

³ Qotei na ningi tulan boletngeqnu deqa ningi aqa ñam soqtoqnsib a qa louoqnsib areboleboleingeme.

⁴ Tamo Koba Qotei a aqa segi ñam qa are qalsiq Jekop giltej. Jekop aqa len nanqi Israel. Nanqi Qotei aqa segi tamo ungasari unub.

⁵ E qalie, Tamo Koba Qotei a ñam koba ti unu. Gago Tamo Koba a na gisan qotei kalil nanqi tulan bunjreqnu.

⁶ A wau bei yqajqa are soqnim a yqas. Lan qureq di, mandamq di, yuwalq di, yuwal utruq di Tamo Koba Qotei a wau bei yqajqa are soqnim a yqas.

⁷ A mareqnaqa sawa sawa kalilq dia lanbi branteqnaqa awa ti minjal ti aiyeqnu. A na jagwa dego tigeltognsiqa qarinyeqnaqa sawa sawaq gileqnu.

⁸ Qotei na Isip nango angro matu kalil nanqi ñumekritnjrej. A na wagme nango angro matu nanqi dego ñumekritnjrej.

⁹ Qotei na manwa kokba babtoqnsiqa Isip nango mandor aqa wau tamo nanqi ti ñolawotnjroqnej.

¹⁰ A na sawa bei bei qaji nanqi dego ugetnjroqnsiqa nango mandor nanqi ñumeqnaq moreñoqneb. Mandor nanqi di ñam koba ti soqneb.

¹¹ Qotei na Amor nango mandor Sihon a ti Basan sawa qaji nango mandor Ok a ti mandor kalil Kenan sawaq di soqneb qaji nanqi ti ñumeqnaq moreñoqneb.

¹² Moreñeqnab a na nango mandam osiqa aqa segi Israel tamo ungasari nanqi enjroqnej.

¹³ O Tamo Koba Qotei, ino ñam a bati gaigai sqas. Tamo ungasari bunuqna brantqab qaji nanqi ino ñam qa gaigai are qaloqnqab.

¹⁴ Tamo Koba Qotei na aqa segi tamo ungasari nanği endegsi minjrqas, “Nunġo kumbra bole.” Nanği aqa wau tamo unub deqa a nanği qa dulqas.

¹⁵ Ariya sawa bei bei qaji nanği gisan qotei silva na ti gol na ti gereinjreqnub. Nanği nanġo segi ban na gisan qotei nanği di gereinjreqnub.

¹⁶ Gisan qotei nanği di medabu ti unub. Ariya nanği anjam marqa keresai. Nanği namdamu ti unub. Ariya nanği nam atqa keresai.

¹⁷ Nanği dabkala ti unub. Ariya nanği anjam quqwa keresai. Nanği mondor titqa keresai dego.

¹⁸ Gisan qotei gereinjro tamo nanği ti tamo ungasari gisan qotei qa nanġo areqalo singilateqnub qaji nanği ti qotei di bulosib singila saiġoġi unub.

¹⁹ O Israel tamo ungasari, ninġi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnij. O Aron aqa leñ, ninġi Qotei aqa atra tamo unub deqa ninġi aqa ñam soqtoqnij.

²⁰ O Livai aqa leñ, ninġi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnij. O tamo ungasari Tamo Koba Qotei qa ulaeqnub qaji, ninġi aqa ñam soqtoqnij.

²¹ O tamo ungasari Jerusalem qureq di unub qaji, ninġi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnij. Jerusalem a Qotei aqa qure utru. Aqa ñam bei Saion. Ninġi Tamo Koba aqa ñam soqtoqnij!

136

Iga Qotei binjyeqnum

¹ Tamo Koba Qotei na iga boletgeqnu deqa iga a binjyoqnqom. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

² Qotei a na gisan qotei kalil nan̄gi buñnjreqnu deqa iga a binjiyoqnqom. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

³ Tamo Koba a na tamo kokba kalil nan̄gi tulan buñnjreqnu deqa iga a binjiyoqnqom. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁴ A segi qujai man̄wa kokba babteqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁵ Aqa segi powo na a lan̄ gereiyej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁶ A ya gogeq di mandam atej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁷ A sen̄ ti bai ti bongar ti gereinjrej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁸ A sen̄ gereiyej deqa sen̄ na qanam taqateqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

⁹ A bai ti bongar ti gereinjrej deqa nan̄gi na qolo taqateqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁰ A na Isip nan̄go an̄gro matu nan̄gi ñumnaq moreñeb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹¹ A na Israel nan̄gi joqsiqa Isip sawa uratosib gileb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹² A aqa segi singila kobaquja na Israel nan̄gi joqsiq gileb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹³ A marnaqa Yuwal Lent a poaiyelosiq qala bei beiq di tigelonaq jenej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁴ A na Israel nan̄gi joqsiqa yuwal di gentosib mandam qan̄granoq aisib walwelosib gileb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁵ A na Isip nan̄go mandor aqa qoto tamo nan̄gi ti breinjrnaqa nan̄gi Yuwal Lent miligiq aisib

moreñeb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁶ A aqa segi tamo ungasari nanği qa namosiqa nanği joqsiq wadau sawaq gileb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁷ A na mandor kokba nanği ñumnaq moreñeb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁸ A na mandor ñam ti soqneb qaji nanği ñumnaq moreñeb. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

¹⁹ A na Amor nanço mandor Sihon qalnaq moiyej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²⁰ A na Basan sawa qaji nanço mandor Ok dego qalnaq moiyej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²¹ A na mandor kalil di nanço mandam osiqa aqa segi tamo ungasari nanği enjrej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²² Od, a na mandam di osiqa aqa wau tamo Israel nanği enjrej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²³ Iga sougetesonamqa Qotei a iga qa are qaloqnej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²⁴ A jeu tamo nanço banq na iga elenjej. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²⁵ A na tamo ungasari kalil nanği ti wagme kalil nanği ti inği anainjreqnu. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

²⁶ Deqa iga Qotei lan qureq di unu qaji a binjiyoqnqom. A na gaigai iga tulan qalaqalaigeqnu.

137

Israel nanği nanço segi qure utruq olo gilqajqa are qaloqneb

¹ Iga Babilon ya qalaq di awesosimqa Saion qure qa are qaloqnsim akamkobaoqnem.

²⁻³ Tamo ungasari iga tontgeb qaji nanqi na iga kikigoqnsib endegsib mergoqneb, “Ningi Saion qure qa lou gereiyibqa iga quqwom. Ningi arebolebole qa lou gereiyiy.” Nanqi na iga degsib misilin anjam mergoqneb deqa iga gago louqajqa gombin olo anjamosai. Iga gombin di osim nam dani gogeq di gaintem.

⁴ Iga Babilon sawaq di yaun tamo soqnem. Di gago sawa sai. Iga dia sosimqa endegsi maroqnem, “Iga kiyersim Tamo Koba Qotei qa louoqnqom? Di keresai.”

⁵ O Jerusalem qure, e ni qa are walbqas di e olo gombin anjamqajqa keresaiibeme.

⁶ O Jerusalem qure, e ni segi qujai qa areboleboleibqajqa asgibim ni qa are walbqas di ijo kakro ugeim ijo men medabuq di geteneme. E olo louqajqa keresaiibeme.

⁷ O Tamo Koba Qotei, ni qalie, Babilon nanqi na Jerusalem tamo ungasari nanqi qoto itnjrnabqa bati deqa Idom nanqi na Babilon nanqi beternjrsib anjam endegsib minjreb, “Ningi Jerusalem aqa tal kalil konjekritosib qure di torei niñaqyiy.” O Abu Qotei, ni Idom nanjo anjam deqa are qalsim nanqi njolawotnjre.

⁸ O Babilon, ningi quiy. Ningi na iga tulan ugetgeb deqa ningi padalougetqab. Tamo bei na nunjo une deqa ningi kambatngwas di a tulan areboleboleiyqas.

⁹ A nunjo angro kiñilala nanqi ojsim menin quraq di breinjrqas di a tulan areboleboleiyqas.

138

Tamo a Qotei binjyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e ijo are miligi ni emekritosiy ni binjimoqnqai. E ino lan angro nango n̄amgalaq di ni qa louoqnsiy ino n̄am soqtoqnqai.

² Ni na gaigai e tulan qalaqalaibeqnum. Ni ino segi anjam bole dauryeqnum. Ni degyeqnum deqa e ino atra tal areq di singa pulutosiy ino n̄am qa are qalsiy ni binjimoqnqai. Ni ino segi anjam ti ino segi n̄am ti soqteqnam nan̄gi aiyel na in̄gi in̄gi kalil bunyosib tulan goge oqeqnub.

³ O Abu Qotei, e ni pailmonamqa bati deqa ni ijo pailyo qusim e singila ebem. Deqa e singila koba ti unum.

⁴ O Tamo Koba Qotei, ijo areqalo agiende. Mandor kalil mandamq endi unub qaji nan̄gi ino anjam quoqnsib ino n̄am soqtoqnebe.

⁵ Tamo Koba Qotei aqa n̄am ti aqa rian̄ ti tulan goge kobaq di unub. Deqa mandor nan̄gi aqa kumbra bole kalil qa are qaloqnsib a qa louoqnebe.

⁶ Od, Tamo Koba Qotei a tulan goge kobaq di unu. Aqa n̄am kobaquja. Ariya a na tamo un̄gasari n̄am saiqoji unub qaji nan̄gi isaq na un̄jroqnsiq nan̄gi qa are boleiyeqnu.

⁷ O Abu Qotei, e gulbe gargekoba iteqnamqa ni na e taqatbeqnum deqa e n̄ambile unum. Jeu tamo nan̄gi e qa n̄irin̄eqnabqa ni na nan̄gi qoto itn̄jroqnsim nango ban̄q na e taqal waibeqnum.

⁸ O Tamo Koba Qotei, e qalie, in̄gi bole kalil ni nami e ebqajqa marem qaji di ni na e ebqam. Ni na gaigai e tulan qalaqalaibeqnum. O Abu Qotei, ni ino wau kalil yoqne. Ni wau di urataim.

139

Qotei a iga qa geregere qalieosiqa iga taqatge-qnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni e qa qalie bole. Ni ijo walwel geregere peleiyeqnum.

² Ni isaq na ijo areqalo kalil uneqnum. E tigele-qnamqa ni e nubeqnum. E awoeqnamqa ni e nubeqnum.

³ E waueqnamqa ni e nubeqnum. E ɲeieqnamqa ni e nubeqnum. Ni ijo kumbra kalil qa qalieeqnum.

⁴ O Tamo Koba Qotei, e anjam bei marqa laqnit ni ijo anjam di nami qalieqam.

⁵ Ni gaigai e kalilboqnsim ino ban ijoq di atoqn-sim e taqatbeqnum.

⁶ Ino powo goge koba. Powo dena ijo powo tulan bunyeqnu. E ino powo di oqa keresai. Powo di tulan bolequja.

⁷ E qabitosiy ino Mondor uratosiy ulanqai? E sawa qabia ururosiy ni qa uliqai? Sawa deqaji bei sosai.

⁸ E lan qureq oqitqa ni dia sqam. E moiyo qureq aiyyitqa ni dego dia sqam.

⁹ E pururusiy sen ogo sawaq gilqai kiyo sen aiyi sawaq aisiy tulan isaq di sqai kiyo

¹⁰ ni sawa dia dego sqam. Sosimqa e gam osor-bosim taqatbqam.

¹¹ E endegsi marqai, “Ambru na e ulitbqa kere. Suwan a ambruosim e agutbosim ulitbqa kere.”

¹² Sai. E degsi marqasai. Ambru a tulan ambru sai. Qolo a qanam bul suwaneyqnu. Ambru ti suwan ti nanji ombla kerekere.

¹³ O Abu Qotei, e qalie, ni ijo jejamu ti ijo qunun ti gereiyem. Ni ijo ai miligiq di e gereibem.

¹⁴ Ni maŋwa kobaquja na e gereibem deqa e ni qa ulaoqnsim ino ñam soqteqnum. Ingi ingi kalil ni gereinjrem qaji di tulaŋ boledamu. Di e bole qalieonum.

¹⁵ Ni ijo ai miligiq di e jiŋga na gereibeqnamqa ijo tanu kalil boleoqneb. Bati deqa e ni qa uliesosai.

¹⁶ Ijo ai na e ŋambabtbosaisonaqa ni e nubem. E mandamq endi brantosaisonaqa ni ino buk miligiq di ijo ŋambile sqajqa bati kalil nami nenŋrenyem.

¹⁷ O Abu Qotei, e ino areqalo kalil qa tulaŋ arearetbeqnu. E ino areqalo di naŋgo utru qalieqa keresai. Ino areqalo di tulaŋ kokba.

¹⁸ Deqa e ino areqalo kalil sisiyqa keresai. Od, naŋgi ulul bul deqa e sisiyqa keresai. Deqa e ino areqalo kalil sisiyqa keresaiibim tulaŋ urnambim qambumtqai. Qambumtosiy olo qutuosiy ni ombla sqai.

¹⁹ O Abu Qotei, ni na tamo uge naŋgi ñumim moreŋebe. O tamo qalo qaji, niŋgi na e uratbosib jaraiyi.

²⁰ O Abu Qotei, ni qalie, tamo naŋgi dena ni misiliŋmoqnsib ni jeutmoqnsib ino ñam qa anjam uge mareqnub.

²¹ O Tamo Koba Qotei, e na tamo kalil ni qoreimeqnub qaji naŋgi kamba qoreinjreqnum. E na tamo kalil ni qa diqeqnub qaji naŋgi qa are ugeibeqnu.

²² Od, e na tamo kalil naŋgi di tulaŋ qoreinjreqnum. E mareqnum, “Naŋgi ijo jeu tamo unub.”

²³ O Abu Qotei, ni ijo walwel geregere peleiyosim ijo are miligi qalieame. Od, ni na e tenemtbosim ijo areqalo ti ijo are gulbe ti geregere qalieame.

²⁴ Ijo areqaloq di une bei unu kiyo sai kiyo di ni unime. Unsim e nambile gaigai sqajqa gam osorbime.

140

Tamo a Qotei na taqatqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni na e aqaryaibime. Ni degyqam di tamo uge nanqi na e ugetbqa yoqnib keresaiinjrqa. Ni na e geregere taqatbime. Ni degyqam di tamo qalo qaji nanqi na e jeutbqa yoqnib keresaiinjrqa.

² Tamo nanqi di kumbra uge yqajqa are qaleqnub. Nanqi bati gaigai qoto tigelteqnub.

³ Nango anjam amal aqa qalagei bulosiq tulan qalat unu. Nango anjam di amal uge aqa ya isa bul.

⁴ O Tamo Koba Qotei, ni na e geregere taqatbosim tamo uge nango banq na e ame. Ni tamo qalo qaji nanqi saidnjrimqa nanqi na e ugetbqajqa anjam qosoqnib keresaiinjrqa.

⁵ Tamo diqeqnub qaji nanqi na e ojgajqa deqa kakan waiyobuleqnub. Nanqi kakan di sil kokba na gereiyqnsib gamq di waiyobuleqnub.

⁶ E Tamo Koba Qotei endegsi minjeqnum, “Ni ijo Qotei.” E degsi minjeqnum. O Tamo Koba, ni ijo pailyo kalil quoqnsim e aqaryaiboqne.

⁷ O ijo Tamo Koba Qotei, e qalieonum, ni jeu tamo nango banq na e oqajqa singila ti unum. Deqa e jeu tamo nanqi qoto itnjreqnamqa ni na e geregere taqatboqnsim singilatbeqnum.

⁸ O Tamo Koba Qotei, tamo uge nanği na e gulbe ebqajqa arearetnjreqnu. Deqa ni na nanği said-njrimqa nanği e gulbe ebqajqa anjam qosoqnib keresaiinjrqaş. Ni degyqam di nanği nanço segi ñam soqtqasai. Nanço ñam tulañ aguq aiqaş.

⁹ O Abu Qotei, ijo jeu tamo nanği tulañ diqoqnşib e kobotbqajqa anjam qosoqnib ni na kamba nanği kobotnjre.

¹⁰ Ni na ñamyuwo metim lañ goge na aisim nanği koitnjreme. Ni na nanği breinjrım sub guma kobaq aiyebe. Sub dia ñamyuwo unu. Nanği subq dena olo oqedqa keresai.

¹¹ Tamo qudei nanği une pegiyo talq dia tamo unğasari nanço jejamuq di gisañ anjam qametnjreqnub. Deqa ni na tamo nanği di winjrımqa nanği ino segi mandam bole uratosib jaraiyebe. O Abu Qotei, ijo areqalo agiende. Gulbe uge na tamo qalo qaji nançoq di brantosim nanği kobotnjreme.

¹² O Tamo Koba Qotei, e qalieonum, tamo uge nanği na tamo unğasari sougetejunub qaji nanği gulbe enjreqnabqa ni na tamo unğasari nanği di beternjreqnum. Od, ni na tamo unğasari inği inği qa truqueqnub qaji nanği aqaryainjreqnum.

¹³ E qalie, tamo unğasari bole tintiñ nanği ino ñam soqtoqnşib bati gaigai ni ombla sqab.

141

Tamo a qolo Qotei pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, e ni pailmegnum. Ni ino dabkala waqtosim ijo pailyo qusim urur e aqaryaibime.

² Ijo areqalo agiende. Ijo pailyo a qurem quleq ti bul oqsim ino ulatamuq di branteme. E ijo ban soqtoqnsiy ni pailmoqnit ijo pailyo di atraiyo ingi ingi bul soqneme. Israel nanqi na ingi ingi di qolo gaigai ni atraimeqnub.

³ O Tamo Koba Qotei, ni ijo medabu ti ijo anjam maro ti geregere taqatetbime.

⁴ Ni na e saidbimqa e kumbra uge yqajqa are prugbqasai. Od, ni na e saidbimqa e kumbra uge yo qaji tamo nanqi koba na alanqobaoqnsiy une atoqnqasai.

⁵ Tamo bole bei na ijo walwel tingitetbqas di kumbra bole. E une bei yitqa tamo bole dena e njirintbqas di kumbra bole. Deqa e na a saidyqasai. Ariya e endegsi pailyqai, “O Abu Qotei, ni na tamo uge nanqo kumbra uge qa nanqi kambatnjre.”

⁶ E degsi pailyitqa Qotei a ijo pailyo di qusimqa tamo uge nanqo gate kokba nanqi ugeugeinjqas. Yimqa tamo uge nanqi e qa endegsi poinjqas, ijo anjam kalil bole.

⁷ Qotei na tamo uge nanqi di tanu paraparaiyet-njrsim breinjrim nanqi moiyo qureq aiqab. Tamo a ingi wauq di mandam qamsim bulyqas dego kere.

⁸ O Tamo Koba Qotei, e ni qa ijo areqalo singilatoqnsim ni na e aqaryaibqajqa deqa tarineqnum. E ino areq di ulieqnum deqa ni na e geregere taqatbime. Ni degyqam di e moiqasai.

⁹ Ni tamo uge nanqo banq na e ame. Yim e bole sqai. Tamo nanqi dena e ojqajqa deqa gamq di kakan waiyobuleqnub.

¹⁰ Ni marimqa nanqo kakan dena nanqi segi ojqas. Ariya e bole sosisy geregere walweloqnitqa

kakanj na e ojqa keresaiyqas.

142

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ E singila na Tamo Koba Qotei pailyeqnum. A e qa dulqajqa deqa e na a wainyoqnsim pailyeqnum.

² E ijo are jaqatinj qa ti ijo gulbe qa ti akamoqn-sim Qotei pailyeqnum.

³ O Abu Qotei, e gamq di walweleqnamqa tamo qudei nanji na e ojqajqa deqa kakanj waiyobule-qnub. Od, e are gulbeibeqnaqa padalqa jojome-qnum. Ariya di ungum. Ni na e taqatbeqnum.

⁴ O Abu, tamo yai na e aqaryaibqas? Tamo dego bei sosai. E nam ateqnum di e tamo deqaji bei un-osaieqnum. Tamo yai na e taqatbqas? Tamo dego bei sosai. Tamo yai a e qa dulqas? Tamo dego bei sosai. O Abu, ni segi qujai na e aqaryaibeqnum.

⁵ Deqa Tamo Koba Qotei, e ni endegsi merme-qnum, “O Abu, e ino areq di ulieqnum. Ni na e taqatbeqnum. Deqa bati kalil e mandamq endi sqai di e ni ombla sqai.” E ni degsi mermeqnum.

⁶ O Abu Qotei, e are tulanj gulbeibeqnu deqa ni ijo pailyo que. Tamo ungasari e ugetbeqnub qaji nanji singila ti unub. E na nanji bunjnrqa keresai. Deqa ni nango banq na e ame.

⁷ E tonto talq di sobulejunum. Ni tonto talq dena e oqeq atime. Yim e bole sosiy ino nam soqtoqnai. O Abu, ni na e boletbimqa tamo ungasari bole tinjin nanji ino kumbra di unsibqa ijo areq di korooqnqab.

143

Tamo a Qotei na aqaryaiyqajqa deqa pailyeqnu

¹ O Tamo Koba Qotei, ni tulan bole tintin unum. Ni anjam bei marqam di ni dauryqam. Ni uratqasai. Deqa e ni pailmitqa ni ino dabkala waqtosim ijo pailyo quetbe.

² E ino wau tamo unum deqa ni ijo jejamuq di une qametbaim. E qalie, tamo kalil nanqi une ti unub. Tamo qujai bei a ino namgalaq di une saiqoji sqa keresai.

³ O Abu Qotei, ijo jeu tamo nanqi na e teteiboqnsib e ugeugeiboqnsib e sawa ambruq di waibeqnub. Nanqi na e degbeqnub deqa e tamo ungasari nami moreneb qaji nanqi bul unum.

⁴ E are gulbeibeqnaqa padalqa jojomeqnum deqa ijo areqalo tulan niñaqejunu.

⁵ E manwa kokba kalil ni nami babtoqnm qaji deqa are qaleqnum. Od, e wau bole kalil ni nami yoqnm qaji deqa are walbosaieqnu.

⁶ E ino kumbra kalil deqa are qaloqnsim ijo ban soqtoqnsim ni pailmeqnum. E ni ombla sqajqa tulan arearetbeqnu. Tamo a sawa qanqranjoq di ya qaryeqnu dego kere.

⁷ O Tamo Koba Qotei, e singila tulan saibeqnu. Deqa ni endego ijo pailyo quetbe. Ni ino ulatamu e qa ulitaim. Ni ulitqam di e tamo ungasari moiyo qureq aieyqnub qaji nanqi bul so uge.

⁸ E ni qa ijo areqalo singilateqnum deqa ni na ijo are tigeltetbimqa e nobqolo gaigai ino qalaqalaiyo kumbra qa are qaloqnqai. E ni segi pailmeqnum deqa ni na e gam bole osorbe. Yim e gam di dauryqai.

⁹ O Tamo Koba Qotei, e ino areq di ulieqnum deqa ni ijo jeu tamo nanqo banq na e ame.

¹⁰ Ni ijo Qotei unum deqa ni na e dalbime. Ni degyqam di e ino areqalo geregere qalieosiy dauryqai. Od, ino Mondor bole a na e gam bole osorbim e gam di dauryqai.

¹¹ O Tamo Koba Qotei, ni ino segi ñam qa are qalsim e taqatbe. Yim e ñambile sqai. Ni tulan bole tıntın unum deqa e gulbe ti soqnıtqa ni na e ame. Yim e bole sqai.

¹² E qalie, ni na e tulan qalaqalaibeqnum. O Abu Qotei, e ino wau tamo unum deqa ni na jeu tamo e ugeugeibeqnub qaji nanqı ñumim moreñebe.

144

Qotei na mandor Devit aqaryaiyonaqa a qoto bunyej

¹ E Tamo Koba Qotei aqa ñam soqteqnum. A meniñ bul sosiqa e singilatbeqnu deqa a na e qotqajqa wau osorbeqnu. Deqa e qotqajqa kumbra qa bole qalieonum.

² Qotei a tal singila koba bul sosiqa e qalaqalaibeqnu. A dadan bul sosiqa jeu tamo nanqo banq na e taqal waibeqnu. A dumu bul unu deqa e aqa areq di ulieqnum. A na sawa bei bei qaji nanqı joqoqnısiqa ijo sorgomq di ateqnu.

³ O Tamo Koba Qotei, ni kiyaga iga mandam tamo qa are qaleqnum? Kiyaga ni na iga geregere taqatgeqnum?

⁴ Iga me mondor bul unum deqa iga urur koboeqnum. Gago ñambile sokiñalaye qnu. Sen qunun a

qanam sosiqa olo bilaqteqnaqa a koboeqnu dego kere.

⁵ O Tamo Koba Qotei, ni na lan waqtosim mandamq aiye. Aisim mana kalil ojim manaq dena qurem koba oqoqnqas.

⁶ Ni na minjal qarinyim aisim jeu tamo nanqi teteinjrim nanqi segisegiqab. Ni ino qaja waiyoqnm jeu tamo nanqoq aiyoqnm nanqi jaraiyoqnb.

⁷ Ni lan goge na ino ban waiyim e ya robu miligiq di so bulitqa ni na e osim sawa boleq di atime. Ni degyqam di ya dena e kabutbqasai. Ni sawa bei bei qaji tamo nanqo banq na e ame.

⁸ Tamo nanqi di anjam bole marosaieqnub. Nanqi gisan anjam maroqnsib nanqo anjam di singilateqnub.

⁹ O Abu Qotei, e lou bunuj na ni qa louoqnqai. E gombin anjamoqnsiy ni qa louoqnqai.

¹⁰ E qalie, ni na mandor kokba nanqi aqaryainjreqnum deqa nanqi qoto bunyeqnub. Ni na e dego aqaryaiboqnsim jeu tamo serie ti unub qaji nanqo banq na e taqal waibeqnum. O Abu, e ino wau tamo Devit.

¹¹ Deqa ni sawa bei bei qaji tamo nanqo banq na e ame. Tamo nanqi di anjam bole marosaieqnub. Nanqi gisan anjam maroqnsib nanqo anjam di singilateqnub.

¹² Ijo areqalo agiende. Gago angro mel nanqi namtan bulosib singila ti soqnebe. Gago angro sebin nanqi mandor nanqo tal aqa wala boledamu bul soqnebe.

¹³ Gago wauq di ingi oqoboledamuyebe. Gago ingi atqajqa tal tulan maqesoqnebe. Kaja nanqo

angro nanŋi tulaŋ gargekobaebe.

¹⁴ Makau nanŋo angro nanŋi dego tulaŋ gargekobaebe. Nanŋi bati grotosib angro ougetaib. Nanŋo angro bei a moiyaŋ dego. Gago qureq endia tamo unŋasari nanŋi gulbe ti jaqatin ti akam ti saib.

¹⁵ Tamo unŋasari nanŋi degsib bole sqab di nanŋi tulaŋ areboleboleinjrqaŋ. Nanŋi marqab, “Gago Qotei a segi Tamo Koba.” Nanŋi degsib marsibqa tulaŋ areboleboleinjrqaŋ.

145

Tamo a Qotei qa louoqnsiqa aqa ñam soqteqnu

¹⁻² O Tamo Koba, ni ijo Qotei. Ni ijo Mandor. Deqa e ni qa mare mare laqnsiy bati gaigai ni biŋimoqnsiy ino ñam soqtoqnqai.

³ Tamo Koba Qotei a ñam koba ti unu. Deqa e aqa ñam tulaŋ soqtoqnqai. A goge kobaq di unu deqa e aqa ñam aqa utru geregere qalieqa keresai. Ijo powo tulaŋ truquibeqnu.

⁴ O Abu Qotei, tamo unŋasari bini unub qaji nanŋi na tamo unŋasari bunuqna brantqab qaji nanŋi ni qa sainjroqnqab. Od, nanŋi ino maŋwa kokba qa saoqnqab.

⁵⁻⁷ Nanŋi ino singila qa ti ino maŋwa qa ti ino kumbra bole qa ti saoqnqab. Ni Mandor Koba rian ti unum deqa nanŋi ni qa mare mare laqnqab. Nanŋi ino kumbra tintin qa are qaloqnsib lou bunuj gereiyoqnqab. E segi dego ino wau bole kalil qa are qaloqnqai.

⁸ Tamo Koba Qotei a iga qa are boleiyeqnu. A na iga tulaŋ qalaqalaigoqnsiqa iga qa duleqnu. A urur ŋirinosaieqnu.

⁹ A na tamo ungasari kalil nanngi kumbra bole enjreqnu. A nanngi qa ti ingi ingi kalil a na gereinjrej qaji nanngi qa ti duleqnu.

¹⁰ O Tamo Koba Qotei, ingi ingi kalil ni gereinjrem qaji nanngi na ni binimeqnu. Ino segi tamo ungasari bole nanngi dego ino ñam soqteqnu.

¹¹⁻¹² Ni Mandor Koba rian ti sosim sawa sawa kalil taqateqnum. Ino segi tamo ungasari nanngi ino kumbra deqa ti ino singila koba qa ti mare mare laqnab tamo kalil nanngi anjam di quoqnsib ino manwa kokba qa poinjreqnu. Ni Mandor Koba rian ti unum deqa tamo kalil nanngi ni qa qalieeqnu.

¹³ O Abu Qotei, ni gaigai Mandor Koba sosim tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nanngi taqatnjroqnam.

Anjam kalil Qotei a nami marej qaji di a dauryeqnu. A aqa anjam di uratosaeqnu. A gaigai iga qa are qaloqnsiqa kumbra bole bole iga egeqnu.

¹⁴ Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari kalil gulbe ti unub qaji nanngi singilatnjreqnu. A na tamo ungasari kalil jeu tamo nanngi na ugeugeinjreqnub qaji nanngi olo boletnjreqnu.

¹⁵ O Abu Qotei, e qalie, tamo ungasari kalil nanngi mamnjreqnaqa ni qa tarineqnaq ingi uyo batieqnaqa ni na nanngi ingi anainjreqnum.

¹⁶ Od, ni na tamo ti wagme ti kalil nanngi ingi uyo qa tulan keretnjreqnamqa nanngi bole unub.

¹⁷ Tamo Koba Qotei aqa kumbra kalil bole tintin unub. A gaigai iga qa are qaloqnsiqa kumbra bole bole iga egeqnu.

¹⁸ Tamo ungasari kalil are bole na Tamo Koba Qotei pailyeqnub qaji nangi aqa jojomq di unub.

¹⁹ Qotei na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nangi ingi bole bole enjreqnu. Nangi ingi di oqajqa arearetnjreqnu. Qotei a nango pailyo quoqnsiqa nangi padalo sawaq na elenreqnu.

²⁰ A na tamo ungasari a qalaqalaiyeqnub qaji nangi geregere taqatnjreqnu. Ariya a na tamo ungasari kumbra uge yeqnub qaji nangi padalt-njrqa.

²¹ E ijo medabu waqtoqnsiy Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnqai. O ingi ingi kalil Qotei na gereingej qaji, ningi gaigai aqa ñam soqtoqniy. Aqa ñam di tulan bolequja getento.

146

Qotei na iga aqaryaigeqnu deqa iga aqa ñam soqteqnum

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy. E segi dego ijo qunun na aqa ñam soqtoqnqai.

² Bati kalil e mandamq endi sqai di e ijo Qotei aqa ñam soqtoqnqai. E Tamo Koba Qotei qa louoqnsiy aqa ñam soqtoqnsiy dena gilsiy gilsiy e moiqa.

³⁻⁴ Ningi mandam tamo nangi qa ti mandor kokba nangi qa ti nungo areqalo singilataib. Tamo nangi dena ningi aqaryaingwa keresai. Od, nangi jeu tamo nango banq na ningi elenqa keresai. Nangi morenosib mandam olo bulyibqa nango wau kalil torei loumqas. Deqa ningi nangi qa nungo areqalo singilataib.

⁵ Ningi Tamo Koba Qotei a segi qa nungo areqalo singilatiy. Ningi degyqab di a na ningi aqaryaingimqa ningi tulan areboleboleingwas. Tamo Koba a Jekop aqa Qotei.

⁶ A na lan ti mandam ti yuwal ti ingi ingi kalil ti gereiyelenej. A gaigai aqa anjam a nami marej qaji di dauryeqnu.

⁷ A na tamo ungasari jeu tamo nanngi na ugeugein-jreqnub qaji nanngi beternjreqnu. A na tamo ungasari mamnjreqnu qaji nanngi ingi anainjreqnu.

Tamo Koba Qotei a na tamo ungasari tonto talq di unub qaji nanngi oqeq di ateqnu.

⁸ A na tamo nam qandimnjro qaji nanngi boletnjreqnaqa nanngi olo nam poinjreqnu. A na tamo ungasari jeu tamo nanngi na ugeugein-jreqnub qaji nanngi olo boletnjreqnu. A na tamo ungasari kumbra bole tintin dauryeqnub qaji nanngi tulan qalaqalainjreqnu.

⁹ A na tamo ungasari sawa isaq na bosib gago sawaq endi unub qaji nanngi taqatnjreqnu. A na uja qobul nanngi ti angro mandum nanngi ti aqaryainjreqnu. Ariya a na tamo uge nanngo wau kalil niñaqyetnjreqnu.

¹⁰ O Saion qure qaji, ningi quiy. Nungo Qotei a gaigai Mandor Koba sqas. A tamo ungasari kalil bunuqna brantqab qaji nanngo Mandor Koba sosim nanngi taqatnjroqnqas.

Deqa ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy! Iga gago Qotei qa louoqnsim aqa ñam soqtoqnqom di bolequja. Iga aqa ñam soqtoqnqom di kumbra bole.

² Jeu tamo nanngi na Israel nanngi tontosib joqsib Babilon sawaq gilsib di soqneb. Sonabqa Tamo Koba Qotei na nanngi olo joqoqnsiq Jerusalem qureq beqnu. Boqnsiqqa Jerusalem qure olo gereiyeqnu.

³ A na Israel nanngo are jaqatin kobotoqnsiqqa nanngo yu qosetnjreqnu.

⁴ Bongar gembub unub di Qotei a qalieosiqqa bongar nanngo ñam segi segi waiyetnjreqnu.

⁵ Gago Tamo Koba a ñam koba ti singila koba ti unu. Iga aqa powo aqa utru geregere ubtosim marqa keresai.

⁶ A na tamo ungasari nanngo segi ñam aguq ateqnub qaji nanngi olo ñam soqtetnjreqnu. Ariya a na tamo ungasari uge nanngi mandamq di breinjreqnu.

⁷ Ningi gago Tamo Koba Qotei a binjiyoqnsib a qa louoqnsib gombin anjamoqniy.

⁸ Qotei na lanj goge dia lanbi ateqnu. A na awa qarinyeqnaqa ñin a oqoqnsiq mana kabuteqnu.

⁹ A na wagme kalil nanngi ingi anainjreqnu. Qe-bari du du nanngi anjameqnabqa Qotei na nanngi ingi anainjreqnu.

¹⁰ Tamo Koba Qotei a hos singila ti unub qaji nanngi qa areboleboleiyosaieqnu. A qoto tamo singila ti unub qaji nanngi qa dego areboleboleiyosaieqnu.

¹¹ A na tamo ungasari a qa ulaeqnub qaji nanngi areinjreqnu. Od, a na tamo ungasari aqa qalaqalaiyo kumbra qa tarineqnub qaji nanngi

areinjreqnu. Aqa qalaqalaiyo kumbra di tulan kobaquja.

¹² O Jerusalem tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy! O Saion tamo ungasari, ningi nungo Qotei aqa ñam soqtoqniy.

¹³ O Jerusalem qure, ni Qotei aqa ñam soqtoqne. Di kiyaqa? A na ino siran ti ino dadan ti singilateqnu deqa. Od, a na tamo ungasari ino miligiq di unub qaji nangi tulan boletnjreqnu.

¹⁴ O Israel tamo ungasari, Qotei a nungo sawa geregere taqateqnu deqa qoto bei a brantosaieqnu. A nungo ingi wau kalil boleteqnaqa bem so a bole oqoqnsiq geiteqnu. Deqa ningi ingi koba uyoqnsib menetjgeqnu.

¹⁵ Qotei a anjam mareqnaqa anjam di aqa damulan goge na brantoqnsiq urur mandamq aiyeqnu.

¹⁶ Qotei na ais ongol tulan qat qarinyeqnaqa aiyoqnsiq mandam kabuteqnu. Nam sum a mandam kabutqas dego kere.

¹⁷ Ais ongol di menin kiñilala bul unub. Qotei na ais ongol di qarinyeqnaqa sawa a tulan ulilieqnu. Tamo bei na ulili di gotranyqa keresai.

¹⁸ Ariya Qotei a olo anjam mareqnaqa ais ongol di ya bulyeqnu. A na jagwa tigelteqnaqa jagwa na ya puyeqnaqa ya ururoqnsiq aiyeqnu.

¹⁹ Qotei na aqa dal anjam ubtosiq Jekop minjej. Od, a na Israel nangi aqa dal anjam enjrej.

²⁰ A na sawa bei bei qaji nangi aqa dal anjam ubtosiq minjrosaiognej. Deqa nangi aqa dal anjam qaliesai.

O tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

148

*Ningi ingi kalil lan ti mandam ti di unub qaji nanngi
Qotei aqa ñam soqteqñub*

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñiy! O ingi ingi kalil lan goge di unub qaji, ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqñiy!

² O lan angro kalil, ningi Qotei aqa ñam soqtoqñiy! O qoto tamo kalil lan qureq di unub qaji, ningi Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

³ O sen ti bai ti, ningi aiyel Qotei aqa ñam soqtoqñiy! O bongar kalil tulan suwanqñub qaji, ningi Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

⁴ O lan goge koba, ni Qotei aqa ñam soqtoqñe! O ya kalil lan goge di unub qaji, ningi Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

⁵⁻⁶ O ingi ingi kalil, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñiy. Ningi degyoqñiy. Di kiyaaqa? Qotei a anjam segi marnaqa ningi kalil brantelenqeb deqa. Aqa anjam di koboqa keresai. A na ningi kalil gereinqsiqa nungo segi so sawaq di atej. Deqa ningi bati gaigai sawa dia sqab.

⁷ O mandam ti qe kokba ti ingi ingi kalil yuwal robuq di unub qaji ti, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñiy.

⁸ O minjal ti ais ongol ti lanbi ti jagwa ti, ningi Qotei aqa ñam soqtoqñiy. Jagwa di singila koba. Jagwa dena Qotei aqa anjam dauryoqñsiq puyeqñu.

⁹ O mana kokba ti mana kiñilala ti ñam kalil gei ateqñub qaji ti ñam kalil nañuq di unub qaji ti, ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqñiy!

¹⁰ O wagme kalil tamo qudei nanngi na taqatngeqñub qaji ti wagme juwan ti wagme kiñilala ti qebari ti, ningi dego Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

¹¹ O mandor kokba ti gate kokba ti mandam taqato tamo ti tamo ungasari sawa bei beiq di unub qaji ti, ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqñiy!

¹² O angro wala, dungenge, tamo qeli, angro du du ningi ti Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

¹³ Nanngi kalil Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñe. Qotei aqa ñam di tulan goge koba. Ñam dena tamo ungasari kalil nanngo ñam tulan bunyeqñu. Od, ñam dena lan ti mandam ti tulan bunyeqñu.

¹⁴ Qotei na Israel nanngi singila koba enjreqñu. Israel nanngi Qotei aqa segi tamo ungasari bole unub. Nanngi aqa jojomq di sosib aqa ñam soqteqñub.

O tamo ungasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñiy!

149

Iga Qotei qa areboleboleigimqa louoqnqom

¹ Ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqñsib lou bunuj na a qa louoqñiy. O tamo ungasari Qotei dauryeqñub qaji, ningi louqajqa korooqñsibqa aqa ñam soqtoqñiy.

² O Israel, Qotei na ningi gereingej deqa ningi a qa are boleingeme. O tamo ungasari Saion qureq di unub qaji, ningi nungo Mandor Koba a qa areboleboleingeme.

³ Ningi lou tuoqñsib wagam qamoqñsib gombin anjamoqñsib Qotei aqa ñam soqtoqñiy.

⁴ Tamo Koba Qotei a na aqa segi tamo unğasari nanğı tulaŋ areinğreqnu. A na tamo unğasari nanğı segi ñam aguq ateqnub qaji nanğı eleneqnu. Deqa nanğı qoto bunyeqnub.

⁵ Tamo unğasari Qotei dauryeqnub qaji nanğı tulaŋ areboleboleinğreme. Od, nanğı nanğı bijalq dia louoqnsib areboleboleinğreme. Di kiyaaq? Qotei na nanğı ñam kobaquja enğreqnu deqa.

⁶ Nanğı nanğı medabu waqtoqnsib Qotei aqa ñam soqtoqnebe. Nanğı nanğı baŋ na serie olekokba ojesoqnebe. Serie di tulaŋ qalat qala aiyel.

⁷ Serie dena nanğı na sawa bei bei qaji nanğı kumbra uge qa nanğı kambatnğrsib ɲolawotnğrebe.

⁸ Nanğı sil kokba ain na gereiyo qaji dena jeu tamo nanğı mandor kokba ti gate kokba ti nanğı tontnğrebe.

⁹ Qotei a nami jeu tamo nanğı une qa peginğraqajqa bati atej. Ariya bati di brantimqa aqa segi tamo unğasari nanğı qoto bunğysib jeu tamo nanğı di ɲolawotnğraqab. Nanğı kumbra dena nanğı ñam bole ti sqab.

O tamo unğasari, nınğı Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnıy!

150

Nınğı Tamo Koba aqa ñam soqtoqnıy

¹⁻² Nınğı Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqnıy. Nınğı aqa atra tal miligiq dia aqa ñam soqtoqnıy. Nınğı aqa maŋwa kokba qa are qaloqnsib aqa ñam soqtoqnıy. Nınğı laŋ qureq dia aqa ñam soqtoqnıy. Laŋ qure a Qotei aqa so sawa sinqila koba. A segi

qujai Qotei bole. Aqa ñam tulan goge koba. Deqa ningi aqa ñam soqtoqniy.

³⁻⁴ Ningi gul anjamoqnsib Qotei aqa ñam soqtoqniy. Ningi gombin na louoqnsib aqa ñam soqtoqniy. Ningi wagam qamoqnsib lou tuoqnsib aqa ñam soqtoqniy. Ningi yumba anjamoqnsib aqa ñam soqtoqniy.

⁵ Ningi taber bras na gereiyo qaji di qaloqniy taber a anjam atoqniy dena ningi Qotei aqa ñam soqtoqniy. Od, ningi singila na taber qaloqniy taber a tulan anjam atoqniy dena ningi Qotei aqa ñam soqtoqniy.

⁶ O inği inği kalil me mondor ti unub qaji, ningi Tamo Koba aqa ñam soqtoqniy!

O tamo unğasari, ningi Tamo Koba Qotei aqa ñam soqtoqniy!

**Yesus Aqa Anjam Bole 2014 + Qotei qa Lou
The New Testament in the Anjam language of Papua
New Guinea, 2014 revision, plus Psalms
Nupela Testamen long tokples Anjam long Niugini,
2014 na Buk Song**

copyright © 2014, 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anjam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Aug 2025 from source files dated 26 Aug 2025

0eb339dc-c20a-5065-9483-338933d97585